

Tornio

Tornion kaupunki

Tilinpäätös 2022

Tornion kaupungin tilinpäätös 2022
Tornion kaupunki
Suensaarenkatu 4, Tornio

Taitto- ja painotyö:
Tornion kaupungin talouspalvelut ja asiakaspalvelupiste Kompassi
Kirjapaino xx, paikkakunta xx 2023

Tornion kaupunki

Tilinpäätös 2022

SISÄLLYSLUETTELO

1	Kaupunginjohtajan katsaus	1
2	Tornion kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	3
2.1	Kaupunginvaltuusto	3
2.2	Kaupunginhallitus	4
2.3	Tornion kaupungin organisaatio	6
3	Yleinen taloudellinen kehitys	7
4	Tornion kaupungin ja lähialueiden toiminnan ja talouden kehitys	9
4.1	Väestönkehitys	9
4.2	Hyvinvointi	11
4.2.1	TEAvisari -tiedonkeruut.....	12
4.2.2	Lasten ja nuorten hyvinvointi	13
4.2.3	Työikäisten ja ikääntyneiden hyvinvointi.....	14
4.2.4	Osallisuuden vahvistaminen	15
4.2.5	Turvallisuus	16
4.3	Elinkeinot.....	16
4.4	Työllisyys	21
4.5	Asuminen ja rakentaminen	26
4.6	Kuntatalouden kehitys Torniossa.....	28
4.7	Olellaiset muutokset kaupungin toiminnassa	39
4.7.1	Kaupungin toimintojen ja toimintaympäristön kehittäminen	39
4.7.2	Alue-, seutu- ja kansainvälinen yhteistyö.....	41
4.7.3	Olellaiset muutokset kaupungin taloudessa	43
4.7.4	Koronan vaikutukset kaupungin talouteen	44
5	Kaupungin henkilöstö	45
5.1	Henkilöstön määrä.....	45
5.2	Henkilötyövuodet	46
5.3	Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma.....	46
5.4	Henkilöstön sairauspoissaolot	47
5.5	Henkilöstökulut	48
6	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	49
6.1	Toiminnalliset riskit	49
6.2	Rahoitusriskit	49
6.3	Ympäristötekijät	51
6.4	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuminen.....	51

7	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	53
7.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	53
7.2	Toiminnan rahoitus.....	56
7.3	Rahoitusasema ja sen muutokset.....	58
7.4	Kokonaistulot ja -menot.....	61
7.5	Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	62
7.5.1	Konsernirakenne	62
7.5.2	Konsernin toiminnan ohjaus	62
7.5.3	Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	63
7.5.4	Konsernivalvonnan järjestäminen.....	63
7.5.5	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	65
7.5.6	Tytäryhteisöjen toiminta ja tilinpäätöstiedot	68
7.6	Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä	97
8	Talousarvion toteutuminen	98
8.1	Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	98
8.2	Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen toimialoittain 2022	110
8.2.1	Tarkastustoimi	110
8.2.2	Keskushallintopalvelut.....	112
8.2.3	Hyvinvointipalvelut.....	141
8.2.4	Sivistyspalvelut.....	150
8.2.5	Tekniset palvelut.....	197
8.3	Tuloslaskelman toteutuminen.....	213
8.4	Investointien toteutuminen.....	215
8.5	Rahoitusosan toteutuminen.....	222
8.6	Yhteenveto määrärahojen sekä talousarvion toteutumisesta	223
9	Tilinpäätöslaskelmat	224
9.1	Tornion kaupunki.....	224
9.2	Tornion kaupunkikonserni.....	228
	Tilinpäätöksen liitetiedot	232
	Käytetyt kirjanpitokirjat	251
	Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja merkinnät.....	254

KÄSITTELY

KUVIOT

Kuvio 1. Tornion kaupungin luottamushenkilö- ja virasto-organisaatio.....	6
Kuvio 2. Tornion kaupungin väestöpyramidi 12/2022 (Lähde: Tilastokeskus).....	10
Kuvio 3. TEAvisarin tulokset, Tornio 2021: Kuntajohto.....	12
Kuvio 4. Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24 –vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä, Tornio ja suhteessa verrokkikuntiin.	14
Kuvio 5. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori.	14
Kuvio 6. TEAvisarin tulokset, Tornio 2021: Osallisuus.	15
Kuvio 7. Torniossa työssäkäyvät toimialan mukaan vuonna 2020.	18
Kuvio 8. Tornion yöpymisten kehitys 2000–2022 (Lähde: Tilastotietokanta Rudolf).	19
Kuvio 9. Työttömien työnhakijoiden osuus (%) työvoimasta 1–12/2022.....	22
Kuvio 10. Työttömyyden kehitys 2000–2021: koko Suomi.	23
Kuvio 11. Työttömyyden kehitys 2000–2021: Lappi.	23
Kuvio 12. Työttömyyden kehitys 2000–2021: Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola, Tornio ja Ylitornio.	24
Kuvio 13. Työvoiman kehitys 2000–2021: koko Suomi.	24
Kuvio 14. Työvoiman kehitys 2000–2021: Lappi.	25
Kuvio 15. Työvoiman kehitys 2000–2021: Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola, Tornio ja Ylitornio.	25
Kuvio 16. Rakentamisen volyyymi Torniossa 2011–2022 (m ³).	26
Kuvio 17. Myönnetty rakennusluvut (m ²) Torniossa 2011–2022.	27
Kuvio 18. Asuntotuotanto Torniossa 2011–2022.....	27
Kuvio 19. Tornion kaupungin toimintatuottojen jakautuminen vuonna 2022.	28
Kuvio 20. Tornion kaupungin ulkoinen tulokertymä 2022.	30
Kuvio 21. Tornion kaupungin toimintakulujen jakautuminen vuonna 2022.	31
Kuvio 22. Tornion kaupungin toimintakulut ja toimintatuotot vuosina 2013–2022.	32
Kuvio 23. Tornion kaupungin verotulot 2012–2022.	33
Kuvio 24. Tornion kaupungin korkotuotot ja muut rahoitustuotot vuosina 2013–2022.	35
Kuvio 25. Tornion kaupungin korkokulut ja muut rahoituskulut vuosina 2013–2022.	36
Kuvio 26. Tornion kaupungin suunnitelman mukaiset poistot vuosina 2013–2022.	36
Kuvio 27. Henkilötyövuosien kehitys 2017–2022.	46
Kuvio 28. Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma 31.12.2022.....	47
Kuvio 29. Henkilöstökulujen kehitys 2017–2022.	48
Kuvio 30. Tornion kaupungin lainakanta 2018–2022.	49
Kuvio 31. Euriborkorot vuonna 2022 (Lähde: Suomen pankki).	50
Kuvio 32. Tornion kaupungin toimintakate vuosina 2013–2022.	54
Kuvio 33. Tornion kaupungin vuosikate vuosina 2013–2022.	54
Kuvio 34. Tornion kaupungin tilikauden yli-/alijäämä vuosina 2013–2022.....	55
Kuvio 35. Tornion kaupunkistrategian 2021–2025 tiivistelmä.....	98
Kuvio 36. Tornion kaupunkistrategian toimeenpano, seuranta ja arviointi.....	99

TAULUKOT

Taulukko 1. Kaupunginvaltuuston kokoonpano 1.8.2021 alkaen.	3
Taulukko 2. Kaupunginhallituksen kokoonpano 1.1.2022	4
Taulukko 3. Kaupunginhallituksen kokoonpano 26.9.2022	5
Taulukko 4. Tornion kaupungin väestömuutostiedot (Tilastokeskuksen ennakkotieto) neljännesvuosittain vuonna 2022. .9	
Taulukko 5. Tornion kaupungin keskeiset väestönmuutokset 2010–2022 e (Lähde: Tilastokeskus).	10
Taulukko 6. Torniossa työssäkäyvät työnantajasektorin mukaan 2010–2020.....	18
Taulukko 7. Pitkäaikaistyöttömien työllistäminen eri toimialoille.	21
Taulukko 8. Velvoitetöylyllistettävät.	21
Taulukko 9. Tornion työttömyysaste tunnusluvut vuosina 2018–2022.	22
Taulukko 10. Ulkoisten toimintatuottojen toteumavertailu.	29
Taulukko 11. Ulkoisten toimintatuottojen toteumavertailu toimielimittäin.....	29
Taulukko 12. Ulkoinen tulokertymä.	29
Taulukko 13. Ulkoisten toimintakulujen toteumavertailu.....	31
Taulukko 14. Ulkoisten toimintakulujen toteumavertailu toimielimittäin.	32
Taulukko 15. Vertailu Kuntaliiton ja verohallinnon veroennusteen sekä Tornion talousarvion ja tilinpäätöksen 2022 välillä.	33
Taulukko 16. Verotulot TA22 ja TP22.	34
Taulukko 17. Tornion kaupungin tulo- ja kiinteistöveroprocentit vuosina 2014–2022.....	34
Taulukko 18. Valtionosuudet 2018–2022.	34
Taulukko 19. Valtionosuudet TA22 ja TP22.	35
Taulukko 20. Kriisikuntakriteerit.	38
Taulukko 21. Henkilöstömäärä toimialoittain ja palvelusuhteittain vuosina 2020–2022.	45
Taulukko 22. Sairauspoissaolot 2018–2022.....	47
Taulukko 23. Lainasalkku 31.12.2022.....	49
Taulukko 24. Tornion kaupungin kokonaistulot ja -menot 2022.	61
Taulukko 25. Konsernirakenne.....	62

1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuotta 2022 leimasivat edelleen poikkeusolosuhteet ja niihin varautuminen. Koronatilanne vaikutti kaupungin toimintoihin erityisesti alkuvuonna ja heti tämän jälkeen Venäjän hyökkäys Ukrainaan heijastui yleiseen turvallisuustilanteeseen sekä valmius- ja varautumistoimintaan. Tähän liittyen Tornion kaupungin kriittisten toimintojen ja palvelujen varautuminen sekä varautuminen hybridivaikuttamiseen tarkistettiin heti sodan syttymisen jälkeen. Poikkeuksellista vuodessa 2022 oli myös se, että sen aikana valmistauduttiin sote-palveluiden siirtymiseen Lapin hyvinvointialueelle ja Tornion kaupungin järjestämistä sosiaali- ja terveystalouksista päättyi vuoden lopussa.

Tornion kaupungin tilinpäätös vuodelta 2022 on 166 289 euroa ylijäämäinen. Kaupungin ulkoiset toimintameno- to toteutuivat -159,7 milj. euroa ja ne ylittyivät alkuperäiseen talousarvioon nähden 9,2 milj. eurolla. Suurin talousarvion ylitys tapahtui henkilöstökuluissa, joiden toteuma ylitti alkuperäisen talousarvion 4,5 milj. eurolla. Ylitykseen vaikuttivat virka- ja työehtosopimuksen mukaiset palkantarkistukset ja oppilashuollollisen tarpeen lisääntyminen sivistyspalveluissa. Lisäksi COVID-19-pandemia lisäsi hyvinvointipalveluiden henkilöstökuluja 0,5 milj. eurolla. Suurin yksittäinen ylitys tapahtui erikoissairaanhoidossa, jonka toteuma oli 2,5 milj. euroa alkuperäistä talousarviota suurempi. Myös lastensuojelun kulut ylittivät talousarvion 1,5 milj. eurolla. Lisäksi Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiriin alijäämien kattaminen heikentää tilikauden tulosta. Kesän 2023 jälkeen lopullisesti selviävä sote-kulujen taso suhteessa ministeriön sote-siirtolaskelmiin vaikuttaa sekä kuntien että hyvinvointialueiden rahavirtoihin tulevina vuosina.

Ilman ennakoitua vahvempaa tulokertymää Tornion kaupungin tulos olisi toimintamenojen ylityksien osalta painunut vahvasti alijäämäiseksi. Talouskasvu piristyi maailmanlaajuisesti alkuvuonna 2022 kun koronara- joituksia purettiin ja pandemia alkoi väistyä ihmisten mielistä. Suomenkin talous kasvoi ripeästi koko alkuvuo- den, mutta Venäjän hyökkäys Ukrainaan hyydytti kasvua. Kaupungin tilinpäätöksessä näkyy kuitenkin ripeä talouskasvu ja vuotta vauhdittanut vahva työllisyyskehitys. Tornion kaupungin ulkoinen tulokertymä oli 9,6 milj. euroa alkuperäistä talousarviota suurempi. Toimintatuotoissa merkittävin ylitys tapahtui sähkönmyynti- tuotoissa ja korona-avustuksissa. Tornion kaupunki sai vuonna 2022 4,3 milj. euroa sähkönmyyntituottoja sekä 3 milj. euroa korona-avustusta. Verotulot ylittivät kokonaisuudessaan talousarvion 2,6 milj. eurolla.

Vuoden 2022 aikana kaupparekisteriin merkittiin 115 yritystä, joiden kotipaikka on Tornio. Perustettujen yritys- ten määrä on ollut nyt kuusi vuotta yli sata, jota voidaan pitää erittäin hyvänä määränä. Meri-Lapin yritys- perustannasta 52 % ja nettolisäyksestä 53 % oli viime vuonna torniolaisia yrityksiä. Toimialoista rakentamisen sekä teollisuus- ja kaivospalvelujen yritykset olivat edelleen hyvin edustettuina. Tornion suurin työnantaja Ou- tokumpu julkisti syyskuussa 2022 suunnittelevansa merkittävää investointia biokoksaamo- ja biometaanilai- tokselle. Tornion kilpailuasemaa uuden teollisuuden investointikohteena vahvistettiin Business Tornion ja kau- pungin toimesta erityisesti maankäytön suunnitteluun liittyvillä toimilla sekä edunvalvontatyöllä.

Laurila-Tornio-Haaparanta-rataosuuden sähköistys eteni vuonna 2022 rakentamisvaiheen kynnykselle ja hankkeen on määrä valmistua joulukuussa 2024. Tähän liittyen Tornion kaupungin tavoitteena on edistää ta- varaliikenteen olosuhteiden kehittymistä rajalla sekä edistää henkilöjunaliikenteen uudelleen avaamista Suo- men ja Ruotsin välille vuosien 2025–2026 kuluessa. Kemi-Tornion lentoaseman liikennöinti pystyttiin vahvan edunvalvonnan keinoin turvaamaan ajalle 31.10.2022–30.7.2023. Asumisen ja rakentamisen osalta koko Tor- nion aluetta koskeva yleiskaavan ajantasaisuuden päivistytyö on ollut kaavoituksen ja mittauksen vaativin teh- täväkokonaisuus vuoden 2022 aikana.

Torniossa oli vuoden 2022 joulukuussa 946 työtöntä työnhakijaa. Työttömien määrä laski 68 työnhakijalla edellisvuodesta. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 9,8 %, kun se edellisvuonna oli 10,4 %. Työllisten määrä oli 9 679, kun se vuotta aiemmin oli 9 717. Alimmillaan työttömyysaste kävi elokuussa 7,5 prosentissa. Tornion kaupunki on mukana alueellisessa työllisyyden kuntakokeilussa ja se päättyy, kun työllisyydenhoito siirretään kuntiin 1.1.2025. Kuntakokeilu antaa hyvät valmiudet onnistua työllisyyspalveluiden jär- jestämisessä 2025 alkaen. Meri-Lapin kunnat käynnistivät vuoden 2022 aikana yhteisen valmistelutyön TE-

uudistukseen liittyen, sillä tulevien työllisyyspalveluiden yhteistoiminta-alueelle vaaditaan 20 000 työllisen pohja.

Tornion kaupungin väkiluku oli vuoden 2022 lopussa 21 229 asukasta. Tornion väkiluku laski vuoden 2022 aikana 104 asukkaalla eli väestön väheneminen hieman tasaantui edellisestä vuodesta (2021: -134 asukasta). Luonnollinen väestönlisäys oli Torniossa vuonna 2022 -81 henkilöä. Kuntien välinen nettomuuttotappio (-67 asukasta) oli Torniossa huomattavan pieni vuonna 2022 verrattuna aiempiin vuosiin.

Kaupungin henkilöstömäärä vuoden 2022 lopussa oli 1 389, mikä oli lähes sama kuin vuotta aikaisemmin. Yhteistoimintaneuvottelut henkilöstön siirtämiseksi Lapin hyvinvointialueelle päätettiin 26.10.2022 ja ne koskivat kaikkiaan 400:ää työntekijää. Erityisen merkityksellistä tulee lähivuosina olemaan yhteistyörakenteiden luominen Lapin hyvinvointialueen ja kaupungin välille terveyteen, hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyvien asioiden edistämiseksi.

Vuoden 2022 aikana käyttöön otettu osallistuva budjetointi sai hyvän vastaanoton. Vuoden 2022 aikana kuntalaiset äänestivät osallistuvan budjetoinnin määrärahan käytöstä, ja voittajaksi nousi keskustan ja sen lähi-alueiden viihtyisyyden parantaminen. Myöhemmin toteutettiin myös Tornion kaupungin vuoden 2023 osallistuvan budjetoinnin ideahaku.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Tornion kaupunkistrategian, Maailmanluokan rajakaupunki 2030, 25.4.2022. Strategian päivityksellä vastattiin toimintaympäristön muutoksiin sekä terävöitettiin ja selkeytettiin linjauksia, joilla kaupunki menestyy. Strategisia painopisteitä on kolme: elinvoimainen ja vastuullinen rajakaupunki, hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen sekä toimiva kaupunkikonserni.

Vuotta 2022 leimasi edelleen muutos ja epävarmuus tulevasta. Muutoksen ja epävarmuuden keskellä Tornion kaupunki katsoo kuitenkin luottavaisesti tulevaisuuteen. Kiitän henkilöstöä ja luottamushenkilöitämme arvokkaasta työstänne, jotta Tornio on elinvoimainen, taloudeltaan vakaa ja kestävästi kehittyvä kaupunki, joka luo asukkailleen turvallisen ja toimivan arjen.

Jukka Kujala
Kaupunginjohtaja

2 Tornion kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

2.1 Kaupunginvaltuusto

Tornion kaupunginvaltuusto on kaupungin ylin päättävä 43 valtuutetun toimielin. Valtuutettujen lukumäärä on vahvistettu vuonna 2020 § 82 kuntalain edellyttämällä tavalla valtuustokaudelle 2021–2025. Kunnallisvaaleilla vuonna 2021 valitun kaupunginvaltuuston työskentely käynnistyi 1.8.2021. Vuoden kokousaikatauluista päätettäessä 28.2.2022, päätettiin aikaistaa kokousten aloitusaikaa siten, että kokoukset aloitetaan klo 17:00, ellei puheenjohtaja muuta ilmoita. Kaupunginvaltuusto kokoontui vuoden 2022 aikana yhteensä kymmenen (10) kertaa, ja varsinaisia kokouksia edelsi edeltävänä torstaina järjestetyt kaupunginvaltuuston informaatio- ja keskustelutilaisuudet. Näihin ns. infokokouksiin valtuutettujen oli mahdollista osallistua myös etäyhteydellä.

Kaupunginvaltuuston talousseminaari järjestettiin 30.5.2022 ja kaupunginvaltuusto osallistui Länsi-Pohjan kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon strategiauudistukseen liittyvään yhteiskokoukseen 27.10.2022.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajistossa jatkoivat vuoden 2022 alusta kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Markku Ponkala, 1. varapuheenjohtaja Kaisa Juuso, 2. varapuheenjohtaja Kosti Ollila sekä 3. varapuheenjohtaja Toni Keränen. Puheenjohtajiston 1. varapuheenjohtajalle Kaisa Juusolle myönnettiin ero ja 1. varapuheenjohtajaksi valittiin Jari Hast 27.2.2022 alkaen.

Taulukko 1. Kaupunginvaltuuston kokoonpano 1.8.2021 alkaen.

Aalto Merja (VAS)	Keränen Toni (VAS)	Rämö Outi (SDP)
Aho Kirsti (KESK)	Koivisto Liisa (KESK)	Sadinmaa Markku (KESK)
Antinjuntti Ilmari (KOK)	Kokkonen Ninni-Ingrid (KOK)	Sainmaa Jari (PS)
Hakomäki Jan-Mikael (VAS)	Kulmuni Katri (KESK)	Stoor Olavi (VAS)
Hannuniemi Jari (SDP)	Leinonen Risto (KESK)	Säily Ismo (KESK)
Harjuoja Karoliina (KESK)	Liikamaa Arto (KESK)	Taramaa Markku (KESK)
Hast Jari (PS)	Lummi Raija (KOK)	Tervahauta Jari (KESK)
Hurtig Erkki (KD)	Ollila Kosti (SDP)	Tikkanen Vilho (PS)
Husa Marja-Liisa (KESK)	Petäjämaa Katariina (SDP)	Törmä Markus (PS)
Hyöppinen Aino (VAS)	Pigg Pasi (KESK)	Urpilainen Ismo (KESK)
Isometsä Jorma (PS)	Pirttimaa Pertti (KESK)	Vanhala Taava-Tuulia (SDP)
Juntura Sari (KESK)	Ponkala Markku (KESK)	Välimaa Risto (KESK)
Juuso Kaisa (PS)	Pukero Päivi (KESK)	Ylikitti Tuomo (PS)
Kaarlela Antti (KOK)	Rainio Olli (KESK)	
Keinänen Outi (KESK)	Rauhala Heikki (PS)	

Lapin hyvinvointialueen aluevaltuustoon tulivat valituiksi vuoden 2022 aluevaaleissa Tornioista kaupunginvaltuutetut Juha Berg, Jari Hast, Kaisa Juuso, Antti Kaarlela, Outi Keinänen, Ninni-Ingrid Kokkonen, Katri Kulmuni, Pekka Pelttari, Olli Rainio ja Outi Rämö. Aluevaltuuston työskentelyn käynnistyttyä, seurasi muutamia vaihdoksia kaupunginvaltuuston puheenjohtajistossa, tarkastuslautakunnan kokoonpanossa, Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:n hallitusjäsenten kokoonpanossa sekä Lapin liiton valtuuston Tornion edustajistossa.

Kaupunginvaltuusto myönsi kaupunginvaltuutettu Outi Keinäsen pyyntönsä mukaisesti eron 28.2.2022 § 12 Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:n hallituksesta, Outi Keinäsen tultua valituksi Lapin hyvinvointialueen aluevaltuustoon sekä muihin luottamustehtäviin. Kaupunginvaltuusto esitti Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:n varsinaiseksi jäseneksi Markku Taramaan ja varalle Toini Kärenlammen. Kaupunginvaltuutettu Kaisa Juusolle myönnettiin

27.2.2022 § 13 ero pyyntönsä mukaisesti kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtajan tehtävästä tultuaan valituksi Lapin hyvinvointialueen valtuustoon. Kaupunginvaltuusto valitsi kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtajaksi Jari Hastin. Kaupunginvaltuutettu Olli Rainiolle myönnettiin ero 25.4.2022 § 48 Lapin liiton valtuuston jäsenyydestä pyyntönsä mukaisesti, tultuaan valituksi Lapin hyvinvointialueen aluevaltuustoon. Kaupunginvaltuusto myönsi 25.4.2022 § 48 eron ja nimesi Lapin liiton valtuuston varsinaiseksi jäseneksi kaupunginvaltuutettu Markku Sadinmaan ja varalle kaupunginvaltuutettu Pertti Pirttimaan.

Hyvinvointialueen aluevaltuustojen työskentelyn käynnistyessä alkuvuodesta 2022, myös tarkastuslautakunnan toiminnassa tapahtui muutoksia. Kaupunginvaltuutettu ja tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Outi Keinäselle myönnettiin 29.8.2022 § 86 anomuksensa mukaisesti ero tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävästä sekä tarkastuslautakuntatyöstä, tultuaan valituksi useisiin Lapin hyvinvointialueen vaativiin tehtäviin. Tarkastuslautakunnan puheenjohtajaksi valittiin Jari Tervahauta sekä tarkastuslautakuntaan jäseneksi Liisa Koivisto. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.9.2022 § 95 kokouksessaan Jari Tervahaudan eronpyynnön tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajan tehtävästä, tultuaan valituksi puheenjohtajaksi ja valittiin Liisa Koivisto tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajaksi.

Vuoden 2022 aikana kaupunginvaltuuston kokouksissa käsiteltiin ja päätettiin yhteensä 140 pykälääasiaa, ja käynnistettiin muun muassa kuntalaisten osallisuutta vahvistavan osallistuvan budjetoinnin käytäntö Tornion kaupungissa. Kaupunginvaltuutetut jättivät kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi vuoden 2022 aikana yhteensä 14 valtuustoaloitetta. Kuntalaisaloite.fi -järjestelmään jätettiin vuoden 2022 aikana yhteensä 7 kuntalaisaloitetta.

Kaupunginvaltuuston varsinaiset kokoukset järjestettiin läsnäolokokouksina kaupungintalon valtuustosalissa. Kaupunginvaltuuston informaatio- ja keskustelutilaisuudet järjestettiin hybridimallilla, eli valtuutetuilla oli mahdollista osallistua tilaisuuteen myös etäyhteydellä. Kaupunginvaltuustolle tulevien asioiden esityslistat toimitettiin sähköisesti Cloud Meeting -järjestelmässä, samoin kokouksen asioiden käsittely tapahtui mainitussa sähköisessä suljetussa järjestelmässä. Vuoden 2022 aikana otettiin käyttöön lisäksi pöytäkirjojen sähköinen allekirjoittaminen.

2.2 Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuuston valtuustokaudelle 2021–2025 16.8.2021 valitsema 11 jäseninen kaupunginhallitus johti kaupunginhallintoa ja toimintaa kaupunginvaltuuston hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana jatkoi vuoden 2022 alusta kaupunginhallituksen puheenjohtaja Olli Rainio, 1. varapuheenjohtajana Jari Sainmaa ja 2. varapuheenjohtajana Risto Välimaa.

Taulukko 2. Kaupunginhallituksen kokoonpano 1.1.2022

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Aalto Merja (VAS)	Hyöppinen Aino (VAS)
Hast Jari (PS)	Tallgren Jyri (PS)
Husa Marja-Liisa (KESK)	Sadinmaa Markku (KESK)
Juuso Kaisa (PS)	Törmä Markus (PS)
Kaarlela Antti (KOK)	Antinjuntti Ilmari (KOK)
Pukero Päivi (KESK)	Aho Kirsti (KESK)
Rainio Olli, pj. (KESK)	Vanhala Taava (KESK)
Rämö Outi (SDP)	Pernu Tytti
Sainmaa Jari, 1. vpj. (PS)	Tikkanen Vilho (PS)
Välimaa Risto, 2. vpj. (KESK)	Juntura Sari (KESK)

Kaupunginhallituksessa tapahtui vuoden 2022 aikana seuraavia muutoksia: Kaupunginvaltuusto myönsi 28.2.2022 § 14 kaupunginhallituksen jäsen Jari Sainmaan henkilökohtaisen varajäsenen Vilho Tikkanen eronpyynnön ja Jari Sainmaan henkilökohtaiseksi varajäseneksi valittiin Jorma Isometsä. Kaupunginvaltuusto myönsi 28.2.2022 § 16 kaupunginhallituksen jäsen Kaisa Juuson henkilökohtaisen varajäsenen Markus Törmän eronpyynnön ja Kaisa Juuson henkilökohtaiseksi varajäseneksi nimettiin Vilho Tikkanen. Kaupunginvaltuusto myönsi 26.9.2022 § 94 kaupunginhallituksen jäsen Jari Hastin henkilökohtaisen varajäsenen Jyri Tallgrenin eronpyynnön ja Jari Hastin henkilökohtaiseksi varajäseneksi valittiin Tuomo Ylikitti.

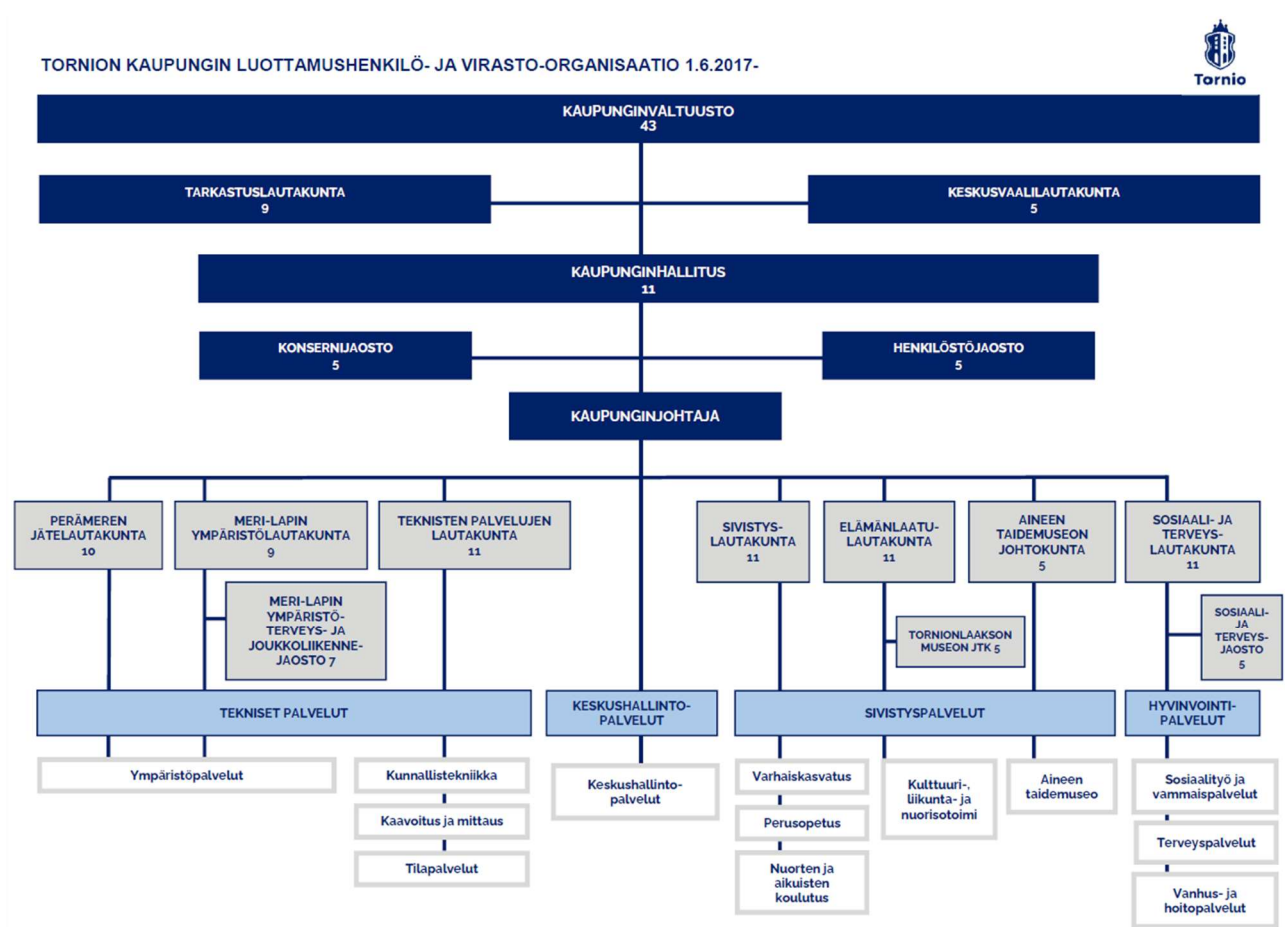
Taulukko 3. Kaupunginhallituksen kokoonpano 26.9.2022

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Aalto Merja (VAS)	Hyöppinen Aino (VAS)
Hast Jari (PS)	Ylikitti Tuomo (PS)
Husa Marja-Liisa (KESK)	Sadinmaa Markku (KESK)
Juuso Kaisa (PS)	Tikkanen Vilho (PS)
Kaarlela Antti (KOK)	Antinjuntti Ilmari (KOK)
Pukero Päivi (KESK)	Aho Kirsti (KESK)
Rainio Olli, pj. (KESK)	Vanhala Taava (KESK)
Rämö Outi (SDP)	Pernu Tytti
Sainmaa Jari, 1. vpj. (PS)	Isometsä Jorma (PS)
Välimaa Risto, 2. vpj. (KESK)	Juntura Sari (KESK)

Kaupunginhallitus kokoontui vuoden 2022 aikana 24 kertaa ja päätti yhteensä 487 pykäläasiaa. Kokoontumiset järjestettiin läsnäolokokouksina kaupungintalon valtuustosalissa. Kaupunginhallitukselle tulevien asioiden esityslistat toimitettiin sähköisesti Cloud Meeting -järjestelmässä, samoin kokouksen asioiden käsittely tapahtui mainitussa sähköisessä suljetussa järjestelmässä. Vuoden 2022 aikana otettiin käyttöön lisäksi pöytäkirjojen sähköinen allekirjoittaminen.

Tornion ja Haaparannan kaupunginhallitukset kokoontuivat yhteisiin tapaamisiin 25.3.2022 Haaparannalla, 23.5.2022 ja 25.11.2022 Torniossa. Puheenjohtajistoa osallistui myös kaupunkistrategian ohjausryhmätyöhön vuoden 2022 aikana 22.2.2022 ja 28.3.2022. USO 6 -työpaja järjestettiin 23.9.2022 ja kaupunginhallituksen iltakoulu 3.10.2022. Kaupunginhallitus kävi tutustumassa 15.8.2022 muun muassa Pohjan Stadionille sekä Porthanin koululle ja vieraili torniolaisissa yrityksissä.

2.3 Tornion kaupungin organisaatio

Kuvio 1. Tornion kaupungin luottamushenkilö- ja virasto-organisaatio.

3 Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön mukaan bruttokansantuote (BKT) kasvoi Suomessa vuonna 2022 noin 1,9 prosenttia hyvän alkuvuoden ansiosta. Nopea inflaatio on kuitenkin syönyt kotitalouksien ostovoimaa, ja kuluttajien luottamus on vajonnut erittäin alhaiseksi. Venäjän aloittaman sodan kärjistämän energiakriisin ja elinkustannusten nopean nousun seurauksena talous on ajautumassa lievään taantumaan vuonna 2023 ja BKT supistuu 0,5 %. Taantuman ennustetaan jäävän kuitenkin melko lyhyeksi. Kasvun ennustetaan elpyvän 1,1 prosenttiin vuonna 2024. Vuonna 2025 talouden kasvun arvioidaan olevan 1,5 %.

Alustavien tietojen mukaan kuntatalouden vuosi 2022 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella hyvältä. Ennusteen mukaan verotulojen hyvä kasvu pitää vuosikatteen likimain vuoden 2021 tasolla ja toiminnan ja investointien rahavirta kääntyy positiiviseksi.

Kuntatalousohjelman 2023–2026 kehyskauden alussa on tullut voimaan kaikkien aikojen mittavin julkisen sektorin rahojen, henkilöstön, omaisuuksien ja sopimusten uudelleenjärjestely sote- ja pelastustoimen palvelujen järjestämistä vastuun siirtyessä hyvinvointialueille. Uudistus pienentää sekä kuntatalouden tuloja että menoja ja kohdistuu erityisesti käyttötalouteen, jossa tulojen ja menojen taso ja rakenne muuttuvat tehtävien siirtyessä hyvinvointialueille ja rahoituksen siirtyessä valtiolle.

Uudistusten jälkeen verotulot ovat edelleen kuntien merkittävin tulonlähde, mutta verorahoituksen osalta valtionosuuksien osuus kasvaa joillakin kunnilla selvästi verrattuna nykytilanteeseen. Tämä selittyy sekä verotulojen poistumisella että valtionosuusjärjestelmään sisällytettävillä uudistuksen vaikutusten tasauselementeillä, jotka voivat olla joillekin kunnille huomattavan suuret. Kuntaliiton mukaan käyttötalouden ohella sote-uudistus muuttaa myös kuntien rahoituslaskelmaa ja kasvattaa kuntien suhteellista velkaantuneisuutta rajusti.

Valtion koronatuki kunnille, poikkeuksellisen suuret rahoitustuotot kunnissa sekä ripeä verotuottojen kasvu ovat vahvistaneet kuntatalouden tilaa vuosina 2020–2021. Myös kuntatalouden kehitysarvio 2022–2026 on vahvistunut edellisistä ennusteista. Tästä huolimatta kuntataloudessa vallitsee keskipitkällä aikavälillä lievä rakenteellinen alijäämä eli tulot eivät riitä rahoittamaan kaikkia käyttötalouden menoja ja investointeja. Akuutti talouskriisi vaivaa kuitenkin vain pientä joukkoa kuntia. Kuntaliiton mukaan painelaskelmien mukaan vaikein tilanne näyttäisi olevan alle 2 000 asukkaan kuntakokoryhmässä.

Kuntien järjestämistä vastuuta TE-palveluissa vahvistetaan. Ensimmäisenä toimenpiteenä käynnistettiin työllisyyden kuntakokeilut, jotka käynnistyivät 1.3.2021 ja päättyivät 31.12.2024. Työllisyyden kuntakokeiluihin osallistuu yhteensä 25 kokeilualuetta ja 118 kuntaa. Valtiolta on siirtynyt kuntien työnjohdon alle henkilöstöresursseja sekä päätösoikeutta työllisyysmäärärahojen käyttöön hankkeiden asiakasvolyyymien mukaisesti. Kunnat panostavat omaa rahoitusta palvelutason nostamiseksi ja palveluiden kehittämiseksi.

Kunta- alan palkkasopimus solmittiin keväällä 2022. Sopimuskausi on 1.5.2022–30.4.2025 (36kk). Sopimuskorotukset vuosille 2023–2024 ovat sidottu yleiseen linjaan, jonka päälle tulee kehittämissuunnitelma. Vuoden 2025 korotuksia ei ole vielä sovittu.

Hallitus on luvannut korvata kunnille Ukrainasta tulevien henkilöiden palveluiden kustannukset.

- Kunnille turvataan Ukrainasta tulevien lasten varhaiskasvatukseen järjestämisestä koituvat kustannukset valtionavustuksilla toteutuman mukaisesti. Toimenpiteeseen on varattu 60 milj. euroa vuodelle 2023.
- Perusopetukseen valmistavan opetuksen määrärahaan tehdään 120 milj. euron korotus.
- Viiden miljoonan euron korotus vapaan sivistystyön yhteydessä toteutettavan kotoutumiskoulutukseen ja 2,5 milj. euroa korotus toisena kielenä opetettavan suomen tai ruotsin sekä oman äidinkielen opetukseen
- Valtio korvaa kunnalle pakolaisten vastaanotosta aiheutuvia kustannuksia laskennallisen perusteen tai todellisten kustannusten mukaan. Laskennallisten korvausten piirissä arvioidaan olevan vuonna 2023 noin 13 000 kansainvälistä suojelua saavaa henkilöä ja 32 000 tilapäistä suojelua saavaa henkilöä.
- Kunnille kohdistuu määrärahoja vuodelle 2023 kotoutumiseen noin 122,8 milj. euroa.

Kuntatalouden kehitys Suomessa

Helmikuussa 2023 saatujen kuntien vuoden 2022 tilinpäätösarvioiden perusteella kuntien vuosikate heikkeni hieman vajaat 0,30 miljardia euroa vuodesta 2021, jolloin vuosikate oli varsin vahva. Vuosikate oli parin viime vuoden tapaan selvästi yli poistotason ja myös nettoinvestointien. Vaikka toimintakate heikkeni yli 2 miljardia euroa, niin verotulojen hyvä kasvu piti vuosikatteen edellisvuoden tapaan varsin vahvana. Toimintakate heikkeni, koska toimintakuluissa oli selvää kasvua ja toimintatuotot vähenivät (koronatuet vähenivät). Kuntien tilikauden tulos oli kuitenkin selvästi positiivinen 1,23 miljardia euroa. Tilikausi oli kuitenkin negatiivinen 93 kunnassa, kun vuonna 2021 tulos oli negatiivinen 60 kunnassa. Mutta kuntien taseen kertynyt ylijäämä kasvoi hieman yli 15 miljardin euron. 12 kunnalla oli taseessa kertynyttä alijäämää, alijäämäisten kuntien määrä laski kahdella vuodesta 2021.

Valtionosuudet kasvoivat noin 650 miljoonalla euroa eli 6,4 prosenttia. Tämä johtui muun muassa hallitusohjelman mukaisten tehtävänlaajennuksista, valtionosuuksien tason korotuksesta ja indeksitarkistuksesta. Kuntien verotulot kasvoivat yli 5 prosenttia. Tästä kunnallisveron tuotto kasvoi 5,1 prosenttia, osuus yhteisöverosta 6,5 prosenttia (kunnilla vuosina 2020 ja 2021 ollut 10 prosenttiyksikön korotus aiheutti vielä viime vuonna noin 205 miljoonan euron lisätulon) ja kiinteistöveron tuotto kasvoi myös selvästi (6,2 %).

Kuntien nettoinvestoinneissa tapahtui selkeä lasku, joka johtui pääasiassa Helsingin kaupungin erittäin suurista investointihyödykkeiden luovutustuloista (Helsingin kaupungin liikennelaitoksen yhtiöittäminen). Helsingin luovutustulot olivat noin 855 milj. euroa viime vuonna. Lisäksi vaikuttivat kuntien suorittamat sosiaali- ja terveystilojen myynnit. (Brutto)investoinnit sen sijaan kasvoivat vuoden 2021 3,94 mrd. eurosta viime vuoden 4,20 mrd. euroon.

Vuosikate heikkeni kaikissa kuntakokoryhmissä, kuten se oli heikentynyt kaikissa ryhmissä vuonna 2021. Kaikissa ryhmissä vuosikate ylitti vielä poistotason. Alin vuosikate oli edelleen 10 001–20 000 asukkaan ryhmässä. Tässäkin ryhmässä vuosikate oli noin 466 euroa/asukas ja vuosikate kattoi poistoista noin 140 prosenttia. Kuntakokoryhmien väliset erot vuosikatteen määrässä (euroa/asukas) vaihtelevat suuresti. Suurin pudotus oli 40 000–100 000 asukkaan ryhmässä (-121 eur / asukas) ja pienintä 20 000–40 000 ryhmässä (-2 eur / asukas). Negatiivisen vuosikatteen kuntia oli 14 kappaletta ja niistä 10 oli alle 6 000 asukkaan kuntaa, loput alle 20 000 asukkaan kuntia.

Kuntien lainakanta väheni poikkeuksellisesti noin 410 milj. euroa eli -2,1 prosenttia vuonna 2022. Lainakanta laski noin 18,719 mrd. euroon eli 3 392 euroon/asukas. Lainakanta ylitti maan keskiarvon 135 kunnassa, kuten oli tilanne myös vuosina 2020 ja 2021. Erot kuntien välillä ovat suuret: Enonkoskella, Hirvensalmella ja Kauhaisissa kunnalla ei ollut vuonna 2022 lainkaan lainaa, kun taas Lestijärvellä sitä oli noin 16 496 euroa/asukas.

Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä jatkoi kasvuaan, määrä nousi 14 kuntaan. Negatiivisen vuosikatteen kuntia oli 8 vuonna 2021, kun vuonna 2020 niitä oli vain kaksi. Yhteenlaskettu negatiivinen vuosikate oli noin -10,3 milj. euroa, kun se vuonna 2021 oli -2,0 milj. euroa.

Yhteenveto:

- Manner-Suomen kuntien vuosikate heikkeni noin 290 miljoonalla eurolla noin 3,50 mrd. euroon (n. 634 euroa/asukas).
- Vuosikate ylitti varsin selvästi poistotason ja myös nettoinvestoinnit.
- Kuntien toimintakate heikkeni peräti 6,4 %. Toimintakatteen sisällä toimintakulut kasvoivat noin 4,2 % ja -tuotot vähenivät -4,0 %.
- Kuntien tilikauden tulos oli selvästi positiivinen (noin 1,23 mrd. euroa)
- Kunnilla oli taseessa kertynyttä ylijäämää noin 15,04 mrd. euroa
- Kuntien lainakanta väheni noin 0,41 mrd. eurolla noin 18,72 mrd. euroon (3 392 euroa/asukas)
- 14 kunnassa oli negatiivinen vuosikate (10 vuonna 2021). Negatiivisten vuosikatteen yhteenlaskettu määrä oli noin 12,5 milj. euroa. Kuntia, joiden taseessa kertynyttä alijäämää oli 12 (14 vuonna 2021).
- Kuntalain mukaan alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntiin. Vuoden 2022 tilinpäätöstietojen perusteella Kauhajoen kaupungilla oli yhä vuoden 2015 taseen kertynyttä alijäämää ja Lemmin kunnalla vuodesta 2017. Nämä olisi tullut kattaa vuoden 2022 loppuun mennessä.

4 Tornion kaupungin ja lähialueiden toiminnan ja talouden kehitys

4.1 Väestönkehitys

Tornion kaupungin väkiluku oli vuoden 2022 lopussa Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 21 229 asukasta. Tornion väkiluku laski vuoden 2022 aikana 104 asukkaalla eli väestön väheneminen hieman tasaantui edellisestä vuodesta (2021: -134 asukasta). Tornion kaupungin väkiluku on laskenut vuodesta 2012 lähtien.

Torniossa syntyi vuonna 2022 165 lasta ja kuolleiden määrä oli 246 henkilöä. Sekä syntyvyys että kuolleisuus pysyivät lähes tarkalleen edellisen vuoden tasolla (2021: 163, 247). Luonnollinen väestönlisäys oli Torniossa vuonna 2022 -81 henkilöä. Suurimmat väestönmuutokset Torniossa tapahtuvat useimmiten vuoden kolmannella kvartaalilla, jolloin opiskeluikäinen väkiryhmä siirtyy usein opiskelemaan suurempiin kaupunkikeskuksiin. Tornion kaupungin väestö ikääntyy kuten suurimmassa osassa Suomen kuntia. Tämä vaikuttaa merkittävästi tulevaisuuden kuntien palvelurakenteisiin, palvelutarpeisiin ja elinvoimaan.

Kuntien välinen nettomuuttotappio (-67 asukasta) oli Torniossa huomattavan pieni vuonna 2022 verrattuna aiempiin vuosiin. Myös kunnan sisäinen muuttoliike oli selvästi aiempaa vähäisempää. Sisäisiä muuttoja tilastoitiin Torniossa vuonna 2022 1 909 kappaletta. Nettomaahanmuutto oli aiempien vuosien tapaan Torniossa positiivista ollen +47 henkilöä koko vuoden osalta. Kokonaisnettomuuttotappio oli näin ollen koko vuoden osalta -20 henkilöä.

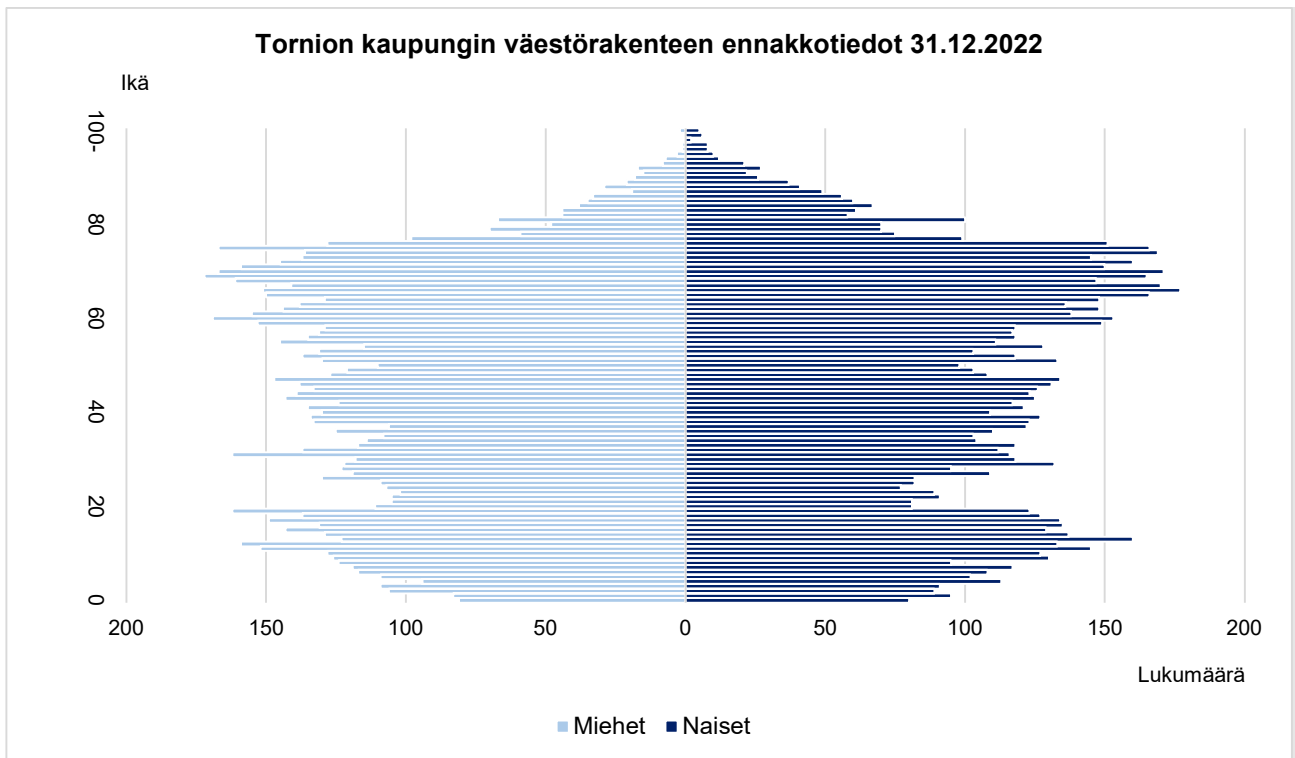
Taulukko 4. Tornion kaupungin väestömuutostiedot (Tilastokeskuksen ennakkotieto) neljännesvuositain vuonna 2022.

Tornio	2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3	2022 Q4	Yhteensä
Elävänä syntyneet	45	52	33	35	165
Kuolleet	49	66	65	66	246
Luonnollinen väestönlisäys	-4	-14	-32	-31	-81
Kuntien välinen tulomuutto	146	210	282	128	766
Kuntien välinen lähtömuutto	139	219	337	138	833
Kuntien välinen nettomuutto	7	-9	-55	-10	-67
Kunnan sisäinen muutto	496	449	561	403	1 909
Nettomaahanmuutto	7	0	16	24	47
Kokonaisnettomuutto	14	-9	-39	14	-20
Kokonaismuutos	8	-22	-70	-20	-104
Väkiluku	21 341	21 319	21 249	21 229	

Taulukko 5. Tornion kaupungin keskeiset väestönmuutokset 2010–2022 e (Lähde: Tilastokeskus).

Tornio Vuosi	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestön-lisäys	Kuntien välinen netto-muutto	Kunnan sisäinen muutto	Netto-maahan-muutto	Kokonais-netto-muutto	Kokonais-muutos	Väkiluku
2010	292	207	85	-102	2 638	108	6	87	22 513
2011	271	194	77	-125	2 305	90	-35	32	22 545
2012	256	202	54	-170	2 545	62	-108	-56	22 489
2013	260	188	72	-261	2 475	78	-183	-118	22 371
2014	218	203	15	-100	2 325	46	-54	-49	22 322
2015	231	190	41	-219	2 721	47	-172	-123	22 199
2016	217	190	27	-210	2 316	107	-103	-82	22 117
2017	201	222	-21	-228	2 409	79	-149	-189	21 928
2018	195	216	-21	-106	2 649	73	-33	-53	21 875
2019	200	233	-33	-262	2 334	20	-242	-273	21 602
2020	182	200	-18	-149	2 344	32	-117	-135	21 467
2021	163	247	-84	-130	2 310	80	-50	-134	21 333
2022 e	165	246	-81	-67	1 909	47	-20	-104	21 229

Kuviossa 2 on esitetty Tornion kaupungin väestöpyramidi vuoden 2022 joulukuun lopun ennakkotietojen pohjalta esitettynä. Ikäluokittaisessa tarkastelussa on huomattavaa 0–10-vuotiaiden sekä 20–30-vuotiaiden ikäluokkien alhainen määrä (aleneva syntyvyys, opiskelijaikäisten poismuutto). Vanhemmissa ikäluokissa erottuvat ns. suuret ikäluokat edelleen muita suurempina väestöryhminä.

Kuvio 2. Tornion kaupungin väestöpyramidi 12/2022 (Lähde: Tilastokeskus).

Lapin maakunnan väkiluku oli vuoden 2022 lopussa 175 757 asukasta eli maakunnan väkiluku väheni edellisestä vuodesta 737 asukkaalla.

Kemi-Tornion seutukunnassa (Tornio, Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola) asui vuoden 2022 lopussa 54 246 seutukuntalaista, jossa oli vähennystä edelliseen vuoteen 759 asukasta.

Haaparannan väkiluku oli vuoden 2022 syyskuun lopussa 9 357 asukasta eli tammi-syyskuussa 2022 Haaparannan väkiluku laski 139 asukkaalla.

4.2 Hyvinvointi

Hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustehtävä. Kuntalain 1 §:n mukaisesti kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueen elinvoimaa sekä järjestää palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Terveystieteiden laaki velvoittaa kuntia raportoimaan valtuustolle sekä valtuustokausittaisella laajalla hyvinvointikertomuksella että vuosittaisella hyvinvointikertomuksella kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä.

Laaja hyvinvointikertomus vuosilta 2017–2021 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa kesällä 2021. Siinä kerätyn hyvinvointitiedon perusteella hyvinvointityön tavoitteiksi ja kehittämiskohteiksi vuosille 2021–2025 Torniossa tunnistettiin:

1. Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävät elintavat ja toiminta
 - a. Perheiden elintapojen tuki
 - b. Syrjäytymisen ehkäisy
 - c. Elintapasairauksien ehkäisy
2. Kokemus osallisuudesta hyvinvoinnin tukena
 - a. Lasten ja nuorten arjen osallisuustilaisuudet
 - b. Neuvostojen vahvempi rooli hyvinvointityössä
 - c. Urheiluseurojen osallistaminen esim. seuraparlamentti
 - d. Ennakkovaikutusten arviointi osana päätöksentekoa
3. Omaehtoiseen hyvinvoinnin edistämiseen kannustavat, viihtyisät ja turvalliset elin- ja toimintaympäristöt
 - a. Kaikenikäisille soveltuvat ja turvalliset liikuntapaikat ja -reitit
 - b. Kulttuurihyvinvoinnin näkyvä rooli
 - c. Ikääntyneiden asumisturvallisuus
 - d. Ehkäisevä päihdetyö
 - e. Toimintaympäristöjen esteettömyys ja esteettisyys

Poikkileikkaavana teemana hyvinvointityössä on eriarvoisuuden ehkäisy.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kertomuksessa tunnistettujen tavoitteiden ja kehittämiskohteiden pohjalta laaditun hyvinvointi- ja turvallisuusohjelman (HYTU-ohjelma) sekä väestöryhmittäiset työohjelmat kokouksessaan 31.10.2022 § 108 osana kaupunkistrategian toimeenpanoa. HYTU-ohjelmassa ja kaupunginvaltuuston 20.6.2022 § 67 hyväksymässä vuoden 2021 hyvinvointikertomuksessa huomioitiin sosiaali- ja terveystoimen siirtyminen hyvinvointialueelle. Ohjelmien laadintaan osallistuivat peruskunnan asiantuntijoiden lisäksi myös yhteistyöverkostojen sekä kaupungin vaikuttamistoimielinten edustajat.

Erityisen merkityksellistä tulee lähivuosina olemaan yhteistyörakenteiden luominen Lapin hyvinvointialueen ja kaupungin välille, nimenomaan tiedonvälityksen terveyteen, hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyvien asioiden edistämiseksi. Tornion kaupunki on nimennyt edustajiaan Lapin alueen työskentelyyn, muiden muassa vaikuttamistoimielinten puheenjohtajat edustavat Tornion kaupunkia Lapin hyvinvointialueen vastaavissa neuvos-

toissa. Kaupungin hyvinvointisuunnittelija edistää Tornion, sekä yleisemminkin kuntien etua Lapin hyvinvointialueen järjestökoordinaatiota ja yhteistyötä valmisteleavassa työryhmässä sekä Meri-Lapin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä turvallisuuden seututiimissä.

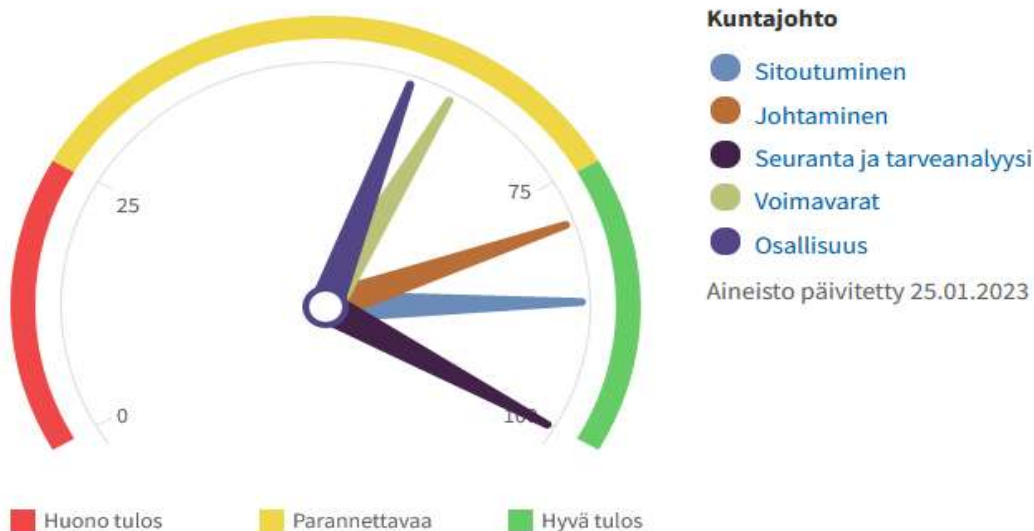
Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen on hyvinvointialueiden käynnistyttyä edelleen kunnan lakisääteinen, poikkihallinnollinen tehtävä ja kokonaisuuden hyvä hoito on vahvasti yhteydessä myös kunnan elinvoimaisuuden ja talouden kehitykseen. Tornion hyvinvointi- ja turvallisuusohjelmassa vuosille 2021–2025 on huomioitu valtakunnallisen HYTE-kertoimen mittarit, joita käytetään vuodesta 2023 lähtien kuntien tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön vuosittaisessa arvioinnissa ja jotka toimivat perusteena kuntien valti-onosuuden lisäosan muodostumiselle.

4.2.1 TEAviisari -tiedonkeruut

HYTE-kerroin on kannustin, jolla halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös soteuudistuksen jälkeen. HYTE-kertoimen laskelma perustuu viiteentoista (15 kpl) prosessi-indikaattoriin ja kuuteen tulosindikaattoriin (6 kpl). Prosessi -indikaattorien tiedonlähteenä ovat TEAviisarikyselyt, joilla vuosittain seurataan kuntien terveydenedistämiseksi aktiivisuutta. TEAviisari tarjoaa myös maksuttoman verkkopalvelun, joka kyselyjä koskevien tietojen ohella sisältää valmiiksi analysoitua tietoa peruskunnan eri toimintojen toteutumisesta ja auttaa toiminnan ja palveluiden suunnittelussa.

Tornion kuntajohdon terveydenedistämiseksi aktiivisuus 25.1.2023 päivitetyn tiedon (kuvio 3) on samaa luokkaa koko maan tason kanssa. Sitoutuminen terveydenedistämistyöhön, johtaminen sekä seuranta ovat jopa parempaa tasoa kuin keskimäärin valtakunnassa. Sitoutumisen osalta ainoastaan kestävyystavoitteet ovat pariaikaa työn alla matalahiiliseen yhteiskuntaan siirtymisen osalta (esim. biokaasutuotanto) ja samoin töitä tehdään ekosysteemien suojelun (esim. Tornionjoen vesienhoitoalue ja toimenpideohjelma 2022–2027, rajajoki-kohteena osana Natura-alueita) sekä eriarvoisuutta vähentävän kaavoituksen avulla (kuntalaisten informointi mm. kaavatorin avulla). Lisäksi TEAviisarissa fokuksessa on sosiaalisesti kestävä asuntotuotannon kehittäminen. Kuntalaisten osallistumista lisääviä kuntalaisfoorumia lasten vaikuttamisen osalta ei ole toteutettu samassa määrin kuin valtakunnassa yleensä.

Kuntajohto : Tornio 2021

Kuvio 3. TEAviisarin tulokset, Tornio 2021: Kuntajohto.

Hyvinvointi on moniulotteinen ja ainakin osin subjektiivinen käsite. Pelkkä koetun onnellisuuden arviointi ei esimerkiksi suoraan kerro hyvinvointiin positiivisesti vaikuttavasta talouskasvusta tai ympäristöstä, eikä ympäristövaikutusten seuranta suoraan kerro ihmisten hyvinvoinnista. Hyvinvointia kuvaavat elintaso, psykososiaalinen hyvinvointi sekä mahdollisuus itsensä toteuttamiseen ja mielekkääseen tekemiseen. Torniossa on panostettu edellä mainittuihin, hyvinvointia lisääviin tekijöihin osallisuusmallin avulla, jonka yhtenä toimenpiteenä on otettu käyttöön osallistava budjetointi, mikä on samalla yksi TEAviisarin osallisuusmittareista.

Elinvoimaindikaattori kertoo paljon kuntalaisten yleisen hyvinvoinnin tilasta, eli kunnan väestömuutoksesta, työpaikkojen-, verotulojen-, taloudellisen huoltosuhteen- ja koulutustason muutoksesta. Väkiluvun muutos 2021 vuodelle tultaessa oli -0,6 % ja työkäisten osuus väestöstä vajaan 60 %. Huolta aiheuttaa pienten lasten pienentyvä osuus väestöstä, vain 7 %. Pientaloasujia oli noin 66 % väestöstä ja vajaa kolmannes asui vuokra-asunnoissa. Tähänkin liittyen on hyvä huomioda TEAviisarissa käytetty ns. sosiaalisesti kestävä asuntotuotanto. Taloudellinen huoltosuhde vuoden 2021 tietojen mukaan oli 149,1, eli sataa työssäkäyvää henkilöä kohti Torniossa asui 149,1 ei-työssäkäyvää henkilöä. Työllisyyskatsauksessa 12/2022 Tornion työttömyysaste oli 9,8. Parantunut työmarkkinatilanne ja Tornion kaupungin osallistuminen työllisyyden kuntakokeiluun ei ole tuonut vain säästöjä, vaan kuntalaisille mahdollisuuden työllistyä, kuulua johonkin, löytää oma tie ja saada jopa tunnustusta tekemisestään.

4.2.2 Lasten ja nuorten hyvinvointi

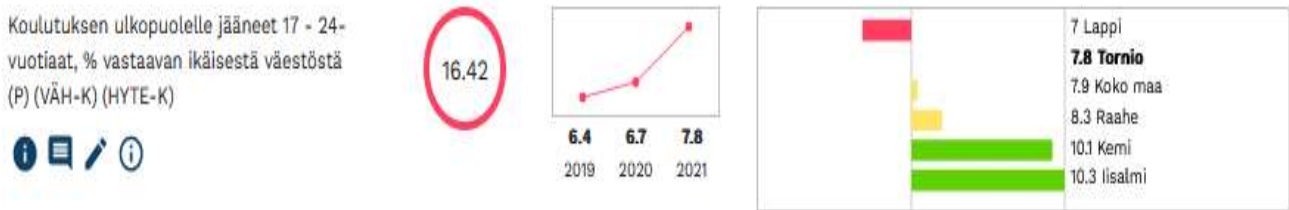
Elinvoimaindikaattoreiden valossa vuosina 2018–2020 yhä pienemmällä osalla torniolaisia lapsiperheitä tulot jäivät suhteellisen pienituloisuusrajan alapuolelle. Tilanteen kehittymistä ei voine arvioida vuoden 2020 tiedoilla, tosin työttömien määrä %-työvoimasta on laskenut vuosien 2020–2021 välillä, mikä antaa viitteitä elintason paranemisesta 12 % paremmin työllistyneiden osalta.

Useampi kuin joka viides yläkoulun oppilas koki kouluterveyskyselyn (2021) perusteella terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi (HYTE-kerroinindikaattori) ja osuus on kasvanut vuodesta 2019 miltei 24 %. Liikunta-aktiivisuudesta kertoo se, että torniolaisten yläkoululaisten 8.–9. vuosiluokkien oppilaiden hengästyttävän liikunnan harrastaminen on koko maata 4,7 % prosenttiyksikköä heikommalla tasolla ja verrokkikuntiin nähden matalin. Lukioikäisten osalta olemme lähellä koko maan tasoa, eli noin neljänneksellä hengästyttävä liikkuminen jää maksimissaan yhteen tuntiin viikossa. Ammattiin opiskelevien kohdalla tilanne on vielä heikompi.

TEAviisarin mukaan kunnan terveyden edistämisen aktiivisuus liikuntasektorilla on sitoutumisessa paremmalla tasolla kuin valtakunnassa yleensä, mutta johtamisessa on kehitettävää mm. liikuntapaikkojen käyttövuorojen jakoperusteiden käyttöönotossa. Seuranta –osa-alueella tarvitaan tietoja lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuudesta, seuratoimintaan osallistuvista sekä liikuntapaikkojen käyntitiedoista. Voimavarojen kohdalla kehitettävää on infrassa eli kevyen liikenteen väylien lisäämiselle on ehkä tarvetta. Lisäksi seurojen ja yhdistysten yhteistyötä on tarpeen kehittää, verrattuna muuhun maahan.

Turvallisuuskäsitelmästä huolestuttavaa on, että yhä useampi torniolainen lapsi tai nuori kertoo kouluterveyskyselyn mukaan kokeneensa huoltapitävien aikuisten taholta henkistä väkivaltaa ja alakouluikäiset myös fyysistä väkivaltaa. Seksuaalisen ehdottelun, häirinnän ja ahdistelun kokemus on myös selvästi lisääntynyt lapsilla ja nuorilla.

Koulutuksen ulkopuolelle on vuonna 2021 jäänyt 17–24-vuotiaista torniolaisista 16 % suurempi joukko kuin vuonna 2020 (kuvio 4).

Kuvio 4. Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24 –vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä, Tornio ja suhteessa verrokkikuntiin.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin haasteisiin on vuonna 2022 panostettu käynnistämällä tai valmistelemalla hytū –ohjelman mukaisia toimenpiteitä kaikilla toimialoilla. Negatiivisten muutosten juurisyihin on tarpeen perehtyä. Lisäksi toistaiseksi meillä puuttuvat, prosessi-indikaattoreiden mukaiset toimintatavat on tarpeen ottaa käyttöön tilanteen korjaamiseksi. Näitä ovat poissaolojen kokonaismäärän seuranta kouluilla, kouluruokailusuositusten kattava noudattaminen, liikuntavälituntien käyttöönotto, liikuntaseurojen yhteistapaamiset sekä kulttuuriin ja liikuntaharrasteisiin osallistumisen kynnyksen madaltaminen. Peruskoulun jälkeistä koulutuspaikkaa vaille jäämistä ja sitä myöten koulutuksellista eriarvoistumista ja syrjäytymistä voidaan ehkäistä oppisopimus-koulutuksella, työpajatoiminnalla, nuorten yrittäjyyspajoilla sekä etsivän nuorisotyön keinoin. Lisäksi keinoina ovat riittävien aloituspaikkojen takaaminen sekä joustavat opiskelumahdollisuudet. Koulutuksen keskeyttämisestä voidaan ehkäistä toimivalla opiskeluhuollolla, esimerkiksi puuttamalla koulukiusaamiseen ja poissaoloihin.

4.2.3 Työkäisten ja ikääntyneiden hyvinvointi

Aikuisväestön osalta toimeentulotuen tarve on kasvanut vuoteen 2021 noin 5 % vuosivauhtia vuodesta 2019. Työkyvyttömyyseläkettä saavien työkäisten osuus ikäluokasta on ollut hitaasti, mutta tasaisesti laskeva vuodesta 2018 vuoteen 2021. Työkäisistä saadaan välillistä tietoa kouluterveyskyselyn vanhempana toimimista koskevista indikaattoreista. Niiden perusteella fyysisen väkivallan esiintyminen on kasvussa ja vanhempien päihteidenkäyttö aiheuttaa huolta etenkin toisen asteen oppilaissa.

Työkäisten hyvinvointiin panostavia toimenpiteitä vuonna 2022 olivat varsin kattavat liikunta- ja kulttuuripalvelut sekä liikkumisympäristöjen kehittäminen. Tornion tapahtumatuotanto oli aktiivista; Isoimpia vuonna 2022 järjestettyjä tapahtumia olivat Tornio-päivät, Syöhään yhdessä!, Kalottjazz & Blues, Peräpohjolan markkinat sekä Tornion valokauden avaus. Viemällä kulttuuriesityksiä sinne, missä ihmisiä on jo luonnostaan, pyritään maksimoimaan kulttuurin saatavuus ja vaikuttavuus hyvinvointiin. Vähävaraisten pääsy kulttuuri- ja liikuntatarjonnan pariin on Torniossa turvattu Kaikukortin avulla.

Ikääntyneiden väestöryhmässä 65 vuotta täyttäneiden kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot ovat läheneet kasvuun vuoden 2020 hyvän kehityksen jälkeen ja olemme sen vuoksi menettäneet HYTE –kertoimeen vaikuttavia pisteitä (kuvio 5).

Kuvio 5. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori.

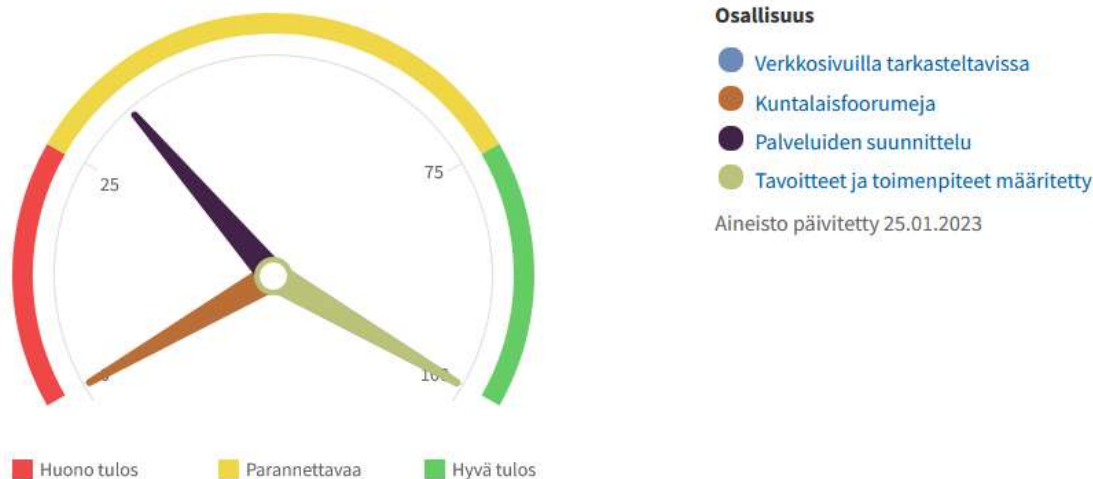
Ikääntyneiden ihmisten kaatumisia voidaan ehkäistä poistamalla ympäristöön liittyviä vaaranpaikkoja esimerkiksi huolehtimalla asianmukaisesta hiekoittamisesta sekä tarjoamalla mahdollisuuksia lihaskunnan ja tasapainon harjoittamiseen (liikkuamisryhmät, liikuntaneuvonta), toimintakyvyn ylläpitämiseen (ulkoilureitit, fyysinen ympäristö ja muistineuvonta, Seniorineuvola) sekä sopivaan ja riittävään ravintoon (ravitsemus- ja ruokapalvelut). Näistä useimmat ovatkin väestöryhmittäisten hyvinvointi- ja turvallisuusohjelmatyöryhmien ohjelmiin sisällyttämiä kehittämiskohteita.

4.2.4 Osallisuuden vahvistaminen

TEAvisarin kuntajohdon tulokset osallisuuden osalta (kuvio 6) osoittavat, että viestiminen verkkosivuilla on onnistunutta, samoin osallisuuden tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittely, mikä tehtiin yhdessä henkilöstön työpajoissa sekä kuntalaiskuulemiseen perustuen. Vuoden 2022 aikana on paneuduttu konkreettisten tekojen toteuttamiseen. TEAvisarin mukaisiin tekoihin voidaan lukea mm. kuntalaisten kuuleminen ja tästä esimerkkinä kuntalaisaloitteet, joita tehtiin vuonna 2022 yhteensä seitsemän (7), kuntalaisäänestykset (torniolaisten äänestysaktiivisuus oli aluevaaleissa 8 % korkeampi kuin Lapin alueella), asemakaavoitukseen liittyvä kuuleminen, muutoksenhaku, brändin-, kaupunkistrategian- ja osallisuusmallin luonnosvaiheen kuuleminen, alueen jätehuoltomääräysten luonnokseen vaikuttaminen.

Uudenlaisten käytänteiden käyttöönottoa tarvitaan yhteiskehittämisen mahdollisuuksien tarjoamisessa kuntalaisille hankintojen valmisteluun, seurantaan tai arviointiin osallistumisessa, sekä mahdollisuuksia vaikuttaa valtuuston lautakuntapäätösten valmisteluun verkossa. Kuuleminen esimerkiksi kuntalaisvaikutusten osalta on osa ennakkovaikutusten arviointia, ja päätöksiä tehtäessä olisi hyvä tarkastella myös kuntalaisvaikutuksia ympäristö-, organisaatio-, henkilöstö- sekä talousvaikutusten lisäksi.

Osallisuus : Tornio 2021

Kuvio 6. TEAvisarin tulokset, Tornio 2021: Osallisuus.

Keskushallinnon toimeenpanema osallistuva budjetointi sai hyvän vastaanoton. Vuoden 2022 aikana kuntalaiset äänestivät osallistuvan budjetoinnin määrärahan käytöstä, ja voittajaksi nousi keskustan ja sen lähialueiden viihtyisyyden parantaminen puistonpenkkien, roskakorien, keinujen ja pöytäryhmien sijoittelulla sopiviin paikkoihin. Myöhemmin samana vuonna toimeenpantiin valtuuston 26.9.2022 § 93 päätöksellä osallistuvan budjetoinnin (OSBU) valtuuston hyväksymien periaatteiden mukainen käytännön toteutus. Tornion kaupungin

vuoden 2023 osallistuvan budjetoinnin ideahaku toteutettiin syys-lokakuussa vuonna 2022 ja kaupunginhallituksen 20.12.2022 § 473 päätöksellä hyväksyttiin 9 kuntalaisten esittämää vaihtoehtoa OSBU-äänestykseen. Käytäntö mahdollistaa kuntalaisten osallistumisen talouden suunnitteluun vuosittain varattavan määrärahan puitteissa, ja tätä varten vuoden 2023 talousarviossa on varattuna 20 000 euron määräraha.

Myös verkostoyhteistyötä on jatkettu aiemman käytännön mukaisesti toimijatreffien ja viestintäyhteistyön muodossa. Torniossa on aktiivinen järjestökenttä, kohtaamispaikkoja sekä hankkeita, jotka tarjosivat 2022 eri väestöryhmille elintapoja, turvallisuutta ja osallisuutta edistävää toimintaa sekä työllistymismahdollisuuksia.

4.2.5 Turvallisuus

Yhtä turvallisuustilanteen kehittymistä kuvaavaa näkökulmaa tarjoavat poliisin tilastot. Niiden mukaan huumausaineisiin liittyvä rikollisuus on Torniossa laskenut. Liikenneturvallisuudessa on kehitettävää ja tapaturmien esiintyvyys sekä henkeen ja terveyteen kohdistuva rikollisuus on lisääntynyt. Ehkäisevän päihdetyön ohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa osana väestöryhmittäisiä hyvinvointi- ja turvallisuusohjelmia 31.10.2022 (§ 108). Ehkäisevä päihdetyö toteutui Torniossa vuonna 2022 palveluiden sisällöissä puhtaasti voimavaroja vahvistavina palveluina, kuten liikunta- ja kulttuuripalveluina sekä varhaiskasvatuksen ja koulujen opetussuunnitelmien mukaisena työnä. Lisäksi osallistuimme kansallisiin ept-tempauksiin. Liikenneturvallisuuden edistämiseksi Tornio järjesti yhteistyössä liikenneturvan kanssa tapahtumia ja koulutuksia eri ikäryhmille. Monialainen Liikenneturvallisuusryhmä edistää liikenneturvallisuutta myös välittämällä ELY-keskukselle tietoa liikenneturvallisuuskohteista Torniossa.

4.3 Elinkeinot

Valtionvarainministeriön joulukuussa 2022 julkaiseman arvion mukaan Suomen bruttokansantuote (BKT) kääntyi syksyllä lievään laskuun. Tästä huolimatta BKT:n arviointiin kasvaneen vuoden 2022 aikana 1,9 %, kun syyskuussa 2022 arvio oli vielä 1,7 %. Yksityinen kulutus kasvoi vuonna 2022 2,3 % ja inflaatio kiihtyi vuoden 2021 2,2 %:sta vuoden 2022 aikana 7,0 %:iin.

Vuonna 2022 Suomen viennin ja tuonnin kasvu oli odotettua parempaa, kun hiipuvaa Venäjän markkinaa pystyttiin korvaamaan sekä viennin että tuonnin osalta. Venäjän rooli Suomen ulkomaankaupassa on hiipunut erittäin vähäiseksi. Vuonna 2022 Suomen viennin määrä kasvoi ennusteen mukaan 2,9 %. Kasvu oli erityisen vahvaa palveluiden kuten televiestinnän, tietotekniikan ja tietopalveluiden puolella. Tuonti kasvoi Suomessa vuonna 2022 erityisesti palveluissa, matkailussa ja kuljetuspalveluissa. Tuonnin määrän ennustetaan kasvavan vuonna 2022 yhteensä 8,1 %.

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) julkaisi syyskuussa 2022 Alueelliset kehitysnäkymät syksyllä 2022 -raportin, jossa kuvattiin alueellisia kehitysnäkymiä Suomessa maakunnittain. Raportti sisälsi myös elinkeinoelämän tilannekuvan ja analyysin mm. Venäjän Ukrainassa aloittaman sodan vaikutuksista eri maakuntiin. Kaiken kaikkiaan Lapin tulevaisuuden näkymiä kuvailtiin raportissa myönteisiksi vaikkakin sotatilanne Euroopassa toi maakunnan elinkeinoelämälle paljon epävarmuutta (energia, tuotantokustannukset, yleinen epävarmuus, osaavan työvoiman saatavuus). Rakennuslalla odotukset olivat syksyllä 2022 myönteisimmät Lapissa.

Lapin elinkeinoelämä viestitti vuoden 2022 aikana kasvavista tarpeista saada sparrausta ja neuvontaa nopeasti muuttuvan toimintaympäristön vuoksi. Yritys- ja kehittämisrahoitusta oli hyvin saatavilla, mutta investointeja oli siitä huolimatta siirtymässä ja peruuntumassa, kun yritykset pyrkivät selkeyttämään lähiaikojen markkinatilannetta. Lappilaiset oppilaitokset puolestaan panostivat omien koulutusympäristöjensä kehittämiseen, mutta haasteena oli saada lappilaisia yrityksiä entistä enemmän mukaan TKI-toimintaan.

Lapin elinkeinoelämän tuoreena visiona on olla ”pohjoisen Euroopan solmukohta, joka yhdistää luonnon kestävän käytön vastuulliseen kasvuun”. Maakunnan elinkeinoelämän kulmakiviä ovat pitkään olleet kaivannais-

ja metalliteollisuus, metsäteollisuus sekä matkailu, joilla kaikilla on edelleen Lapissa ja Pohjoiskalotilla valtava investointipotentiaali. Vihreän siirtymän onnistuminen edellyttää kaikilta em. toimialoilta uusia investointeja ja kestävä kehityksen näkökulman huomioimista. Myös Lapin logistinen sijainti tulee pystyä hyödyntämään entistä paremmin elinkeinoelämän kilpailukyvyyn parantamiseksi ja koko maan huoltovarmuuden turvaamiseksi.

Joka toinen vuosi julkaistava Lapin Kauppakamarin selvitys pohjoisen investointipotentiaalista kokoaa Suomen, Ruotsin ja Norjan pohjoisosien sekä Venäjän lähialueen suunniteltuja investointeja pääosin vuoteen 2030 saakka. Pohjoismaiden investointien kokonaissumma ylittää 160 miljardiin euroon. Lapin investointipotentiaali on selvityksen mukaan 17,9 miljardia euroa, josta 10,3 miljardia kohdistuu teollisuuteen, 3,9 miljardia energiasektorille ja 1,4 miljardia euroa matkailuun. Uusin selvitys julkaistiin vuonna 2022.

Meri-Lapissa suurteollisuuden rakennemuutokseen on reagoitu viime vuosina usein eri keinoin. Sekä Torniossa että Kemissä oli vuonna 2022 käynnissä äkillinen rakennemuutos -hankkeet (ÄRM), joissa oli mukana kuntien ja suuryritysten lisäksi laaja joukko julkisia viranomaisia, elinkeino-yhtiöitä sekä alueen oppilaitoksia kaikilta koulutusteilta. Torniossa New Business -hankkeessa ovat mukana Business Tornion (pää toteuttaja) lisäksi osatoteuttajina Lappia, Lapin ammattikorkeakoulu sekä Lapin yliopisto. Hankkeen kokonaistoteutusajaksi on 25.5.2021–31.12.2023 ja kokonaiskustannusarvio 970 000 euroa. New Business -hankkeella tavoitellaan 230 ihmisen uudelleentyöllistämistä ja 100 uuden tuotekonseptin kehittämistä.

Kemi-Tornio-Haaparanta-alueen suurin käynnissä oleva rakennushanke oli vuonna 2022 Metsä Fibren uuden biotuotetehtaan rakentaminen Kemissä. Kyseessä on Suomen metsäteollisuuden historian suurin investointi (1,85 mrd. euroa) ja sen on määrä valmistua vuoden 2023 kolmannella neljänneksellä. Tehdas tulee työllistämään koko suorassa arvoketjussa Suomessa noin 2 500 henkilöä, joista uusia on noin 1 500. Lisäksi Kemissä oli vireillä Infinited Fiber Companyn uusiokuitutehdas Storan Enson entiselle tehdasalueelle Veitsiluodossa. Investoinnin suuruus on 400 miljoonaa euroa ja se toisi Veitsiluotoon arviolta 270 uutta työpaikkaa vuodesta 2025 alkaen. Rakennusvaiheessa työpaikkoja olisi noin 120.

Tornion suurin työnantaja eli Outokumpu julkisti syyskuussa 2022 suunnittelevansa merkittävää investointia biokoksaamo- ja biometaanilaitokselle. Hankkeen tavoitteena on vähentää ilmastopäästöjä ja lisätä Suomen energiaomavaraisuutta. Investoinnin kokonaiskustannuksia ei virallisesti kerrottu julkisuuteen, mutta sen arvellaan olevan 100 miljoonan euron tasossa. Outokumpu tutkii myös edelleen kuonasulun rakentamismahdollisuutta sekä selvittää Eläjärvi-Röyttä-radon mahdollista sähköistämistä ja kuljetusten siirtämistä raiteille (1,1 milj. tn / vuosi). Sähkön korkea hinta johti Outokummulla myös ferrokromituotannon rajoittamiseen vuoden 2023 alkupuolelle saakka.

Torniossa oli vuonna 2020 yhteensä 8 579 työpaikkaa (uusin tieto). Torniossa sijaitsevista työpaikoista alkutuotannon osuus oli 2,3 %, jalostuksen 40,3 % ja palvelujen 53,9 %. Teollisuuden työpaikkoja Torniossa oli vuonna 2020 hieman yli 2 500 kappaletta ja toinen suuri työllistäjä oli sosiaali- ja terveyspalvelut lähes 1 300 työpaikkaa.

Kuvio 7. Torniossa työssäkäyvät toimialan mukaan vuonna 2020.

Tornion yrityskanta oli vuoden 2022 syyskuun lopussa 1 582 yritystä (tammi–syyskuu 2022: + 9).

Torniossa olevista työpaikoista (8 579 kpl) yli 65 % on sijoittunut yksityiselle sektorille. Kunta-alan työpaikkoja on yli 20 % ja valtion vain 1,7 %. Viimeisen viiden vuoden aikana eli 2016–2020 työpaikkojen lukumäärä on kasvanut vain yksityisellä sektorilla.

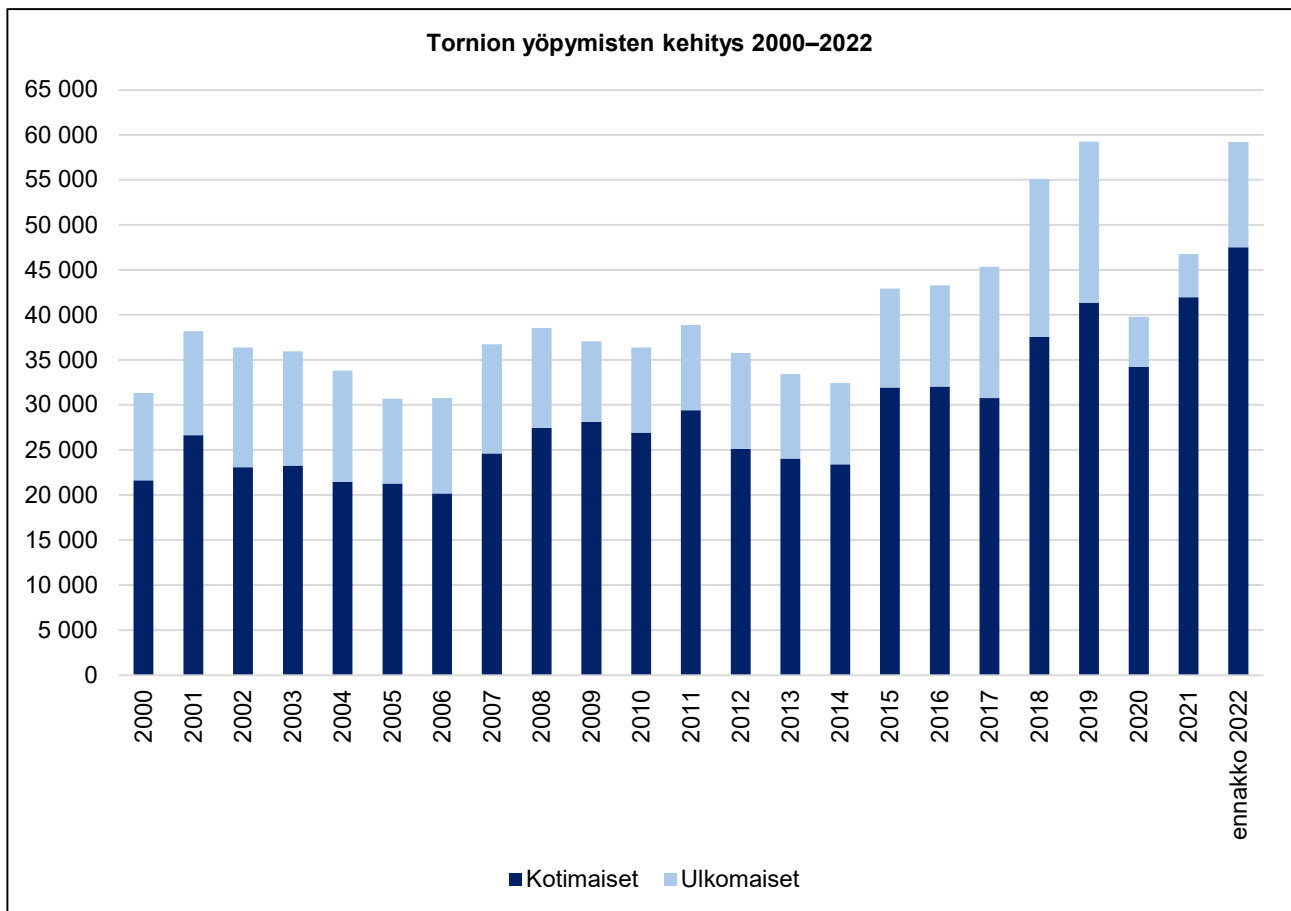
Taulukko 6. Torniossa työssäkäyvät työnantajasektorin mukaan 2010–2020.

TORNIO	Yhteensä	Yksityinen sektori	Valtio	Kunta	Valtio-enemmistöinen Oy	Yrittäjät	Tuntematon
2010	9 202	5 899	251	1 899	78	927	148
2011	9 327	5 995	201	1 939	62	990	140
2012	9 000	5 693	210	1 910	60	982	145
2013	8 717	5 414	225	1 938	48	955	137
2014	8 659	5 365	211	1 939	42	920	182
2015	8 603	5 382	178	1 916	38	907	182
2016	8 777	5 581	180	1 860	13	927	216
2017	8 689	5 517	156	1 871	14	908	223
2018	8 829	5 804	135	1 719	67	909	195
2019	8 697	5 671	144	1 724	59	872	227
2020	8 579	5 618	146	1 753	7	844	211

Tornion työpaikkaomavaraisuus oli vuonna 2020 101,1 % eli Tornio oli hienoisesti alueensa työssäkäyntikeskus. Kemlin työpaikkaomavaraisuus oli vuonna 2020 123,0 %. Vuonna 2021 tapahtuneet rakennemuutokset näkyvät tilastoissa viiveellä. Vuoden 2022 luvut eivät ole tiedossa.

Tornio on yksi Suomen merkittävimmistä tuulivoimakunnista, vaikka se ei enää ole kymmenen suurimman tuulivoimakunnan joukossa Suomessa. Suomen kymmenestä suurimmasta tuulivoimakunnasta (30.6.2022) puolet sijaitsee Perämerenkaarella (Simo, Pyhäjoki, Raahe, Kalajoki, Ii) ja seitsemän kymmenestä Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa. Torniossa on tällä hetkellä kaksi tuulivoimapuistoa: vuonna 2015 rakennettu Kitkiäisvaara (8 myllyä, 36 MW) sekä Röyttän alueen Puuska 1 (2010, 8 myllyä, 29 MW) ja Puuska 2 (2015, 5 myllyä, 17 MW). Röyttän edustalle on suunniteltu pitkään 14 myllyn merituulivoimapuistoa (70 MW), mutta hanke on viivästynyt merkittävästi (asemakaavamuutos tulossa vireille). Tornion kaupungin pohjoisosiin on valmisteilla neljä uutta tuulivoimapuistoa (Karhakkamaa 48 myllyä, teho 300–400 MW, Martimo 73 myllyä, 438–730 MW, Valkiaavaara 4 myllyä, 16–40 MW, Kuorinki-Vinsanmaa 8 myllyä, 48–80 MW). Eli tuulivoimaa on Tornioon suunnitteilla yhteensä 792–1 250 MW. Kaikkien hankkeiden toteutuminen tarkoittaisi Torniossa karkeasti arvioiden noin neljän miljoonan euron kiinteistöverotuottoja vuodessa.

Matkailu on alkanut elpymään Lapissa ja Torniossa. Torniossa yöpymisiä kirjattiin tammi-joulukuussa 2022 yhteensä 59 225 kappaletta, jossa oli kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 26,6 %. Torniossa ei ole ollut vuonna 2022 rakenteilla isoja matkailuinvestointeja, mutta suunnitteilla on mm. Kukkolan kosken riippusilta, Tornion ja Haaparannan välinen rantapromenadi sekä Torandaan yksityisenä hankkeena 40-kerroksinen monitoimirakennus. Matkailun kehittämisen painopisteenä on ollut parin viime vuoden ajan matkailun uudelleen organisointi sekä markkinointitoimenpiteet, joita on toteutettu Two Countries – One Destination -hankkeessa.

Kuvio 8. Tornion yöpymisten kehitys 2000–2022 (Lähde: Tilastotietokanta Rudolf).

Kaupallisella puolella TornioHaaparanda veti edelleen puoleensa uusia toimijoita, vaikka tyhjääkin liiketilaa on kaupungissa runsaasti. Erityisesti Luotomäen-Torpin alue on nostanut vetovoimaansa ja sinne on sijoittunut useita uusia merkittäviä toimijoita. Tornion keskustassa Rajalla kauppakeskus on suurin veturi Haaparannan IKEA:n ohella. Rajalla kauppakeskuksessa oli vuonna 2021 yhteensä 1,7 miljoonaa kävijää myynnin ollessa

41 miljoonaa euroa. Esimerkiksi vuonna 2018 vastaavat luvut olivat 2,3 miljoonaa kävijää ja 50 miljoonaa euroa. Rajakauppa ei ole täysin vielä toipunut koronasta. Vuoden 2022 luvut eivät ole valmistuneet.

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelmaan sisältyvä Laurila-Tornio-Haaparanta-rataosuuden sähköistys-hanke eteni vuonna 2022 rakentamisvaiheen kynnykselle ja hankkeen on määrä valmistua joulukuussa 2024. Tornion kaupungin tavoitteena on edistää tavaraliikenteen olosuhteiden kehittymistä rajalla sekä edistää henkilöjunaliikenteen uudelleen avaamista Suomen ja Ruotsin välille vuosien 2025–2026 kuluessa. Jälkimmäinen vaatii käytännössä LVM:n (liikenne- ja viestintäministeriö) ja VR:n välisen ostoliikennesopimuksen avaamista ja päivittämistä, sillä mahdollinen henkilöjunaliikenne ei ole markkinaehtoisesti kannattavaa. Ruotsin puolella matkustajaliikenne Haaparannalta Luulajaan käynnistyi 1.4.2021. Raideliikenteessä käytiin pitkin vuotta 2022 tiiviisti neuvotteluja eri toimijoiden kesken sekä maan rajojen sisällä että yli valtakunnan rajojen.

Kemi-Tornion lentoaseman liikennöinti pystyttiin vahvan edunvalvonnan keinoin turvaamaan ajalle 31.10.2022–30.7.2023. Traficom päätti ostaa ns. maakuntakentille lentoliikennettä yhdeksäksi kuukaudeksi ja sopimus käsittää Kemi-Tornion lisäksi, Joensuun, Jyväskylän, Kajaanin sekä Kokkola-Pietarsaaren lentoasemat. Hankinnan arvo on ensi vaiheessa 14 miljoonaa euroa ja kokonaisrahoitusmahdollisuus on 17 miljoonaa euroa. Kemi-Tornion osalta liikennöinti jatkuu kolmiolentoina Helsinki–Kokkola/Pietarsaari–Kemi/Tornio ja operaattorina on Finnair. Sopimuskauden jälkeinen liikennöinti selviää myöhemmin. Suurimmissa uhkakuvissa Kemi-Tornion lentoasemaa uhkaa yksityistäminen tai lakkauttaminen. Tammi-joulukuussa 2022 Kemi-Tornion lentoaseman kautta matkusti 22 501 matkustajaa (+34,4 %), mutta lukuja heikensi elokuun puolivälistä loka-kuun loppuun jatkunut lentokatkos. Kemi-Torniosta oli Finnairin toteuttamana ostoliikenteenä kolmiolentoja Kokkola-Pietarsaareen ja Helsinkiin.

Suomen satamaliiton tilastojen mukaan Tornion Röyttän sataman ulkomaan tavaraliikenne oli viimeisten 12 kuukauden aikana (12/2021–11/2022) yhteensä 3,174 miljoonaa tonnia. Tuonti väheni 5,1 % ja vienti väheni 5,8 %. Kokonaislaskua oli tonnimäärällä mitattuna 5,4 %. Röyttän satama on ulkomaan tavaraliikenteeltään tonnimäärällä mitattuna Suomen 9–10. suurin vuodesta riippuen.

Tornion kansainvälinen rajanylityspaikka on ollut vuosien ajan maaliikenteessä Suomen vilkkain. Ennen koronaa rajan ylitti vuodessa 14 miljoonaa matkustajaa, mutta koronarajoitukset vähensivät matkustajamääriä merkittävästi. Sittemmin liikennemäärät ovat alkaneet kasvaa vuoden 2020 aallonpohjasta lähtien.

Tornion maantieteellinen sijainti Ruotsin rajalla on suuri mahdollisuus paikallisille yrityksille. Ruotsin Norrlandissa viime kuukausina julkistettu lähes 1 200 miljardin investointipotentiaali luo kasvun mahdollisuudet eri aloille, vaikka kotimaan markkina olisikin haasteellisempi.

Suomen Yrittäjien toteuttaman Kuntabarometri 2022 mukaan Tornio sai yritysilmastostaan arvosanan 2,94, kun Lapin arvosana oli 2,77 ja koko maan 3,08. Tornio sai parhaat arvosanan yrityspalveluista (3,44) ja heikoimman arvosanan kaupungin hankintapolitiikasta (2,56). Tutkimus toteutetaan kahden vuoden välein eli seuraavaksi se on saatavilla 2024.

4.4 Työllisyys

Lapin ELY-keskuksen tilastojen mukaan Torniossa oli vuoden 2022 joulukuussa 946 työtöntä työnhakijaa. Työttömien määrä laski 68 työnhakijalla edellisvuodesta. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (työttömyysaste) oli 9,8 %, kun se edellisvuonna oli 10,4 %. Työllisten määrä oli 9 679, kun se vuotta aiemmin oli 9 717. Alimmillaan työttömyysaste kävi elokuussa 7,5 prosentissa.

Lapissa oli joulukuun lopussa 8 450 työtöntä työnhakijaa, joista lomautettuja oli 925. Työttömyys lisääntyy vuosittain marraskuusta joulukuuhun. Työttömiä oli 730 (9 %) enemmän kuin marraskuussa ja 790 (9 %) vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työttömien osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa Lapissa 10,5 % ja koko maassa 9,9 %. Työttömien osuus vaihteli Lapissa Sodankylän 6,3 prosentista Kemijärven 16,4 prosenttiin.

Joulukuun 2022 tilanteen mukaan Tornion 946 työttömästä työnhakijasta 591 oli miehiä ja 355 naisia. Alle 20-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 38, alle 25-vuotiaita 149, yli 50-vuotiaita 350, pitkäaikaistyöttömiä 211 sekä vammaisia ja pitkäaikaissairaita 126 henkilöä. Verrattuna joulukuun 2021 tilanteeseen, työttömyys on edelleen laskenut.

Vuonna 2022 nuorten kesätyöseteliin käytettiin 102 720 euroa. 92 eri yritykseen ja 11 eri yhdistykseen työllistyi kaikkiaan 278 nuorta. Työjaksot olivat 1–4 viikon mittaisia. Vuonna 2021 kesätyösetelin avulla työllistettiin niin ikään 278 nuorta.

Kaupungin työllisyyspalvelut pyrkivät edistämään pitkään työttömänä olleiden työllistymistä eri tavoin. Panostus pitkään työttömänä olleiden työllistämiseen toteutuu kuntalisän muodossa, jota kaupunki myöntää työllisyysmäärärahoista yrityksille ja yhdistyksille. Lisäksi Tornion kaupunki työllistää omin varoin niitä henkilöitä, joiden työmarkkinatukikustannuksista kaupunki on maksuvastuussa (ns. Kelan lista). Vuonna 2022 kuntalisää myönnettiin kolmelle yritykselle ja viidelle yhdistykselle yhteensä 27 000 euroa. Tällä työllistettiin yhteensä 10 työtöntä.

Kelan maksamista työmarkkinatuen kustannuksista osa jää kuntien maksettavaksi. Vuonna 2022 työmarkkinatukimaksut olivat Torniossa yhteensä 1 169 442 euroa. Maksettava osuus pieneni edellisvuodesta noin 350 000 euroa. Työllisyysmäärärahoilla työllistettyjä yli 300 ja yli 1 000 päivää työmarkkinatukea saaneita pitkäaikaistyöttömiä, joilla oli työsuhde voimassa vuoden 2022 aikana, oli kaikkiaan 32 henkilöä.

Taulukko 7. Pitkäaikaistyöttömien työllistäminen eri toimialoille.

Pitkäaikaistyöttömien työllistäminen eri toimialoille	Hiöä
Hyvinvointipalvelut	17
Sivistyspalvelut	12
Tekniset palvelut	3
Keskushallinto	0
Yhteensä	32

Kaupungin veloitetyöllistettäviä, joilla oli työsuhde voimassa vuoden 2022 aikana, oli yhteensä 14 henkilöä.

Taulukko 8. Veloitetyöllistettävät.

Veloitetyöllistettävät	Hiöä
Hyvinvointipalvelut	5
Sivistyspalvelut	3
Tekniset palvelut	4
Keskushallinto	1
Konserniyhteisöt	1
Yhteensä	14

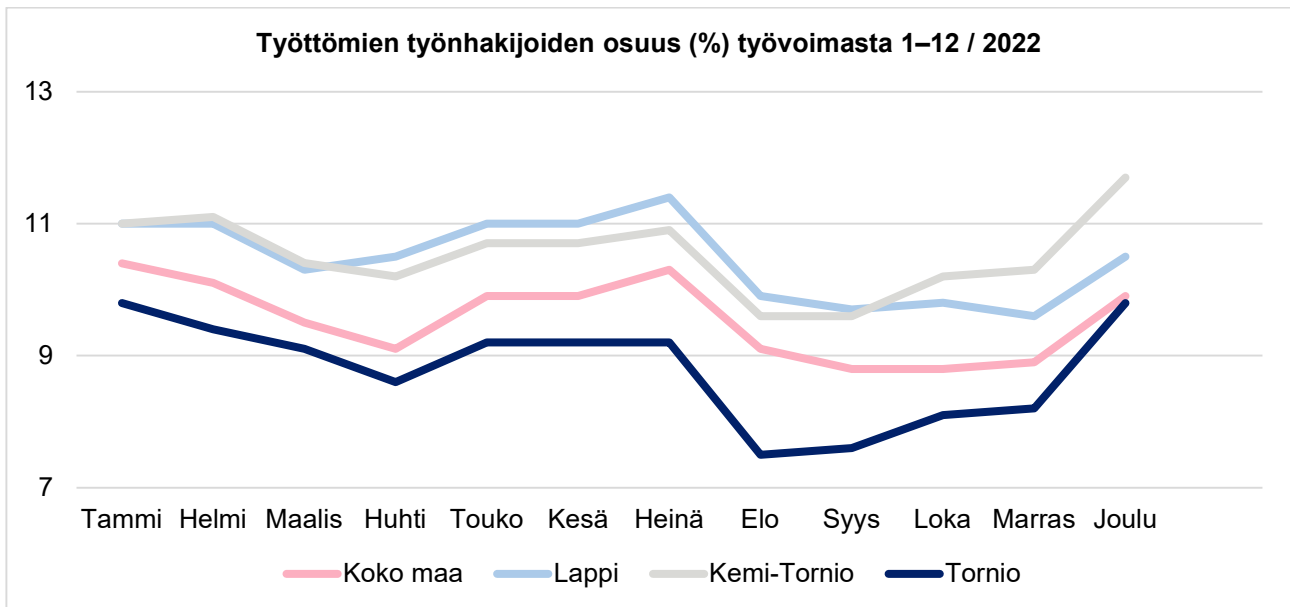
Tornion kaupunki hakeutui mukaan alueelliseen työllisyyden kuntakokeiluun yhdessä Rovaniemen kaupungin, Kemijärven kaupungin sekä Sodankylän kunnan kanssa. Kuntakokeilu alkoi 1.3.2021 ja päättyi kun työllisyshoito siirretään kuntiin 1.1.2025. Kuntakokeilun tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Kuntakokeiluihin ohjautuva asiakaskohderyhmä pitää sisällään kaikki ne työttömät ja työvoimapaalveluissa olevat työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan. Lisäksi kohderyhmään kuuluvat kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat sekä kaikki maahanmuuttajat ja vieraskieliset, jotka ovat joko työttömänä tai työvoimapaalveluissa kokeilualueilla.

Kuntakokeilun henkilöstö koostui TE-toimistosta siirtyneistä työntekijöistä, kaupungin työntekijöistä ja yhdestä Työvoimalasäätiön työntekijästä. Työllisyysyksikön kokonaisvahvuus on yhteensä 12 työntekijää. Marras-kuussa 2021 kaupunginhallitus perusti uuden osa- ja määräaikaisen työllisyyspäällikön viran. Työllisyyspäällikön tehtäväksi määriteltiin mm. työllisyyspalveluiden henkilöstön esimiestehtävät ja työllisyysyksikön perustaminen, kuntakokeilun johtaminen, työllisyyspalveluiden vastuun siirtymiseen valmistautuminen, Ohjaamon perustaminen sekä alueellisen, operatiivisen ja paikallisen ohjausryhmän esittelytehtävät. Vuoden 2022 alusta virka muutettiin kokoaikaiseksi.

Taulukko 9. Tornion työttömyysaste tunnusluvut vuosina 2018–2022.

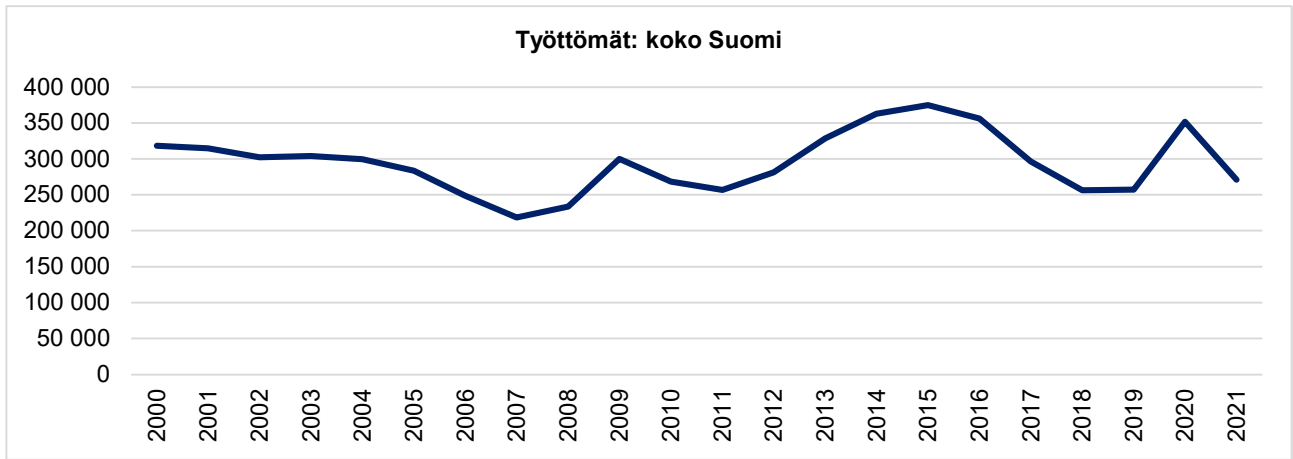
	2018	2019	2020	2021	2022
Työttömien työnhakijoiden määrä joulukuun lopussa	1 145	1 066	1 221	1 014	946
Työttömyysaste Torniossa	11,3 %	10,8 %	12,4 %	10,4 %	9,8 %

Kuviossa 9 on kuvattu työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta vuoden 2022 aikana. Tornion työttömyys on pysytellyt koko vuoden matalammalla tasolla kuin koko maassa, Lapissa tai Kemi-Tornion seutukunnassa.

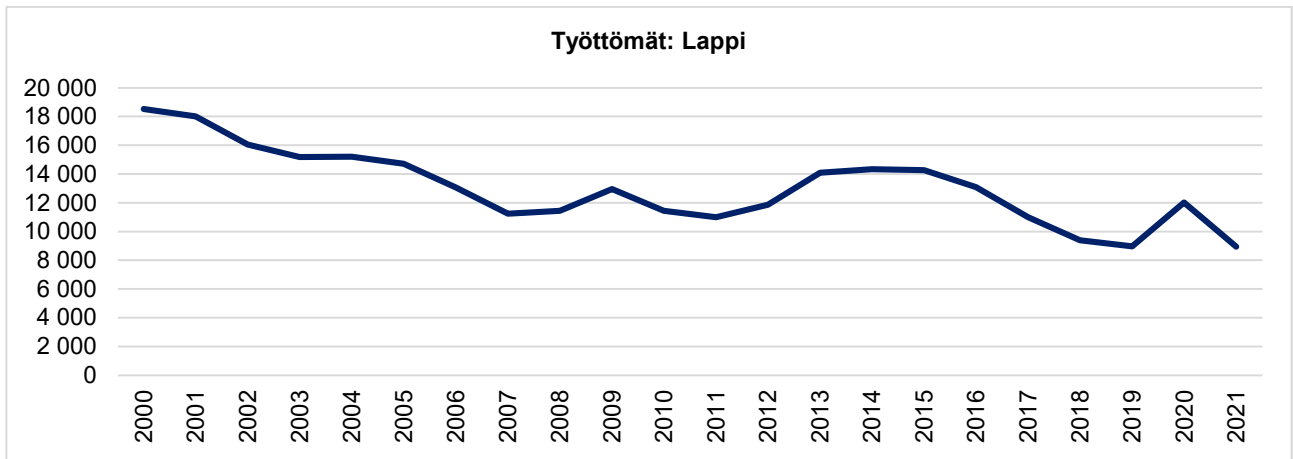

Kuvio 9. Työttömien työnhakijoiden osuus (%) työvoimasta 1–12/2022.

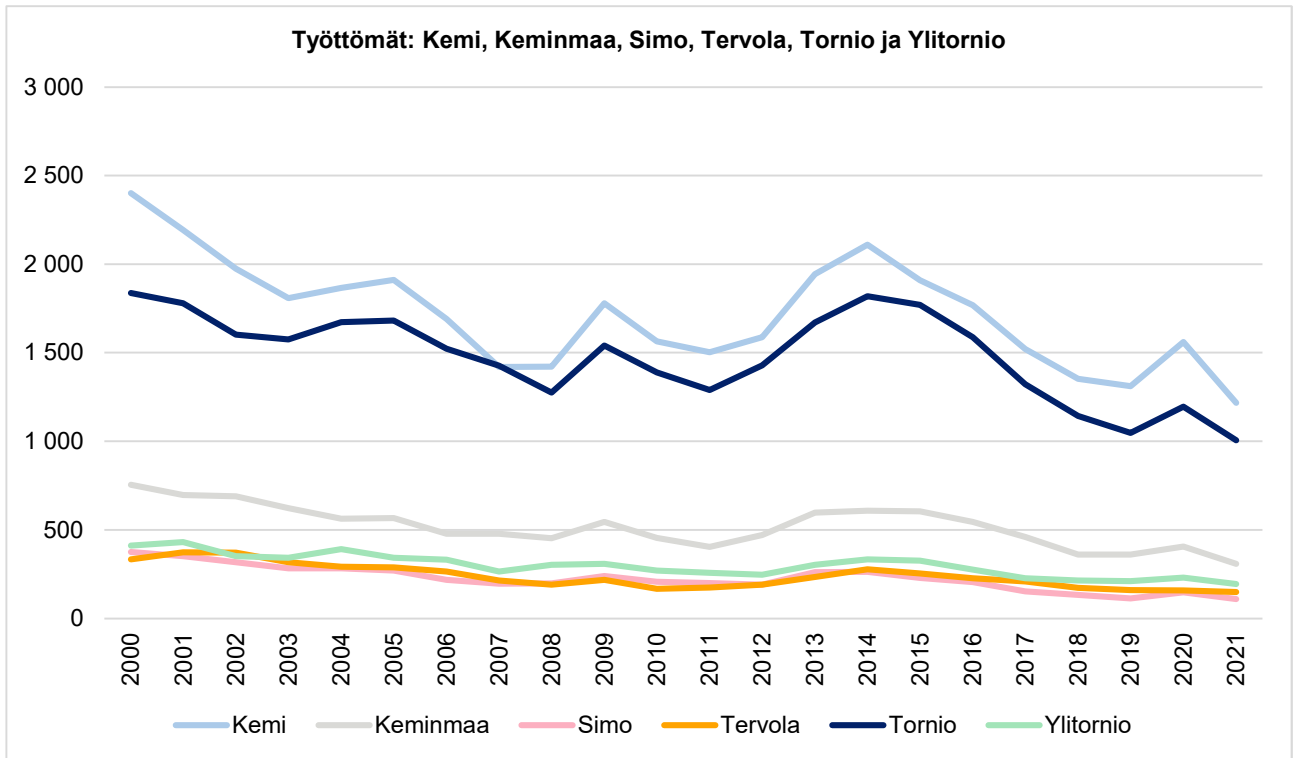
Työttömien määrän kehitykseen vaikuttaa myönteinen suhdannetilanne ja aktiiviset työllistämistoimet. Kuvioissa 10–12 on kuvattu työttömyyden kehitystä vuosien 2000–2021 välisenä aikana.

Kuvio 10. Työttömyyden kehitys 2000–2021: koko Suomi.

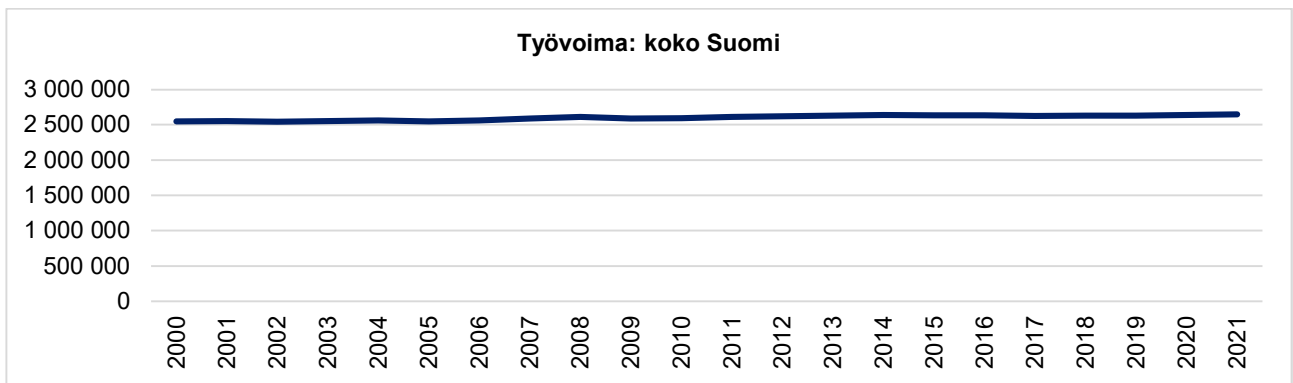

Kuvio 11. Työttömyyden kehitys 2000–2021: Lappi.

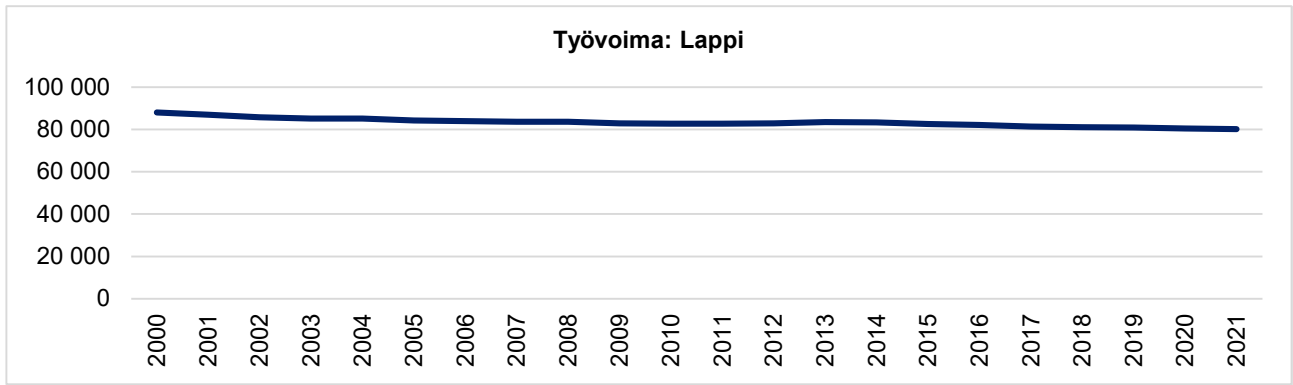

Kuvio 12. Työttömyyden kehitys 2000–2021: Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola, Tornio ja Ylitornio.

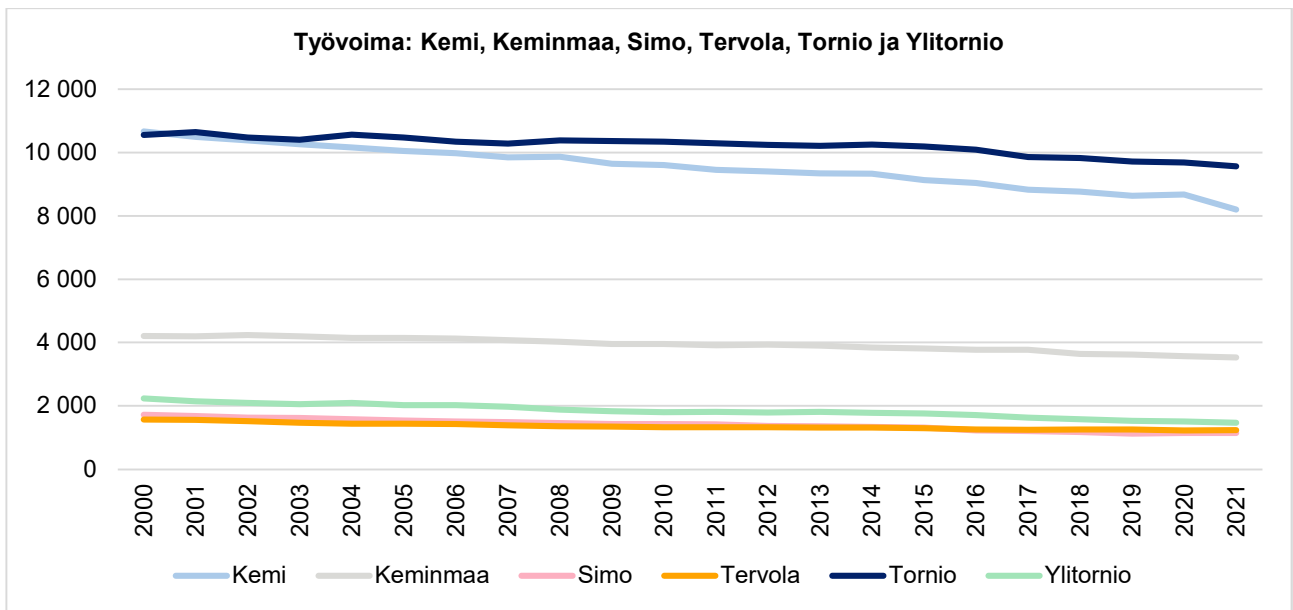
Työvoiman osalta Tornio näyttää pitävän pintansa kohtuullisen hyvin, vaikka suunta onkin lievästi laskeva. Kuvioissa 13–15 on esitetty työvoiman kehitystä vuosien 2000–2021 välisenä aikana.

Kuvio 13. Työvoiman kehitys 2000–2021: koko Suomi.

Kuvio 14. Työvoiman kehitys 2000–2021: Lappi.

Kuvio 15. Työvoiman kehitys 2000–2021: Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola, Tornio ja Ylitornio.

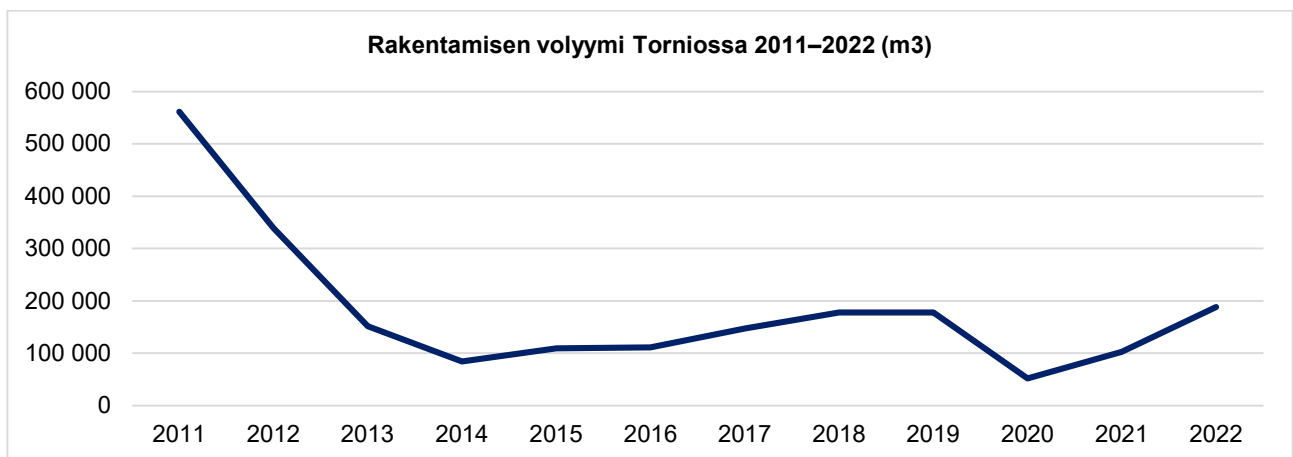
4.5 Asuminen ja rakentaminen

Kaupungin asemakaavoitetuilla alueilla sijaitsevista tonteista varattiin 10 kpl, joista 2 kpl on rivitalotontteja. Varauksia peruttiin 6 kpl, jatkovarattiin 1 kpl ja luovutettiin rakentajien käyttöön 1 kpl. Kesämökkitontteja ei varattu.

Koko Tornion aluetta koskeva yleiskaavan ajantasaisuuden päivitystyö on ollut kaavoituksen ja mittauksen vaativin tehtäväkokonaisuus vuoden 2022 aikana. Yleiskaavoituksen ajantasaisuuden tarkastelua varten on tuotettu lähtöaineistoksi osallistumis- ja arviointisuunnitelma, aluetarkastelut sekä lähtökohtaraportti. Viimeksi mainittua työstettiin toimialojen, konserniyhtiöiden ja valtuuston työpajoissa. Näiden aineistojen pohjalta yleiskaava 2040 -kilpailutus käynnistettiin vuoden 2022 lopulla. Yleiskaavatyö käynnistetään keväällä 2023 kilpailutuksen perusteella tehtävän kaavakonsultin valinnan jälkeen.

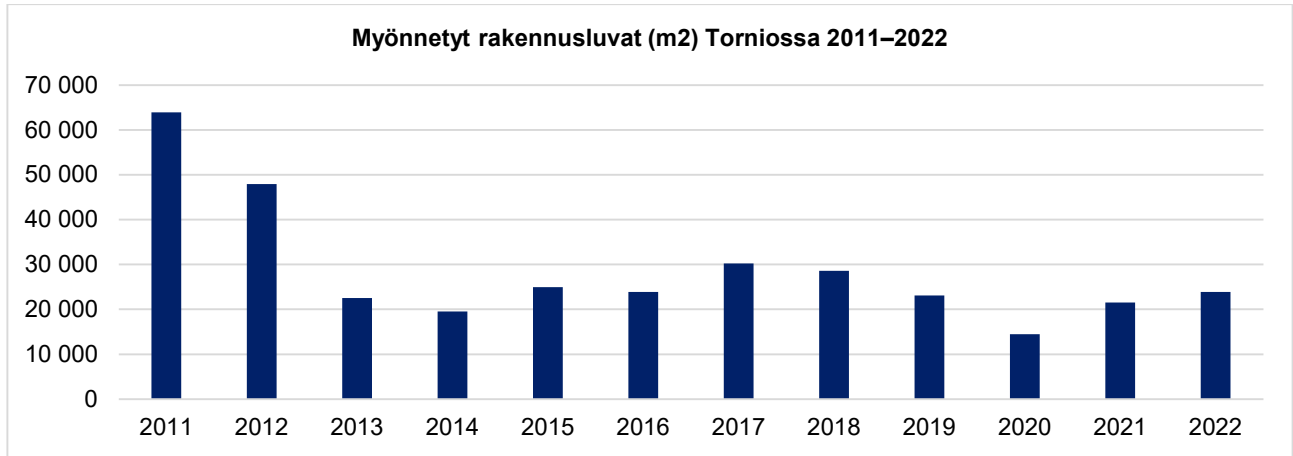
Pihlajasaaren 25. kaupunginosan asemakaava valmistui vuoden 2022 aikana, vahvistettiin 28.3.2022 ja sai lainvoiman 6.5.2022. Alueen asemakaavan laatiminen koski 35,67 ha:n aluetta. Alueesta n. 4,15 ha on katualueita, n. 14,96 ha puistoalueita, n. 0,28 ha lähipalvelujen aluetta ja n. 16,10 ha asuinkorttelialueita. Asuinkorttelialueiden yhteenlaskettu rakennusoikeus on 38 835 k-m². Asemakaavalla muodostuu kaikkiaan 27 korttelia ja kortteleihin 83 omakotitalotonttia, 3 asuinpientalotonttia rivitalo- tai yhtiömuotoista asuntotuotantoa varten ja 1 lähipalvelujen tontti. Kooltaan omakotitalotontit ovat yli 1 300 m²/tontti. Aluetehokkuudeksi muodostuu e=0,11. Asemakaavan uudet kadut on nimetty seuraavasti: Rantavuotinkatu, Orrinmettänkatu, Orrinkuja, Mäkivuotinkuja, Vuotinsaarenkatu, Vuotinsaarenkaari, Vuotinputaankatu ja Peltosaarenpolku. Puistoalueet on nimetty seuraavasti: Pihlajasaarenpuisto, Vuotinsaarenpuisto, Kuulanpäänpuisto ja Vuotinputaanpuisto. Pihlajasaaren katuinfraa on ryhdytty suunnittelemaan vuoden 2022 aikana ja ensimmäisiä katuja päästään rakentamaan talvikaudella 2023, tavoitteena on saada ensimmäiset n. 10 tonttia valmiiksi vuoden 2023 aikana. Pihlajasaaren kaavoitetulla tonttimäärällä pystytään turvaamaan tonttikysyntä seuraavaksi 3–4 vuodeksi.

Sheikin asemakaavamuutos valmistui vuoden 2022 aikana, hyväksyttiin KH kokouksessa 30.1.2022 ja se saa lainvoiman maaliskuussa 2023. Asemakaavamuutoksessa tarkasteltiin alueen käyttötarkoitusta, liikenteellisiä ratkaisuja sekä ympäröivän asuinalueen meluvaikutuksia. Alueen käyttötarkoitus on jatkossa liikerakennusten korttelialue (KL) ja toimitalarakennusten korttelialue (KTY-1) jolle saa rakentaa ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia teollisuus- ja varastorakennuksia ja niiden yhdistelmiä.

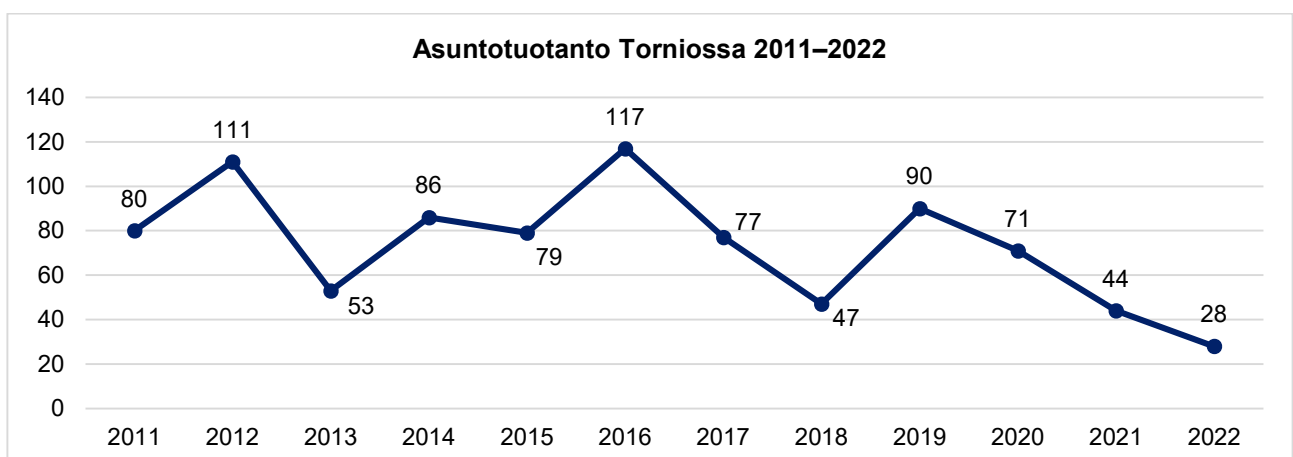
Kuvio 16. Rakentamisen volyymi Torniossa 2011–2022 (m³).

Rakentamisen volyymissä on tapahtunut edelleen kasvua vuoden 2022 aikana. Merkittävimmät volyymit lupien kokonaismäärässä muodostuivat varastorakennuksista (40 %), liikerakennuksista (18 %) teollisuusrakennuksista (12 %) maatalousrakennuksista (8 %) ja kokoontumisrakennuksista (7 %). Kokonaisuudessaan vuonna 2022 rakennuslupia myönnettiin 29 215 m², jossa on nousua edellisvuoteen 7 689 m².

Kuvio 17. Myönnetyt rakennusluvut (m²) Torniossa 2011–2022.

Myönnettyjen rakennuslupien määrä kasvoi hieman edellisvuodesta, mutta asuntoja on rakennettu jälleen vähemmän kuin edellisvuonna. Asuntotuotannon määrä on tapahtanut alimmilleen viimeisen kymmenen vuoden aikana, pudoten jälleen noin puoleen edellisvuodesta 28 asuntoon. Näistä 18 sai luvan erillisiin pientaloihin ja 10 kahteen kerrostaloon. Vaikka omakotitontitarjonnan väliaikaista vajetta pyrittiin paikkaamaan vuonna 2021 ottamalla yksityisen tontit markkinointiin kaupungin tonttipörssissä, eivät yksityisten tontit asemakaavoitetulla, kunnallistekniikan piirissä olevalla alueella liiku. Vuoden 2022 aikana 223:sta yksityisten omistamista, kunnallistekniikan piirissä olevista tontista (keskeinen kaupunkialue, Puuluoto ja Karunki) myytiin vain yksi. Vajaa-käytöllä olevan kunnallistekniikan liittymismaksut (n. 3 000 €/kpl) ja kytkemismaksut (n. 1 900 €/kpl) sekä vuosittaiset perusmaksut ja käyttömaksut (n. 400 €/talous) jäivät näiltä tonteilta saamatta.

Kuvio 18. Asuntotuotanto Torniossa 2011–2022.

Asuntotuotannon määrä on edelleen jatkanut putoamistaan, vuoden 2022 aikana rakennettiin vain 28 asuntoa. Näistä 18 oli erillisiä pientaloja ja 10 asuntoa rakentui kahteen asuinkerrostaloon. Rakentamisen kustannukset

ovat jatkaneet nousuaan vuoden 2022 aikana, rakennuskustannusindeksin nousun ollessa 6,4 % korkeampi kuin vuonna 2021 ([Tilastokeskus](#)). Rakentamisen korkeat hinnat yhdistettynä maailmantilanteen epävarmuuteen ja edelleenkin laskusuuntaiseen väestökehitykseen jatkaa asuntorakentamisen hiljenevää trendiä kaupungin alueella.

4.6 Kuntatalouden kehitys Torniossa

Toimintatuotot

Tornion kaupungin toimintatuotot toteutuivat kokonaisuudessaan 41,8 milj. eur, joista sisäisten toimintatuottojen osuus on 16,1 milj. eur. Ulkoiset toimintatuotot toteutuivat 25,7 milj. euroa ja ylittivät alkuperäisen talousarvion 7,1 milj. eurolla. Tornion kaupunginvaltuusto hyväksyi toimintatuottojen talousarviomuutoksia 3,1 milj. euroa, joihin nähden toimintatuotot ylittyivät kuitenkin 4,0 milj. euroa. Vuoden 2021 toteumaan verrattuna vuoden 2022 toimintatuottojen toteuma pieneni 1,4 milj. eurolla. Toimintatuottojen tarkemmat tiedot löytyvät toimialojen omista tilinpäätösselvityksistä.

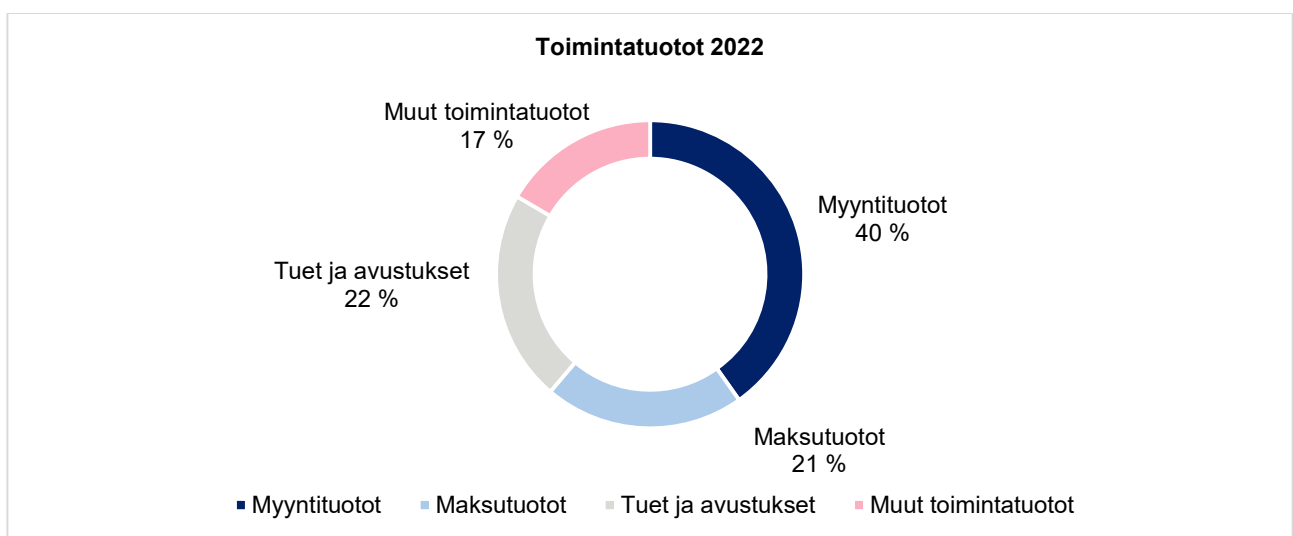
Myyntituotot toteutuivat 10,3 milj. euroa, mikä ylitti alkuperäisen talousarvion 3,1 milj. eurolla. Kaupunginvaltuusto hyväksyi myyntituottoihin -18 259 euron talousarviomuutoksen. Myyntituottojen suureen toteumaan vaikutti Kemijoki Oy:n sähkönmyyntituotot, jotka toteutuivat kokonaisuudessaan 4,3 milj. euroa. Myyntituottojen määrä kasvoi vuoteen 2021 verrattuna 1,8 milj. eurolla.

Maksutuottojen toteuma 5,41 milj. eur oli lähes alkuperäisen talousarvion 5,42 milj. eur mukainen. Maksutuottojen määrä kasvoi vuoteen 2021 verrattuna 0,2 milj. eurolla.

Tuet ja avustukset toteutuivat 5,7 milj. euroa, mikä ylitti alkuperäisen talousarvion 3,8 milj. eurolla. Valtio myönsi Tornion kaupungille 3 milj. euroa korona-avustuksia. Vuoteen 2021 verrattuna tukien ja avustusten määrä pieneni 3,5 milj. eurolla.

Muiden toimintatuottojen toteuma 4,3 milj. euroa ylitti alkuperäisen talousarvion noin 0,2 milj. eurolla. Maa- ja vesialueiden vuokrat toteutuivat noin 170 tEuroa talousarviota paremmin. Lisäksi käyttöomaisuuden myyntivoittojen toteuma ylitti talousarvion noin 160 tEurolla. Muiden rakennusten vuokrat jäivät sen sijaan noin 120 tEuro talousarvion alle. Edellisvuoteen verrattuna muiden toimintatuottojen määrä kasvoi noin 0,2 milj. eurolla.

Tarkemmat tiedot toimintatuottojen toteumasta löytyvät toimielimien omista tilinpäätöstiedoista.

Kuvio 19. Tornion kaupungin toimintatuottojen jakautuminen vuonna 2022.

Taulukko 10. Ulkoisten toimintatuottojen toteumavertailu.

Ulkoiset toimintatuotot	Alkuper. TA 2022	Muutettu TA 2022	TP 2022	TP 22 erotus alkuperäiseen talousarvioon	TP 22 erotus muutettuun talousarvioon	TP 2021
Myyntituotot	7 247 953	7 229 703	10 343 209	3 095 256	3 113 506	8 504 718
Maksutuotot	5 419 386	5 482 446	5 406 548	-12 838	-75 898	5 241 443
Tuet ja avustukset	1 955 305	5 005 126	5 716 916	3 761 611	711 790	9 248 326
Muut toimintatuotot	4 033 310	4 045 010	4 269 898	236 588	224 888	4 104 379
Toimintatuotot yht.	18 655 954	21 762 285	25 736 571	7 080 617	3 974 286	27 098 866

Alla olevassa taulukossa on vertailtu vuosien 2021 ja 2022 ulkoisten toimintatuottojen toteumaa toimialoittain ja -elimittäin.

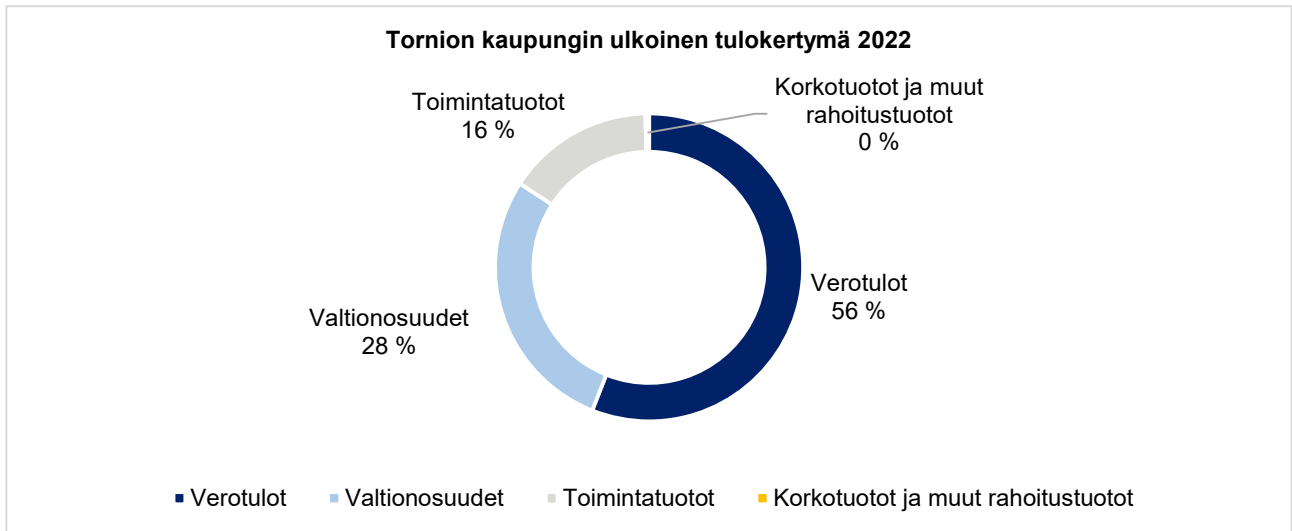
Taulukko 11. Ulkoisten toimintatuottojen toteumavertailu toimielimittäin.

Ulkoiset toimintatuotot	TP 2021	TP 2022	Ero (€)	Ero (%)
Tarkastuslautakunta	0	0	0	
Keskushallintopalvelut	2 719 527	5 524 728	2 805 201	103 %
Hyvinvointipalvelut	16 317 118	11 679 691	-4 637 427	-28 %
Sivistyspalvelut	3 272 744	3 415 703	142 959	4 %
Sivistyslautakunta	2 349 719	2 320 931	-28 788	-1 %
Elämänlaatulautakunta	749 869	1 030 271	280 402	37 %
Aineen taidemuseon johtokunta	173 156	64 501	-108 655	-63 %
Tekniset palvelut	4 789 477	5 116 449	326 972	7 %
Teknisten palvelujen lautakunta	3 548 131	3 801 465	253 334	7 %
Perämeren jätelautakunta	77 395	80 126	2 731	4 %
Meri-Lapin ympäristölautakunta	1 163 951	1 234 858	70 907	6 %
Tornion kaupunki yhteensä	27 098 866	25 736 571	-1 362 295	-5 %

Tornion kaupungin ulkoinen tulokertymä (toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet ja rahoitustuotot) oli 9,6 milj. euroa alkuperäistä talousarviota suurempi. Toimintatuotoissa merkittävin ylitys tapahtui Kemijoki Oy:n sähkönmyyntituotoissa ja korona-avustuksissa. Tornion kaupunki sai vuonna 2022 4,3 milj. euroa sähkönmyyntituotoja sekä 3 milj. euroa korona-avustusta. Verotulot ylittivät kokonaisuudessaan talousarvion 2,6 milj. eurolla.

Taulukko 12. Ulkoinen tulokertymä.

Ulkoinen tulokertymä	TA 2022	Muutettu TA 2022	TP 2022	TP 22 erotus alkuperäiseen talousarvioon	TP 22 erotus muutettuun talousarvioon	TP 2021
Toimintatuotot	18 655 954	21 762 285	25 736 571	7 080 617	3 974 286	27 098 866
Verotulot	90 521 000	90 521 000	93 150 455	2 629 455	2 629 455	90 968 720
Valtionosuudet	46 532 600	46 532 600	46 732 570	199 970	199 970	43 936 625
Korkotuotot	387 760	387 760	354 748	-33 012	-33 012	357 760
Muut rahoitustuotot	554 000	554 000	282 367	-271 633	-271 633	137 233
Yhteensä	156 651 314	159 757 645	166 256 711	9 605 397	6 499 066	162 499 204

Kuvio 20. Tornion kaupungin ulkoinen tulokertymä 2022.

Toimintakulut

Tornion kaupungin vuoden 2022 toimintakulut toteutuivat kokonaisuudessaan -175,7 milj. eur, joista sisäisten toimintamenojen osuus on -16,1 milj. eur. Ulkoiset toimintamenot toteutuivat -159,7 milj. euroa ja ne ylittyivät alkuperäiseen talousarvioon nähden 9,2 milj. eurolla ja muutettuun talousarvioon nähden 2,5 milj. eurolla.

Valtuusto hyväksyi toimintamenojen talousarviomuutoksia 6,7 milj. euroa (KV 12.12.2022 § 129–131), josta sivistyslautakunnan muutoksia on 880 tEur ja sosiaali- ja terveystalouden muutoksia 5,9 milj. euroa. Elämänlaatulautakunnalle hyväksyttiin 36 tEur käyttötalouden nettoylitys. Suurin talousarvion ylitys tapahtui henkilöstökuluissa, joissa toteuma 61,8 ylitti alkuperäisen talousarvion 4,5 milj. eurolla. Suurin yksittäinen ylitys tapahtui erikoissairaanhoidossa, jonka toteuma 33,2 milj. euroa ylittyi alkuperäiseen talousarvioon (30,7 milj. euroa) nähden noin 2,5 milj. eurolla. Erikoissairaanhoidon muutettuun talousarvioon (32,5 milj. euroa) nähden ylitystä tuli 687 770 euroa.

Henkilöstökulut toteutuivat 61,8 milj. euroa, mikä ylitti alkuperäisen talousarvion 4,5 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 1,5 milj. eurolla. Ylitykseen vaikuttivat virka- ja työehtosopimuksen mukaiset palkantarkistukset (yleiskorotus 2 % 1.6. alkaen ja keskitetty järjestelyerä 0,5 % 1.10. alkaen). Lisäksi sivistyspalveluissa mm. oppilashuollollisen tarpeen lisääntyminen vaikutti henkilöstökulujen ylittymiseen. Hyvinvointipalveluissa henkilöstökulujen ylittymiseen vaikutti hoitajapula, jonka vuoksi määräaikaisten työntekijöiden ja erilliskorvausten talousarviot ylittyivät yhteensä 3,4 milj. euroa. Lisäksi COVID-19 -pandemia lisäsi hyvinvointipalveluiden henkilöstökuluja noin 0,5 milj. eurolla. Tarkemmat selvitykset ylityksistä löytyvät toimialojen omista kappaleista. Henkilöstökulujen määrä kasvoi vuoteen 2021 verrattuna 2,3 milj. euroa.

Palvelujen ostot toteutuivat 79,8 milj. euroa ja ylittivät alkuperäisen talousarvion 4,0 milj. eurolla. Suurin yksittäinen ylitys tapahtui erikoissairaanhoidossa, jonka toteuma 33,2 milj. euroa ylitti alkuperäisen talousarvion 2,5 milj. eurolla. Erikoissairaanhoidon myönnettiin valtuustossa 1,8 milj. euron talousarviomuutos, joka lopulta ylittyi noin 688 000 eurolla. Palvelujen ostoissa ylitystä tapahtui lisäksi lastensuojelun kuluissa, joiden toteuma 4,7 milj. euroa ylitti alkuperäisen talousarvion noin 1,5 milj. eurolla. Ylitystä tapahtui myös päivähoidon palveluseleissä, jotka ylittyivät alkuperäisen talousarvioon noin 0,5 milj. eurolla. Palvelujen ostojen kokonaismäärä kasvoi vuoteen 2021 verrattuna 3,1 milj. eurolla.

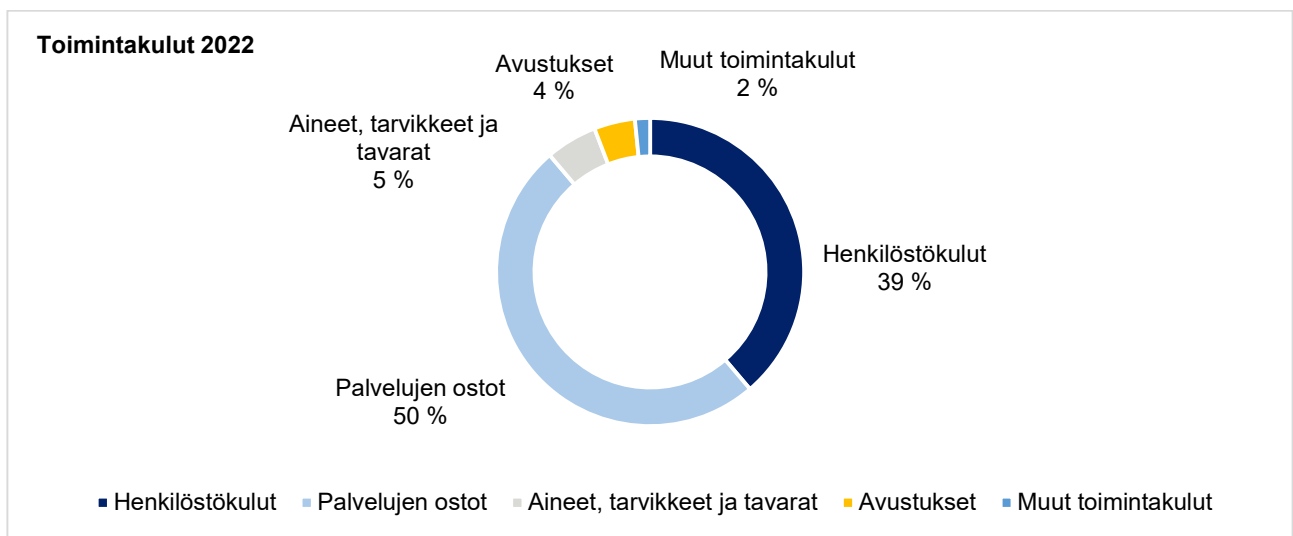
Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat 8,6 milj. euroa, mikä ylitti alkuperäisen talousarvion noin 250 000 eurolla. Kaupunginvaltuusto myönsi aineisiin, tarvikkeisiin ja tavarihin 444 000 euron talousarviomuutoksen. Ylitykseen vaikutti mm. hoitotarvikkeiden toteuma 1,5 milj. euroa, joka ylitti alkuperäisen talousarvion lähes 0,5 milj. eurolla. Hoitotarvikkeisiin myönnettiin 0,4 milj. euron talousarviomuutos, joka kuitenkin ylittyi vielä noin

81 000 euroa. Talousavio ylittyi myös lämmityskuluissa, joiden toteuma 1,6 milj. euroa ylitti alkuperäisen talousarvion noin 200 000 eurolla. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -ryhmän toteuma pieneni noin 0,7 milj. euroa vuoteen 2021 verrattuna.

Avustukset toteutuivat 6,9 milj. euroa, mikä alitti alkuperäisen talousarvion noin 94 000 eurolla. Kaupunginvaltuusto myönsi avustuksiin 236 000 euron talousarviomuutoksen. Avustuksien toteumaan vaikutti olennaisesti lasten kotihoidon tuen toteuma 0,7 milj. euroa, joka alitti alkuperäisen talousarvion noin 0,4 milj. eurolla. Lisäksi omaishoidon tuen toteuma 1,4 milj. euroa ylitti alkuperäisen talousarvion 0,3 milj. eurolla. Kokonaisuudessaan avustukset toteutuivat lähes talousarvion mukaisina. Avustusten kokonaismäärä väheni noin 0,2 milj. euroa vuoteen 2021 verrattuna.

Muut toimintakulut toteutuivat 2,5 milj. euroa, mikä ylitti alkuperäisen talousarvion noin 0,5 milj. eurolla. Kaupunginvaltuusto myönsi muihin toimintakuluihin 52 346 euron talousarviomuutoksen. Olennaisin talousarvion ylitys tapahtui muissa vuokratulussa (mm. tilapäisesti vuokratut tilat), jotka ylittivät alkuperäisen talousarvion noin 0,2 milj. eurolla. Vuoteen 2021 verrattuna muiden toimintakulujen määrä kasvoi noin 0,3 milj. euroa.

Tarkemmat tiedot toimintakuluista löytyvät toimielimien omista tilinpäätöstiedoista.

Kuvio 21. Tornion kaupungin toimintakulujen jakautuminen vuonna 2022.

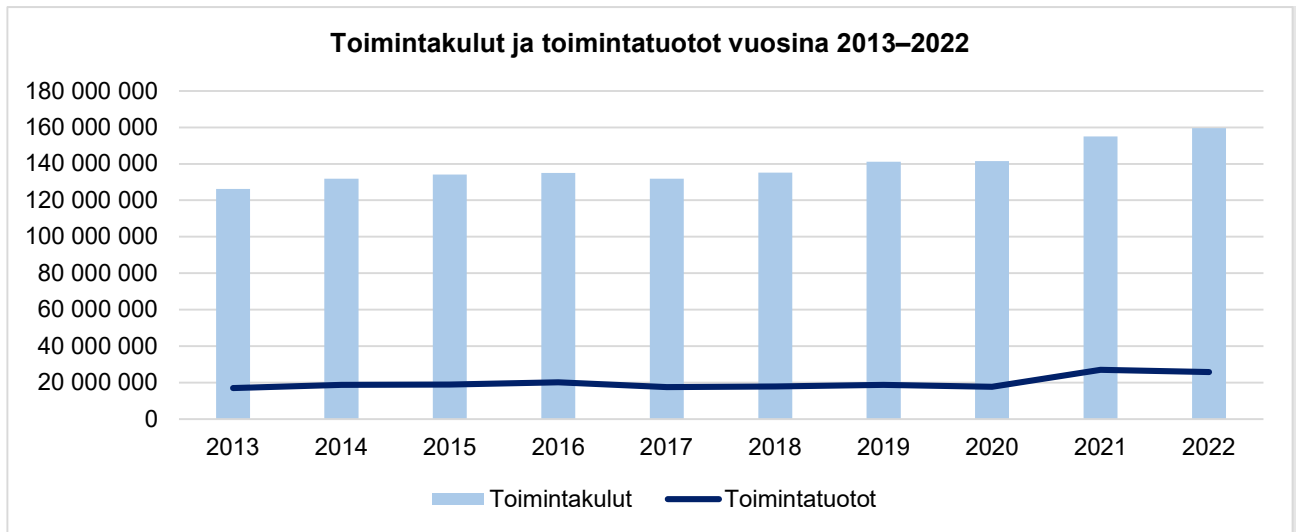
Taulukko 13. Ulkoisten toimintakulujen toteumavertailu.

Ulkoiset toimintakulut	Alkuper. TA 2022	Muutettu TA 2022	TP 2022	TP22 erotus alkup. talousarv.	TP22 erotus muutettuun talousarv.	TP 2021
Henkilöstökulut	-57 303 883	-60 392 803	-61 846 444	-4 542 561	-1 453 641	-59 553 116
Palkat ja palkkiot	-46 200 633	-48 561 583	-48 664 826	-2 464 193	-103 243	-47 249 465
Henkilösivukulut	-11 103 250	-11 831 220	-13 181 618	-2 078 368	-1 350 398	-12 303 651
Palvelujen ostot	-75 715 574	-79 107 780	-79 760 258	-4 044 684	-652 478	-76 654 768
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 386 278	-8 830 278	-8 636 046	-249 768	194 232	-9 327 642
Avustukset	-6 984 646	-6 748 646	-6 891 056	93 590	-142 410	-7 137 066
Muut toimintakulut	-2 054 472	-2 106 818	-2 516 539	-462 067	-409 721	-2 266 221
Toimintatuotot yhteensä	-150 444 853	-157 186 325	-159 650 343	-9 205 490	-2 464 018	-154 938 813

Alla olevassa taulukossa on vertailtu vuosien 2021 ja 2022 ulkoisten toimintakulujen toteumaa toimialoittain ja -elimitäin.

Taulukko 14. Ulkoisten toimintakulujen toteumavertailu toimielimittäin.

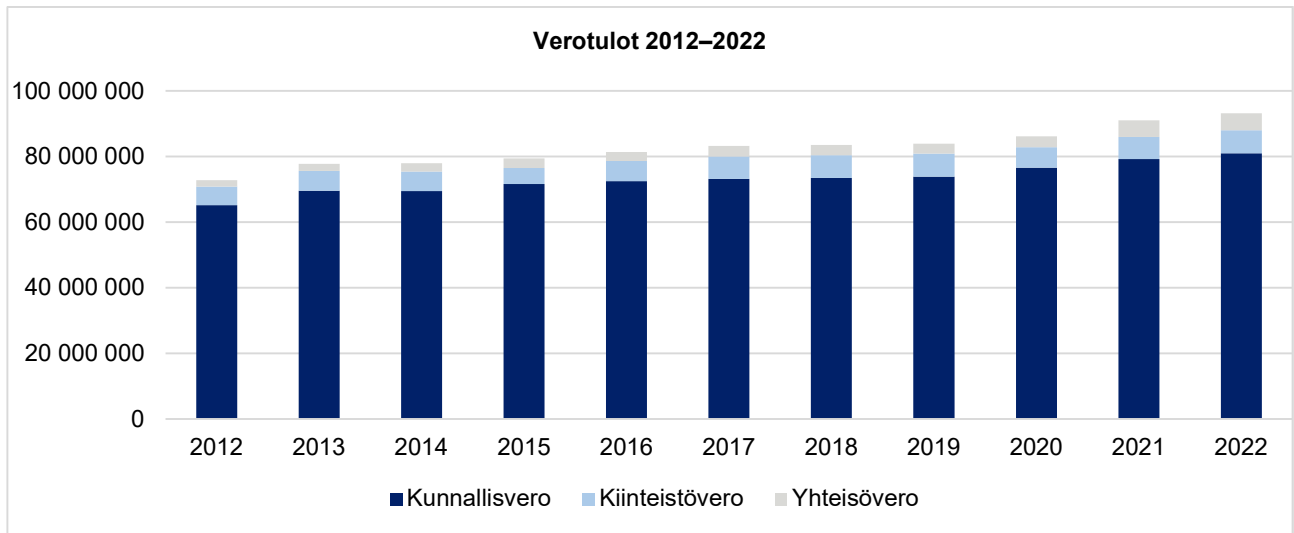
Ulkoiset toimintakulut	TP 2021	TP 2022	Ero (€)	Ero (%)
Tarkastuslautakunta	-63 796	-73 183	-9 387	15 %
Keskushallintopalvelut	-8 817 429	-8 093 103	724 326	-8 %
Hyvinvointipalvelut	-92 051 514	-95 188 366	-3 136 852	3 %
Sivistyspalvelut	-35 643 391	-37 231 855	-1 588 464	4 %
Sivistyslautakunta	-31 505 367	-32 675 071	-1 169 704	4 %
Elämänlaatulautakunta	-3 766 357	-4 203 987	-437 630	12 %
Aineen taidemuseon johtokunta	-371 667	-352 797	18 870	-5 %
Tekniset palvelut	-18 362 683	-19 063 837	-701 154	4 %
Teknisten palvelujen lautakunta	-16 583 726	-17 190 162	-606 436	4 %
Perämeren jätelautakunta	-74 562	-77 372	-2 810	4 %
Meri-Lapin ympäristölautakunta	-1 704 395	-1 796 303	-91 908	5 %
Tornion kaupunki yhteensä	-154 938 813	-159 650 343	-4 711 530	3 %

Kuvio 22. Tornion kaupungin toimintakulut ja toimintatuotot vuosina 2013–2022.

Verotulot

Kuntien verotulot muodostuvat kunnallisverosta, kiinteistöverosta ja yhteisöveron osuudesta. Tornion kaupungille kertyi kunnallisveroa 81 milj. euroa, joka ylitti talousarvion noin 0,5 milj. eurolla. Vuoteen 2021 verrattuna kunnallisveron määrä kasvoi 1,7 milj. euroa. Kiinteistöveroa kertyi 7,0 milj. euroa, joka ylitti talousarvion 0,3 milj. eurolla. Vuoteen 2021 nähden kiinteistöveron määrä kasvoi 0,3 milj. euroa. Yhteisöveroa kertyi 5,1 milj. euroa, joka ylitti alkuperäisen talousarvion 1,8 milj. eurolla. Vuoteen 2021 verrattuna yhteisöveron määrä kasvoi 0,2 milj. euroa. Kokonaisuudessaan verotuloja kertyi 93,2 milj. euroa, mikä on 2,2 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2021. Vuoden 2022 talousarvioon verrattuna verotulot ylittivät kokonaisuudessaan 2,6 milj. euroa.

Kuvio 23. Tornion kaupungin verotulot 2012–2022.

Tornion kaupungin vuoden 2022 talousarviossa arvioitiin verotulot Kuntaliiton ja verohallinnon syyskuussa 2021 julkaiseman ennusteen pohjalta. Taulukossa 15 on esitetty vertailu ennusteen, kaupungin talousarvion ja kaupungin tilinpäätöksen välillä.

Taulukko 15. Vertailu Kuntaliiton ja verohallinnon veroennusteen sekä Tornion talousarvion ja tilinpäätöksen 2022 välillä.

	Kuntaliitto & verohallinto Ennuste 9/2021	Tornion kaupunki TA 2022	Tornion kaupunki TP 2022
Kunnallisvero	81 149 000	80 500 000	80 986 908
Kiinteistövero	6 689 000	6 689 000	7 030 049
Yhteisövero	3 323 000	3 332 000	5 133 499
Yhteensä	91 161 000	90 521 000	93 150 456

Taulukko 16. Verotulot TA22 ja TP22.

Verotulojen erittely	Talousarvio 2022 €	Toteuma 2022 €	TA-poikkeama 2022	
			€	%
Kunnallisvero	80 500 000	80 986 908	486 908	0,60 %
Kiinteistövero	6 689 000	7 030 049	341 049	5,10 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 332 000	5 133 499	1 801 499	54,07 %
Verotulot yhteensä	90 521 000	93 150 456	2 629 456	2,90 %
Kunnan tulovero € / asukas	3 762	3 815	53	
Verotulot yht. € / asukas	4 230	4 388	158	
Asukasmäärä	21 400	21 229	-171	

Taulukossa 17 on esitetty Tornion tulo- ja kiinteistöveroprosentit vuosina 2014–2022. Tornion kaupungin tuloveroprosentti oli 21,00 vuonna 2022. Veroprosentteihin ei ole tehty muutoksia vuoden 2017 jälkeen.

Taulukko 17. Tornion kaupungin tulo- ja kiinteistöveroprosentit vuosina 2014–2022.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tuloveroprosentti	20,50	20,50	20,50	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00
Kiinteistöveroprosentit:									
Yleinen kiinteistövero	1,05	1,05	1,05	1,12	1,12	1,12	1,12	1,12	1,12
Vakituinen asuinrakennus	0,42	0,42	0,42	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Muu asuinrakennus	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Voimalaitos	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	3,10	3,10	3,10	3,10
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Valtionosuudet

Tornion kaupungin vuoden 2022 valtionosuudet toteutuivat 46,7 milj. euroa, mikä ylitti talousarvion 0,2 milj. eurolla. Vuoteen 2021 verrattuna valtionosuuksien määrä kasvoi 2,8 milj. euroa.

Taulukko 18. Valtionosuudet 2018–2022.

Valtionosuudet 1000 eur	2018	2019	2020	2021	2022	Muutos 21–22, €	Muutos 21–22, %
Peruspalvelujen valtionosuus	31 008	31 167	30 777	26 250	27 758	1 508	6 %
Verotulojen tasaus	8 420	7 753	8 334	8 572	8 475	-97	-1 %
Opetus- ja kulttuurit. valtionosuus	-827	-574	-397	-212	-283	-71	33 %
Verotulomenetysten kompensatio			9 433	9 326	10 783	1 457	16 %
Valtionosuudet yhteensä	38 601	38 346	48 147	43 936	46 733	2 797	6 %

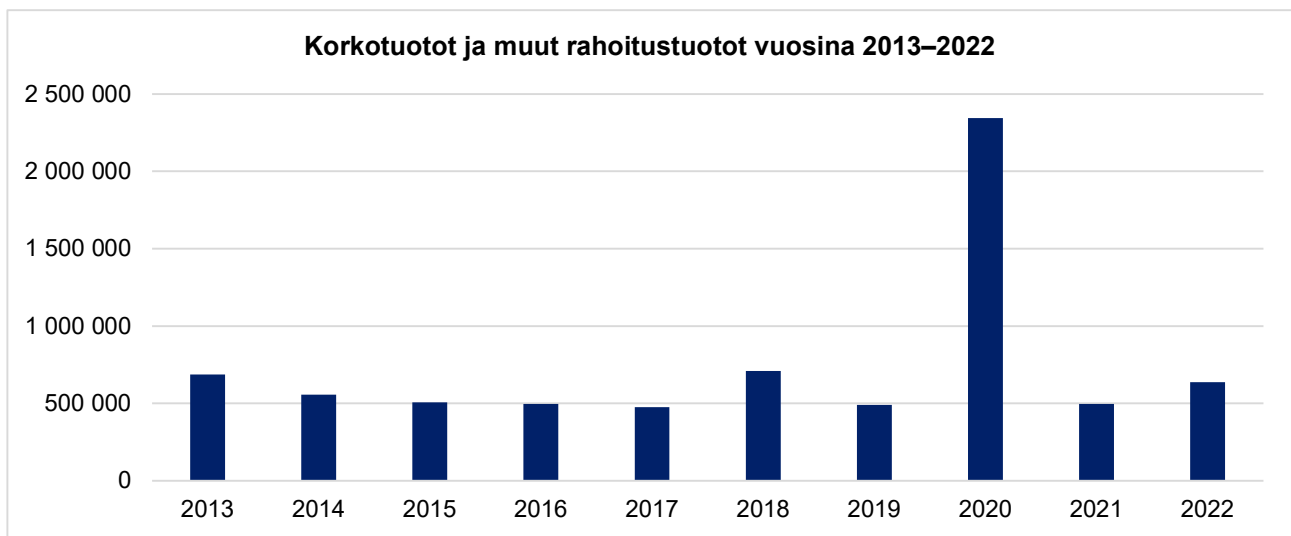
Taulukko 19. Valtionosuudet TA22 ja TP22.

Valtionosuuksien erittely	Talousarvio 2022 €	Toteuma 2022 €	TA-poikkeama 2022	
			€	%
Peruspalvelujen valtionosuus	27 783 940	27 758 041	-25 899	-0,09 %
Verotulojen tasaus	8 521 275	8 475 228	-46 047	-0,54 %
Opetus- ja kulttuurit. valtionos.	-169 325	-283 449	-114 124	67,40 %
Verotulomenetysten kompensatio	10 396 710	10 782 750	386 040	3,71 %
Valtionosuudet yhteensä	46 532 600	46 732 570	199 970	0,43 %

Rahoitustuotot ja -kulut

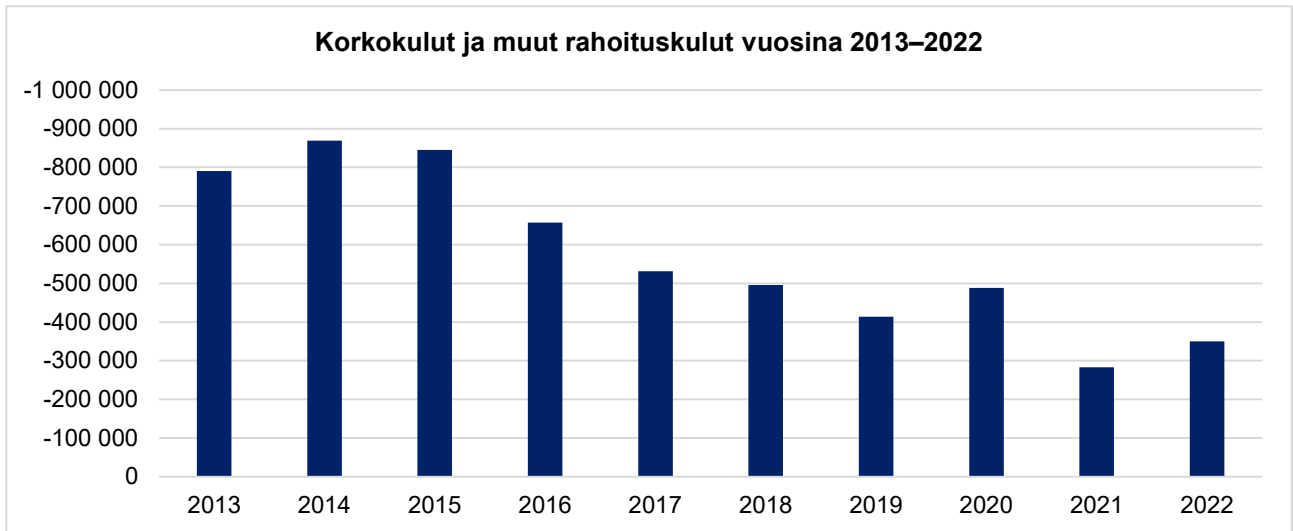
Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat yhteensä 286 885 euroa. Vuoden 2022 talousarviossa varattiin rahoitustuottoihin ja -kuluihin 478 760 euroa, joten toteuma alitti talousarvion 191 875 eurolla.

Korkotuotot ja muut rahoitustuotot toteutuivat kokonaisuudessaan 637 115 euroa, josta korkotuottojen osuus on 354 748 euroa ja muiden rahoitustuottojen osuus 282 367 euroa. Talousarviossa korkotuottoihin varattiin 387 760 euroa ja muihin rahoitustuottoihin 554 000 euroa. Korkotuotot alittivat talousarvion 33 012 eurolla ja muut rahoitustuotot alittivat talousarvion 271 633 eurolla.

Kuvio 24. Tornion kaupungin korkotuotot ja muut rahoitustuotot vuosina 2013–2022.

Korkokulut ja muut rahoituskulut toteutuivat kokonaisuudessaan 350 231 euroa, josta korkokulujen osuus on 347 491 euroa ja muiden rahoituskulujen osuus 2 740 euroa. Talousarviossa varattiin korkokuluihin 462 000 euroa ja muihin rahoituskuluihin 1 000 euroa. Korkokulut alittivat talousarvion 114 509 eurolla ja muut rahoituskulut ylittivät talousarvion 1 740 eurolla.

Kuvio 25. Tornion kaupungin korkokulut ja muut rahoituskulut vuosina 2013–2022.

Poistot

Tornion kaupungin vuoden 2022 suunnitelman mukaiset poistot olivat 218 122 euroa alkuperäistä talousarviota suuremmat. Talousarviossa poistojen suuruudeksi arvioitiin 5 900 000 euroa ja vuoden 2022 poistojen toteuma on 6 118 122 euroa.

Kuvio 26. Tornion kaupungin suunnitelman mukaiset poistot vuosina 2013–2022.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely (Kuntalaki 118 §)

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerejä on uudistettu. Uudistetut kriisikunta-kriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista aiempaa paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu. Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Siihen asti sovelletaan, mitä lain voimaan tullessa voimassa olleessa kuntalain 118 §:ssä säädetään.

Arviointimenettely käynnistyy, jos

- kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräjassa (ei muutosta aiempaan)
- asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa (ei muutosta aiempaan)

TAI

jos rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot:

- kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia (*aiemmin konsernin negatiivinen vuosikate*)
- kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (*aiemmin 1 prosenttiyksikkö*)
- asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän 50 prosentilla (*aiemmin tunnusluvussa ainoastaan konsernin lainamäärä*)
- konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8 (*aiemmin tunnuslukuna: suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %*)

Kuntayhtymässä arviointimenettely voidaan käynnistää vain, mikäli kuntayhtymä ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110.3 §:n mukaisessa määräjassa.

Keltaiset valot

Kuntalaissa määritellään edelleen tunnuslukujen raja-arvot, jotka kuvaavat kunnan erityisen vaikeaa taloudellista asemaa. Kuntien olisi tarpeen tunnistaa myös tilanteet, joissa kunta on lähellä raja-arvon täyttymistä. Hallituksen esityksessä on esitetty myös väljemmät raja-arvot (ns. keltaiset valot), jotka eivät vielä johda arviointimenettelyn käynnistämiseen, mutta joiden täytyessä kunnan tulisi kiinnittää erityistä huomiota taloutensa kehitykseen ja analysointiin.

- Konsernin kertynyt alijäämä vähintään 500 e/asukas
- Konsernin vuosikate-% poistoista alle 100
- Tuloveroprosentti 1,5 %-yks. yli keskimääräisen
- Konsernin lainat ja vastuut 25 % yli keskimääräisen
- Konsernin laskennallinen lainanhoitokate alle 1,0

Arviointimenettelyä ei voida käynnistää yllä mainittujen raja-arvojen (keltaiset valot) täytyessä.

Taulukko 20. Kriisikuntakriteerit.

	Raja-arvo	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Vuosikate, € / asukas						
Tornion kaupunki	negatiivinen	225 ●	-1,1 ●	-	-	-
Tornion kaupunkikonserni	negatiivinen	654 ●	404 ●	-	-	-
Vuosikatteen ja poistojen suhde						
Tornion kaupunki	alle 80 %	-	-	216 ●	132 ●	102 ●
Tornion kaupunkikonserni	alle 80 %	-	-	186 ●	135 ●	100 ●
Tuloveroprosentti						
Tornio	ka. + 1 %-yks. (2019 asti)	21,0 ●	21,0 ●			
Tornio	ka. + 2 %-yks. (2020 alkaen)			21,0 ●	21,0 ●	21,0 ●
Kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tulovero-%		19,84	19,88	19,96	20,02	20,01
+ 1 %-yks.		20,84	20,88			
+ 2 %-yks.				21,96	22,02	22,01
Lainojen ja vuokravastuiden määrä, € / asukas						
Tornion kaupunki	ka. + 50 %	2 740 ●	3 036 ●	3 060 ●	3 065 ●	2 928 ●
Kaikkien kuntien keskimääräinen lainojen ja vuokravastuiden määrä		3 039	3 342	4 356	4 428	3 363
Tornion kaupunkikonserni	ka. + 50 %	4 992 ●	5 190 ●	5 196 ●	5 100 ●	4 890 ●
Kaikkien kuntakonsernien keskimääräinen lainojen ja vuokravastuiden määrä		9 806	10 658	8 795	9 083	9 083*
Taseeseen kertynyt yli-/alijäämä, € / asukas						
Tornion kaupunki	alijäämäinen	626 ●	364 ●	674 ●	640 ●	654 ●
Tornion kaupunkikonserni	alijäämäinen	2 028 ●	1 777 ●	2 283 ●	2 505 ●	2 508 ●
Suhteellinen velkaantuneisuus, %						
Tornion kaupunki	väh. 50 %	53,0 ●	56,3 ●	-	-	-
Tornion kaupunkikonserni	väh. 50 %	69,0 ●	69,9 ●	-	-	-
Laskennallinen lainanhoitokate						
Tornion kaupunki	alle 0,8	-	-	1,5 ●	0,9 ●	0,8 ●
Tornion kaupunkikonserni	alle 0,8	-	-	1,7 ●	1,2 ●	1,1 ●
Asukasmäärä		21 872	21 637	21 471	21 326	21 229

● = kriisikuntakriteeri ei täyty

● = kriisikuntakriteeri täyttyy

*Arvio, vuoden 2022 kuntakonsernien keskimääräistä lainojen ja vuokravastuiden määrää / asukas ei ole vielä saatavilla.

4.7 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa

4.7.1 Kaupungin toimintojen ja toimintaympäristön kehittäminen

Keskushallinnossa kehittämistoiminta oli vuonna 2022 vilkasta ja suurin osa talousarviotavoitteista saatiin täytettyä. Tornion kaupungin valtuustokauden 2021–2025 kattava kaupunkistrategia hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 19.4.2022 § 171. Strategian toimeenpano käynnistettiin välittömästi ja erityinen huomio toimeenpanossa kiinnitettiin strategiaviestintään. Kaupunkistrategian uusimisen johdosta myös strategian toimeenpano-ohjelmien ajantasaistaminen käynnistettiin ja se jatkui koko vuoden ajan. Tornion kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungille uuden hyvinvointi- ja turvallisuusohjelman 31.10.2022 § 108 ja henkilöstöohjelman 29.8.2022 § 84. Molemmat ohjelmat ovat keskeisiä strategian toimeenpano-ohjelmia. Myös Tornion kotouttamisohjelmaa ajantasaistettiin (KV 28.2.2022 § 9). Tornion kaupungin kiinteistö- ja toimitilasalkun päivitys hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 31.1.2022 § 46. Kaupunkistrategian ja kehittämisohjelmien hyväksymisen myötä uuden kaupunginvaltuuston tahtotilan toimeenpano saatiin käyntiin toimialoilla jo vuoden 2022 aikana.

Myös erilaisia sääntöjä, ohjeita ja periaatteita uusittiin vuoden 2022 aikana lukuisia. Merkittävimpiä olivat mm. Tornion kaupungin hallintosäännön uudistaminen (KV 25.4.2022 § 46, KV 12.12.2022 § 137), merkkipäiväohje (KV 12.12.2022 § 133), osallistuvan budjetoinnin periaatteet (KV 26.9.2022 § 93), tapahtumatuen myöntämisperiaatteet (KH 7.11.2022 § 401), Tornion kaupungin hankintarajat (KH 20.12.2022 § 465) ja Tornion kaupungin kehityskeskustelumallin päivittäminen (KH 20.12.2022 § 474).

Vuonna 2022 tehty Tornion kaupungin hallintosääntömuutos oli teknisluonteinen johtuen sosiaali- ja terveystoimen siirtymisestä Lapin hyvinvointialueelle 1.1.2023. Mittavammasta hallinto-organisaation päivityksestä keskusteltiin luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kanssa kahdessa USO 6 -hankkeen (Uuden sukupolven organisaatiot, ohjelmakausi 6 2021–2022) työpajassa, mutta varsinainen jatkotyö ja mahdollinen toimeenpano ajoittunevat vuosille 2023–2025.

Eräs mittavimpia kaupunkiorganisaation toimintojen kehittämistoimenpiteitä liittyi vuonna 2022 työllisyyden hoidon kuntakokeiluun ja sitä seuraavaan TE24 palvelu-uudistuksen valmisteluun. Hallitus valmistelee parhaiten TE-palvelujen pysyvää siirtoa kunnille vuoden 2025 alusta alkaen. Torniossa on otettu asiaan aktiivinen valmisteluote osallistumalla yhdessä 25 Suomen muun kokeilualueen ja 118 kunnan kanssa työllisyyden kuntakokeiluun, jossa palvelu-uudistusta kokeillaan ennen järjestämistävän jäämistä pysyväksi toimintamalliksi. Meri-Lapissa käynnistettiin vuoden 2022 kuluessa myös TE-palvelu-uudistuksen seudullinen valmisteluyhteistyö ja jätettiin Lapin liittoon asiaan liittyen AKKE-hankehakemus.

Viestinnän ja markkinoinnin suhteen Torniossa jatkettiin kehittämistyötä sekä sisäiseen että ulkoiseen viestintään liittyen. Hyvän vastaanoton saanutta Tornion kaupungin brändituotetyötä jatkettiin, kuvattiin asukasvideoita, uudistettiin kaupungin intranetiä ja internet-sivuja sekä tehtiin mediaseurantaa. Tornion uuden kaupunkistrategian viestintämateriaaleja hankittiin erityisesti syksyllä ja työtä jatketaan keväällä 2023. Kaupunginvaltuuston live-lähetykset saatiin järjestettyä omana työnä syyskuussa 2022. Tornion kaupunki osallistui myös erilaisiin tapahtumiin kuten Suomi-Areena Porissa 2022 ja paikallisesti mm. markkinoille. Lisäksi valmisteltiin erilaisia rekrymessutapahtumia ja rekryviestinnän kehittämistä. Yhteistyön näkökulmasta keskeinen päätös oli osallistua House of Lapland -perusrahoitukseen vuonna 2023 (KH 7.11.2022 § 398).

Kuntapalveluiden sähköistämistä ja digitalisaatiota jatkettiin entiseen malliin. Vuoden 2022 lopussa Torniossa oli sähköisiä palveluita työntekijöiden käytössä 29 sovellusta ja kuntalaisille suunnattuja sovelluksia 16 kpl (uusina ePalvelulomakkeet + sähköinen rakennusvalvonnan pilotti). Myös talousarvion ulkopuolelta tulee vuosittain isohkojakin toimenpiteitä, joihin pitää pystyä reagoimaan. Paikallisissa valokuituhankkeissa tehtiin yhteistyötä eri operaattoreiden kanssa (mm. KTVO, Valokuitunen, Täyskuitu). Luottamushenkilöpuolella keskeinen toimenpide oli sivistyslautakunnan, elämänlautilautakunnan ja tarkastuslautakunnan sähköistämiprojekti.

Osallisuuden suhteen keskeinen toimenpide oli osallistuvan budjetoinnin periaatteiden hyväksyminen ja OSBU:n toimintamallin edelleen kehittäminen. Osallisuutta edistettiin myös muilla tavoin kuten parantamalla asiakaspalautejärjestelmää ja käyttämällä aktiivisesti mm. otakantaa.fi sovellusta.

Liikenteen edunvalvontatyötä jatkettiin entiseen malliin kuten osallistumalla tapahtumiin, antamalla lausuntoja, osallistumalla hankkeisiin sekä verkostoitumalla avaintoimijoiden kanssa. Keskiössä olivat kaupunkistrategiassa mainitut liikenteen kärkihankkeet.

Vuoden 2022 aikana Tornion kaupungin keskushallintopalveluista osallistuttiin lukuisiin rahoitusohjelmiin ja kehittämishankkeisiin erityyppisissä rooleissa. Osittain kaupunginkin rahoittamista rahoitusohjelmista keskeisimmät olivat Outokaira Leader ja Perämeren rannikon kalatalousstrategia Leader. Muita hankkeita ja kehittämishankkeita olivat mm. Uuden sukupolven organisaatiot 6, Tapahtumien kehittäminen Torniossa (EAKR), Lapin omistajavaihdoskoordinaattori (EAKR), Tuottavuutta ja työhyvinvointia jokivarteen (ESR), Lapin teollinen kiertotalous 2.0 (EAKR) ja Maailmanperintö Struven ketju (Interreg).

USO6-hankkeessa osallistuttiin lukuisiin tilaisuuksiin ja pidettiin kaupungin johtoryhmälle kaksi koulutuspäivää Torniossa 7. ja 14.2. kaupunkistrategiaan liittyen. Lisäksi järjestettiin paikalliset työpajat 1.9. ja 23.9 sekä osallistuttiin hankkeen loppuseminaariin 5.10.2022.

Hyvinvointipalveluissa hoitohenkilökunnan rekrytointiongelmien vaikeutuivat. Tilannetta vaikeutti yksityisen palvelutuotannon rekrytointiongelmien, josta seurasi asiakkaiden määrän kasvu toimialalle. Touko-syyskuun ajaksi rekrytointia helpotettiin taloudellisilla etuuksilla mm. ilmaisilla asunnoilla sijaisille, hälytysrahan nostolla ja vihjepalkkiolla. Henkilökunnan kuormituksen lisääntyessä seurauksena oli sairauslomien määrän kasvu.

Valtakunnan rajalla oleva terveysneuvontapiste jatkoi toimintaa yhteistyössä Länsi-Suomen merivartioston kanssa. Koronanäytteiden otto väheni, jäljitys lopetettiin ja toimintaa supistettiin edelliseen vuoteen verrattuna.

Sivistyslautakunnan alaisessa toiminnassa merkittävä toiminnan vakiinnuttamiskohde oli ns. harrastamisen Suomen mallin juurruttaminen jokaiseen peruskouluun Torniossa. Lisäksi varhaiskasvatuksen puolella jatkettiin esiopetuspilotointia 5-vuotiaille opetusministeriön suunnitelmien mukaan.

Koulupudokasuhan alla olevien yläkouluikäisten oppilaiden auttamiseksi perustettiin ns. Rantatalon ryhmä Peräpohjolan Opiston läheisyyteen. Lisäksi Raumon koululla aloitettiin Teppo-toiminta, jossa ryhmälle 9. luokkalaisten oppilaita tarjotaan mahdollisuus suorittaa perusopetuksen viimeinen luokka työelämäpainotteisesti. Ryhmään piti hakea ja ryhmän avulla oppilaita autetaan selviämään perusopetuksesta niin, että II asteen jatkokoulutussuunnitelma toteutuu.

Opetuspuolen sähköisiä palveluita lisättiin lähinnä sähköiseen asiointiin siirtymisen muodossa. Valmiuksia digiopetuksen laajentamiseen lisättiin niin oppilaille kuin opettajillekin tietokoneinvestointien kuin koulutuksenkin muodossa. Valmiudet tähän ovat varsin hyvät Tornion koulutoimissa.

Elämänlaatulautakunnan alaisessa toiminnassa elettiin monenlaisten muutosten keskellä. Kirjasto ja Aineen taidemuseo toimivat Lappian sähkötalolla väistötiloissa Rajakartanon remontin ajan. Nuoristotoimi etsi myös uutta esteetöntä toimitilaa ja päätyi siirtämään toimintonsa Rajalla-kauppakeskuksen yhteyteen.

Tornionlaakson museo sai museovirastolta luvan jatkaa alueellisena vastuumuseona vuosina 2023–2026. Uusi alueellisen vastuumuseotyönpäätös mahdollistaa muun muassa restaurointiasiantuntijan palkkaamisen museolle.

Kaupunginvaltuuston 13.12.2021 (§ 189) hyväksymän talousarvion investointiosassa on osoitettu määräraha päiväkotiverkon muutoksille. 1 milj. euron määräraha on ollut tarkoitus käyttää mahdolliseen peruskorjaukseen tai laajennukseen kaupunginhallituksen erillisen päätöksen mukaisesti. Sivistystoimissa on laadittu tarveselvitys, jonka perusteella sivistyslautakunta päätti 25.8.2022 (§ 138) lisätä varhaiskasvatuksen palvelusetelin osuutta toiminnan järjestämisessä 10 prosentilla; 20 prosentista 30 prosenttiin. Kaupunginhallitus päätti 22.11.2022 (§ 448), että palvelusetelin nostoa ei oteta käyttöön vuodelle 2023. Varhaiskasvatuksen palvelusetelin osuuden lisäämisen vuoksi tarve oman päiväkodin peruskorjaukseen tai laajennukseen poistui, eikä

kyseistä investointia ole käynnistetty vuonna 2022. Näiltä osin teknisten palvelujen lautakunnan talousarvioon haettiin muutosta.

Osakaskuntien kanssa yhteistyössä valmistellun Pirkkiön ja Ruohokarin veneväylien kunnostusruoppaukselle saatiin lähes kolmen vuoden lupaharkinnan jälkeen vesilain mukainen lupa. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myönsi hankkeelle luvan 24.11.2022. Lupapäätöksestä on yksityishenkilö valittanut, eikä päätös täten ole lainvoimainen.

Kylien yhteinen reitistöhanke, Suuntaa reiteille, saatiin päätökseen. Vuonna 2020 käynnistyneen hankkeen tavoitteena oli parantaa Tornion kaupungin alueella olevien ulkoilureittien turvallisuutta ja lisätä reittien käyttöastetta varustamalla ne nykyaikaisilla, tarkoituksenmukaisilla ja pitkäikäisillä opasteilla kuudella eri reitillä, joiden yhteispituus on yhteensä 68,7 km. Opasteita ovat infotaulut reittien lähtöpisteisiin, viitat kilometrimerkinnöin riittävien välimatkoin, etenkin taukopaikoille ja risteyksiin sekä reittien jatkuva merkintä kesäkäyttöä varten. Reiteille sijoitettiin myös taukopaikoille ja lähtöpisteisiin pelastus-/paikannusmerkit eli ns. SOS-merkit. Kyläyhdistykset osallistuivat opasteiden suunnitteluun ja toteuttivat opasteiden kokoamisen, pystyttämisen ja sijoittamisen maastoon talkootyönä. Hankkeen toteutukseen osallistui yhteensä kahdeksan kyläyhteisöä.

Uusi jätelaki tuli voimaan 19.7.2021 ja valtioneuvoston asetus jätteistä tuli voimaan 1.12.2021. Uudistuksen tavoitteena on lisätä jätteiden kierrätystä. Kunnan jätehuoltomääräykset tuli päivittää vastaamaan uutta lainsäädäntöä. Perämeren jätelautakunta aloitti jätehuoltomääräysten päivittämisen jo vuoden 2020 syksyllä periaatteellisilla linjauksilla ja jätehuoltomääräysten suuntaviivoilla. Lainsäädännön hyväksymisen jälkeen jätehuoltomääräysten luonnosta käsiteltiin lautakunnassa 25.4.2022 § 29. Lautakunnan evästyksen mukaisesti luonnokseen tehtiin päivityksiä ja se asetettiin nähtäville 20.6.–7.9.2022. Jätehuoltomääräykset hyväksyttiin Perämeren jätelautakunnassa 27.9.2022 § 50.

4.7.2 Alue-, seutu- ja kansainvälinen yhteistyö

Tornion kaupunki teki vuonna 2022 aktiivista alue-, seutu- ja kansainvälistä yhteistyötä lukuisten eri toimijoiden kanssa. Maakuntatasolla keskeinen valmistelussa ollut asia oli sosiaali- ja terveystoimen uudistus ja Lapin hyvinvointialueen perustaminen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain mukainen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä vastuu siirtyi kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille 1. päivänä tammikuuta 2023. Pelastustoimen järjestämisestä annetun lain mukainen pelastustoimen järjestämistä vastuu siirtyi kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueelle 1. päivänä tammikuuta 2023. Alueuudistuksen valmistelun näkökulmasta vuosi 2022 oli keskeinen.

Hyvinvointialueiden ylintä päätösvaltaa käyttää lappilaisten vaaleilla valitsema 59-jäseninen aluevaltuusto. Tähän liittyen vuonna 2022 pidettiin ensimmäiset aluevaalit Lapissa ja muissa maakunnissa. Varsinainen vaalipäivä oli 23.1.2022. Tornion äänestysprosentti oli 51,2 %, Lapin 47,4 % ja koko maan 47,5 %.

Voimaannpanolain 18 §:n mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto kunnista ja kuntayhtymistä hyvinvointialueelle sekä hyvinvointiyhtymään katsotaan liikkeenluovutukseksi. Liikkeenluovutukseksi katsotaan myös kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevien opiskeluhoollon psykologien ja kuraattoreiden siirtyminen hyvinvointialueelle ja hyvinvointiyhtymään.

Liikkeenluovutukseksi katsotaan myös edellä tarkoitettujen tehtävien tukitehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirrot, mikäli tehtävää hoitavan henkilöstön tosiasiallisista tehtävistä vähintään puolet on edellä tarkoitettujen tehtävien tukitehtäviä.

Tehtäviä hoitava henkilöstö siirtyy sen hyvinvointialueen palvelukseen, jolla on tuottamisvastuu niistä tehtävistä, joissa asianomainen henkilö on ollut ennen siirtymistä (Torniossa Lapin hyvinvointialue).

Tornion kaupunginvaltuusto hyväksyi henkilöstön siirtosuunnitelman 29.8.2022 § 83 ja lokakuussa päättyivät yt-neuvottelut Tornion kaupungin siirtyvän henkilöstön osalta.

Hyvinvointialueelle vuokrattavien kiinteistöjen osalta valmisteltiin syksyn aikana vuokralaskelmat sekä valmisteltiin vuokrasopimukset yhteistyössä hyvinvointialueen edustajien kanssa. Hyvinvointialueelle vuokrataan hyvinvointipalvelujen kaikki käytössä olleet tilat. Pääterveysasemalta vuokraamatta jää vain laboratorion ja työterveyshuollon tilat. Laboratorion tiloista on voimassa oleva vuokrasopimus laboratoriotoimintaa harjoittavan NordLabin kanssa. Suensaaren palvelukeskus vuokrataan lukuun ottamatta kansalaisopiston käytössä olevaa tilaa kellaritilaa ja entistä pesulaa, joka on vuokrattu ulkopuoliselle. Yhteensä hyvinvointialueelle vuokrattavia tiloja on noin 13 000 htm².

Vuokran määräytymisperiaatteet on määritelty voimaannpanolain (616/2021) 22 §:ssä ja vuokrasopimusasetuksessa (272/2022). Vuokraan sisältyy sekä pääomavuokra että ylläpitovuokra. Pääomavuokra muodostetaan Haahntelan kiinteistöiedolla määritetyn teknisen nykyarvon perusteella. Pääomavuokran tuottovaatimuksena käytetään 6 %:ia vuokrasopimusasetuksen mukaisesti. Hyvinvointialueelle vuokrattavien tilojen yhteensä laskettu vuosivuokra on noin 2,37 milj. euroa.

Syys-lokakuussa käynnistettiin Tornion kaupungin ja Lapin hyvinvointialueen IT-hankintasopimusneuvottelut, joista päästiin sopimukseen joulukuussa 2022.

Muuta Lappi-tason yhteistyötä harjoitettiin myös monin eri tavoin. Tornion kaupunki päätti mm. osallistua mukaan House of Laplandin perusrahoitukseen ja osakeyhtiön hallitustyöskentelyyn. Erilaisia hankkeita, työryhmiä, edunvalvontaa ja vierailuja oli lukuisa määrä vuoden kuluessa.

Oppilaitosyhteistyötä jatkettiin mm. kumppanuussopimusten puitteissa (Lapin ammattikorkeakoulu, Lappia, Peräpohjolan Opisto). Kumppanuussopimuksia on toteutettu suunnitelman mukaisesti ja uutena toimintamallina pidettiin useampia teemakokouksia (mm. kulttuuri, hyvinvointialue, matkailu, koulutus), joissa käsiteltiin mm. teemaan liittyviä hankkeita tai muita toimenpiteitä. Lappian kanssa keskusteltiin ja toteutettiin monia uusia yhteistyöasioita (mm. arkisto, työllisyys, tietohallinto, hankinnat). Oppilaitosyhteistyöhön osallistuttiin myös aktiivisen päätöksenteon ja hallitustyöskentelyn kautta.

Tornion ja Haaparannan kaupunkien välistä rajayhteistyötä saatiin kehitettyä pikkuhiljaa eteenpäin usean vaikean koronavuoden jälkeen. Pandemiarajoitukset loppuivat helmikuussa 2022 ja tapaamisia pystyttiin järjestämään uudelleen muutenkin kuin etäyhteyksillä.

Yhteistyö Suomen ulkoministeriössä toimivan Barentsin euroarktisen neuvoston kanssa tiivistyi heti alkuvuodesta. Suomi on puheenjohtajamaa vuosina 2021–2023. Yhteinen seminaari, Rajayhteistyö Covid-19 -pandemian jälkeen pidettiin 28.2.2022. Vieraana ja puhumassa olivat kuntaministeri Ida Karkiainen Ruotsista ja kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnari Suomesta.

Korkean tason vierailut jatkuivat 6.4. kun tasavallan presidentti Sauli Niinistö vieraili Torniossa. Ohjelmaan kuuluivat käynti Victorian torilla, kahvit ja lehdistötilaisuus. Keskusteluissa aiheina olivat mm. rajayhteistyö, kaupankäynti ja koskikalastus. TornioHaparanda sai lehdistötilaisuuden ansiosta hyvin näkyvyyttä valtakunnan päämedioissa ja Ruotsissa suomenkielisissä kanavissa. Bothnian Arc -yhdistys järjesti 20-vuotisjuhlat Torandassa elokuussa. Juhlien puitteissa järjestettiin myös tutustuminen Kukkolankosken kalastusperinteeseen ja museoalueeseen kutsuvieraille. Lisäksi tehtiin yhteistyötä hankkeessa, jossa edistetään liikenne- ja matkailuasioita Perämeren kaarella. Syyskuussa kokoontuivat Suomen, Ruotsin ja Norjan kirkkojen päämiehet Tornioon yhteiseen seminaariin, jälleen yhteistyössä Barentsin euroarktisen neuvoston kanssa. Ruotsin Trafikverket vieraili marraskuussa isolla joukolla Torniossa kuulemassa kaupunkien ja varsinkin liikennesuunnitelmien ajankohtaisia asioita. Lisäksi aloitettiin kaupunkien toimihenkilöiden tutustuttaminen ”vastapareihinsa”, ja moni vieraili Haaparannalta tutustumassa kollegoihinsa ja Tornion remontoituun kaupungintaloon.

Kesäkuussa tekninen lautakunta ja Haaparannan Samhällsbyggnadsnämnden kokoontuivat ensimmäistä kertaa yhteiseen kokoukseen vaihtamaan kuulumisia ajankohtaisista asioista ja tutustumaan toisiinsa. Yhteinen kaupunginhallitusten kokous pidettiin kolme kertaa ja TornioHaparanda yhteistyöhallitus kokoontui neljästi. Yhteinen valtuustojen kokous siirrettiin vaalien vuoksi syksyiltä seuraavaan vuoden puolelle. TornioHaparanda rajayhteistyön vuosikertomus hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 21.2.2022 § 80 ja uusi pääsopimus hyväksyttiin Tornion osalta kaupunginvaltuustossa 20.6.2022 § 73.

TornioHaparanda rajayhteistyössä ajankohtaisia hankkeita olivat Kukkolankosken riippusillan suunnitteluhanke, Rajapuiston kehittäminen (mm. uusi kävelysilta, rantabulevardin yleissuunnitelma), Laurila-Tornio-Haaparanta-ratayhteyden sähköistäminen, Two Countries – One Destination -matkailuhanke sekä tapahtumat kuten Kalotti Jazz & Blues. Lisäksi työskenneltiin yhdessä Maailmanperintö Struven ketju -hankkeessa ja selvitettiin kielikoulun tulevaisuutta. Myös nuoristotoimessa yhteistyötä tehtiin tapahtumien, tiedottamisen ja yhteistyöryhmien puitteissa.

Meri-Lapin kehittämiskeskus ry. toimi aktiivisesti koko vuoden ajan seutuyhteistyöalustana mm. seudullisessa kehittämisessä sekä edunvalvonnassa. Keskeisiä käsiteltäviä asioita olivat erityisesti Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin omistajaohjaus, TE24 -palvelu-uudistukseen valmistautuminen, Meri-Lapin Matkailu Oy sekä liikenteen edunvalvonta-asiat (mm. Kemi-Tornion lentoliikenneselvitys). Musiikkiopiston yhteistyöryhmä?? TARJA

Tornion kaupunki osallistui aktiivisesti Perämerenkaaren ja Tornionlaakson neuvoston toimintaan (mm. hallitus, vuosikokous, hankkeet, tapahtumat).

Arctic Mayors Forumin suhteen toiminta oli vuonna 2022 vähäistä kuten myös ystävyyskaupunkitoiminta. Tornion kaupunki päätti keskeyttää Kuntaliiton suosituksen mukaisesti ystävyyskaupunkiyhteistyön Kirovskin kanssa (KV 28.3.2022 § 38). Tornion kaupungin ystävyyskaupunkiyhteistyö oli vähäistä eikä tapaamisia kaupunkien kesken järjestetty.

Uusina verkostoina osallistuttiin mm. Suomen tuulivoimakkaupunkien ja kuntien verkostoon sekä alueellisten lentokenttien verkostoon.

4.7.3 Olennaiset muutokset kaupungin taloudessa

Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi 1.12.2022 ja 16.12.2022 tekemillään päätöksillä Tornion kaupungille valtionavustusta sosiaali- ja terveydenhuollolle COVID-19-pandemiasta vuonna 2022 aiheutuviin kustannuksiin yhteensä 3,2 milj. euroa testaukseen, rokottamiseen, sairaanhoidon kustannuksiin sekä rajojen terveysturvallisuudesta huolehtimiseen.

Kemijoki Oy:n sähkönmyynti toteutui 4 283 327 euroa. Talousarvioon oli varattu 1 300 000 euroa. Ylitystä 2 983 327 euroa. Kemijoki Oy:n myyntitulot nousivat sähkömarkkinoiden korkeiden hintojen vuoksi. Sähkön hinta on ollut ennätysmäisen korkealla vuoden 2022 aikana ja vielä vuoden 2023 alkupuoliskolla. Sähkön hintaan on vaikuttanut Venäjän talouspakotteet, jolloin mm. sähköntuonti Venäjältä päättyi toukokuussa 2022. Voittajia tässä tilanteessa ovat olleet sähköntuottajat kuten Kemijoki Oy.

Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta edellyttää, että sairaanhoitopiirin jäsenkuntien on katettava kuntayhtymän taaseeseen kertynyt alijäämä kuntalain säännösten mukaisesti ennen kuntayhtymän siirtämistä hyvinvointialueelle. Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveyspalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuusto päätti 29.11.2022, että jäsenkunnat maksavat kuntayhtymän alijäämän, 9 195 333 euroa, tilinpäätösvouden ja sitä edeltävän kahden vuoden kuntalaskutuksen suhteessa. Em. päätöksen mukainen Tornion kaupungin maksuosuus on 3 026 056 euroa. Tornion kaupunginhallitus on päättänyt 19.9.2022, että Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin alijäämä tulee kattaa kuntayhtymän perussopimuksen 16 §:n mukaisesti jäsenkuntien peruspääoman suhteessa. Tornion kaupunki on maksanut kertynyttä alijäämää kaupunginhallituksen päätöksen ja sairaanhoitopiirin perussopimuksen mukaisesti sairaanhoitopiirin omistajakuntien peruspääoman suhteessa 2 498 094 euroa ja reklamoinut laskusta. Keminmaan kunta on tehnyt valituksen em. LPSHP:n kuntayhtymän valtuuston päätöksestä laskuttaa alijäämä kuntalaskutuksen perusteella. Valituksen perusteena on päätöksen lainvastaisuus, koska kuntayhtymän valtuusto ei voi päättää perussopimuksen vastaisesti. Tornion kaupunki on pyynnöstä antanut Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle 20.2.2023 selvityksen, jossa se yhtyy Keminmaan kunnan valitukseen.

Lapin hyvinvointialue on aloittanut toimintansa 1.1.2023 lukien ja sillä on ollut suuri vaikutus Tornion kaupungin talouteen vuodelle 2023 ja taloussuunnitelmavuosiin 2024–2025. Toimintatuotot pienentyivät 11,2 milj. euroa

vuodesta 2022. Toimintamenot puolestaan pienentyivät vuodesta 2022 noin 92,8 milj. euroa, josta merkittävin muutos -65,8 milj. eur tapahtui palvelujen ostoissa. Verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) pieneni kokonaisuudessaan 76,5 milj. euroa vuodesta 2022. Kaupungin henkilöstöstä siirtyi noin 400 henkilöä Lapin hyvinvointialueen palvelukseen.

4.7.4 Koronan vaikutukset kaupungin talouteen

Sosiaali- ja terveyslautakunta	Yhteensä
Tuet ja avustukset	
Tulojen lisäykset +	2 397 787
Muut toimintatuotot	
Tulojen lisäykset +	618 424
Henkilöstömenot	
Menojen lisäykset -	-501 562
Palvelujen ostot	
Menojen lisäykset -	-133 423
Aineet ja tarvikkeet	
Menojen lisäykset -	-44 598
Muut toimintakulut (sis. Rajaturva)	
Menojen lisäykset -	-465 280
	1 871 349

Perustelut:

Tammi–maaliskuu:

Palvelujen ostot 24 tEur, aineet ja tarvikkeet (mm. lääkkeet ja hoitotarvikkeet) 6,5 tEur

Tuissa ja avustuksissa arvio v. 2022 korona-avustuksista (500 000 eur), sama summa myös kuluissa

Huhti–kesäkuu:

Rajaturvan toteuma 454 tEur sekä avustuksissa että kuluissa (ajalta 1–6/22), muita koronaan liittyviä kuluja 98 706 (laitosostoja muilta kunnilta, hoitotarvikkeita) huhti-kesäkuussa

Heinä–joulukuu:

Lisätty korona-avustukset päätösten mukaisina.

KORONAN VAIKUTUKSET YHTEENSÄ	Yhteensä
Tulojen lisäykset +	3 016 211
Menojen lisäykset -	-1 144 862
	1 871 349

5 Kaupungin henkilöstö

5.1 Henkilöstön määrä

Henkilöstön määrä on arvioitu vuosittain 31.12. tilanteen mukaan. Kokonaishenkilöstömäärä 31.12.2022 tilanteen mukaan oli 1 389, joista vakinaisessa palvelussuhteessa oli 962 henkilöä, määräaikaisessa palvelussuhteessa 405 henkilöä ja työllistettyjä 22 henkilöä. Vakinaisen henkilöstön määrä kasvoi 19 henkilöllä, määräaikaisen henkilöstön määrä väheni 5 henkilöllä ja työllistettyjen määrä väheni 15 henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna. Kokonaishenkilöstömäärä väheni yhdellä henkilöllä vuonna 2022 verrattuna vuoteen 2021.

Taulukko 21. Henkilöstömäärä toimialoittain ja palvelusuhteittain vuosina 2020–2022.

Toimiala	Vakinaiset			Määräaikaiset			Työllistetyt			Yhteensä		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Keskushallintopalvelut	40	38	41	7	12	7	2	2	2	49	52	50
Hyvinvointipalvelut	302	297	324	149	184	147	8	20	7	459	501	478
Sivistyspalvelut	445	451	444	195	195	230	15	9	8	655	655	682
Tekniset palvelut	152	157	153	18	19	21	6	6	5	176	182	179
Yhteensä	939	943	962	369	410	405	31	37	22	1339	1390	1389
Muutos ed. vuoteen	19	4	19	-19	41	-5	-16	17	-15	-16	51	-1

Keskushallintopalveluissa henkilöstön määrä väheni 2 henkilöllä. Vakituisen henkilöstön määrä kasvoi 3 henkilöllä ja määräaikaisen henkilöstön määrä väheni 5 henkilöllä.

Hyvinvointipalveluissa henkilöstön määrä väheni 23 henkilöllä. Vakituisen henkilöstön määrä kasvoi 27 henkilöllä. Puolestaan määräaikaista henkilöstöä työskenteli hyvinvointipalveluissa 37 henkilöä vähemmän ja työllistettyjä 13 henkilöä vähemmän verrattuna edeltävään vuoteen. Hyvinvointipalveluissa vakinaistettiin toistuvissa määräaikaisissa työsuhteissa työskennelleitä työntekijöitä niihin tehtäviin, joissa tarve on pysyvä.

Sivistyspalveluissa henkilöstön määrä kasvoi 27 henkilöllä. Vakituisen henkilöstön määrä väheni 7 henkilöllä. Määräaikaisen henkilöstön määrä kasvoi 35 henkilöllä verrattuna edeltävään vuoteen. Henkilöstömäärän kasvu liittyy lisääntyneeseen ohjaajatarpeeseen niin varhaiskasvatuksessa kuin perusopetuksessa. Henkilöstön palkkausluihin on saatu OKM:n tasa-arvorahaa sekä koronatukea.

Teknisissä palveluissa henkilöstön määrä väheni 3 henkilöllä. Vakituisen henkilöstön määrä väheni 4 henkilöllä ja määräaikaisen henkilöstön määrä kasvoi 2 henkilöllä.

Työllisyysmäärärahoilla palkatun henkilöstön määrä vuonna 2022 oli 22 henkilöä ja vuonna 2021 oli 37 henkilöä. Työllisyysmäärärahat kohdennettiin pääasiassa yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneisiin pitkäaikaisyrittömiin, joiden Kelan työmarkkinatukimaksuista kunta maksaa 50–70 % riippuen työttömyyden kestosta.

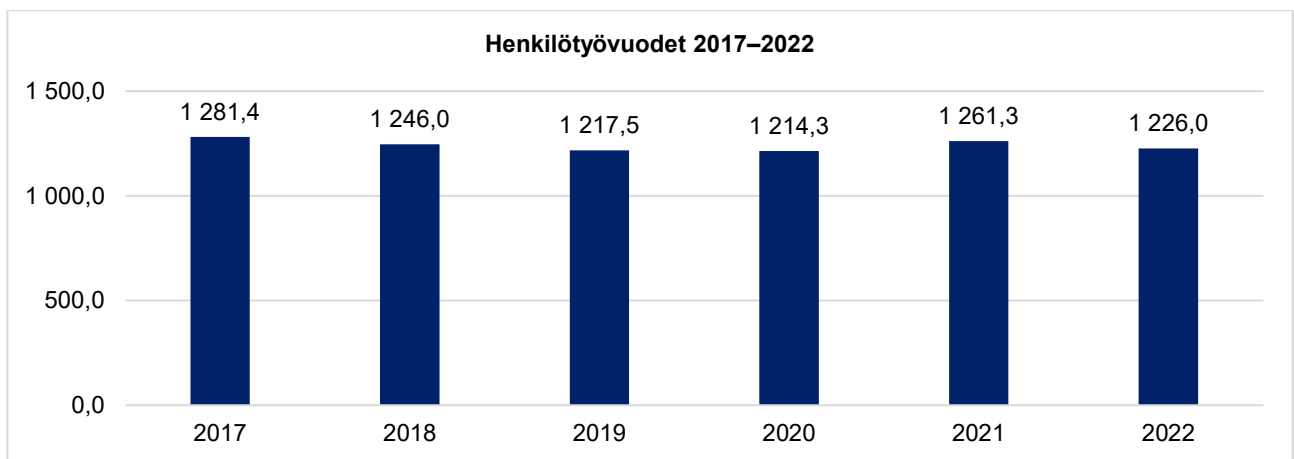
Käytettäessä henkilöstömäärää mittarina tulee huomioida, että osa-aikaiset palvelussuhteet aiheuttavat usein henkilöstömäärän kasvua. Kunta-alan henkilöstön kohdalla eläköityminen on voimakasta lähivuosina, jolloin osaavan työvoiman riittävyyden näkökulmasta ajankohtaiseksi tulee osa-aikatyön kehittäminen. On huomiotava, että osa-aikatyön lisääminen lisää henkilöstömäärää sekä joitain palkkaukseen liittyviä sivukuluja. Osa-aikatyöllä on kuitenkin myönteisiä vaikutuksia ensinnäkin henkilöstön riittävyyteen mutta myös henkilöstön työssä jaksamiseen ja sitä kautta esim. sairauspoissaolokustannusten sekä työkyvyttömyyseläkemaksujen

vähentymiseen. Osa-aikatyön edistämällä voi olla myönteisiä vaikutuksia myös työllisyyden edistämisen näkökulmasta.

5.2 Henkilötyövuodet

Henkilötyövuosien määrä oli 31.12.2022 tilanteen mukaan yhteensä 1 226,0 työvuotta.

Henkilötyövuosissa huomioidaan tosiasiallinen palkallinen työpanos. Henkilötyövuodet lasketaan seuraavasti: palkallisten palveluksessa olopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100). Henkilötyövuosien laskentaan sisältyvät myös palkalliset poissaolot, kuten vuosilomat ja palkalliset sairauspoissaolot. Henkilötyövuosien laskennassa ei huomioida mahdollisia ylitöitä, eli yhden henkilön osalta henkilötyövuosi voi olla enintään 1.

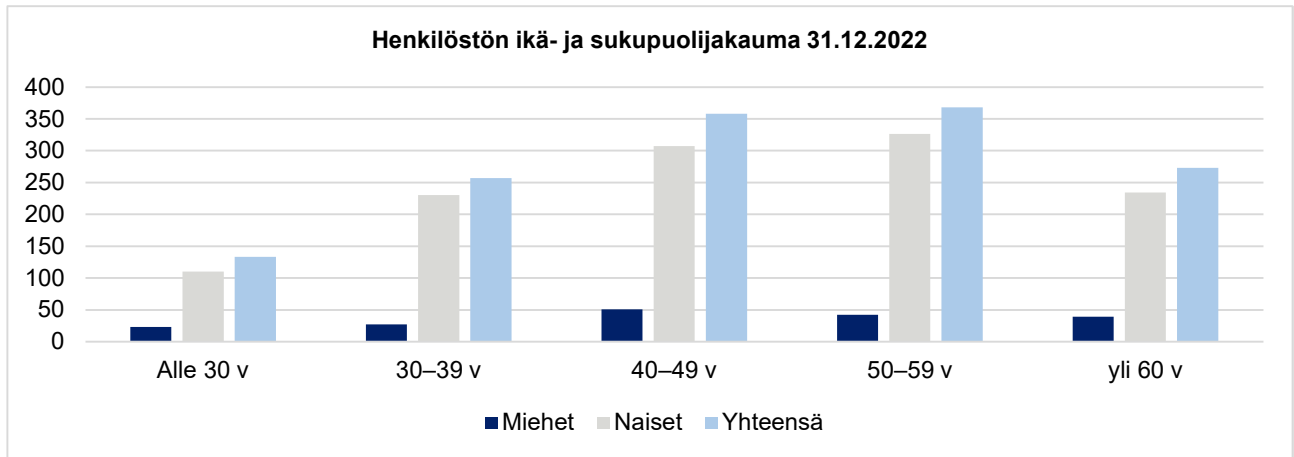

Kuvio 27. Henkilötyövuosien kehitys 2017–2022.

5.3 Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma

Henkilöstön keski-ikä vuonna 2022 oli 47 vuotta, joka oli 0,2 vuotta enemmän verrattuna edeltävään vuoteen. Suurimman ikäryhmän muodostavat 50–59-vuotiaat, joiden määrä koko henkilöstöstä oli 26,5 %.

Henkilöstön määrä 31.12.2022 oli 1 389 henkilöä, joista 1 207 (86,9 %) oli naisia ja 182 (13,1 %) miehiä.

Kuvio 28. Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma 31.12.2022.

5.4 Henkilöstön sairauspoissaolot

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä ja henkilöstökertomuksessa noudatetaan KT:n suositusta henkilöstökertomuksen laadintaan. Tämä vaikuttaa mm. sairauspoissaolosten raportointiin. Aikaisempina vuosina sairauspoissaoloihin on laskettu ainoastaan sairauden perustella aiheutuneet poissaolot. Työtaturmista, työmatkataturmista ja ammattitaudeista johtuvat poissaolot raportoitiin erikseen henkilöstökertomuksen terveysperusteisissa poissaoloissa. Vuonna 2022 sairauspoissaoloihin on sisällytetty myös edellä mainitut sairauspoissaolot.

Vertailun mahdollistamiseksi, myös aikaisempien vuosien tietoja sairauspoissaolopäivistä kalenteripäivinä (kpv) sekä sairauspoissaolopäivät kalenteripäivinä henkilötyövuotta kohti (kpv/htv) on muutettu vastaamaan mahdollisimman hyvin vuoden 2022 raportointia.

Vuonna 2022 sairauspoissaolosten kokonaismäärä oli 25 683 kalenteripäivää (kpv) sisältäen niin palkalliset kuin palkattomat sairauspoissaolopäivät. Sairauspoissaolopäivien määrä kasvoi 1 913 päivällä verrattuna vuoteen 2021. Sairauspoissaolot kalenteripäivinä henkilötyövuotta kohti olivat 20,9 kpv/htv.

Sairauspoissaoloprosentti oli 7,54 %. Sairauspoissaoloprosentti lasketaan sairauspoissaolosten osuutena teoreettisesta säännöllisestä työajasta: Sairauspoissaoloaika (pv) / koko henkilöstön teoreettinen säännöllinen työaika (pv) x 100 = sairauspoissaolo %.

Henkilöstöstä 11,5 prosentilla ei ollut yhtään sairauspoissaolopäivää vuoden 2022 aikana.

Taulukko 22. Sairauspoissaolot 2018–2022.

	2018	2019	2020	2021	2022*
Sairauspoissaolopäivät (kpv)	18 862	21 849	20 416	23 770	25 683
Sairauspoissaolopäivät (kpv/htv)	14,6	17,3	16,8	18,8	20,9
0 päivää sairastaneet (%-osuus henkilöstöstä)					11,52

*Vuonna 2022 on otettu käyttöön uudet sairauspoissaolosten mittarit pohjautuen KT:n suositukseen henkilöstökertomuksen laadintaan.

Alle 29 päivän mittaisten sairauspoissaolopäivien määrä kalenteripäivinä ei ole merkittävästi kasvanut verrattuna vuoteen 2021. 30–60 päivää kestäneet sairauspoissaolot ovat vähentyneet 64 %. Sairauspoissaolopäivien kasvuun vaikuttaa merkittävästi lisääntyneet pitkät 60–179 päivän mittaiset sairauspoissaolot. Nämä ovat

kasvaneet 252 % vuodesta 2021. Vuonna 2021 60–179 päivän mittaisia sairauspoissaoloja oli kalenteripäivinä 1166 ja vuonna 2022 luku oli 4103. Tarkempi sairauspoissaolopäivien analysointi tehdään henkilöstökertomuksen yhteydessä.

Vuoden 2022 aikana on otettu käyttöön Mehiläisen Esihenkilö- ja TyökykyKompassi -työkalut tukemaan varhaisen tuen toimintamallin toteuttamista sekä työkykyriskien seuranta.

5.5 Henkilöstökulut

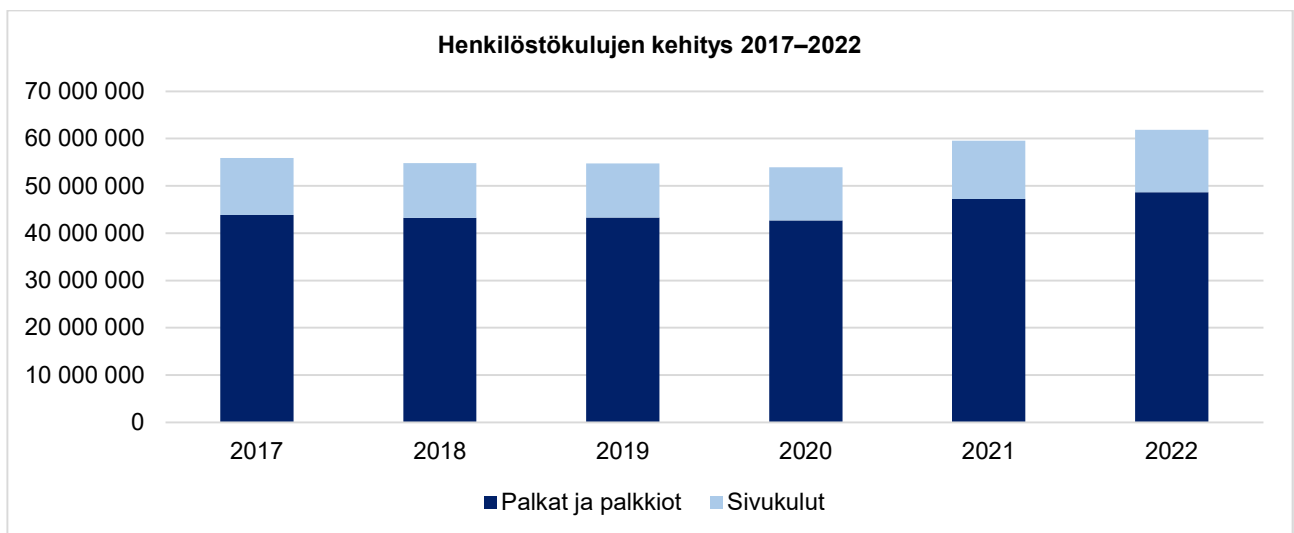
Vuoden 2022 henkilöstökulut olivat kokonaisuudessaan 61 846 444 euroa. Tämä on 3,9 % enemmän verrattuna vuoteen 2021, jolloin henkilöstökulut olivat kokonaisuudessaan 59 553 116 euroa.

Henkilöstökuluista palkat ja palkkiot ilman henkilöstökorvauksia olivat 48 664 826 euroa. Palkat ja palkkiot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 1 415 361 euroa eli 3 %. Vuonna 2021 palkat ja palkkiot olivat 47 249 465 euroa. Palkkojen ja palkkioiden kasvua selittää vuoden 2022 sopimuskorotukset (yhteensä 2,55 %) sekä sivistystoimen lisäresurssi.

Henkilösivukulut olivat 13 181 618 euroa, joissa oli kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 7,1 %. Vuonna 2021 vastaava luku oli 12 303 651 euroa. Henkilösivukuluista eläkekulut olivat 10 792 801 euroa, jossa kasvua edelliseen vuoteen on 3,3 %. Vuonna 2021 vastaava luku oli 10 444 160 euroa.

Henkilöstökorvauksissa tulot olivat 1 026 210 euroa, jossa kasvua edellisvuoteen oli 15,8 %. Vuonna 2021 vastaava luku oli 886 277 euroa.

Vuonna 2022 henkilöstömenoja on aktivoitu käyttöomaisuuteen 73 536 euroa, joka on 91,5 prosenttia enemmän verrattuna vuoden 2021 summaan, joka oli 38 391 euroa.

Kuvio 29. Henkilöstökulujen kehitys 2017–2022.

6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

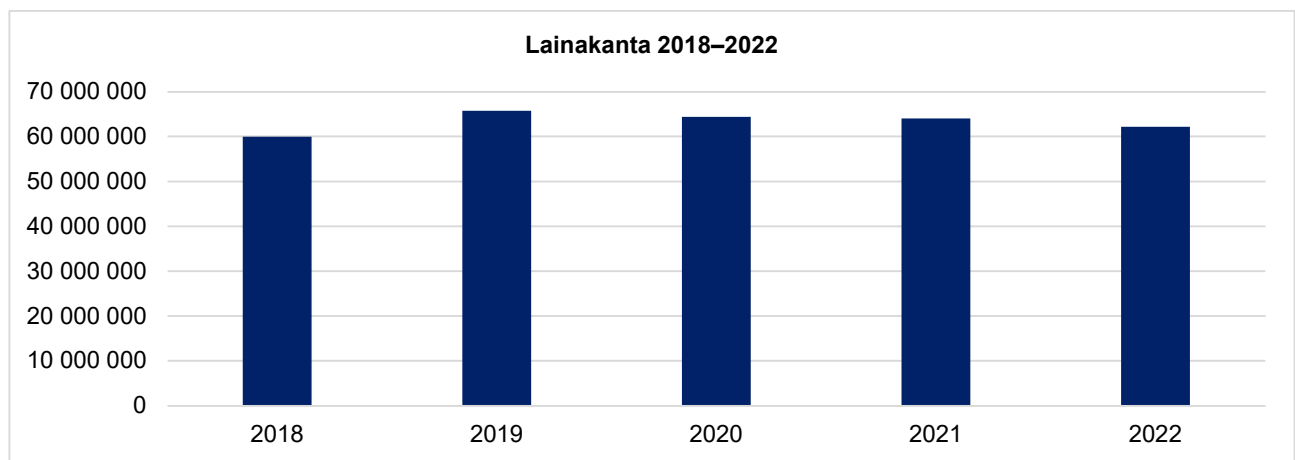
6.1 Toiminnalliset riskit

Toiminnalliset riskit voivat toteutua henkilöstön osaamisessa, saatavuudessa, suhdannevaihteluissa ja lain-säädännön muutoksissa. Henkilöstön saatavuuden ongelmat näkyvät erityisesti lyhytaikaisten sijaisten rekrytoinnissa. Lisäksi erityisasiantuntijoiden saatavuudessa on ilmennyt ongelmia (esim. psykologit ja sosiaalityöntekijät). Suurten ikäluokkien eläköityminen saattaa aiheuttaa lisääntyviä ongelmia kunnallisten palveluiden tehokkaaseen tuottamiseen.

6.2 Rahoitusriskit

Rahoitusriskien osalta arvioidaan korko-, valuutta-, likvideetti- ja luottoriskiä.

Kaupungin lainakanta oli vuoden 2022 lopussa 62 150 000 euroa. Lainakanta laski edellisestä vuodesta 1 900 000 euroa. Kaupunginhallituksen 14.11.2022 § 418 päätöksellä nostettiin 10 milj. euron talousarviolaina vuonna 2022. Talousarviolainoja oli 31.12.2022 tilanteessa 43 150 000 euroa, minkä lisäksi tilinpäätöshetkellä oli lyhytaikaisia kassalainoja 19 000 000 euroa. Asukaskohtainen lainamäärä on 2 928 euroa eli lainamäärä on pienentynyt edelliseen vuoteen nähden 75 euroa/asukas.

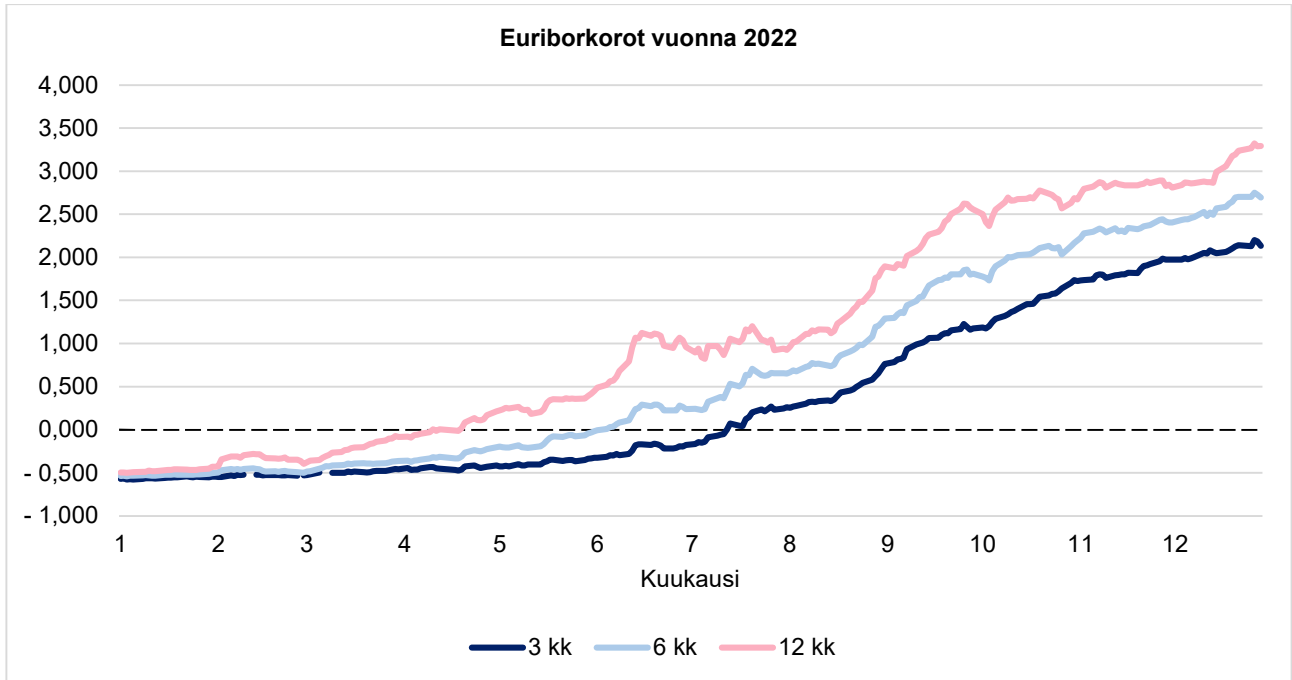

Kuvio 30. Tornion kaupungin lainakanta 2018–2022.

Taulukko 23. Lainasalkku 31.12.2022.

Lainasalkku 31.12.2022				
	Korkoperuste, kpl	Pääoma	Keskikorko	Osuus koko lainakannasta
Talousarviolainat	10 v kiinteä, 8 kpl	43 150 000	1,192 %	69 %
Kassalainat	3 kpl	19 000 000	2,000 %	31 %
Lainakanta yht.		62 150 000	1,486 %	100 %

Pitkään jatkuneen matalan korkotason jälkeen euriborkorot lähtivät voimakkaaseen nousuun vuoden 2022 aikana. Kuviossa 31 on esitetty euriborkorkojen vaihtelu vuoden 2022 aikana. Kuvion mukaan 3 kuukauden euribor on vaihdellut -0,576 %:n ja 2,202 %:n välillä, 6 kuukauden euribor on vaihdellut -0,541 % ja 2,752 % välillä ja 12 kuukauden euribor on vaihdellut -0,500 % ja 3,325 % välillä.

Kuvio 31. Euriborkorot vuonna 2022 (Lähde: Suomen pankki).

Lainat ovat euromääräisiä, joten niihin ei liity valuuttariskiä. Toimintamenoihin sisältyy avoin SEK-kurssiriski kielikoulun maksujen osalta. Kielikoulu laskuttaa kaupunkia Ruotsin kruunuissa.

Kaupungin likvideettiä hoidetaan kuntatodistusohjelmien avulla, joilla nostetaan kilpailukykyiseen päivän hintaan lyhytaikaista rahoitusta. Kaupunginvaltuusto vahvistaa vuosittain kassalainojen enimmäismäärät. Vuonna 2022 kassalainoja on saanut olla samanaikaisesti nostettuna enintään 26 milj. euroa.

Periaatteellista luottoriskiä sisältyy tytäryhtiöille annettuihin pääomalainoihin 8 168 300 eur, josta Tornion Energia Oy:lle on myönnetty 3 milj. euroa, Tornion Vesi Oy:lle 5 milj. euroa, Tornion Työvoimalasäätiölle 152 000 euroa ja Länsi-Pohjan Hevosurheilukeskus Oy:lle 16 300 euroa. Pääomalainoille ei voi saada vakuutta eli ne ovat rinnastettavissa pääomasijoituksiin, jotka voidaan huonoimmassa tapauksessa menettää kokonaan. Tytäryhtiöiden luottoriskin toteutuminen ei ole tällä hetkellä todennäköistä. Kaupunginvaltuusto ei myöntänyt uusia pääomalainoja vuonna 2022.

Kaupungin myöntämät takaukset 31.12.2022 tilanteessa ovat yhteensä 78,7 milj. euroa jakaantuen seuraavasti: tytäryhteisöjen velat 70,8 milj. euroa, osakkuusyhteisöjen velat 2 milj. euroa ja muut 5,9 milj. euroa. Takauksiin liittyy aina riskiä. Takauksille vaaditaan pääsääntöisesti vastavakuudet omistajapolitiikan mukaisesti sekä peritään takausprovisio. Kaupunki myöntää takauksia kuntalain 129 §:n sekä 28.5.2018 päivitetyn omistajapolitiikan mukaisesti.

6.3 Ympäristötekijät

Tornion kaupunki vastasi yleisiin energian riittävyteen liittyviin haasteisiin linjaamalla omista energiansäästötoimenpiteissä teknisten palvelujen lautakunnassa 28.9.2022 (§ 215). Sähkön riittävyden uhkakuvien lisäksi tarkoituksena oli huolehtia kaupungin talouden vastuullisesta hoitamisesta energiahintojen noustessa. Teknisten palvelujen toimialalla on keskeinen rooli toimenpiteissä, joilla pyritään energiaa säästämään, mutta myös kaikkien muut toimialat tilojen käyttäjinä voivat vaikuttaa energiakustannuksiin mm. kulutustottumuksia tarkkailemalla.

Lautakunta päätti energiansäästötoimenpiteinä laskea toimitilojen lämpötilaa 20 asteeseen, rajoittaa Victoriatorin ja rajakanavan sulapitoa käsittämään vain Victoriatorin eniten käytetyille alueille, rajaamalla Hallituskadun kävelykatualueen vain eniten käytetyille kauppakeskuksen edustan alueelle ja laskemalla uimahallin altaiden ja sisäilman lämpötilaa lasketaan yhdellä asteella. Lisäksi uimahallin isojen saunojen käyttö rajattiin vain ilta-aikaan. Päätöksen mukaiset toimenpiteet ovat voimassa 31.8.2023 saakka, mihin mennessä jatkotoimenpiteet arvioidaan erikseen saatujen kokemusten perusteella.

Tornion kaupungilla ei tällä hetkellä ole sellaisia avoimia ympäristökysymyksiä, joilla olisi olennaista vaikutusta kaupungin taloudelliseen tulokseen tai asemaan tai toiminnan kehitykseen. Tilinpäätöksessä taseeseen sisältyy tulevia ympäristövelvoitteita varten varattu pakollinen varaus noin 1,1 milj. euroa, jolla katetaan mm. Miukin alueen puhdistusvelvoitteet. Alueella on vielä teollisuuskaava, mutta tulevaisuudessa se on tarkoitus muuttaa asuinalueeksi. Kaavamuutoksen ja alueen käyttöönoton yhteydessä tulee myös alueen maaperän puhdistaminen ajankohtaiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriö on 20.12.2011 nimennyt alueet, joilla tulvimisesta aiheutuvia riskejä pidetään merkittävänä. Tornio on yksi 21 riskialueesta ja mahdollisen tulvan vaikutusalueella on 3000 asukasta. Tornionjoen vesistöalueelle on laadittu tulvariskien hallintasuunnitelma vuosiksi 2016–2021 ja suunnitelma on päivitetty vuosille 2022–2027. Suunnitelmassa on esitetty toimenpiteitä tulvariskien vähentämiseksi, tulvansuojelun toimenpiteitä, valmiustoimia, toimintaa tulvatilanteessa sekä jälkitoimenpiteitä. Ensisijaiseksi toimenpiteeksi esitetään Tornion Kaupunginlahden tulvapenkereen korottamista siten, että se suojaa erittäin harvinaisella tulvalla, jonka toistuvuus on kerran 250 vuodessa. Tulvapenkereen korottamiseksi laadittiin suunnitelma vuoden 2019 aikana. Hankkeen toteuttamiseksi vaadittava vesilain mukainen ympäristölupahakemus on laadittu ja jätetty Ruotsin lupaviranomaiselle syksyllä 2020. Lupa myönnettiin marraskuussa 2022, mutta siitä on valitettu, eikä se täten ole lainvoimainen.

6.4 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuminen

Kaupunginvaltuuston 25.4.2022 hyväksymän hallintosäännön 73 §:n mukaan:

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä

1. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat
2. valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti
3. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä
4. kaupunginhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä, antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta (sopimusten riskiarvioiden laadinta, vastuuhenkilöt, sopimusten valmistelu ja valvonta, raportointi, reklamointi ja sisäinen tiedonkulku) sekä määrää sopimusten vastuuhenkilöt toimialallaan.

Lautakunnat ja johtavat viranhaltijat vastaavat omalla tehtäväalueellaan sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestämisestä ja asianmukaisesta toimivuudesta sekä merkittävimpien riskien raportoinnista.

Tornion kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 19.11.2018 ja Tornion kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 10.12.2018.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kaupunkikonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja tilivelvollisia viranhaltijoita sekä kaupunkikonsernin toimintaa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kaupungille ja kaupunkikonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista.

Toimialajohtajat ovat toimittaneet tammikuun loppuun mennessä toimialansa kuvauksen sisäisen valvonnan järjestämisestä vuonna 2022 sekä raportin sisäisen valvonnan toteutumisesta edelliseltä vuodelta ao. lautakunnalle ja kaupunginjohtajalle käyttösuunnitelman liitteenä.

Vuonna 2022 riskien arvioinnissa on toteutettu keväällä 2016 sovittuja periaatteita, jotka perustuivat Kuntaliiton riskienarviointilomakkeeseen. Riskit on muotoiltu kunkin toimialan tarpeita vastaavaksi ja niitä on päivitetty vuoden 2022 aikana. Toimialat ovat raportoineet riskienhallinnasta kesäkuun 2022 osavuosisikatsauksen ja vuoden 2022 tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunginjohtajan johtoryhmä kokoontuu säännönmukaisesti maanantaisin ja käsiteltäväksi otetaan kaupunginhallituksen ja -valtuuston lista-asioiden lisäksi kaikki jäsenten esiin tuomat ao. toimialan ja/tai yhteiset asiat. Kaupunginjohtajan johtoryhmä muodostaa sisäisen valvonnan ja ohjauksen kannalta ensiarvoisen tärkeän foorumin, koska sen kautta välittyy tieto kaupungin toimintojen kehityksestä, ongelmista ja toimintojen tai tavoitteiden toteutumista mahdollisesti uhkaavista riskeistä.

Keskitetty talouden seuranta toteutettiin valtuustolle neljännesvuosittain osavuosisikatsauksissa maaliskuis- ja syyskuun tilanteista. Operatiivinen johto ja kaupunginhallitus seuraavat talouden kehittymistä kuukausiraporttien muodossa. Jokaisella toimialalla on lisäksi omat sisäisen valvonnan suunnitelmassa ilmoitetut talouden seurantatavat ja -ajat.

Valtuusto on hyväksynyt konserniyhtiöille talousarviontavoitteet ja talouden seuranta toteutettiin osavuosisikatsausten ja tilinpäätösten yhteydessä. Vuoden 2022 aikana konsernijaostossa on käynyt kuultavana eri konserniyhtiöiden edustajia kertomassa yhtiöiden toiminnasta ja talouden toteutumisesta. Konsernijaosto on ohjeistanut tytäryhteisöjä hallintosäännön, konserniohjeen ja omistajapolitiikan mukaisesti.

Laskujen hyväksyntätavat on järjestetty ja dokumentoitu asianmukaisesti käyttösuunnitelmien yhteydessä. Toimialat ovat käyttösuunnitelmien yhteydessä määritelleet hankintarajat ja hyväksyjät asianmukaisesti.

Kaupunginhallitus on nimennyt erillisiä työryhmiä ja toimikuntia palvelutoimintojen seurantaa ja kehittämistä varten. Kaupunginjohtajan nimeämässä tietohallinnon kehittämistyöryhmässä käydään läpi IT-toimintoihin liittyvien riskien hallintaa. Viikoittain kokoontuvassa elinkeinotyöryhmässä käydään läpi kaupungin kehittämiseen liittyviä elinkeinotoiminnan asioita.

7 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

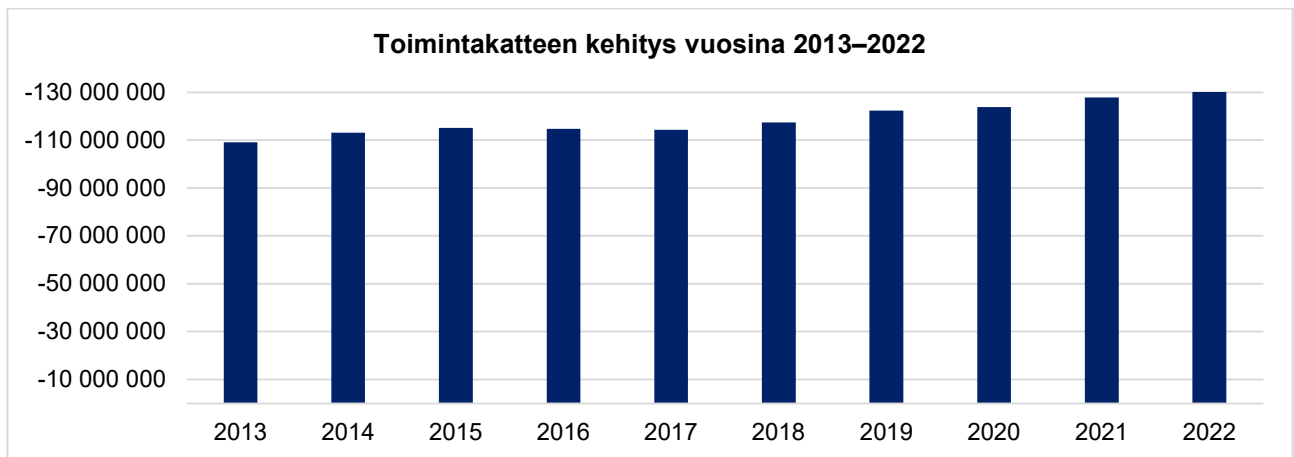
7.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Ulkoinen tuloslaskelma	2022	2021
Toimintatuotot	25 736 571	27 098 866
Toimintakulut	-159 650 343	-154 938 813
Toimintakate	-133 913 773	-127 839 946
Verotulot	93 150 455	90 968 720
Valtionosuudet	46 732 570	43 936 625
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	354 748	357 760
Muut rahoitustuotot	282 367	137 233
Korkokulut	-347 491	-282 210
Muut rahoituskulut	-2 740	-791
Vuosikate	6 256 138	7 277 390
Poistot ja arvonalennukset	-6 118 122	-5 531 299
Satunnaiset tuotot		
Tilikauden tulos	138 016	1 746 092
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	28 273	
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	166 289	1 746 092
Tuloslaskelman tunnusluvut	2022	2021
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	16,1	17,5
Vuosikate/Poistot, %	102	132
Vuosikate, e/asukas	295	341
Asukasmäärä	21 229	21 326

Tuloslaskelma

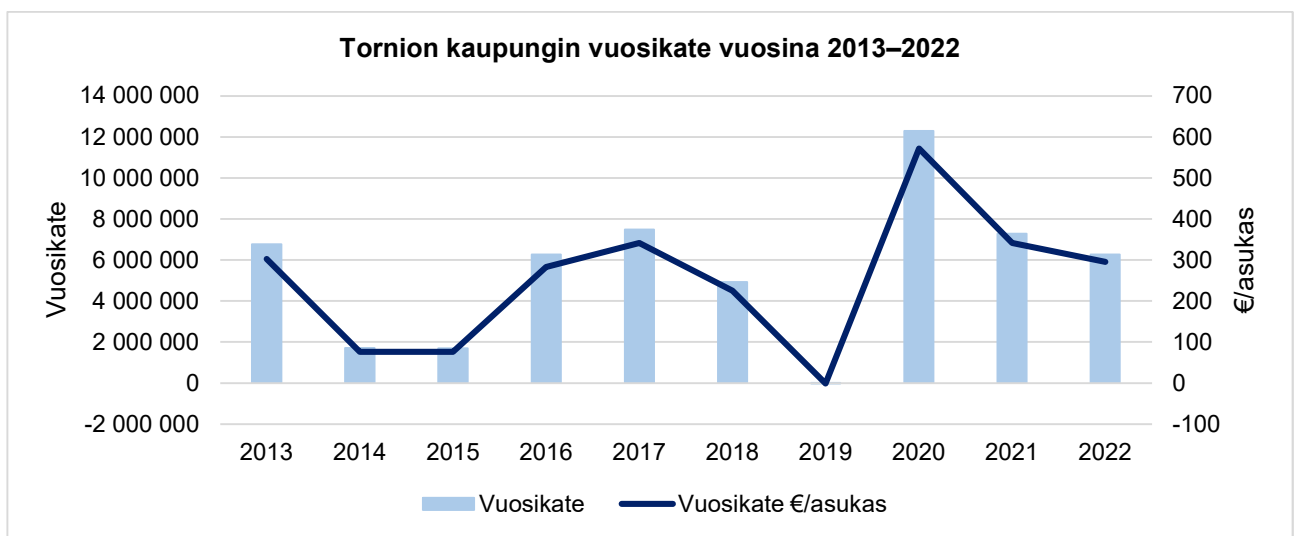
Tuloslaskelmassa selvitetään tilikaudelle kuuluvien tulojen riittävyyttä tilikaudella aiheutuneisiin menoihin. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan toiminta- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla.

Toimintakate osoittaa, paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Tornion kaupungin vuoden 2022 toimintakate on -133 913 773 euroa ja vuonna 2021 se oli -127 839 946 euroa. Toimintakatteen alijäämä kasvoi 6,1 milj. euroa (5 %) edellisestä vuodesta.

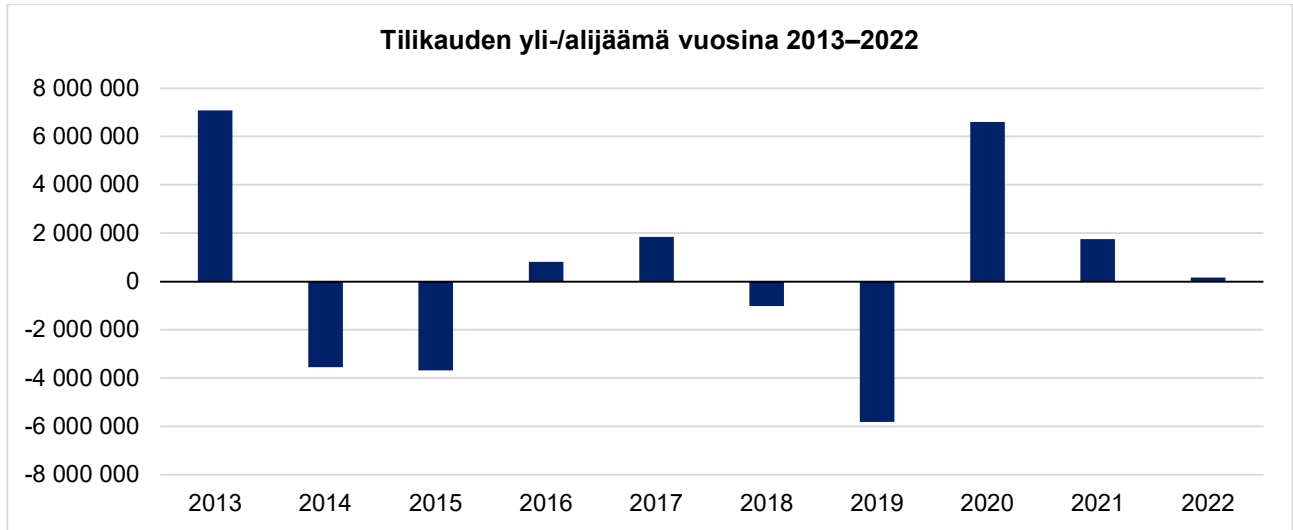
Kuvio 32. Tornion kaupungin toimintakate vuosina 2013–2022.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Tornion kaupungin vuoden 2022 vuosikate on 6 256 138 euroa ja poistot 6 118 122 euroa. Vuonna 2021 vuosikate oli 7 277 390 euroa ja poistot 5 531 299 euroa. Vuosikate heikkeni 14 % vuosien 2021 ja 2022 välillä.

Kuvio 33. Tornion kaupungin vuosikate vuosina 2013–2022.

Tilikauden tulos, 138 016 euroa, on tilikaudelle kuuluvien jaksotettujen tulojen ja menojen erotus. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenjärjestelyeriä. Tilinpäätössiirtojen (varausten muutos 28 273 euroa) jälkeen tilikauden 2022 ylijäämäksi muodostuu 166 289 euroa. Alkuperäisessä talousarviossa tilikauden arvioitiin toteutuvan 156 539 euroa alijäämäisenä.

Kuvio 34. Tornion kaupungin tilikauden yli-/alijäämä vuosina 2013–2022.

Tuloslaskelman tunnuslukujen analysointi

Toimintatuottojen %-osuus toimintakuluista osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Tornion kaupungin vuoden 2022 tunnusluku on 16,1 % ja vuonna 2021 se oli 17,5 %.

Vuosikatteen oikeamääräisyyttä voidaan yksinkertaisesti arvioida vertaamalla vuosikateprosenttia poistoprosenttiin. Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Tornion kaupungin vuoden 2022 vuosikate/poistot-prosentti on 102 % ja vuonna 2021 se oli 132 %.

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Asukas-kohtaisen vuosikatteen tulisi olla muutaman vuoden tarkastelujaksolla keskimäärin samansuuruinen kuin keskimääräinen investointitaso asukasta kohden. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kunnan koko, taajama-aste, tekniset verkostot ja toimintojen organisointi ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat vuosikatetavoitteen määrittämiseen kunnassa. Asukaskohtainen vuosikate vuonna 2022 oli 295 euroa/asukas ja vuonna 2021 tunnusluku oli 341 euroa/asukas.

7.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
	e	e
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 256 138	7 277 390
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-2 544 650	-105 777
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 328 529	-9 285 247
Rahoitusosuuden investointimenoihin	225 500	15 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	390 555	107 610
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 000 987	-1 991 023
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-2 582	
Antolainasaamisten vähennykset		140 000
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 900 000	-8 300 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 000 000	8 000 000
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	6 196 904	-243 951
Rahoitustoiminnan rahavirta	4 294 322	-403 951
Rahavarojen muutos	1 293 335	-2 394 974
Rahavarat 31.12.	4 478 755	3 185 420
Rahavarat 1.1.	3 185 420	5 580 394
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, e	-5 919 253	-2 331 744
Investointien tulorahoitus, %	88,1	78,5
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8	0,9
Kassan riittävyys, pv	9	7
Asukasmäärä	21 229	21 326

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Rahoituslaskelma osoittaa, miten kunnan menot on rahoitettu. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella. Varsinaisen toiminnan ja investointien positiivinen kassavirta osoittaa, kuinka paljon on käytettävissä lainojen lyhennyksiin ja rahoitus- ja vaihto-omaisuuden lisäyksiin. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta on 5 919 253 euroa negatiivinen. Negatiivinen rahavirta tai erittäin niukka positiivinen rahavirta on osoitus rahoitustarpeesta, joka on katettava joko lainojen lisäyksellä tai vapauttamalla rahoitus- ja vaihto-omaisuuteen sitoutunutta pääomaa.

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Vuonna 2022 tunnusluvun arvo oli 88,1 % ja vuonna 2021 78,5 %.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten mak-suun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Tornion kaupungin lainanhoitokate-tunnusluku on vuonna 2022 0,8 ja edellisenä vuonna 0,9.

Maksuvalmius

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kas-sasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Vuonna 2022 tunnusluku oli 9 päivää ja vuonna 2021 se oli 7 päivää.

Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Tornion kaupungilla oli 31.12.2022 varoja maksuliikennetileillä 4 478 755 euroa. Vuoden 2022 vaihteessa oli kassalainoja (alle vuoden mittaisia tilapäislainoja) yhteensä 19 000 000 euroa, kun edellisvuoden lopussa kas-salainoja oli 23 000 000 euroa.

Tulorahoituksen riittävyys

Tuloslaskennan näkökulmasta kunnan tavoitteena ei ole tuloksen maksimointi vaan palvelutuotannon meno-rakenteen optimointi. Useamman tilikauden tarkastelujaksolla tuloslaskelmaan merkittyjen tulojen tulisi kattaa tuloslaskelmaan merkityt menot.

Tulojen riittävyyttä tulee arvioida myös rahoitusnäkökulmasta. Vuosikatetta eli rahoitustulosta suhteutetaan investointeihin ja lainan lyhennyksiin. Vuoden 2022 ylijäämä on 166 289 euroa. Tilinpäätöksessä 2022 muo-dostuu taseen omaan pääomaan yhteensä 13 881 077 euron kertynyt ylijäämä.

7.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tornion kaupungin tase

Vastaavaa	2022	2021
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	506 374	591 260
Aineettomat oikeudet	79 574	110 884
Muut pitkäaikaiset menot	426 801	480 375
Aineelliset hyödykkeet	93 377 514	92 325 099
Maa- ja vesialueet	15 057 206	14 902 567
Rakennukset	55 402 919	55 368 509
Kiinteät rakenteet ja laitteet	19 569 668	17 736 693
Koneet ja kalusto	2 445 217	2 345 151
Muut aineelliset hyödykkeet	460 668	431 372
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	441 837	1 540 806
Sijoitukset	32 401 484	32 409 423
Osakkeet ja osuudet	22 798 946	22 809 467
Muut lainasaamiset	9 457 737	9 457 737
Muut saamiset	144 801	142 219
Pysyvät vastaavat yhteensä	126 285 373	125 325 782
Toimeksiantojen varat		
Lahjoitusrahastojen varat	89 846	90 519
Toimeksiantojen varat yhteensä	89 846	90 519
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus	2 520	34 422
Aineet ja tarvikkeet	0	23 081
Ennakkomaksut	2 520	11 342
Saamiset	6 036 816	9 782 390
Pitkäaikaiset saamiset	100 357	54 838
Lainasaamiset	100 357	54 838
Lyhytaikaiset saamiset	5 936 458	9 727 552
Myyntisaamiset	2 288 877	2 901 640
Lainasaamiset	140 000	200 000
Muut saamiset	810 905	1 097 156
Siirtosaamiset	2 696 676	5 528 756
Rahat ja pankkisaamiset	4 478 755	3 185 420
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	10 518 091	13 002 232
Vastaavaa yhteensä	136 893 310	138 418 533

Vastattavaa	2022	2021
Oma pääoma		
Peruspääoma	40 133 880	40 133 880
Muut omat rahastot	900 000	900 000
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	13 714 788	11 891 994
Tilikauden yli-/alijäämä	166 289	1 746 092
Oma pääoma yhteensä	54 914 957	54 671 965
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Vapaaehtoiset varaukset	192 596	220 870
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	192 596	220 870
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	1 503 925	3 762 621
Pakolliset varaukset yhteensä	1 503 925	3 762 621
Toimeksiantojen pääomat		
Lahjoitusrahastojen pääomat	158 541	171 617
Muut toimeksiantojen pääomat	634 854	439 225
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	793 395	610 842
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen	35 050 000	33 150 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	35 050 000	33 150 000
Lyhytaikainen	44 438 436	46 002 235
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	27 100 000	30 900 000
Saadut ennakot	72 823	1 496
Lyhytaikaiset ostovelat	3 897 210	3 064 255
Muut velat	1 370 728	1 098 351
Siirtovelat	11 997 676	10 938 134
Vieras pääoma yhteensä	79 488 436	79 152 235
Vastattavaa yhteensä	136 893 310	138 418 533
Taseen tunnusluvut	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	40,3	39,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	48,0	48,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	13 881	13 638
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	654	640
Lainakanta 31.12., 1000 euroa	62 150	64 050
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	2 928	3 003
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 euroa	62 150	65 354
Lainat ja vuokravastuut 31.12., euroa/asukas	2 928	3 065
Lainasaamiset, 1000 euroa	9 458	9 458
Asukasmäärä	21 229	21 326

Taseen tunnuslukujen analysointi

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäimellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alhaisempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Tornion kaupungin omavaraisuusaste vuonna 2022 on 40,3 % ja vuonna 2021 se oli 39,7 %.

Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku osoittaa, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vuonna 2022 Tornion kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus on 48,0 % ja vuonna 2021 se oli 48,9 %.

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa, johon lasketaan sekä pitkäaikainen että lyhytaikainen korollinen vieras pääoma. Tornion kaupungin lainakanta vuoden 2022 vaihteessa on 62 150 000 euroa. Vuoden 2022 lopussa oli lyhytaikaisia kassalainoja 19 000 000 euroa. Asukaskohtainen lainamäärä on vähentynyt 76 euroa edellisvuoden 3 003 eurosta 2 928 euroon asukasta kohden. Kuntien keskimääräinen asukaskohtainen lainamäärä on vuoden 2022 ennakkotietojen mukaan 3 363 euroa/asukas. Tornion kaupungin velkamäärä 2 928 euroa/asukas alittaa kuntien keskimääräisen velkamäärän.

7.4 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelmaan yhdistetään kunnan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Laskelma osoittaa, että toimintatuottojen osuus on 14,6 % kokonaistuloista ja vastaavasti toimintakulujen osuus kokonaismenoista on 88,0 %.

Taulukko 24. Tornion kaupungin kokonaistulot ja -menot 2022.

Tulot	€	%	Menot	€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	25 736 571	14,6 %	Toimintakulut	159 650 343	88,0 %
Verotulot	93 150 455	52,8 %	Korkokulut	347 491	0,2 %
Valtionosuudet	46 732 570	26,5 %	Muut rahoituskulut	2 740	0,0 %
Korkotuotot	354 748	0,2 %	Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %
Muut rahoitustuotot	282 367	0,2 %	+/- Pakollisten varausten muutos	2 181 994	1,2 %
Tulorahoituksen korjauserät	0	0,0 %			
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-362 656	-0,2 %	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0	0,0 %
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	225 500	0,1 %	Investointimenot	7 328 529	4,0 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	390 555	0,2 %			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
			Antolainasaamisten lisäys	2 582	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000	5,7 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	7 900 000	4,4 %
			Lyhytaikaisten lainojen vähennys	4 000 000	2,2 %
Kokonaistulot yhteensä	176 510 110	100,0 %	Kokonaismenot yhteensä	181 413 679	100,0 %

7.5 Kuntakonsernin toiminta ja talous

7.5.1 Konsernirakenne

Taulukko 25. Konsernirakenne.

	Yhdistelty, lkm.	Ei yhdistelty, lkm.
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	3	
Muut yhtiöt	3	
Säätiöt	1	
Tytäryhteisöt yhteensä	10	
Kuntayhtymät	4	
Osakkuusyhteisöt	5	2
Yhteensä	19	2

7.5.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginvaltuusto on Tornion kaupunkikonsernin toiminnan ylin ohjaaja, joka kuntalain 14 §:n mukaan päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista.

Tornion kaupungin konserniohjaus perustuu kaupunginvaltuuston 31.5.2021 hyväksymään konserniohjeeseen. Omistajapolitiikka on päivitetty ja hyväksytty kaupunginvaltuustossa 28.5.2018.

Vuoden 2022 aikana konserniohjauksesta on vastannut hallintosäännön 24 §:n perusteella kaupunginhallituksen alaisuudessa toimiva konsernijaosto. Konsernijaosto kokoontui vuoden 2022 aikana yhdeksän kertaa. Kokouksissa on kuultu kaikkien Tornion kaupungin tytäryhteisöjen tilannekatsauksia.

Virallista raportointia on toteutettu seuraavasti: valtuuston 13.12.2021 § 189 hyväksymässä vuoden 2022 talousarviossa on asetettu tytäryhteisöjen talousarviotavoitteet vuodelle 2022. Konsernijaosto on käynyt kaikkien tytäryhteisöjen kanssa keskustelua mm. yhteisöjen talouteen, vuosittain toteutumiseen, investointeihin, talousarvioon sekä omistajaohjaukseen liittyen. Vuoden 2022 tilinpäätöksen toimintakertomukseen on liitetty tytäryhteisöistä yhteisökohtaiset selvitykset vuodelta 2022. Kaupunginvaltuusto on vahvistanut vuoden 2022 talousarviossa tytäryhteisöille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, minkä lisäksi talousarviot keskeisine tavoitteineen on liitetty kaupungin talousarviokirjaan.

7.5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätöksen laativa kunta on emoyhteisö. Emoyhteisöasema perustuu määräysvaltaan toisessa kirjanpitovelvollisessa. Konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuudella pyritään saamaan kunnan toiminnasta ja taloudesta oikea ja riittävä kokonaiskuva myös tilanteessa, jossa kunnan palvelutuotantoa ja vastuita on merkittävässä määrin siirretty tytäryhteisöihin ja kuntayhtymiin. Lisäksi sillä pyritään parantamaan kuntakonsernien ja kuntakonsernin eri tilikausien välistä vertailtavuutta. Vertailukelpoisuutta edellyttää myös se, että kuntalain 118 §:n 3 momentin mukaan erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voidaan käynnistää muun muassa konsernitaseeseen kertyneen alijäämän perusteella.

Kunnan konsernitilinpäätös käsittää konsernituloslaskelman, konsernitaseen, konsernin rahoituslaskelman sekä niiden liitteenä ilmoitettavat tiedot (Kuntal. 114 § 2 mom). Kiinteistö Oy Tornion Kisakodin selvitystoimet ovat käynnissä. Tarkemmat tiedot yhtiöiden toiminta- ja tilinpäätöstiedoissa.

Vuonna 2022 kaupunginvaltuusto on myöntänyt seuraavat omavelkaiset takaukset ja takausten purkamiset:

- Tornion Vesi Oy:lle 900 000 euron omavelkainen takaus (KV 28.2.2022 § 7)
- Business Torniolle 65 000 euron takaus 5 vuoden limiitille (KV 14.11.2022 § 120)
- Tornion Energia Oy:n 7,2 milj. euron takauksen purkaminen sekä 3,0 milj. euron vastavakuudesta vapauttaminen (KV 28.3.2022 § 35)

Muita toimenpiteitä:

- Tornion kaupunginhallitus (KH 7.11.2022 § 397) päätti jättää perimättä Tornion Työvoimalasäätiön ylilaskuttaman 172 000 euroa vuodelta 2022. Samalla kaupunginhallitus päätti 200 000 euron tuen antamisesta vuodelle 2023.

7.5.4 Konsernivalvonnan järjestäminen

Kirjanpitolautakunnan konsernijaoston yleisohjeen mukaan konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Toimivalta ja vastuunjako konsernivalvonnassa on kirjattu kaupunginvaltuuston 31.5.2021 hyväksymään konserniohjeeseen sekä hallintosääntöön.

Konsernitavoitteiden toteutumista koskevaa arviointia on valvottu konsernin osavuosikatsauksen yhteydessä sekä vuoden 2022 tavoitteiden toteutumisen ja vuoden 2023 tavoitteiden asettamisen yhteydessä.

Tytäryhteisöt ovat laatineet yhteenvedot tilinpäätöksistä sekä konsernitavoitteiden toteutumisesta kaupungin toimintakertomusta varten seuraavassa esitettävillä lomakkeilla.

Lomakkeissa on käytettyjen tunnuslukujen kaavat ja Yritystutkimusneuvottelukunnan ohjeelliset luokitusarvot ovat seuraavat:

Liiketulos-%	<p>= Tilikauden tulos / Toimintatuotot x 100</p> <p>Liiketulos mittaa, kuinka paljon varsinaisen toiminnan tuotoista on jäljellä ennen rahoituseriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja.</p> <p>Yli 10 % hyvä 5–10 % tyydyttävä Alle 5 % heikko</p>
Vuosikate / Poistot (%)	<p>= Vuosikate / Poistot x 100</p> <p>Kun tunnusluku on 100 %, oletetaan tulorahoituksen olevan riittävä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Jos vuosikate on negatiivinen, on tulorahoitus heikko (kriisissä).</p>
Laskennallinen lainanhoitokate	<p>= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainakanta / 8)</p> <p>Kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisen lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.</p> <p>Jos lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla lainakanta 31.12. kahdeksalla.</p> <p>Yli 2 hyvä 1–2 tyydyttävä Alle 1 heikko</p> <p>Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa tai realisoimaan omaisuutta.</p>
Omavaraisuusaste (%)	<p>= 100 x (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Vastattavaa yhteensä – Saadut ennakot)</p> <p>Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä ja ylipäätään kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omat varat muodostavat puskurin mahdollista tappiota varten.</p> <p>Yli 40 % hyvä 20–40 % tyydyttävä Alle 20 % heikko</p> <p>Kuntataloudessa luokitusasteikko:</p> <p>Yli 70 % hyvä Alle 50 % merkittävän suuri velkarasite</p>
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	<p>= 100 x (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Liikevaihto</p> <p>Suhteellinen velkaantuneisuus mittaa velkaantuneisuuden suhdetta toiminnan laajuuteen. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan yritysten kesken.</p> <p>Alle 40 % hyvä 40–80 % tyydyttävä Yli 80 % heikko</p>

7.5.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
Toimintatuotot	79 540 023	80 312 596
Toimintakulut	-218 129 596	-212 260 732
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta	128 016	82 575
Toimintakate	-138 461 557	-131 865 562
Verotulot	92 764 535	90 577 073
Valtionosuudet	61 055 952	58 263 752
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	67 341	57 815
Muut rahoitustuotot	243 957	160 624
Korkokulut	-813 831	-723 774
Muut rahoituskulut	-1 285 798	-18 809
Vuosikate	13 570 600	16 451 118
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 366 759	-11 832 148
Arvonalentumiset	-168 452	-341 899
Satunnaiset erät	-471	-13 132
Tilikauden tulos	34 917	4 263 939
Tilinpäätössiirrot	75 752	162 903
Tilikauden verot	-165 678	-168 524
Laskennalliset verot	12 458	-71 262
Vähemmistöosuus	-18 758	-63 126
Tilikauden yli/-alijäämä	-61 308	4 123 930
Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2022	2021
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	36,5	37,8
Vuosikate/Poistot, %	100	135
Vuosikate, eur/asukas	639	771
Asukasmäärä	21 229	21 326

Konsernin rahoituslaskelma

	31.12.2022		31.12.2021	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	13 570 600		16 451 118	
Satunnaiset erät	-471		-13 132	
Tilikauden verot	-165 678		-168 524	
Tulorahoituksen korjaukset	922 164	14 326 615	-234 198	16 035 265
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-15 896 929		-15 899 590	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 083 767		295 858	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	495 562	-13 317 600	127 079	-15 476 653
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 009 016		558 612
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-42 359		-6 728	
Antolainasaamisten vähennys				
	-42 359	-42 359	-6 728	-6 728
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 143 523		2 190 890	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 052 942		-10 697 984	
Lyhytaikaisten lainojen muutos netto	-5 800 941	-6 710 360	6 553 395	-1 953 699
Lainakannan muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	179 914		-621 909	
Vaihto-omaisuuden muutos	160 392		-17 836	
Saamisten muutos	4 389 898		-3 591 356	
Korottomien velkojen muutos	687 759	5 417 963	1 603 235	-2 627 867
Rahoituksen rahavirta		-1 334 756		-4 588 294
Rahavarojen muutos		-325 741		-4 029 682
Rahavarat 31.12.	17 858 571		18 184 311	
Rahavarat 1.1.	18 184 311	-325 741	22 213 993	-4 029 682

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	8 089 422	8 929 320
Investointien tulorahoitus, %	98,2	105,4
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	1,2
Kassan riittävyys, pv	27	28

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta -tunnusluku on korjattu vertailuvuoden osalta.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
	e	e		e	e
PYSYVÄT VASTAAVAT	206 624 444	207 982 288	OMA PÄÄOMA	95 955 302	96 300 970
Aineettomat hyödykkeet	1 877 166	1 309 012	Peruspääoma	40 133 880	40 133 880
Aineettomat oikeudet	1 020 150	587 077	Säätiöiden ja yhd. peruspääoma	237 586	237 586
Muut pitkävaikutteiset menot	832 663	711 885	Muut omat rahastot	2 341 584	2 507 934
Ennakkomaksut	24 353	10 051	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	53 303 559	49 297 639
Aineelliset hyödykkeet	191 977 949	193 085 354	Tilikauden yli-/alijäämä	-61 308	4 123 930
Maa- ja vesialueet	16 247 970	16 101 585	VÄHEMMISTÖOSUUDET	746 791	728 032
Rakennukset	123 454 209	124 712 786			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	41 302 043	40 141 727	PAKOLLISET VARAUKSET	2 707 779	2 723 308
Koneet ja kalusto	6 594 008	6 693 268	Eläkevaraukset	3 252	23 133
Muut aineelliset hyödykkeet	1 190 805	2 394 086	Muut pakolliset varaukset	2 704 527	2 700 175
Enn.maksut ja kesk.er.hank.	3 188 914	3 041 902	TOIM.ANT.PÄÄOMAT	2 586 816	2 589 750
Sijoitukset	12 769 329	13 587 922	Valtion toim.annot	1 090 546	916 921
Osakkeet ja osuudet	12 690 175	13 547 679	Lahjoitusrahastojen pääomat	175 582	185 584
Muut lainasaamiset			Muut toimeksiantojen pääomat	1 320 688	1 487 244
Muut saamiset	79 154	40 242	VIERAS PÄÄOMA	138 451 048	144 504 053
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 876 478	2 053 459	Pitkäaikainen	76 458 062	76 948 197
Valtion toimeksiannot	1 101 521	928 176	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	59 273 317	58 481 596
Lahjoitusrahastojen erityisk.	89 846	90 519	Lainat julk.yhteisöiltä	-55 982	-55 982
Muut toimeksiantojen varat	685 111	1 034 764	Lainat muilta luotonantajilta	7 623 101	9 610 300
VAIHTUVAT VASTAAVAT	31 946 813	36 810 366	Saadut ennakot	344 726	317 427
Vaihto-omaisuus	819 527	979 918	Muut velat	9 272 900	8 594 857
Aineet ja tarvikkeet	817 007	968 577	Laskennalliset verovelat	0	0
Ennakkomaksut	2 520	11 342	Lyhytaikainen	61 992 986	67 555 856
Saamiset	13 268 715	17 646 137	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	32 083 727	37 351 406
Pitkäaikaiset saamiset	146 460	223 761	Lainat julk.yhteisöiltä	0	197 471
Myyntisaamiset	0	115 745	Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Lainasaamiset	111 286	65 766	Saadut ennakot	209 461	499 989
Muut saamiset	35 175	42 250	Ostovelat	7 667 840	8 124 706
Siirtosaamiset			Muut velat	3 024 192	3 021 196
Lyhytaikaiset saamiset	13 122 255	17 422 375	Siirtovelat	16 892 809	16 166 919
Myyntisaamiset	7 547 571	8 853 296	Laskennalliset verovelat	2 114 957	2 194 168
Lainasaamiset	-16 184	-16 184	Yhteensä	240 447 735	246 846 113
Muut saamiset	1 434 466	2 379 196			
Siirtosaamiset	4 156 401	6 206 067			
Rahoitusarvopaperit	430 085	825 532	Taseen tunnusluvut	2022	2021
Muut arvopaperit	430 085	825 532	Omavaraisuus %	40,3	39,4
Rahat ja pankkisaamiset	17 428 486	17 358 780	Suht.velkaantuneisuus %	59,1	62,7
Yhteensä	240 447 735	246 846 113	Kertynyt ylijäämä, 1000 e	53 242	53 422
			Kertynyt ylijäämä/as	2 508	2 505
			Konsernin lainat, e/asukas	4 660	4 951
			Konsernin lainakanta 31.12., 1000 e	98 924	105 585
			Lainat ja vuokravastuut 31.12.,1000 e	103 802	108 756
			Lainat ja vuokravastuut e/asukas	4 890	5 100
			Asukasmäärä	21 229	21 326

7.5.6 Tytäryhteisöjen toiminta ja tilinpäätöstiedot

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnan toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa, miten valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet kunnassa ja kuntakonsernissa. Tavoitteet laaditaan merkittävimmille tytäryhteisöille, joissa kunnilla on määräysvalta.

Tornion Energia Oy

Tornion Energia Oy	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Tornion Energia Oy:n perustehtävänä on toimittaa asiakkailleen sähköä ja kaukolämpöä edullisesti, luotettavasti ja taloudellisesti.
Hallituksen puheenjohtaja	Puheenjohtaja Markku Taramaa
Hallituksen jäsenet	Hallituksen jäsenet: Liisa Koivisto, Piritta Peurasaari, Mikko Kaipainen, Martti Rauhala Henkilöstön edustaja: Jaana Niva
Toimitusjohtaja	Merja Nelimarkka
Hallituksen käsittely pvm.	15.2.2023
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2022	Kaukolämmön tuotannon sopimuksen uudistaminen ja vahva pyrkiminen bioenergiapohjaiseen lämmöntuotantoon mahdollisimman nopealla aikataululla. Vuoden 2022 lopussa oli 60 % bioenergiapohjainen lämmöntuotanto. Sähkönsiirron mittaustietojen tiedonsiirtojärjestelmän uusiminen valtakunnallinen Datahub-valmius huomioiden. Siirtyminen vartitaseeseen. Biokaasulaitoshanke: Laitoksen rakentamisen kannattavuuden selvittäminen ja mahdollisen investointipäätöksen tekeminen.
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2022–2024	
Toiminnalliset tavoitteet 2022	<p>Sähköverkko Parannetaan verkon käyttövarmuutta. Sähkön siirtohintaa säilytetään Energiamarkkinaviraston valtakunnallisessa tilastossa halvimman neljänneksen joukossa.</p> <p>Kaukolämpö Asiakkaille tarjotaan edullista, toimintavarmaa sekä kilpailukykyistä kaukolämpöä. Kaukolämmön hinta säilytetään valtakunnallisessa tilastossa halvimmassa viidenneksessä.</p> <p>Fennovoima Tornion Energia on sitoutunut Fennovoima-hankkeeseen 1,6 MW:n teholla. Vuoden 2022 rahoitustarve oli 51 tuhatta euroa. Fennovoiman osakkeiden arvo alaskirjattiin 31.12.2022 arvottomina. Alaskirjauksen arvo oli -1 245 860,00 euroa.</p>

Toiminnalliset tavoitteet 2023–2024	<p>Sähköverkko Parannetaan verkon käyttövarmuutta. Sähkön siirtohintaa säilytetään Energiamarkkinaviraston valtakunnallisessa tilastossa halvimman neljänneksen joukossa.</p> <p>Kaukolämpö Asiakkaille tarjotaan edullista, toimintavarmaa sekä kilpailukykyistä kaukolämpöä. Kaukolämmön tuotannossa huomioidaan ympäristöystävällisyys ja tavoitellaan vähäpäästöistä energiantuotantoa vuoteen 2025 mennessä. Kaukolämmön hinta säilytetään valtakunnallisessa tilastossa halvimmassa viidenneksessä.</p> <p>Fennovoima Tornion Energia on sitoutunut Fennovoima-hankkeeseen 1,6 MW:n teholla. Hanke on keskeytetty ja hankkeen rahoitustarve selvityksessä.</p> <p>Biokaasulaitos Yhtiö on sitoutunut selvittämään biokaasulaitoksen rakentamisen kannattavuutta Tornioon. Mahdollinen investointipäätös tehdään vuoden 2022 loppupuolella.</p>
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2022–2024	
Investoinnit 2022	<p>Investoinnit 2,5 milj. euroa Investoinneissa huomioidaan kaupungin infran suunnittelu ja korjaustoimet.</p> <p>Sähköverkko Laatuvaatimukset täyttävä sähköverkon korjaus- ja uudisrakentaminen 2,0 M€.</p> <p>Kaukolämpöverkko Verkoston korjaus- ja uudisrakentaminen 0,4 M€.</p> <p>Nordic Biogas Oy Osakepääoma 100 K€.</p> <p>Fennovoima Osakkeiden alaskirjaus -1 245 860,00.</p>
Investoinnit 2023–2024	<p>Investoinnit kohdistuvat sähkö- ja kaukolämpöverkon korjausvelkainvestointeihin ja säävarman verkon korjaamiseen n. 1,8 M€/vuosi. Investointien toteutuksessa huomioidaan kaupungin infran suunnittelu ja korjaustoimet.</p>

Tornion Energia Oy			
Toiminnalliset tavoitteet			
TA Tavoite	Mittarit	Toteuma	Tila
Kaupungin pääomallainalle maksetaan sopimuksen mukainen korko	Korkotuloutus	Maksettu 180 000 euroa pääomallainan korkoa.	■
Sähkön siirtotoiminnan siirtohinnot sijoittuvat Energiaviraston valtakunnallisessa tilastossa halvimpaan neljännekseen	Energiaviraston tilasto	Tornion sähkösiirtohinnot sijoittuvat ka. 18 %:n edullisimman joukkoon valtakunnallisesti.	■
Kaukolämmön hinnat sijoittuvat Energiateollisuus Oy:n valtakunnallisessa tilastossa halvimpaan viidennekseen. Kaukolämmön tuotanto biopohjaiseksi mahdollisuuksien mukaan vuonna 2025.	Energiateollisuus Oy:n tilasto	Tornion kaukolämpöhinnat sijoittuvat ka. 17 %:n edullisimman joukkoon. Fossiilittomalla polttoaineella tuotetun energian osuus 60 % 12/2022	■
Verkostojen laajennus- ja peruskorjausinvestoinnit toteutetaan hallitusti talous huomioon ottaen. Energiaviraston tavoitteiden mukainen säävarman verkon rakentaminen vuoteen 2028 mennessä.	Investointitaso, rahoituksen kestävyys, säävarman verkon rakentaminen aikataulussaan	Investoinnit yhteensä 2,5 milj. euroa Sähköverkko 2,0 milj. euroa Kaukolämpö 0,4 milj. euroa Osakkeet 0,1 milj. euroa Keskener.hankinnat 1,4 milj. euroa Säävarman sähköverkon rakentaminen aikataulussaan.	■
Minimoidaan käyttökatkokset alle 1 tuntiin	Käyttökatkosten lukumäärä, pituus, vaikuttavuus (riskianalyyysi)	Vuosienergioilla painotettu keskeytysmäärä ja -aika: Odottamattomat keskeytykset 0,74 h Suunnitellut keskeytykset 0,38 h Odottamattomien keskeytysten lkm 2,79 kpl Suunniteltujen keskeytysten lkm 0,29 kpl	■
Sähkön siirtotoiminnan kohtuullinen tuotto	Energiaviraston laskelma	Kohtuullinen tuotto on alijäämäistä. Kum. alijäämä 8,7 milj. euroa (2021). Alijäämää 26 % liikevaihdosta, joka on n. -1,2 milj. euroa.	■

Tornion Energia Oy

TULOSLASKELMA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Toimintatuotot	14 898 884	13 741 264	14 422 734
Toimintakulut	-11 707 788	-10 905 256	-11 631 807
Toimintakate	3 191 096	2 836 008	2 790 926
Rahoitustuotot	4 479	0	5 294
Rahoituskulut	-274 272	-274 900	-1 423 681
Vuosikate	2 921 303	2 561 108	1 372 538
Poistot	-1 836 880	-1 789 356	-1 897 308
Tilikauden tulos	1 084 423	771 752	-524 770
Tilinpäätössiirrot	-291 890	0	2 701
Verot	-155 074	-154 350	-143 976
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	637 459	617 402	-666 045

TASE	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Peruspääoma/osakepääoma	1 208 000	1 208 000	1 208 000
Taseen loppusumma	32 553 752		30 349 168
Investoinnit netto	2 014 296	1 990 000	2 550 765
Leasing- ja vuokravastuut			
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	14 518 684	13 201 198	12 981 947
- josta kaupungin myöntämät lainat	3 000 000	3 000 000	3 000 000
- josta kaupungin takaamat lainat	2 452 701	1 406 893	1 406 893

TUNNUSLUKUJA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Liiketulos -%	7,3 %	5,6 %	-3,6 %
Vuosikate/Poistot -%	159,0 %	143,1 %	72,3 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,5	1,5	0,9
Henkilöstömäärä keskimäärin	22	23	21
Investointien tulorahoitus %		111	

Tornion Vesi Oy

Tornion Vesi Oy	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Toimittaa asiakkailleen hyvälaatuista vesijohtovettä kohtuullisella hinnalla. Huolehtia jätevesien johtamisesta ja käsittelystä vesiensuojelun vaatimukset ja kestävän kehityksen periaatteet huomioon ottaen.
Hallituksen puheenjohtaja	Hallituksen puheenjohtaja Arto Liikamaa
Hallituksen jäsenet	Hallituksen jäsenet: Pasi Pigg, Marjo Muhonen, Markus Törmä, Satu Rantajarvi Timo Keinänen
Toimitusjohtaja	Juha Ylioinas
Hallituksen käsittely pvm.	13.02.2023
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2022	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2022–2024	
Toiminnalliset tavoitteet 2022	- Hyvälaatuisen veden turvaaminen asiakkaille - Häiriötön jäteveden siirto jätevedenpuhdistamolle - Vuotovesien vähentäminen - Verkoston saneeraus suunnitelman mukaisesti
Toiminnalliset tavoitteet 2023–2024	- Hyvälaatuisen veden turvaaminen asiakkaille - Häiriötön jäteveden siirto jätevedenpuhdistamolle - Vuotovesien vähentäminen - Verkoston saneeraus suunnitelman mukaisesti
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2022–2024	
Investoinnit 2022	- Saarenpäänkadun, Pellervontien ja Sammonkadun saneeraus - Vesihuollon saneeraus välillä Kaakamonientie - Vanha Alapääntie
Investoinnit 2023–2024	- Pihlajasaaren uuden asuinalueen kunnallistekniikan rakennus - Haja-asutusalueen jätevesiverkoston laajennus

Tornion Vesi Oy			
Toiminnalliset tavoitteet			
TA Tavoite	Mittarit	Toteuma	Tila
Kaupungin pääomallainalle maksetaan sopimuksen mukainen korko.	Korkotuloutus	Toteutunut	
Vesi- ja jätevesikuution kokonaishinta sijoittuu valtakunnallisen tilaston keski- kolmannekseen.	Valtakunnallinen tilasto	Vertailuhinta 7,9 % valtakunnallisen keskiarvon yläpuolella 09.08 tilastossa	
Verkostohäiriöiden ja vuotovesien määrä vähenee ja käyttökatojen määrä minimoidaan.	Verkostohäiriöt lkm < 40 kpl, vuotovesi m ³ < 15 %, jätevesi < 40 %, käyttökatojen kpl	Verkostohäiriöitä 26 kpl. Käyttökatoja 37 kpl, joista äkillisiä 11 Vuotovesi 19,4 % (-21 20,6 %), vuotovesi jäte 45,7 % (-21 57 %)	

Tornion Vesi Oy

TULOSLASKELMA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Toimintatuotot	4 666 306	4 685 060	4 699 838
Toimintakulut	-3 352 264	-3 334 315	-3 332 952
Toimintakate	1 314 042	1 350 745	1 366 886
Rahoitustuotot	11 319	12 500	12 121
Rahoituskulut	-184 353	-171 970	-202 674
Vuosikate	1 141 007	1 191 275	1 176 333
Poistot	-1 129 840	-1 168 800	-1 152 981
Tilikauden tulos	11 167	22 475	23 352
Tilinpäätössiirrot	47 136	90 000	58 581
Verot	-11 497	-34 330	-16 415
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	46 806	78 145	65 518

TASE	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Peruspääoma/osakepääoma	1 008 000	1 008 000	1 008 000
Taseen loppusumma	19 353 543	21 233 013	19 024 936
Investoinnit netto	718 827	1 191 500	796 092
Leasing- ja vuokravastuut	0	0	0
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	11 722 009	11 405 443	11 360 443
- josta kaupungin myöntämät lainat	5 000 000	5 000 000	5 000 000
- josta kaupungin takaamat lainat	6 722 009	6 405 443	6 360 443

TUNNUSLUKUJA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Liiketulos -%	0,2 %	0,5 %	0,5 %
Vuosikate/Poistot (%)	101,0 %	101,9 %	102,0 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8	0,9	0,8
Henkilöstömäärä keskimäärin	12	12	12

Tornion Vuokra-asunnot Oy

Tornion Vuokra-asunnot Oy	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Laadukkaiden ja kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen vuokraaminen ja peruskorjaaminen.
Hallituksen puheenjohtaja	Hallituksen puheenjohtaja Ismo Urpiainen
Hallituksen jäsenet	Hallituksen jäsenet: Lasse Jutila, Sanna Lehtinen, Jaana Kostiainen, Paavo Maansaari, Satu Rantajärvi, Jorma Isometsä
Toimitusjohtaja	Maija Rantamaa
Hallituksen käsittely pvm.	3.2.2023
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2022	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2022–2024	
Toiminnalliset tavoitteet 2022	
Toiminnalliset tavoitteet 2023–2024	
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2022–2024	
Investoinnit 2022	Ylipääkatu 3:n linjasaneeraus tehty
Investoinnit 2023–2024	Ikkunaremontti, parvekkeiden korjaus ja ulkomaalauksia

Tornion Vuokra-asunnot Oy			
Toiminnalliset tavoitteet			
TA Tavoite	Mittarit	Toteuma	Tila
Vuokrataso on kohtuullinen	Vuokrat ovat kohtuullisia muihin alueen vuokriin verrattuna	Aravalainoitetuissa kohteissa keskivuokra 8,85 e/m ² /kk ja korkotukilainoitetuissa kohteissa keskivuokra 10,07 e/m ² /kk. Tornion keskivuokra on 10,50 €/m ² /kk (ARA:n tilasto 11/2022)	
Vuokra-asuntojen laatu ja määrä säilyy kohtuullisena.	Vuokrausaste 90 %, korjausinvestointitaso, vaihtuvuus, luovutaan sellaisesta asuntokannasta, joka ei palvele yhtiön toimintaa.	Käyttöaste 92,94 %, Käyttöastetta alle 90 % on muutamissa kohteissa, huoneistoja tyhjänä korjauksen vuoksi ja Röyttäntie 4 kokonaan tyhjänä.	
Vuokrasaatavien prosenttimäärä liikevaihdosta, luottotappioiden määrä liikevaihdosta	Vuokrasaatavat 3,5 %, luottotappiot 0,5 % Luovutaan sellaisesta asuntokannasta, joka ei palvele yhtiön toimintaa	Vuokrasaamiset on 1,40 % %, luottotappiot 0,23 %. Yhtiö jatkaa luopumista asuntokannasta, joka ei palvele yhtiön toimintaa	
Asuntoja on tarjolla riittävästi erityisryhmille.	Kaupungin sosiaalitoimen tarpeet	Asumisneuvoja on tiiviisti yhteydessä sosiaalitoimeen	
Yhtiön taloudellista tilannetta tervehdytetään kokonaissuunnitelman 2021-2025 toimenpiteiden mukaisesti	Pitkántähtäimen kokonaissuunnitelma 2021–2025	Hallituksen kokouksessa on käsitelty vuosien 2021–2022 korjaustarpeet. Näin saadaan korjausvelkaa pienennettyä	
Lainamäärä vähenee vuosittain	Lainanhoitokate	Lainaa on nostettu 1 025 000 e, ko. lainaan kaupungin takaus. Kokonaisuudessaan lainojen euromäärä on lyhentyneet 542 181,88 € Lyhennysohjelmien mukaan vuonna 2022 lyhennetään yhteensä vajaa 1.5 milj. euroa.	

Tornion Vuokra-asunnot Oy

TULOSLASKELMA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Toimintatuotot	6 420 304	6 760 915	6 881 379
Toimintakulut	-4 449 861	-4 943 279	-4 516 924
Toimintakate	1 970 443	1 817 636	2 364 455
Rahoitustuotot	22 021	29 300	37 008
Rahoituskulut	-594 006	-265 540	-498 024
Vuosikate	1 398 458	1 581 396	1 903 439
Poistot	-1 309 741	-1 576 000	-1 267 904
Tilikauden tulos	88 718	5 396	635 535
Tilinpäätössiirrot	0	0	0
Verot	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	88 718	5 396	635 535

TASE	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Peruspääoma/osakepääoma	2 462 608	2 462 608	2 462 608
Taseen loppusumma	30 003 064	30 000 000	29 958 110
Investoinnit netto	338 713	700 000	495 223
Leasing- ja vuokravastuut	0	0	
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	21 728 924	20 162 204	21 186 743
- josta kaupungin myöntämät lainat	1 208 579	1 208 579	1 208 579
- josta kaupungin takaamat lainat	10 899 946	10 899 885	11 212 035

TUNNUSLUKUJA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Liiketulos -%	1,4 %	0,1 %	9,2 %
Vuosikate/Poistot (%)	106,8 %	100,3 %	150,1 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,6	0,7	0,8
Henkilöstömäärä keskimäärin	6,5	6	6

Tornion Palveluasunnot Oy

Tornion Palveluasunnot Oy	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Asuntojen vuokraaminen ja ylläpito.
Hallituksen puheenjohtaja	Hallituksen puheenjohtaja Pekka Tallgren
Hallituksen jäsenet	Hallituksen jäsenet: Arja Karhu, Lasse Jutila, Timo Siivola, Jaana Amonsén
Toimitusjohtaja	Maija Rantamaa
Hallituksen käsittely pvm.	6.2.2023
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2022	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2022 – 2024	
Toiminnalliset tavoitteet 2022	
Toiminnalliset tavoitteet 2023 – 2024	
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2022 – 2024	
Investoinnit 2022	Kirkkokatu 2-4 ulkomaalaus ja parvekkeiden korjaus tehty.
Investoinnit 2023 – 2024	Kirkkokatu 2-4 kellaritilojen korjaus

Tornion Palveluasunnot Oy			
Toiminnalliset tavoitteet			
TA Tavoite	Mittarit	Toteuma	Tila
Vuokra-asuntojen laatu ja määrä säilyy kohtuullisena	Vuokrausaste 85 %, PT-suunnitelman mukaiset korjaukset	Käyttöaste 89,39 %.	
Vuokrasaatavien prosenttimäärä liikevaihdosta, luottotappioiden määrä liikevaihdosta	Vuokrasaamiset 2 %, luottotappiot 0,2 %	Vuokrasaamiset alle 1 %, luottotappioita ei ole	
Asuntoja on tarjolla riittävästi erityisryhmille	Tarvittavat käyttötarkoituksen muutokset.	Etappitie 1 ja Porthaninkatu 4 ovat kehitysvammaisten asuntoina ja Etappitie 3:ssa on lastensuojeluyksikkö	

Tornion Palveluasunnot Oy

TULOSLASKELMA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Toimintatuotot	748 254	748 117	771 191
Toimintakulut	-395 863	-614 275	-563 623
Toimintakate	352 391	133 842	207 568
Rahoitustuotot	28	200	340
Rahoituskulut	-23 129	-8 940	-15 877
Vuosikate	329 290	125 102	192 031
Poistot	-218 349	-99 000	-209 430
Tilikauden tulos	110 941	26 102	-17 399
Tilinpäätössiirrot	500		32 500
Verot	-1 889		-5 254
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	109 552	26 102	9 847

TASE	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Peruspääoma/osakepääoma	8 000	8 000	8 000
Taseen loppusumma	5 120 518	4 100 000	5 026 964
Investoinnit netto	1 896 404	100 000	14 519
Leasing- ja vuokravastuut	0		
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	4 481 266	4 577 051	4 291 203
- josta kaupungin myöntämät lainat	80 858	80 858	80 858
- josta kaupungin takaamat lainat	1 137 611	1 056 000	1 361 469

TUNNUSLUKUJA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Liiketulos -%	14,8 %	3,5 %	-2,3 %
Vuosikate/Poistot (%)	150,8 %	126,4 %	91,7 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,6	0,2	0,4
Henkilöstömäärä keskimäärin	0	0	0

Tornion Krunni Oy

Tornion Krunni Oy	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Kunnossapito- ja isännöintipalvelujen tuottaminen kuntakonsernin vuokrataloyhtiöille.
Hallituksen puheenjohtaja	Ismo Urpilainen
Hallituksen jäsenet	Lasse Jutila, Arja Karhu, Satu Rantajärvi, Jouni Myllyneva,
Toimitusjohtaja	Maija Rantamaa
Hallituksen käsittely pvm.	3.2.2023
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2022	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2022–2024	
Toiminnalliset tavoitteet 2022	
Toiminnalliset tavoitteet 2023–2024	
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2022–2024	
Investoinnit 2022	
Investoinnit 2023–2024	

Tornion Krunni Oy

TULOSLASKELMA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Toimintatuotot	551 214	582 700	537 055
Toimintakulut	-516 267	-576 120	-523 806
Toimintakate	34 947	6 580	13 249
Rahoitustuotot	8	0	2
Rahoituskulut	-18		-2
Vuosikate	34 937	6 580	13 249
Poistot	-3 438	-4 000	-4 239
Tilikauden tulos	31 500	2 580	9 010
Tilinpäätössiirrot	0		
Verot	-4 646	-750	-1 802
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	26 854	1 830	7 208

TASE	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Peruspääoma/osakepääoma	50 456	50 456	50 456
Taseen loppusumma	264 688	230 000	274 696
Investoinnit netto	0	1 000	6 643
Leasing- ja vuokravastuut	165	660	165
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	0		0
- josta kaupungin myöntämät lainat	0		0
- josta kaupungin takaamat lainat	0		0

TUNNUSLUKUJA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Liiketulos -%	5,7 %	0,4 %	1,7 %
Vuosikate/Poistot (%)	1 016,3 %	164,5 %	312,6 %
Laskennallinen lainanhoitokate	905,0	79,8	578,3
Henkilöstömäärä keskimäärin	8	8,5	8

Tornion Työvoimalasäätiö sr

Tornion Työvoimalasäätiö sr	
Perustiedot	
Yhteisön tytärtytiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Sosiaalisen työllistämisen ja kuntoutuksen järjestäminen ja kehittäminen Tornion kaupungissa sekä lähikunnissa
Hallituksen puheenjohtaja	Matti Lankila
Hallituksen jäsenet	Petri Röntynen, Eija Kanto, Marja-Liisa Hentilä, Juhani Maliniemi
Toimitusjohtaja	Samuel Juntunen 50 %, Mari Lakkala-Jussila 50 %
Hallituksen käsittely pvm.	22.2.2023
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2022	Samuel Juntunen osa-aikaisesti työllisyyspäällikön tehtävissä. Vs. toimitusjohtaja Mari Lakkala-Jussila Uudet säännöt voimaan 9.8.2022.
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2022–2024	
Toiminnalliset tavoitteet 2022	Kuntakokeilussa menestyminen ja asiakasohjauksen parantuminen. Ylijäämäinen toimintavuosi.
Toiminnalliset tavoitteet 2023–2024	Säätiö menestyy sote-uudistuksessa, työllisyydenhoidon siirtyessä kuntiin säätiön rooli palveluntuottajana vahvistuu. Säätiön suhde emokonserniin muuttunee uudistusten myötä inhouse-aseman osalta. Talouden tasapainon tavoittamiseksi ylijäämäiset toimintavuodet.
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2022–2024	
Investoinnit 2022	Ei merkittäviä investointeja.
Investoinnit 2023–2024	

Tornion Työvoimalasäätiö sr			
Toiminnalliset tavoitteet			
TA Tavoite	Mittarit	Toteuma	Tila
Säätiön toiminta perustuu tulorakenteeseen	Tilinpäätös, osavuositarkastukset	Tulos on ylijäämäinen.	
Säätiön toiminta kehittyy sosiaalisen työllistämisen yksikkönä	Kehityshankkeiden tai muiden kehittämistoimenpiteiden raportointi toimintakertomuksessa	Hanketoiminta toteutuu suunnitellusti.	
Nuorten ohjaaminen koulutukseen ja työelämään, työnantajayhteistyön lisääminen	Nuorten jatkosijoittuminen 85 %, valtakunnallinen keskiarvo 75 %, nuorisotyöttömyys	Nuorten jatkosijoittuminen oli 84,8 %.	
Työllisyyden kuntakokeilun tukeminen ja asiakasohjauksellisen kehittämisen	Asiakasmäärät, tilastointitiedot, prosessikuvaukset.	Kokeilun tukeminen ja asiakasohjaukselliset toimet toteutuu, mutta asiakasmäärä on vakiintunut aiempaa matalammalle tasolle.	
Pyritään ylijäämäiseen tulokseen, jolla katetaan edellisten vuosien alijäämät.	Tilinpäätös	Tulos oli ylijäämäinen, mutta oma pääoma vielä negatiivinen 57 000 euroa.	

Tornion Työvoimalasäätiö

TULOSLASKELMA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Toimintatuotot	1 930 232	1 762 200	1 789 708
Toimintakulut	-1 726 386	-1 730 680	-1 657 628
Toimintakate	203 846	31 520	132 080
Rahoitustuotot	789	0	780
Rahoituskulut	-1130	-760	-779
Vuosikate	203 505	30 760	132 081
Poistot	-18 528	-14 000	-14 215
Tilikauden tulos	184 978	16 760	117 866
Tilinpäätössiirrot	0	0	
Verot	0	0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	184 978	16 760	117 866

TASE	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Peruspääoma/osakepääoma	25 000	25 000	25 000
Taseen loppusumma	229 254	435 785	376 323
Investoinnit netto		0	
Leasing- ja vuokravastuut	4 892	1 288	
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	152 000	152 000	152 000
- josta kaupungin myöntämät lainat	152 000	152 000	152 000
- josta kaupungin takaamat lainat	152 000	152 000	152 000

TUNNUSLUKUJA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Liiketulos -%	9,6 %	1,0 %	6,6 %
Vuosikate/Poistot (%)	1098,4 %	219,7 %	929,2 %
Laskennallinen lainanhoitokate	10,2	1,6	6,7
Henkilöstömäärä keskimäärin	33	39	32

Kiinteistö Oy Tornion Kisakoti

Kiinteistö Oy Tornion Kisakoti	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Asuntojen vuokraaminen mielenterveysasiakkaille. Asuntoja 7 kpl.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Hannu Markkula, selvitysmies
Toimitusjohtaja	
Hallituksen käsittely pvm.	
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2022	Selvitystoimet ovat käynnissä. Yhtiö katsotaan puretuksi, kun selvitysmies esittää lopputilityksen yhtiökokouksessa. Tämän jälkeen tehdään ilmoitus purkautumisesta kaupparekisteriin ja samassa yhteydessä toimitetaan sinne lopputilitys.
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2022–2024	
Toiminnalliset tavoitteet 2022	Yhtiön lopettamiseen liittyvät tehtävät.
Toiminnalliset tavoitteet 2023–2024	Yhtiön lopettamiseen liittyvät tehtävät.
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2022–2024	
Investoinnit 2022	
Investoinnit 2023–2024	

Länsi-Pohjan Hevosurheilukeskus Oy

Länsi-Pohjan Hevosurheilukeskus Oy	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Kilparadan ja siihen liittyvien rakennusten ja laitteiden rakentaminen, ylläpito ja vuokraus hevosurheilutilaisuuksien ja muiden erilaisten kurssi-, koulutus- ja yleisötilaisuuksien järjestämiseen.
Hallituksen puheenjohtaja	Matti Lankila
Hallituksen jäsenet	Teemu Alatalo, Markus Kannala, Ulla Miettunen ja Matti Vaajoensuu.
Toimitusjohtaja	Marja-Riitta Tervahauta
Hallituksen käsittely pvm.	Käsittely myöhemmin.
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2022	Investointeja ei ole ollut vuonna 2022.
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2022–2024	
Toiminnalliset tavoitteet 2022	Talouden tasapainottaminen.
Toiminnalliset tavoitteet 2023–2024	Talouden tasapainottaminen.
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2022–2024	
Investoinnit 2022	Katsomorakennuksen sisäpuolen korjaukset tarpeen mukaan.
Investoinnit 2023–2024	Katsomorakennuksen sisäpuolen korjaukset tarpeen mukaan.

Länsi-Pohjan Hevosurheilukeskus Oy

TULOSLASKELMA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Toimintatuotot	36 207	32 000	31 612
Toimintakulut	-7 074	-8 200	-8 551
Toimintakate	29 133	23 800	23 061
Rahoitustuotot	0	0	
Rahoituskulut	-1 530	-1 600	-1 069
Vuosikate	27 603	22 200	21 992
Poistot	-28 118	-28 000	-28 118
Tilikauden tulos	-515	-5 800	-6 125
Tilinpäätössiirrot			
Verot			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-515	-5 800	-6 125

TASE	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Peruspääoma/osakepääoma	374 294	374 294	374 294
Taseen loppusumma	339 893		315 612
Investoinnit netto			
Leasing- ja vuokravastuut			
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	74 140	74 220	56 013
- josta kaupungin myöntämät lainat	16 300	16 300	16 300
- josta kaupungin takaamat lainat	57 840	57 920	39 713

TUNNUSLUKUJA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Liiketulos -%	-1,4 %	-18,1 %	-19,4 %
Vuosikate/Poistot (%)	98,2 %	79,3 %	78,2 %
Laskennallinen lainanhoitokate	2,7	2,19	2,86
Henkilöstömäärä keskimäärin	0	0	0

Tornion Keilahalli Oy

Tornion Keilahalli Oy	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Keilailu on koko perheen harrastus, joko yksin tai porukalla. Keilailu sopii kaiken ikäisille.
Hallituksen puheenjohtaja	Markku Lahdenperä
Hallituksen jäsenet	Markus Kannala, Heikki Keinänen, Pauli Ojanperä, Markku Taramaa
Toimitusjohtaja	Ei toimitusjohtajaa
Hallituksen käsittely pvm.	-
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2022	Kemin keilahallin kohtalo voi vaikuttaa Tornion keilahallin käyttöasteen nousuun.
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2022–2024	
Toiminnalliset tavoitteet 2022	Keilahallitoiminnan vakiinnuttaminen.
Toiminnalliset tavoitteet 2023–2024	Keilahallitoiminnan ylläpitäminen.
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2022–2024	
Investoinnit 2022	Ei investointeja. Normaalialia ylläpitoa, joka pääasiassa koskee ratojen ja keilanpystytyskoneiden huoltoa.
Investoinnit 2023–2024	Ei investointeja.

Tornion Keilahalli Oy			
Toiminnalliset tavoitteet			
TA Tavoite	Mittarit	Toteuma	Tila
Keilailutoiminnan vakiinnuttaminen		Keilahallin toiminta on palautunut hiljalleen koronan jälkeen.	

Tornion Keilahalli Oy

TULOSLASKELMA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Toimintatuotot	11 452	7 500	18 239
Toimintakulut	-6 681	-2 000	-5 035
Toimintakate	4 771	5 500	13 203
Rahoitustuotot		1	
Rahoituskulut	-912	-1 299	-1 551
Vuosikate	3 859	4 202	11 652
Poistot	-5 679	-5 000	-5 657
Tilikauden tulos	-1 820	-798	5 995
Tilinpäätössiirrot		0	0
Verot		0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 820	-798	5 995

TASE	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Peruspääoma/osakepääoma	108 901	108 901	108 901
Taseen loppusumma	241 398		236 295
Investoinnit netto		0	
Leasing- ja vuokravastuut		0	
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	104 084	93 896	93 148
- josta kaupungin myöntämät lainat			
- josta kaupungin takaamat lainat	92 084	83 813	83 148

TUNNUSLUKUJA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Liiketulos -%	-15,9 %	-10,6 %	32,9 %
Vuosikate/Poistot (%)	67,9 %	84,0 %	206,0 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,34	0,42	1,00
Henkilöstömäärä keskimäärin			

Business Tornio Oy

Business Tornio Oy	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Tornion elinkeinoelämän kehittäminen ja monipuolistaminen, työllisyyden edistäminen sekä matkailupalvelujen tarjoaminen.
Hallituksen puheenjohtaja	Risto Leinonen
Hallituksen jäsenet	Tapio Herajärvi, Terhi Kuivila, Jukka Kujala, Raimo Pohjanen, Mikko Ylitalo, Kari Rantamaa
Toimitusjohtaja	Marko Alamartimo
Hallituksen käsittely pvm.	25.01.2023
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2022	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2022–2024	
Toiminnalliset tavoitteet 2022	<p>Lapin kaasutaloussuunnitelma oli hanke, jolla haettiin ratkaisuja ympäristöystävällisen maa- ja biokaasun käyttökohteille Lapissa, hanke alkoi 2.9.2019 ja päättyi 31.3.2022. Hankkeen tavoitteena oli kartoittaa Lapin alueen kaasutalousselvitysten tulokset ja edistää biokaasulaitosinvestointeja. Tavoitteena oli myös hakea Lappiin ratkaisuja ja mahdollisuuksia ympäristöystävällisen teollisuuden investoinneille, joissa voidaan hyödyntää kaasua osana teollisia prosesseja ja selvittää kaasun tankkausverkoston mahdolliset sijainnit liikenteen sekä teollisuuden käyttöön Lapissa. Hankkeen tärkeimpiä tuloksia ovat Meri-Lapin biokaasulaitoksen ja kaasun tankkausasemien toteuttamissuunnitelmat, joita voidaan hyödyntää muuallakin Lapin maakunnassa kaasun tuotanto- ja hyödyntämissuunnitelmana. Hankkeella toteutettiin myös kaasun hyödyntämissuunnitelma Kemijärven biopuiston alueelle ja Tornion Arctio energia-, teollisuus- ja logistiikkapuiston strategia ja investointiportfoliot. Hanke järjesti infotilaisuuksia ja julkaisi infomateriaalia kaasun liikennekäytöstä ja kaasuautoilusta. Hankkeella toteutettiin Lapin kaasutalouden tulevaisuus - julkaisu, jossa on yleistietoa kaasutaloudesta ja siihen liittyvistä investointisuunnitelmista Lapissa. Julkaisun yhtenä tavoitteena on herättää kiinnostusta kaasutalouteen ja luoda myönteistä ilmapiiriä kaasutalouden kehittymiselle Lapissa. Kokonaisuudessaan hanke on tuonut kaasutaloutta monipuolisesti esille Lapin maakunnassa. Hankkeen toimesta tehtyjä selvityksiä voidaan hyödyntää juuri niissä kohteissa, mihin selvitys on tehty, mutta selvityksissä saatu tieto on hyödynnettävissä ja sovellettavissa myös vastaaviin muihin kohteisiin Lapissa.</p> <p>Two countries – One destination -hankkeen tausta oli luoda Tornion ja Haaparannan alueen matkailun yhteinen toimintamalli ja matkailuimago. Hankkeen toteutusaika oli 1.1.2020–30.9.2022. Hankkeen tavoitteet saavutettiin, koska alueelle luotiin yhteinen kohdekuva ja -profiili HaparandaTornio kansallisilla markkinoilla sekä Ruotsissa että Suomessa. Alueen yhteinen Two Countries – One Destination -konsepti toimii hyvin kansainvälisillä markkinoilla, erityisesti Aasian markkinoilla, missä rajanylitys ei ole helposti koettavaa. Kohdemaiden kotimaan markkinat kaipeavat hieman lisää kehittämistä. Hankkeessa kehitettiin infrastruktuuri- ja maankäyttösuunnitelmia osana prosessia kohti vakiintunutta matkailukohdetta. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi suunnitellaan yhteistyötoimia toimivan liiketoimintamallin ja kohdeprofiilin kehittämiseksi. Hankkeen puitteissa pidettiin myös työpajoja, tehtiin benchmarking-matkoja ja tuotesuunnittelua matkailuyritysten yhteistyön lisäämiseksi sekä markkinointitoimenpiteitä valituille kohdemarkkinoille - niin fyysi-</p>

sille digitaalisillekin. Hankkeeseen kuului myös esiselvityksiä ja suunnitelmia infrastruktuurista ja maankäytöstäsuunnitelmista, rajat ylittävä matkailu huomioon ottaen. Kukkolan maisemasillasta tehtiin alustavia selvityksiä sijainnin ja kustannustason selvittämiseksi, matkailupalveluja tukevien reittien, nykyisten parantamista ja uusien linjausten tarpeesta tehtiin yleissuunnitelma jatkokehittämistä varten. Matkailua ja alueen viihtyisyyttä lisäävän matkailupromenadin suunnitelma välille Lapari - Cape East, sekä toteutettavuusmahdollisuuksien selvittäminen kondolijhteydelle välille Toranda – Cape East. Two Countries – One Destination -hankkeen jälkeen Business Tornio tulee resursoimaan matkailumarkkinointiin tarvittavat resurssit. Matkailun osalta imago ja brändi on saatettu ajan tasalle ja todistettavasti osoitettu, että aluetta kohtaan on olemassa kiinnostusta myös matkanjärjestäjien puolesta. Toimenpiteet tulevat keskittymään alueen yhteiseen markkinointiin ja verkostojen ylläpitoon ja edelleen kehittämiseen. Vuoden 2023 aikana toiminnan suuntaa tullaan tarkemmin määrittelemään ja kehittämään yhdessä alueen yritysten kanssa.

Invest In Tornio – Invest In Future -hanke. Hankkeen toteutusaika oli 6/2020–10/2022 ja kokonaisbudjetti on noin 320 000 €. Omarahoituksesta vastasi Business Tornio Oy. Hankkeella on tuotu esiin Tornion potentiaalia ja mahdollisuuksia toimintaympäristönä nyt ja tulevaisuudessa. Hanke on mahdollistanut taustaselvitysten ja esittelyjen tekemisen Tornion yritysalueista ja toimintaympäristön mahdollisuuksista mm teollisuuden, energiatuotannon, teollisuuspalveluiden, kiertotalouden ja kaupan investointeja tekeville ja suunnitteleville kansainvälisille ja kotimaisille toimijoille. Hankkeessa kehitettiin Tornion, Business Tornion ja torniolaisten yritysten yhteistä markkinoinnillista kokonaisuutta

- Toteutettiin video- ja valokuvauksia hankkeen toimenpiteinä yritysalueilla ja yrityksissä, joiden myötä materiaalia on kehitetty ja sitä on käytettävissä sekä Business Tornion ja yritysten tarpeisiin myös tulevaisuudessa.
- Luotiin Terästä ja rakentamista konsepti ja alusta näiden toimialojen yritysten käyttöön.
- Suunniteltiin ja otettiin käyttöön Töihin Tornioon sivusto ja toimintamalli Torniossa toimivien työnantajien rekrytoinnin tueksi ja tehtiin tämän yhteismarkkinointia.
- Suunniteltiin ja otettiin käyttöön Toimitilapörssi vapaana olevien yritystilojen, -alueiden ja tonttien esittelyyn.
- Suunniteltiin ja toteutettiin Business Tornion ja yritysten yhteinen messukonsepti ja osallistuttiin yhdessä Alihankinta 2021 ja 2022 messuille.
- Suunniteltiin ja toteutettiin Business Tornion verkkosivu-uudistus www.businessstornio.fi.

Hankkeen loppuseminaari "Kansainvälinen ja vastuullinen teollisuuskeskittämä"

Business Tornio – New Business -hanke. Hankkeen toteutusaika oli 5/2021–12/2023 ja kokonaisbudjetti on noin 970 000 €. Business Tornio toimii hankkeen päätoteuttajana ja hankkeessa osatoteuttajina ovat Ammattioipisto Lappia, Lapin ammattikorkeakoulu ja Lapin yliopisto. Hankkeen rahoittajana toimii Lapin Liitto AKKE-määrärahoista äkillisessä rakennemuutoksessa Kemi-Tornion alueella. Hankkeessa on tavoitteena kehittää alueella 100 uutta tuotekonseptia ja mahdollistaa 230 uutta työpaikkaa kehittäen yritysten toimintatapoja ja omaa TKI-toimintaa. Yhtenä isona työpakettina hankkeessa on Lean- ja digitalisaatiovalmennukset, joiden kautta pyritään tehostamaan toimintaa ja parantamaan yritysten kustannuskilpailukykyä.

New Business -hanke on monitahoinen kokonaisuus, jonka tavoitteina on parantaa

- metalli- ja teollisuudenalojen osaamista
- innovaatio- ja yritystoimintaa sekä niiden markkinointia
- markkinointia
- tuotekehitystoimintaa
- verkostoyhteistyötä

Toiminnalliset tavoitteet 2023–2024	<p>Matkailumarkkinoinnin yhteinen kehittäminen tulee jatkumaan vuoden 2023 aikana. Tavoitteena on hankkeen jälkeen saada konkreettisia toimenpiteitä käyntiin yhdessä yritysten kanssa ja kehittää edelleen yhteistyöverkostoa.</p> <p>Meänkauppa yhteenliittymää aloitettiin uudelleen herättelemään henkiin vuoden 2022 lopulla. Meänkauppa on yhteen kokoava foorumi, avaa paljon mahdollisuuksia yhteiselle markkinoinnille ja toimii monelle pienemmälle yritykselle erittäin tärkeänä sähköisenä alustana verkkonäkyvyyden ja löydettävyyttä parantavana alustana. Toimintaa on tarkoitus kehittää tiiviisti yhdessä yritysten kanssa vuoden 2023 aikana.</p> <p>Pohjoiskalotin Rajaneuvontaan liittyvää Business Tornion ja Lapin liiton välistä sopimusta tarkistettiin joulukuussa 2022. Pohjoiskalotin Rajaneuvonnan toimintamalli jatkuu samojen periaatteiden vallitessa myös vuonna 2023.</p> <p>Hyvin vauhtiin saatu Invest In -työ on yksi keskeisimmistä ja tärkeimmistä tehtäväkokonaisuuksista, joihin vuoden 2023 aikana on tarkoitus panostaa. Teollisuus on vahvassa murroksessa kokonaisuutena ja avaa erittäin paljon potentiaalisia investointimahdollisuuksia alueelle. Kaupanalan ja pk-yritys segmenttiin kohdistuva Invest In -työ tulee olemaan myös aktiivista ja kokonaisuutta edistetään laajasti.</p> <p>Yhtiön toiminnan päätavoite on yritystoiminnan lisääntyminen ja uusien työpaikkojen syntyminen Tornioon.</p>
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2022–2024	
Investoinnit 2022	Merkittäviä investointeja ei ole.
Investoinnit 2023–2024	Merkittäviä investointeja ei ole näköpiirissä.

Business Tornio Oy			
Toiminnalliset tavoitteet			
TA Tavoite	Mittarit	Toteuma	Tila
Yhtiö neuvoo yritystoiminnan käynnistämistä suunnittelevia asiakkaita.	<ul style="list-style-type: none"> - 30 % perustettujen yritysten omistajista / yrittäjistä käyttää neuvontapalveluja (PRH:n tilasto) - 200 neuvontapalvelutapahtumaa 	<ul style="list-style-type: none"> - Torniossa perustettiin vuonna 115 uutta yritystä, joka on ennätysmäärä viimeisen 6 vuoden seurantajaksolla. Vuoden 2022 aikana palveltujen asiakkaiden osuus on tavoitteen mukainen, noin 35–40 % perustaneista yrittäjistä on käyttänyt Business Tornion palveluja. - 2022 toteutui yhteensä reilut 230 neuvontapalvelutapahtumaa 	
Yhtiö tukee toimivia yrityksiä niiden liiketoiminnan kehittämässä.	<ul style="list-style-type: none"> - 40 % yritys- / kehittämistukia saaneista yrityksistä käyttää BT:n kehittämispalveluja - Myönnettyjen kehittämistukien kokonaisvolyyymi 500 000 € - 80 kehittämispalvelutapahtumaa 	<ul style="list-style-type: none"> - Vuoden 2022 aikana Business Tornio on ollut mukana noin 53 % investointi / kehitysrahoitusta koskevassa hakuprosessissa, joista yritys on saanut myönteisen rahoituspäätöksen. - Kokonaisavustusten määrä vuonna 2022 on 1,6 milj. € - 2022 toteutui yhteensä reilut 135 kehittämispalvelutapahtumaa 	
Tornion yritysalueiden markkinointi.	<p>Yritysalueille sijoittuvia yrityksiä (uusi kiinteistö, vuokraus tai kiinteistön ostos)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kromilaakso 5kpl • Torppi 5kpl • Suensaari, toimitilapörssin myötä seurataan vapaiden/tyhjien tilojen määrän kehitystä <p>Arctio -alueen markkinoinnin käynnistys</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5 alustavaa neuvottelua sijoittautumisesta 	<p>2022 vuosi oli jälleen uusi tilanne, kustannusten nousun myötä nähtävissä oli varovaisuutta.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Torppiin sijoitautui 3 toimijaa - Kromilaaksoon sijoittui 2 toimijaa - Suensaaren kehitystä ei pysty arvioimaan tarkasti, tilanne pysynyt arviolta melko tasaisena. - Arctioon sijoittautumisesta tehtiin vuonna 2022 3 aiesopimusta 	
Two Countries – One Destination hankkeen käynnistäminen (edellyttää myönteistä rahoituspäätöstä)	<ul style="list-style-type: none"> • Markkinoinnin ohjausryhmä kokoontuu neljä kertaa • 2 matkanjärjestäjävierailua alueella • 2 median vierailumatkaa alueelle 	<p>Markkinointiryhmä kokoontui kuukausittain ja tapaamiset jatkuivat myös hankkeen päätyttyä.</p> <p>Matkanjärjestäjille toteutui yksi virtuaalinen vierailu ja kaksi fyysistä vierailua.</p> <p>Mediaryhmiä toteutui kaksi.</p>	
Lapin kaasutaloussuunnitelma - hankkeen kautta kaasuun liittyvä infra ja käyttömahdollisuudet paranevat	<p>Kaasutankkausasema</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sijoittautumisen esisopimus <p>Biokaasulaitoksen investointi</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5:n potentiaalisen toimijan kanssa alustavat neuvottelut <p>Yhteistilaisuuksia/seminareja/tiedotteita 2–5 kpl</p>	<p>Laitoksen ja tankkausaseman investoinnista on käynnistetty tarkempi työvaihe yhdessä Tornion Energian kanssa siten, että Tornion Energia olisi mahdollinen pääinvestori yhdessä Perämeren Jätehuollon kanssa.</p>	

		Hanke päättyi 3/2022, Tulevaisuuden Teollisuusfoorumi oli samalla hankkeen loppuseminaari.	
Business Tornio, Invest In Tornio - Invest In Future	<ul style="list-style-type: none"> • Teollisuuden ja kaupan alueiden markkinointimateriaali • Rakentamisen ja teollisuuden yhteinen markkinointikonsepti • Osallistuminen yhteisesti messu-/markkinointitapahtumaan • Kyläjoki, käytön ja markkinoinnin konseptointi • Toimitilapörssin käyttöön otaminen • Avoimien työpaikkojen yhteinen markkinointi 	<p>Materiaalia on tehty kaikista isommista alueista investointien houkuttelemiseksi ja alueet on esitelty myös verkkosivuilla.</p> <p>Toimitilapörssi on otettu käyttöön. Avoimet työpaikat palvelu on otettu käyttöön</p> <p>Alihankinta2022-messuille osallistuminen.</p> <p>Terästä ja rakentamista konseptia on markkinoitu eteenpäin suurteollisuudelle</p>	
Alueelle sijoittautuu uusia isoja työllistäjiä	Alueelle sijoittuva toimija työllistää yli 10 hlö	Puulo ja Mc Donalds ovat suurimmat alueelle vuonna 2022 sijoittautuneet toimijat, jotka työllistävät yli 10 henkilöä.	
Tapahtumat / koulutukset yrityksille ja sidosryhmille	<ul style="list-style-type: none"> • 4–5 kpl vuodessa • Osallistujia yhteensä 80–100 kpl 	<p>Kaikkiaan eri tilaisuuksia järjestettiin vuonna 2022 yhteensä 16 kpl.</p> <p>Osallistujia tilaisuuksiin oli yhteensä online / live 500 osallistujaa.</p>	
Asiakastytyväisyyskyselyn tulos	4,0 (asteikolla 1–5)	Asiakastytyväisyyskyselyn tulos vuonna 2022 oli 4,61	
Yrityskehittämisen ja hankkeiden kautta luodaan uusia työpaikkoja	Uusien työpaikkojen määrä	Vuonna 2022 työllistyneiden määrä +5 hlö, lisäksi lähitulevaisuudessa arvio +5 hlö ja pidemmällä jaksolla +10 hlö.	

Business Tornio Oy

TULOSLASKELMA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Toimintatuotot	1 247 698	1 270 845	1 239 093
Toimintakulut	-1 221 239	-1 270 528	-1 256 728
Toimintakate	26 459	317	-17 634
Rahoitustuotot	20		121
Rahoituskulut	-803		-432
Vuosikate	25 676	317	-17 946
Poistot	-3 407		-898
Tilikauden tulos	22 269	317	-18 844
Tilinpäätössiirrot			
Verot			-4 496
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	22 269	317	-23 340

TASE	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Peruspääoma / osakepääoma	181 643	181 643	181 643
Taseen loppusumma	503 302		411 878
Investoinnit netto	0		
Leasing- ja vuokravastuut	8 072		6 317
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	140 000		140 000
- josta kaupungin myöntämät lainat	140 000		140 000
- josta kaupungin takaamat lainat			

TUNNUSLUKUJA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Liiketulos -%	1,8 %	0,02 %	-1,52 %
Vuosikate/Poistot (%)	753,6 %		-1 998,4 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,45		-0,98
Henkilöstömäärä keskimäärin	9	9	9

Bottenvikens Reningsverk Ab

Bottenvikens Reningsverk Ab	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Tornion ja Haaparannan jäteveden puhdistus
Hallituksen puheenjohtaja	Markus Kannala
Hallituksen jäsenet	Markku Taramaa, Sven Tornberg
Toimitusjohtaja	Sofia Rosendahl, Hans Kenttä 1.1.–30.9.2022
Hallituksen käsittely pvm.	13.11.2020
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2022	Ei tiedossa.
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2022–2024	
Toiminnalliset tavoitteet 2022	Laitos saavuttaa toiminnalle asetetut viranomaisvaatimukset kustannustehokkaasti ja kestäväällä tavalla.
Toiminnalliset tavoitteet 2023–2024	Toiminnalliset tavoitteet ovat ennallaan, eli viranomaisvaatimusten saavuttaminen.
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2022–2024	
Investoinnit 2022	Uusi runkolinja pääpumppaamon ja laitoksen välillä Laitoksen kattoremontti Ylijuoksutusumpun saneeraus pääpumppaamolla
Investoinnit 2023–2024	Ruuvikuivain pääpumppaamolle Runkolinja mittakaivon ja pääpumppaamon välillä vuosien 2023–2024 välisenä aikana (n. 1,7 km). Kallis investointi jaetaan kahdelle vuodelle.

Bottenvikens Reningsverk Ab			
Toiminnalliset tavoitteet			
TA Tavoite	Mittarit	Toteuma	Tila
Päästään viranomaisten asettamiin tavoitteisiin taloudellisesti kestäväällä tavalla.	Lupaehdot	Lupaehdot täyttyivät muutoin, mutta Q4 osalta fosforin reduktiovaatimus ei täyttynyt, koska puhdistamolle tuli öljyjä ja rasvoja epätavallisen runsaasti.	

Bottenvikens Reningsverk Ab

TULOSLASKELMA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Toimintatuotot	1 511 645	1 503 933	1 456 546
Toimintakulut	-1 148 050	-1 200 595	-1 181 009
Toimintakate	363 595	303 339	275 537
Rahoitustuotot	0	0	1 583
Rahoituskulut	-24 838	-30 034	-30 066
Vuosikate	338 757	273 305	247 053
Poistot	-173 469	-173 948	-170 569
Tilikauden tulos	165 288	99 357	76 484
Tilinpäätössiirrot	0	0	
Verot	0	0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	165 288	99 357	76 484
<i>Kurssi (vuoden keskiarvo)</i>	<i>10,1459</i>		<i>10,6294</i>

TASE	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Peruspääoma / osakepääoma	117 070	119 335	107 896
Taseen loppusumma	2 833 185	2 885 832	2 688 307
Investoinnit netto	333 063	238 671	253 279
Leasing- ja vuokravastuut			
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	1 304 157	1 143 630	1 007 725
- josta kaupungin myöntämät lainat			
- josta kaupungin takaamat lainat			
<i>Kurssi (vuoden viimeinen arvo)</i>	<i>10,2503</i>		<i>11,1218</i>

TUNNUSLUKUJA	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Liiketulos-%	10,9 %	6,6 %	5,3 %
Vuosikate / Poistot (%)	195,3 %	157,1 %	144,8 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,9	1,8	1,8
Henkilöstömäärä keskimäärin	4	4	4

7.6 Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä

Kaupunginhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Tornion kaupunginhallitus on kokouksessaan 20.3.2023 § 71 päättänyt esittää vuoden 2022 tilinpäätöksen tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Siirretään tilikauden 2022 ylijäämä 166 288,97 euroa taseen omaan pääomaan yli-/alijäämätilille.

Talouden tasapainottamisen osalta taseeseen jäävä 13 881 077,29 euron kertynyt ylijäämä toimii puskurina, mikäli taloudessa tapahtuu nopeita talousarviossa ennakoimattomia muutoksia.

8 Talousarvion toteutuminen

8.1 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarvion rakenteesta säädetään kuntalaissa siten, että talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelma-osa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutusvertailu ja toimintakertomus.

Hyväksyessään talousarvion kaupunginvaltuusto on määritellyt toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toimielinten ja vastuuhenkilöiden sitovasti noudatettavaksi. Kaupunginhallitus antaa selvityksen tavoitteiden toteutumisesta toimintakertomuksessa.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2022 esitetään toimialueittain yhtenä kokonaisuutena.

Tornion kaupunkistrategia 2021–2025: toteutuminen 2022

TOIMINTA-PERIAATTEET / NÄIN TOIMIMME

ROHKEA

Visio 2030: Maailmanluokan rajakaupunki

Strategiset päämäärät ja valtuustokauden 2021-2025 strategiset tavoitteet

Elinvoimainen ja vastuullinen rajakaupunki

1. Kestävä ja viihtyisä kaupunki
2. Sujuvat liikenneyhteydet
3. Kansainvälisesti houkutteleva yritys- ja investointiympäristö
4. Osaajien Tornio
5. Kansainväliset ja kansalliset verkostot voimavarana

Hyvinvoiva ja osallistuva torniolainen

6. Torniolaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävät toimenpiteet ja rakenteet
7. Toimivat ja kehittyvät julkiset palvelut
8. Elämänlaatu- ja palveluiden vahvistaminen
9. Osallistuva ja yhteisöllinen kaupunki

Toimiva kaupunkikonserni

10. Kestävä kunta- ja konsernitalous
11. Hyvä hankintapolitiikka vahvistaa paikallista elinvoimaa
12. Uudistuva kaupunkikonserni ja vaikuttava omistajapolitiikka
13. Henkilöstöstä huolehtiva työnantaja

TURVALLINEN

TOIMINTA-AJATUS / Kaupungin perustehtävä
Me olemme elämäsi kumppani ja kotikaupunki:

- 1) Tuemme teoillamme kaikkien torniolaisten hyvinvointia
- 2) Edistämme alueen elinvoimaa
- 3) Järjestämme palvelut kestävästi yli hallinto- ja aluerajojen

KESTÄVÄ

TORNION KAUPUNKISTRATEGIA 2021-2025

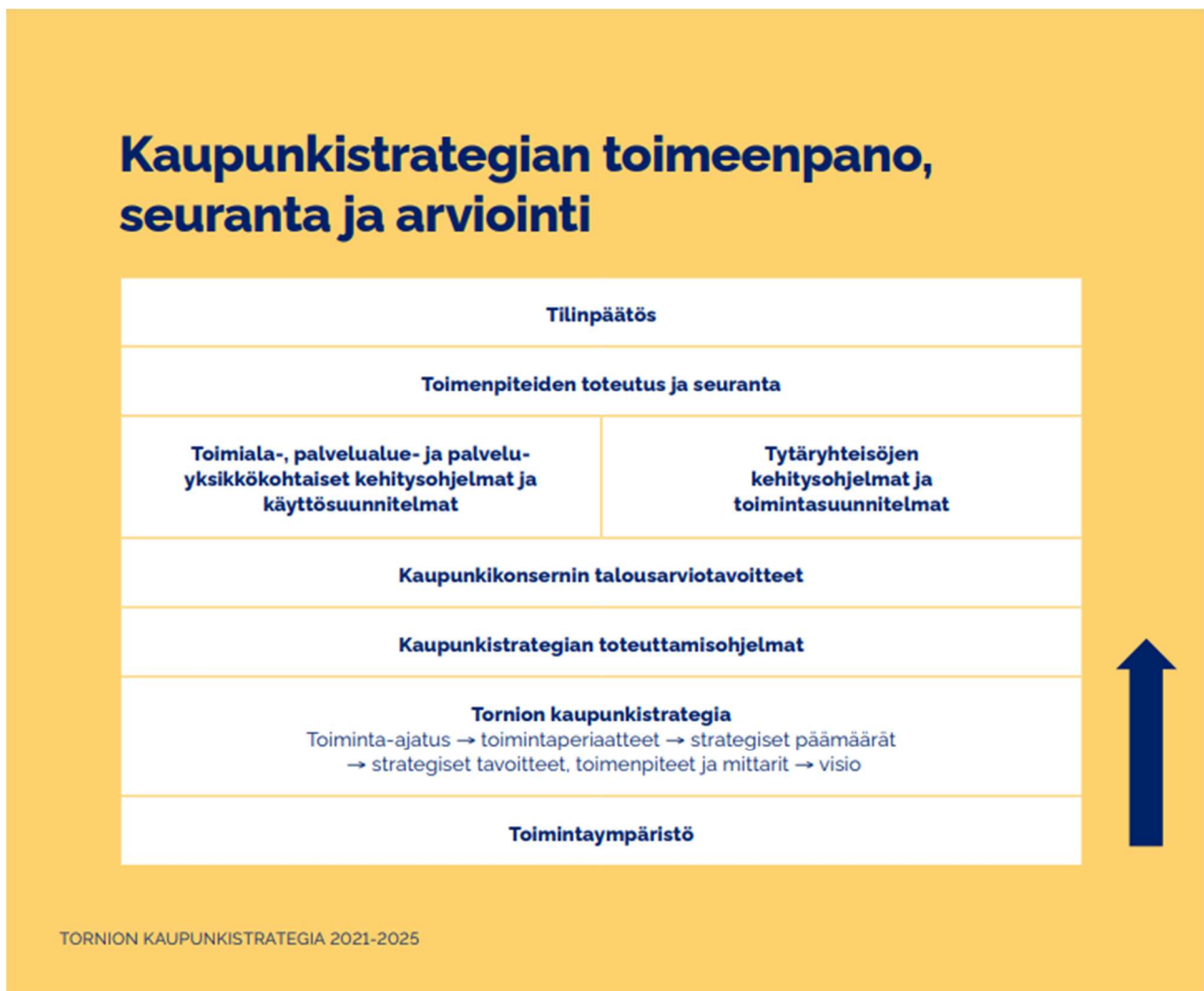
28

Kuvio 35. Tornion kaupunkistrategian 2021–2025 tiivistelmä.

Kuntastrategia on kuntalain (410/2015) 37 §:n mukainen lakisääteinen asiakirja. Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Kuntastrategiaa on tarkistettava vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Torniossa kuntastrategia on nimettykaupunkistrategiaksi.

Tornion kaupunkistrategia valtuustokaudelle 2021–2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 25.4.2022 § 45. Kaupunkistrategia on tärkein strategiatason asiakirja, kaupungin päästrategia, jossa on määritelty kaupungin perustehtävä, visio sekä visiota toteuttavat strategiset päämäärät tavoitteineen, toimenpiteineen ja mittareineen. Lisäksi kaupunkistrategiassa on määritetty kaupungin kärkihankkeet ja toimintaperiaatteet.

Tornion kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisen arviointipohjana (TP22) on käytetty nykyistä ja ajantasaista kaupunkistrategiaa. Arviointi on toteutettu sähköiseen muotoon toimialoilta saatujen tietojen pohjalta.

Kuvio 36. Tornion kaupunkistrategian toimeenpano, seuranta ja arviointi.

Seuraavalta sivulta alkaen on esitetty yhteenveto keskeisimmistä strategian mukaisista toimenpiteistä kokonaisuuksittain tilikaudella 2022.

Elinvoimainen ja vastuullinen rajakaupunki				
Valtuustokauden strateginen tavoite	Toimenpiteet 2021–2025	Toimenpiteiden toteuma TP22	Mittarit	Mittarien toteuma TP22
1. Kestävä ja viihtyisä kaupunki	<p>1.1 Tornion yleiskaavan ja maapoliittisen ohjelman ajantasaistaminen</p> <p>1.2 Monipuolinen asuntontittuotanto (tavoitetaso 30 tonttia / vuosi), uudet ja laajenevat asuinalueet. Uusien asuinalueiden tavoitteellinen toteuttamisjärjestys määritellään maapoliittisessa ohjelmassa.</p> <p>1.3 Tornion ydinkeskustassa Tullinranta-Aittakenttä alueen kehittäminen (E14/Two Cities - One Heart, rajan viranomaiskeskus)</p> <p>1.4. Tornion kaupungin virkistys- ja viheralueiden sekä reittien kehittäminen (mm. rantareitti Haaparanta Sundholmen/Cape East - Tornio Näränperä, Perämeren kansallispuiston saavutettavuuden parantaminen)</p> <p>1.5. Tornion ilmasto-ohjelman laatiminen (uusi ohjelma)</p> <p>1.6. Kestävien ja uusiutuvien energiamuotojen edistäminen</p> <p>1.7. Näränperän tulvaperikereen korottaminen yhteistyössä Haaparannan kanssa</p> <p>1.8 Kukkolankosken alueen kestävä kehittäminen (Unescon aineeton kulttuuriperintöhaku, Tornionjoen riippusilta, asemakaavoitus)</p>	<p>1.1. Yleiskaavan päivitystarve selvitetty ja konsulttihankinta käynnistetty.</p> <p>1.2. Ei uudistuotantoa v. 2022.</p> <p>1.3. Uusi kävelysilta + puisto Hpr, uuden tullirakennuksen valmistelu Tornio (AK muutoksen käynnistäminen KH. 20.12. § 467)</p> <p>1.4. Rantapromenadin yleissuunnitelma valmistui</p> <p>1.5. Lisättiin ympäristötoimen tavoitteisiin vuodelle 2023.</p> <p>1.6. Edistetty useita tuulivoimahankkeita (Karhakkamaa, Martimo, Valkiavaara, Kuorinki-Vinsanmaa, Röytän edusta)</p> <p>1.7. Hankkeen vaatima lupakäsittely kesken.</p> <p>1.8. Tornion kaupunki valmistellut yhdessä Haaparannan ja Kukkolan kyläyhteisön kanssa Tornionjokilaakson koskikalastuskulttuurin hakemista UNESCO:n aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon. Lisäksi valmisteltu rinnalla INTERREG -hanketta. Kukkolankosken kevyen liikenteen sillan suunnittelua päätetty jatkaa KV. 25.4.22 § 47.</p>	<p>Väestönkehitys</p> <p>Työttömyysaste %</p> <p>Työpaikkakehitys lkm</p> <p>Yrittäjien kuntabarometri</p> <p>Kaupunkikeskustan elinvoimamittaus</p> <p>Matkailun vetovoima</p> <p>Oppilaitokset ja koulutustarjonta</p> <p>Tonttituotanto</p> <p>Toteutuneet investoinnit</p>	<p>Väestönkehitys Tornion kaupungin väkiluku 31.12.22 21 229 as. (1–12/22: -104 as.)</p> <p>Työttömyysaste % 6/2022: 9,2 % 12/2022: 9,8 %</p> <p>Työpaikkakehitys lkm 8 579 kpl (2020), muutos 2019-2020 -118 kpl</p> <p>Yrittäjien kuntabarometri Koko maa 3,08, Lappi 2,77 ja Tornio 2,94 (2022)</p> <p>Kaupunkikeskustan elinvoimamittaus TornioHaaparanda 2022: 2,15, muutos 2021–2022 -12,7 %</p> <p>Matkailun vetovoima Torniossa 2022 59 225 yöpymistä (lkm), +26,6 %</p> <p>Oppilaitokset ja koulutustarjonta Lapin AMK, Lappia, PPO, Luovi</p> <p>Tonttituotanto Uusia tontteja 0 kpl 2022.</p> <p>Toteutuneet investoinnit</p>
2. Sujuvat liikenne yhteydet	<p>2.1. Kestävien liikkumuotojen kehittäminen (joukkoliikenne, kävely ja</p>	<p>2.1. Valmisteltiin kävelyn ja pyöräilyn hankkeita ja haettiin rahoitusta.</p>		

	<p>pyöräily, sähkö- ja kaasuautoilu)</p> <p>2.2. Tukholma-Haaparanta-Tornio-Helsinki uusi henkilöjunayhteys 2025-</p> <p>2.3. TornioHaparanda Matkakeskuksen ja Tornion rautatieaseman kehittäminen joukkoliikenteen solmukohtina</p> <p>2.4. Kemi-Tornion lentoaseman lentoliikenteen turvaaminen ja kehittäminen (edunvalvonta)</p> <p>2.5. Nopeiden tietoliikenneyhteyksien (valokuitu) edistäminen erityisesti Tornion taajama-alueella</p> <p>2.6. Tornio-Kolari radan sähköistämisen edistäminen</p>	<p>2.2. Edunvalvonta ja neuvottelut lukuisten eri toimijoiden kanssa. Laurila-Tornio-Haaparanta sähköistämishanke rakennusvaiheessa. Perämerenkaaren kehittämisvyöhyke AKKE hanke</p> <p>2.3. Joukkoliikenteen solmukohtien kehittämistä edistetty eri tavoin mm. käynnissä olevissa hankkeissa.</p> <p>2.4. Edunvalvonta ja neuvottelut lukuisten eri toimijoiden kanssa. Kemi-Tornion lentoasemaselvitys (Destia).</p> <p>2.5. Osallistuttu useisiin paikallisiin valokuituhankkeisiin ja tehty tiivistä yhteistyötä useiden verkko-operaattoreiden kanssa.</p> <p>2.6. Edunvalvonta ja neuvottelut lukuisten eri toimijoiden kanssa ml. Väylävirasto</p>		
<p>3. Kansainvälisesti houkutteleva yritys- ja investointiympäristö</p>	<p>3.1. Yrittäjämönteinen elinkeinopolitiikka ja päätöksenteko</p> <p>3.2. Tornion suurteollisuuden ja pk-yritysten liiketoiminnan sijoittautumis-, kasvu- ja kehitysmahdollisuuksia tukevat toimenpiteet</p> <p>3.3. Riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta uusilla ja kehitettävillä yritysalueilla (Kromilaakso, Arctio, Kyläjoki, Torppi)</p> <p>3.4. Aktiivinen sijoittautumis- ja yhteismarkkinointi</p> <p>3.5. Tornion kansainvälisen matkailuvetoisuuden kehittäminen ja matkailun toimintaedellytysten vahvistaminen (Master plan, Two Countries – One Destination TCOD)</p>	<p>3.1. Kaupungin elinkeinopolitiikkaa toteutettu kaupungin ja elinkeinoyhtiön kesken tiiviissä vuorovaikutuksessa kehittämissopimuksen mukaisesti. Päätetty osallistua mukaan Nuori Yrittäjyys toimintaan KH 9.5. § 184.</p> <p>3.2. New Business -hanke 2021-2023 (ÄRM) (Business Tornio). Tapaamiset ja tilaisuudet investoreiden ja suuryritysten edustajien kanssa Torniossa</p> <p>3.3. Haettu ja saatu EU Next Generation rahoitusta Arction kaavoitus- ja selvityksiä varten. Kyläjoen soveltuvuudesta</p>		

		<p>teollisuuskäyttöön on tehty esiselvitys</p> <p>3.4. Invest in Tornio – Invest in Future -hanke (Business Tornio)</p> <p>3.5. Two Countries – One Destination -hanke 2020-2022 (Business Tornio). Selvitetty Meri-Lapin Matkailu Oy:n toimintaedellytyksiä.</p>		
4. Osaajien Tornio	<p>4.1. Tornion kaupungin aseman vahvistaminen Lapin toisen asteen koulutuskeskuksena</p> <p>4.2. Tiivis oppilaitosyhteistyö (mm. kumppanuussopimukset Lappia, Lapin AMK, Peräpohjolan Opisto), uusien yhteistyömallien kehittäminen + yliopistoyhteistyö erityisesti Oulu, Rovaniemi, Luulaja</p> <p>4.3. Osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen</p> <p>4.4. Lapin työllisyyden kuntakokeilun läpivienti Torniossa 1.3.2021-31.12.2023</p> <p>4.5. Valmistaudutaan TE -palvelujen järjestämisvastuun siirtoon valtiolta kunnalle 2024</p>	<p>4.1. Monipuolinen yhteistyö Lappian kanssa eri aloilla. Lisäksi kumppanuussopimus.</p> <p>4.2. Monipuolinen kumppanuussopimus yhteistyö AMK:n, Lapin ja PPO:n kanssa.</p> <p>4.3. Päätetty osallistua House of Laplandin toimintaan. Sisäisen työantajakuvan kehittäminen Tuottavuutta ja hyvinvointia Jokivarteen – hankkeen puitteissa.</p> <p>4.4. Lapin työllisyyden kuntakokeilu jatkunut suunnitellusti. Kokeilu jatkuu 31.12.2024 saakka.</p> <p>4.5. Meri-Lapissa käynnistetty seudullinen valmistelu ja haettu rahoitusta AKKE-hankkeelle. KH. 5.9. § 312.</p>		
5. Kansainväliset ja kansalliset verkostot voimavarana	<p>5.1. TornioHaparanda kaksoiskaupunki yhteistyön kehittäminen yhteisesti hyväksytyin toimintasuunnitelman pohjalta, rajayhteistyön pääsopimuksen uudistaminen</p> <p>5.2. Pohjoismaisen yhteistyön edistäminen paikallisia aluetasoilla (mm. TornioHaparanda, Perämerenkaari, Tornionlaakso)</p> <p>5.3. Kansallisten ja kansainvälisten verkostojen hyödyn-</p>	<p>5.1 Hyväksytty rajayhteistyön uusi pääsopimus Kv. 20.6. § 73. Toimitettu yhteistä ToHa toimintasuunnitelmaa.</p> <p>5.2 Tornio osallistunut aktiivisesti Pohjoismaisten rajakomiteoiden toimintaan.</p> <p>5.3 Tornio ollut aktiivinen toimija eri verkostoissa. Liitytty mukaan Suomen tuulivoimakuntien verkostoon.</p>		

	täminen kaupungin kehittämisen mm. Kuntaliitto ja Seutukaupungit, Arctic Mayors Forum	5.4 Osallistuttu Oulu26 kulttuuripääkaupunki -hankkeen verkostoon ja tilaisuuksiin.		
	5.4. Oulu 2026 kulttuuripääkaupunkivuoden hyödyntäminen erityisesti kulttuurin toimialalla			

Hyvinvoiva ja osallistuva torniolainen				
Valtuustokauden strateginen tavoite	Toimenpiteet 2021–2025	Toimenpiteiden toteuma TP22	Mittarit	Mittarien toteuma TP22
6. Torniolaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävät toimenpiteet ja rakenteet	<p>6.1 Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävien elintapojen tukeminen palveluissa sekä esteettömät puitteet torniolaisten omaehtoiselle hyvinvoinnin edistämiseksi</p> <p>6.2 Tornion kaupungin ja Lapin hyvinvointialueen välisten yhdyspintojen tunnistaminen ja tarvittavien yhteistyörakenteiden luominen kunnassa ja hyvinvointialueella (mm. oppilas-huolto, kotouttaminen, ehkäisevä päihdetyö)</p> <p>6.3 Yhteistyö ja edunvalvonta Lapin hyvinvointialueen suuntaan torniolaisten palvelujen turvaamiseksi sairauksien ennaltaehkäisyssä ja sairaanhoidossa</p> <p>6.4. Kaikenikäisten syrjäytymisen ehkäisy kuntalaisten palveluissa ja toimijayhteistyössä</p> <p>6.5 Kuntalaisten hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen vaikuttavien päätösten vaikutukset arvioidaan ennalta</p> <p>6.6. UNICEF:n Lapsiystävällinen kunta -mallin käynnistäminen</p>	<p>6.1 HYTU-ohjelma ja väestöryhmittäiset ohjelmat on hyväksytty KV 31.10.2022</p> <p>6.2 Toimialat ovat listanneet yhdyspintoja ja nämä viety tiedoksi Laphan valmisteluun. Kotouttaminen sivistysltn:n ja ehkäisevä päihdetyö elämäntilanteen tehtäviin HS muutoksessa.</p> <p>6.3 Vaikuttamistoimielinten puheenjohtajat edustavat Laphan vastaavissa elimissä. Verkostoyhteistyössä valmisteltu järjestöavustusten periaatteet.</p> <p>6.4 HYTU-ohjelman poikkileikkaava teema ja toimenpiteet toimialoilta. Kahden pienryhmän perustaminen koulupudokasuhan alla oleville 9.luokkalaisille. Koulunuorisotyön laajeneminen 5-6-luokille.</p> <p>6.5 Perehtyminen EVAUS työkaluihin</p> <p>6.6 Työryhmän perustaminen Unicefin lapsiystävällisen kunnan hakua varten. Työryhmän ohjeiden mukaisesti</p>	<p>HYTE-kerroin - Prosessi-indikaattorit 14 kpl - Tulosindikaattorit 6 kpl</p> <p>TEA-viisari</p> <p>Kouluterveyskysely</p> <p>Kuntalais- ja päättäjätutkimukset</p> <p>Imago- ja vetovoimatutkimukset</p> <p>Toteutuneet toimenpiteet</p>	<p>HYTE-kerroin HYTE-kerroin €/asiakas 16,6 (2021: 18,3) - Prosessi-indikaattorit 14 kpl: HYTE TU rakenne on kunnossa, yksittäisissä indikaattoreissa kehitettävää - Tulosindikaattorit 6 kpl: Ylipainoisuus, kokemus terveydentilasta säilynyt ennallaan (skaalattu tieto). Kautumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot (yli 65v) kasvussa.</p> <p>TEA-viisari 2022 kyselyssä puutteita (puuttuu sote)</p> <p>Liikunta-aktiivisuus on raportoitu hyvinvointikertomuksessa. MOVE tuloksissa 2022 liian vähän liikkujat kasvussa. Kouluterveyskysely ei kyselyä 2022, jkt vuosi toteutus</p> <p>Kuntalais- ja päättäjätutkimukset</p> <p>Palveluliikennettä käytäville toteutettiin kysely sekä Webropolilla että paperisena 10/2022. Jaettu myös tiedoksi somen ja verkkosivujen kautta.</p>

		sesti hakuprosessi toteutetaan vuoden 2023 aikana.		Seutukaupunkien veto-voimatutkimus 2022: Tornio sijoittuu ulkoisen pehmeän vetovoiman osalta toiseksi parhaaseen viidennekseen (sija 18/57) ja sisäisen pehmeän vetovoiman osalta parhaaseen viidennekseen (sija 10/57). Tunnetuus ja imago ovat vertailuryhmässä hyvät.
7. Toimivat ja kehittyvät julkiset palvelut	<p>7.1. Sähköisten kuntapalveluiden kehittäminen asiakaslähtöisesti</p> <p>7.2. Palveluverkkoselvitys ja päätös tulevaisuuden palveluverkosta (erityisesti koulu- ja päiväkotiverkko)</p> <p>7.3. Uuden kirjastoauton monikäyttöinen hyödyntäminen mobiilina palvelupisteinä</p> <p>7.4. Yritysten ja kolmannen sektorin kanssa tehtävän yhteistyön tiivistäminen palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa (esim. palveluseteli)</p> <p>7.5 Kuntarajat ylittävä yhteistyö palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa (erityisesti Meri-Lapin kunnat + Haaparanta, Ruotsi)</p>	<p>7.1 Uusia sisäisiä ja ulkoisia sähköisiä palveluja otettu käyttöön 2 kpl (ePalvelulomakkeet, rakennusvalvonta) 2022. Toimeenpantu Digiagenda.</p> <p>7.2 Tornion kouluverkotyöryhmän perustaminen. Esitys kouluverkosta keväällä 2023.</p> <p>7.3 Tornion uusi kirjastoauto otettu käyttöön 9/2022.</p> <p>7.4 Harrastamisen Suomen mallissa harrasteryhmiä joka koulussa. Järjestäjinä seuroja ja yhdistyksiä.</p> <p>7.5 Lukioilla yhteinen erityisopettaja ja C-kielten opettaja. Selvitetty kielikoulun toimintaedellytyksiä. Järjestetty Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin / Mehiläinen Länsi-Pohjan toimintaa, taloutta ja omistuspohjaa (mm. alijäämä, palvelusopimus, osakekauppa), Musiikkiopiston ja Meri-Lapin jousikvartetin toimintojen kehittämiseksi perustettiin seudullinen kehittämissuostyöryhmä, jonka tehtävänä on miettiä toiminnan järjestämistä tulevaisuudessa. Tornionlaakson museolle päätettiin palkata Haaparannan kanssa kulttuuriperintökoordinaattori.</p>		<p>Sähköisessä hyvinvointikertomuksessa on sisällytetty EVAUS-työväline käyttöön otettavaksi, ja tähän tutustuttu.</p> <p>Toteutuneet toimenpiteet</p>
8. Elämänlaatu- palveluiden vahvistaminen	<p>8.1 Tornion kulttuuriohjelman laatiminen (uusi ohjelma)</p> <p>8.2 Tornion ydinkeskustan elävöittäminen tapahtumilla. Päätös PIOT ja</p>	<p>8.1 Ei toimenpiteitä 2022</p> <p>8.2 Tornion keskustassa järjestetty erilaisia tapahtumia sekä kaupungin että yksityisten toimesta. mm.</p>		

	<p>Happy New Twice tapahtumien jatkosta. Meän Kesä konseptin kehittäminen</p> <p>8.3 "Kulttuurikeskus Wanha Satama"</p> <p>8.4. Liikunta- ja urheilupaikkojen käyttöasteen nosto ja ympärivuotisuus (esim. Pohjan stadion)</p> <p>8.5. Liikunnanohjaus- ja neuvontaresurssien sekä liikkumisympäristöjen poikkihallinnollisen yhteistyön ja toimijayhteistyön edistäminen (seurakokous, erityisliikunnan resurssit, liikunta-neuvonta (Teaviisari –indikaattori), liikuntatoimi – tekninen toimi –yhteistyö)</p> <p>8.6 Torniolaisten aktivoiminen vapaan sivistystyön pariin</p>	<p>PIOT ja HNT toteutuneet suunnitellusti. Meän Kesä yhteismarkkinointimallin toteuttaminen jatkuu yrittäjien toiveesta.</p> <p>Otettu käyttöön uusi avustuslaji Tapahtumatuki KH. 7.11.22 § 401.</p> <p>8.3 Konseptointia kulttuurialueesta jatkettu ja kesällä 2023 tulee arkkitehtiopiskelija tekemään alueesta opinnäytetyön.</p> <p>8.4 Erityisenä toimenpiteenä käynnistetty Pohjan stadionin kehittäminen ympärivuotiseksi liikuntapaikaksi. Päätetty toteuttaa tekonurmikenttä ja esitetty valtion liikuntapaikka-avustuskohdeksi vuodelle 2024.</p> <p>8.5 Liikuntaneuvonnan osalta odotetaan Laphan toimenpiteitä asian suhteen. Järjestötreffit järjestöille, ei erikseen liikuntaseuroille (mukana Baletin tuki, budolajien edustus)</p> <p>Liikuntaseuroja kuultiin syksyllä mm. Pohjan Stadion kehittämissuunnitelman tiimoilta.</p> <p>8.6 Kansalaisopiston näkyvyyttä lisättiin.</p>		
<p>9. Osallistuva ja yhteisöllinen kaupunki</p>	<p>9.1 Tornion osallisuusmallin toimeenpano</p> <p>9.2 Kaupungin ja lakisäästeisten ja vapaaehtoisten vaikuttamistoimielinten yhteistyön kehittäminen palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä</p> <p>9.3 Veto- ja pitovoimaa vahvistava, yhteisöllisyyttä</p>	<p>9.1 Hyväksytty OSBU periaatteet KV. 26.9.22 § 93. Osallisuusmallin keskeisenä toimenpiteenä Tornion osallistuvan budjetoinnin toimeenpano.</p> <p>9.2 Vaikuttamistoimielimet on kutsuttu HY-TETU-ohjelmien valmistelutyöryhmiin.</p> <p>Ohjelmatyöryhmät koontuivat tammikuun</p>		

	<p>rakentava asukasviestintä ja – markkinointi</p> <p>9.4 Yhteisöllisten tapahtumien ja matalan kynnyksen kohtaamispaikkojen luominen ja mahdollistaminen</p> <p>9.5 Tornion kaupunki mahdollistaa verkostoille, yhteisöille ja seuroille (ml. kolmas sektori) hyvät puitteet toimia ja tehdä yhteistyötä (viestintä, tilat, saavutettavuus)</p>	<p>2022 loppuun saakka. Ohjelmatyö oli osa strategiatyön alaohjelmia.</p> <p>9.3 Kuntalaisten osallistumisen ja strategisen viestinnän kehittäminen Tornion kaupunkistrategian 2021–2025 toteutumisen tukena.</p> <p>Osallistuvan budjetoinnin aktiivinen kuntalaisviestintä: Osallistuvan budjetoinnin kuntalaisäänestys vuoden 2022 osalta ja ideahaku vuoden 2023 osalta järjestettiin loka-kuussa 2022: Äänestyksessä annettiin 434 ääntä, voittajaksi nousi uudet puistonpenkit ja pöytäryhmät. Ideahaku tuotti 230 ideaa, joista yhdeksän etenee kuntalaisäänestykseen vuonna 2023.</p> <p>Ehdotusten haku ja lehti-ilmoitukset viestitettiin kuntalaisille. OSBU-viestintää myös kaupungin Internet-sivuilla.</p> <p>Päätöksentekoviestinnän kehittäminen (valtuuston kokousten live-lähettykset). Valtuuston kokousten live-lähettykset hankitulla striimausjärjestelmällä aloitettiin vuoden 2022 aikana.</p> <p>Osallistuminen Lapin yhteismarkkinointiin House of Lapland -yhteistyön kautta.</p> <p>Järjestötreffien viestintä hyvinvointityössä. Vuonna 2022 järjestettyihin järjestötrefeihin kutsuttiin osallistujia lehti-ilmoituksella, Internet-uitisoinnilla ja Majakan verkostokirjeessä. Lisäksi jaettu</p>		
--	--	--	--	--

		paikallisille toimijoille kutsuna. 9.4 Tornio-päivät, osallistuminen syysmarkkinoille 9.5 Pirssillä Kylille – hanke. Meän talo, Åström, Porthan		
--	--	---	--	--

Toimiva kaupunkikonserni ja Lapin vetovoimaisin kuntatyönantaja				
Valtuustokauden strateginen tavoite	Toimenpiteet 2021–2025	Toimenpiteiden toteuma TP22	Mittarit	Mittarien toteuma TP22
10. Kestävä kunta- ja konsernitalous	<p>10.1 Talouden tasapainottaminen ja sopeuttaminen vastaamaan uutta kuntaa 1.1.2023-</p> <p>10.2 Kaupungin ja konsernin kokonaisinvestoinnit mitoitetaan rahoituksellisesti kestäväälle tasolle</p>	<p>10.1 Pidetty TA-seminaari.</p> <p>Talousarvio 2023, sekä TS 2024-2025 laadittu uusien tulo- ja menoennusteiden, sekä toimintaympäristön muutosten perusteella</p> <p>10.2 Tornion kaupungin investoinnit toteutuivat 7,3 milj. euroa (TA22 9,7 milj. eur). KV 30.1.2023 § 5 päätöksellä teknisten palvelujen lautakunnan vuoden 2022 talousarvion investointiosasta poistettiin päiväkotiverkoston muutokset ja siihen varatut 1 milj. euroa.</p> <p>Tornion kaupungin investointien tulorahoitus-% TP22 on 88,1 % (TP21: 78,5 %)</p> <p>Konsernin investointien tulorahoitus-% TP22 on 102,6 % (TP21: 105,4 %).</p>	<p>Kuntakonsernin talouden tunnusluvut</p> <p>Työelämän laatu (QWL)</p> <p>Henkilöstö-kustannukset</p> <p>Henkilötyövuosien määrä</p> <p>Sairauspoissaolot</p>	<p><u>Kuntakonsernin talouden tunnusluvut:</u></p> <p>Vuosikatteen ja poistojen suhde = 100 (TP21: 135)</p> <p>Lainojen ja vuokravastuiden määrä €/asukas = 4 890 (TP21: 5 100)</p> <p>Taseeseen kertynyt ylijäämä €/asukas = 2 508 (TP21: 2 505)</p> <p>Laskennallinen lainanhoitokate = 1,1 (TP21: 1,2)</p> <p>Kuntakonsernin kriisikuntakriteerit eivät täyty.</p> <p>Työelämän laatu (QWL) 68,7 %</p> <p>Henkilöstö-kustannukset 61 846 444 €</p> <p>Henkilötyövuosien määrä 1 226</p> <p>Sairauspoissaolot 20,9 kpv/htv</p> <p>Sairauspoissaolo – prosentti 7,54 %</p>
11. Hyvä hankintapolitiikka vahvistaa paikallista elinvoimaa	<p>11.1 Ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävät ja vastuulliset hankinnat (hankintalinjaukset)</p> <p>11.2 Tornio-kaupunkikonsernin hankintaosaamisen ylläpito ja vahvistaminen (hankintaohje, koulutukset)</p>	<p>11.1 Meri-Lapin alueen yrityksiltä hankittu yli 30 % kaupungin hankinnoista</p> <p>11.2 Tornion kaupungin hankintarajat ajantasaistettu KH 22.11. § 433.</p>		

<p>12. Uudistuva kaupunkikonserni ja vaikuttava omistajapolitiikka</p>	<p>12.1 Varautuminen konsernirakenteen muutoksiin ja konserniohjeen ajantasaistaminen</p> <p>12.2 Omistajapoliittisten tavoitteiden määrittely ja ajantasaistaminen</p> <p>12.3 Omistajaohjauksen menettelytapojen kehittäminen</p> <p>12.4 Kiinteistö- ja toimitilasalkun mukaiset toimenpiteet - huomioidaan järjestelyt Lapin hyvinvointialueen kanssa</p> <p>12.5. Kaupunkiorganisaation ja hallintosäännön uudistaminen 2022–2023</p>	<p>12.1 Konserniohjeen uudistus siirretty vuodelle 2023. Työvoimatasäätöön sidosyksikkö- asema purettu KH 14.11. § 421.</p> <p>12.2 Siirretty vuodelle 2023.</p> <p>12.3 Siirretty vuodelle 2023.</p> <p>12.4 Kiinteistö- ja toimitilasalkku hyväksytty KH. 31.1. § 46.</p> <p>12.5 Tornion kaupungin hallintosääntöä päivitetty vastaamaan uutta kuntaa (KV 25.4. § 46 ja 12.12. § 137). Pidetty USO6 hankkeen puitteissa kaksi työpajaa ja valmisteltu organisaatiouudistusta</p>		
<p>13. Henkilöstöstä huolehtiva työnantaja</p>	<p>13.1 Tornion kaupungin henkilöstöohjelma – ”Lapin vetovoimaisin kuntatyönantaja 2030”</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osaavan työvoiman varmistaminen nyt ja tulevaisuudessa - Henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen - Tavoitteellinen ja henkilöstölähtöinen johtaminen 	<p>13.1 Hyväksytty Tornion uusi henkilöstöohjelma KV. 29.8.2022 § 84.</p> <p>Rekrytointiprosessin kehittämiseksi hallintosäännön § 45 päivittäminen koskien viran- ja toimenhaltijan ratkaisuvaltaa henkilöstöasioissa, voimaan 1.1.2023 alkaen.</p> <p>Perhevapaalle jäävien työntekijöiden muistaminen.</p> <p>Ylimääräinen 50 euron ePassi etu henkilöstölle.</p> <p>Työhyvinvoinnin ja lähijohtamisen kehittämisen osalta toimeenpantoa tehty mm. Tuottavuutta ja hyvinvointia Jokivarteen –hankkeessa (työhyvinvointikyselyprosessi, kehityskeskustelumalli, palaverikäytännöt, erilaiset koulutukset, uudistetun intran käyttöönnotto ja</p>		

		henkilöstöoppaan laatiminen) Mehiläisen Esihenkilökompassi -työkalun käyttöönotto työkykyjohtamisen tueksi.		
--	--	--	--	--

8.2 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen toimialoittain 2022

8.2.1 Tarkastustoimi

Lautakunta:	Tarkastuslautakunta
Toiminnalliset tavoitteet:	
Vetovoimainen rajakaupunki	Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston alainen toimielin. Sen tehtävät ja asema poikkeavat muista toimielimistä. Lautakunnan ensisijaisena tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.
Toimivat ja uudistuvat palvelut	Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät siirtyivät arkistosihteerin viran tehtävistä syksyllä 2022 keskushallintopalveluihin perustetun toimistosihteerin toimen tehtäviin. Tarkastuslautakunta siirtyi sähköiseen kokouskäytäntöön syksyllä ja hankki sitä varten jäsenille siihen tarvittavat laitteet. Tarkastuslautakunta on kehittänyt omaa toimintaansa koulutuksilla ja arvioimalla omaa toimintatapaansa lautakunta- ja sen arviointityössä.
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	Lautakunnan toiminnan luonne rajoittaa lautakunnan osallisuuden ja kuntalaisvaikuttamisen mahdollisuuksia. Tarkastuslautakunta on seurannut ja arvioinut asumisessa ja ympäristössä tapahtuneita muutoksia vastuullisilta viranhaltijoilta saamiensa informaatioiden perusteella ja seuraamalla toimielinten päätöksentekoa. Kuntalaisten tyytyväisyyttä palveluihin on seurattu eri hallintokuntien keräämien ja lautakunnalle esiteltyjen palautteiden avulla sekä mm. median kautta.
Toimiva kaupunkikonserni / henkilöstö	Arviointityön painopistealueina vuonna 2022 olivat kaupunginhallitus, hyvinvointipalvelut ja sosiaali- ja terveyslautakunta, sivistyspalvelut ja sivistyslautakunta, elämänlaatulautakunta, Aineen taidemuseon johtokunta sekä konserniyhteisöt ja omistajaohjaus. Tarkastuslautakunnan henkilöstö käsitti syyskuulle 2022 saakka arkistosihteerin työpanoksen ja sen jälkeen kaupunginkanslian toimistosihteerin työpanoksen tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävissä. Tehtäväkokonaisuuden numeraaliseksi osuudeksi on arvioitu 0,50 htv.
Taloudelliset tavoitteet:	
Toimiva kaupunkikonserni / talous	Tarkastuslautakunta on alittanut talousarvionsa.

TARKASTUSTOIMI ULKONINEN LASKENTA	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-47 530	0	-47 530	-37 762	9 768	79,4%
PALKAT JA PALKKIOT	-39 490	0	-39 490	-34 697	4 793	87,9%
HENKILÖSIMUKULUT	-8 040	0	-8 040	-3 065	4 975	38,1%
ELÄKEKULUT	-6 590	0	-6 590	-2 584	4 006	39,2%
MUUT HENKILÖSIMUKULUT	-1 450	0	-1 450	-480	970	33,1%
PALVELUJEN OSTOT	-39 120	0	-39 120	-29 950	9 170	76,6%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-300	0	-300	-5 471	-5 171	1 823,7%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-86 950	0	-86 950	-73 183	13 767	84,2%
TOIMINTAKATE	-86 950	0	-86 950	-73 183	13 767	84,2%
TARKASTUSTOIMI SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-3 310	0	-3 310	-7 233	-3 923	218,5%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 310	0	-3 310	-7 233	-3 923	218,5%
TOIMINTAKATE	-3 310	0	-3 310	-7 233	-3 923	218,5%
TARKASTUSTOIMI YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-90 260	0	-90 260	-80 416	9 844	89,1%
TOIMINTAKATE	-90 260	0	-90 260	-80 416	9 844	89,1%

8.2.2 Keskushallintopalvelut

Lautakunta:	Kaupunginhallitus
Toimiala	Keskushallintopalvelut
Lautakunnan palvelualueet	Keskushallintopalvelut
Toiminnalliset tavoitteet:	
Vetovoimainen rajakaupunki	Uusi kaupunkistrategia laadittiin keväällä 2022. Business Tornion ja kaupungin välistä yhteistyötä toteutettiin kehittämissopimuksen mukaisesti ja työllisyyden kuntakokeilu onnistui hyvin. TCOD-hanke toteutui osittain suunnitellusti. Viestintä- ja markkinointitoimenpiteitä toteutettiin monin eri tavoin. Lisäksi tehtiin päätös HOL-toimintaan osallistumisesta 2023 lukien. Oppilaitosyhteistyössä kumppanuussopimus oli raamina ja toteutui hyvin. Saavutettavuuden edunvalvontaa jatkettiin läpi vuoden ajan. Väestötavoite ei toteutunut.
Toimivat ja uudistuvat palvelut	Sähköistä asiointia lisättiin edelleen. Isoja hankkeita tuli myös ns. Digiagendan ulkopuolelta. Kuntalaisia kuultiin eri yhteyksissä. Kehittämishankkeita ja koulutuksia olivat mm. USO6 ja KEINO-akatemiat. Eri verkostoissa oltiin mukana aktiivisesti. Koko vuoden ajan valmisteltiin sote-palveluiden siirtymistä Laphan alaisuuteen.
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	HYTETU-työtä jatkettiin aktiivisesti ja työtä ohjaamaan laadittiin HYTU-ohjelma. Osallistuttiin Pirssillä kylille -hankkeeseen. Osallistuvan budjetoinnin Tornion mallia kehitettiin edelleen. Toimijatrefejä järjestettiin yhdessä järjestöjen kanssa. Aluevaalit järjestettiin ensimmäistä kertaa.
Toimiva kaupunkikonserni / henkilöstö	Tornion kaupungin henkilöstöohjelma ajantasaistettiin. Työhyvinvointia kehitettiin erillisessä hankkeessa yhdessä jokivarren kuntien kanssa. Työkykyjohtamisen ohjelma uusittiin. Hallintosääntöä uudistettiin useaan otteeseen.
Taloudelliset tavoitteet:	
Toimiva kaupunkikonserni / talous	<p><u>Ulkoiset toimintatuotot:</u> Toteuma 5 524 728 e (211,7 %) eli 2,9 milj. eur talousarviota suurempi.</p> <p>Merkittävä osa tästä muodostui muista myyntituotoista (poikkeama +2,9 milj. eur) eli pääosin ns. Kejo-sähkön tuotoista. Tuet ja avustukset alittuivat noin 0,2 milj. eurolla. Työllisyystuen budjetointi- ja raportointikäytännöstä johtuen kustannuserän tuotot olivat keskuhallinnon osalta vain 8,8 % talousarvion budjetoiduista tuotoista (poikkeama -0,42 milj. eur). Muut toimintatuotot toteutuivat 389 tEur eli ne ylittivät talousarvion 168 tEurolla. Muiden toimintatuottojen keskeisin erä on käyttömaksuuden myyntivoitot, jotka ennusteista poiketen lopulta ylittivät talousarvion 163 tEurolla.</p> <p><u>Ulkoiset toimintamenot:</u> Toteuma -8 093 103 e (88,2 %) eli 1,1 milj. eur talousarviota pienempi.</p> <p>Työllisyyden hoidon osalta poikkeama oli 0,94 milj. eur ja tämä muodosti keskeisen osan henkilöstökulujen poikkeamasta. Ostopalve-luissa toteuma oli 89,9 %, missä keskeinen säästö muodostui useista eristä (mm. asiakaspalvelujen ostot, ICT, asiantuntijapalve-</p>

	<p>lut). Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat 52,8 % ja tässä keskeinen säästö tuli sähköstä. Avustusten toteuma oli 124,1 % ja keskeinen poikkeama oli työvoimalasäätiölle myönnetty ylimääräinen avustus. Muissa toimintakuluissa toteuman ylitys johtui jäsenmaksujen korjatusta kirjauskäytännöstä.</p> <p><u>Toimintakate:</u> Toteuma -2 568 375 eur (39,1 %) eli 4,0 milj. eur talousarviota parempi</p>
<p>Investointien toteutuminen:</p>	<p>Keskushallintopalveluiden investointimenot olivat 451 138 euroa ja investointitulot 12 698 euroa. Nettoinvestoinnit olivat -438 440 euroa.</p> <p>Talousarviossa investointimenoihin varattiin 673 490 euroa ja tuloihin 135 000 euroa.</p> <p>Tarkemmat tiedot investointien toteumasta keskushallinnon investointiosassa.</p>

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Keskushallintopalvelut Toiminnalliset tavoitteet						
Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Vetovoimainen rajakaupunki	1. Tornion väkiluku kasvaa	TK väestöennuste (laadittu 2019) 31.12.2022: 21 339 as. Tilanne 6/2021: 21 468 as. TA 2022 väestötavoite: 21 400 as.	Tornion voimassa oleva kaupunki-strategia (2017-2021) tähtää kokonaisuudessaan väestönkasvuun. Syksyllä 2021 käynnistetään uuden kaupunkistrategian laatiminen valtuustokaudeksi 1.8.2021-31.5.2025 ja tässä yhteydessä määritetään myös lähivuosien väestötavoite uudelleen.	Kaupungin väkiluku 31.12.	31.12.2021: 21 333 as. Väkiluku 6/2022: 21 310 as. (muutos 1-6/2022: -23 as.) Väkiluku 9/2022: 21 247 as. (muutos 1-9/2022 : -86 as.) Väkiluku 12/2022: 21 229 as. (ennakkoväkiluku, muutos 1-12/2022 - 104 as.) Tornion uusi kaupunkistrategia hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.4.2022 § 45	
	2. Investoinnit lisääntyvät, työpaikkamäärä kasvaa ja työttömyys vähenee	Aktiivinen elinkeinopolitiikka ja yritysmyönteinen päätöksenteko. Aktiivinen, kokeileva ja vaikuttava työllisyyspolitiikka	Tornion kaupungin ja Business Tornion kehittämissopimus - koordinointi mm. elinkeinoryhmässä Työllisyyden kuntakokeilu 1.3.2021-31.12.2024 TE-palvelujen on määrä siirtyä kunnille 1.1.2025.	Työpaikat lkm. (2015: 8 603) Yritysperstanta, netto Toteutuneet investoinnit Luovutetut yritystontit kpl Rakentamisen volyymi m ² (rakenusluvut)	Business Tornion kehittämissopimusta toteutettu suunnitellusti. Kehittämissopimus hyväksytty kh. 17.1.2022 § 10. Työllisyyskokeilu käynnissä suunnitellusti. Li-	

				<p>Yritysvaikutusten huomioiminen</p> <p>Elinkeinopoliittinen mittaristo (ELPO 2016: 6,9)</p> <p>Työttömyysaste %</p>	<p>säksi päätetty lähtee valmistelemaan TE2024 uudistukseen liittyen seudullista AKKE-hanketta.</p> <p>Työpaikat 2019 (uusin tieto): 8 697 kpl -> 2020: 8 579 kpl (-120 kpl)</p> <p>Yrityspersuntanta 1-12 / 2022 (+115, -53), netto +62</p> <p>Yritystontteja vuokrattu 6 kpl 1-12/2022</p> <p>Yrittäjien kuntabaronometrin tulokset (entinen ELPO) julkistettu 18.5.2022: Koko maa 3,08, Lappi 2,77, Tornio 2,94</p> <p>Työttömyysaste 6/2022: koko maa 9,9 %, Lappi 11 %, Tornio 9,2 %</p> <p>Työttömyysaste 12/2022: koko maa 9,9 %, Lappi 10,5 %, Tornio 9,8 %</p>	
	3. Matkailuveto-voiman vahvistaminen	Matkailuelinkeinon kehittäminen Torniossa	Kehittämishanke Two Countries - One Destination	Matkailutilastot ja tutkimukset	Two Countries - One Destination -	

			<p>(hallinnoijana Business Tornio), osallistuminen hankkeeseen</p> <p>Kuntarajat ylittävät matkailun kehittämistoimenpiteet (Lappi, Meri-Lappi, TornioHaparanda), sovitaan erikseen</p>	<p>Vetovoimakohteiden ja tapahtumien kävijämäärät</p> <p>Matkailuinvestoinnit</p> <p>Matkailun tulo- ja työllisyysvaikutukset / selvitys</p>	<p>matkailuhan- ketta viety eteenpäin hankesuunni- telman mu- kaisesti. Hanke päät- tynyt syys- kuussa 2022. Loppusemi- naari pidetty 15.9.2022.</p> <p>Meri-Lapin Matkailu Oy:n tulevai- suutta käsi- teltty seudulli- sesti ja osa- keyhtiö ajet- taneen alas 2023. Ti- lanne edel- leen kesken.</p> <p>Torniossa tammi-kesä- kuussa 20 042 yöpy- mistä (lkm.) 1-6 / 2022 muutos +29,1 %</p> <p>Torniossa tammi-joulu- kuussa 59 225 yöpy- mistä (lkm), 1-12 / 2022 muutos +26,6 %</p>	
	5. Myönteinen Tornio-kuva vahvistuu (brändi)	<p>Tornion veto- ja pitovoimaa kehittävät markkinointitoimenpiteet</p> <p>Sisäisen viestinnän kehittäminen</p>	<p>Työnantajakuvaan kehittäminen osaa- van työvoiman saatavuuden pa- rantamiseksi, asu- kasmarkkinointi</p> <p>Intranetsivuston uudistaminen</p>	<p>Kuntaimagotutkimukset</p> <p>Mediaseuranta</p>	<p>Tornion asu- kasvideot (4 kpl) julkaistu 3/2022.</p> <p>Seutukau- punkien veto- voimatutki- mus 4/2022: Tornio ulkoi- sen peh- meän veto- voiman osalta toiseksi par- haassa vii- denneksessä (sija 18/57) ja</p>	

					<p>sisäisen pehmeän veto-voiman osalta parhaassa viidenneksessä (sija 10/57). Tunnettuus ja imago vertailuryhmässä hyvät.</p> <p>Intranetin uudistamista viety eteenpäin suunnitellusti. Uusi intranet julkaistaan tammikuussa 2023.</p> <p>Mediaseurantaa tehty Retrieverin avulla.</p> <p>Tornion kaupunkistrategian viestintämateriaalit (painettu strategia, esite ym.) valmistuivat 11/2022.</p> <p>Tornion kaupunki osallistunut Tornionlaakson neuvoston ständillä Suomi Areenaan Porissa.</p> <p>Kaupunginvaltuuston kokousten livelähtykset omana työnä aloitettiin syyskuussa 2022.</p> <p>Tornion kaupunki osallistui omalla tel-</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>talla syysmarkkinoille 6.-8.10.2022, teemana osallistuva budjetointi.</p> <p>Rekrytointi- viestinnän kehittäminen aloitettu (mm. Kunta- rekryn työn- antajasivu käyttöön, vi- deoita some- markkinoin- tiin).</p> <p>Tornio.fi-mo- biilivalikoiden kehitystyö valmistui 10/2022.</p> <p>Tornio-brän- dituotetyö jat- kuu (uusina tuotteina mm. ämpäri 10/2022).</p> <p>Päätös House of Lapland -pe- rusrahoituk- seen osallis- tumisesta vuonna 2023 KH 7.11.2022 § 398.</p>	
	6. Vetovoimaiset ja vaikuttavat koulutuspalvelut	Tiivis ja vaikuttava yhteistyö Tornion kaupunki - kaupungissa toimivat oppilaitokset	<p>Tornion kaupunki - Lapin amk - Lapia kumppanuussopimuksen 2021-2023 sekä Tornion kaupunki - Peräpohjolan Opisto - kumppanuussopimuksen 2019-2022 toteutus.</p> <p>Toimenpideohjelmissa erikseen sovitut toimenpiteet</p>	<p>Kaupungissa toimivat oppilaitokset, koulutusalat/-ohjelmat ja niiden veto-voimaisuus</p> <p>Aloituspaiikat</p>	<p>Kumppanuussopimuksia toteutettu suunnitelman mukaisesti. Pidetty useampia teemakouksia (mm. kulttuuri, hyvinvointialue, matkailu, tulossa koulu- tus).</p>	

					<p>Lappian kanssa keskusteltu ja osin jo toteutettu uusia yhteistyöasi- oita (mm. ar- kisto, työllis- yys, tieto- hallinto, han- kinnat)</p> <p>Lapin AMK:ssa Torniossa 2021-2022 yhteensä 175 aloituspaik- kaa (liiketa- lous 75, tieto- jenkäsittely 75 ja kuva- taide 25). Vuonna 2023 yhteensä 202 aloituspaik- kaa (liiketa- lous 100, tie- tojenkäsittely 75, kulttuuri 27).</p> <p>Keskushallin- nossa toteu- tui yksi har- joittelu ja oman organi- saation si- sältä toinen.</p>	
	7. Saavutettavuuden parantaminen	<p>Laurila-Tornio-Haaparanta rai- deyhteyden kehit- täminen yhteis- työssä Väyläviras- ton, VR:n, lähialu- een kuntien sekä ruotsalaisten toi- mijoiden kanssa.</p> <p>Kemi-Tornio lento- aseman lentoli- kenteen turvaami- nen 1.9.2022 eteenpäin</p>	<p>Edunvalvonta ja osallistuminen Laurila-Tornio- Haaparanta rata- osuuden suunnit- teluun.</p> <p>Maakunnallinen ja seudullinen edun- valvonta sekä yh- teistyö Kemi-Tor- nion lentoaseman liikennöinnin tur- vaamiseksi.</p>	<p>Edunvalvonnassa onnistuminen</p> <p>Kemi-Tornion len- toaseman matkus- tajamäärä</p>	<p>Laurila-Tor- nio-Haapa- ranta radan sähköistämi- nen etene- mässä ra- kentamisvai- heeseen ke- sällä 2023. Hanke sai EU:n verkko- jen Eurooppa välineen ra- hoitusta ra- kentamisvai- heeseen 14,85 ME (4/22).</p>	

					<p>Kemi-Tornion lentoliikenteen uudelleen kilpailutusta valmisteltu yhdessä Traficom ja vastaavassa tilanteessa olevien lentoasemien / kaupunkien kanssa. Liikenne jatkuu massatuettuna (LTA1/2022, tuki 17 ME). Lennot tauolle 14.8. alkaen. Jatkuvat uudelleen tuettuina 31.10.2022 - 30.7.2023.</p> <p>Kemi-Tornion lentoasemalla 22 501 matkustajaa 1-12/2022 (+34,4 %).</p> <p>Edunvalvontaa ja kehittämistyötä tehty eri tavoin: Arctic Infrastructure Conference, Bothnian Arc liikennehanke, lausunnot, alueellisten lentokenttien verkosto yms. Lisäksi osallistuttu Vt. 4 juhlaseminaariin Oulussa. Destian tekemä Kemi-Tornion lentoasemaselvitys valmistui 12/2022.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

Toimivat ja uudistuvat palvelut	9. Sähköinen asiointi ja itsepalvelut lisääntyvät	Tornion kaupungin sähköisten palveluiden kehittäminen vuosittain päivitettävän digiagendan mukaisesti.	<p>Toteutetaan digiagendassa määrättyjä hankkeita</p> <p>Osallistuminen paikallisiin valokuituverkko-hankkeisiin</p> <p>Sähköisen päätöksenteon edellytysten lisääminen (sähköistetään 1-2 toimielintä lisää aiempien kv./kh./tepla lisäksi)</p>	<p>Sähköisten palvelujen käyttäjä- ja lukumäärä kasvaa</p> <p>Sähköisten palvelujen käyttäjätyytyväisyys</p> <p>Valokuituverkon kattavuus</p>	<p>Sähköisiä palveluita työntekijöiden käytössä 29 sovellusta ja kuntalaisille suunnattuja sovelluksia 16 kpl (uusina ePalvelulomakkeet + sähköinen rakennusvalvonta pilotti).</p> <p>Digiagendan hankkeet eri toteutusvaiheissa, osa siirtynyt eteenpäin. Lisäksi TA:n ulkopuolelta on tullut isoja hankkeita toteutettavaksi (mm. Helka-parknet SaaS, iPost, Kuntamallin mukainen osto- ja myyntireskontra).</p> <p>Suomi.fi -tunnistautumisella toteutuvat palvelut, mm. lomakkeiden sähköistämiprojekti (suunnattu kuntalaisille, ePalvelun sähköisiä lomakkeita käytössä 32 kpl).</p> <p>Paikallisissa valokuituhankkeissa tehty yhteistyötä eri operaattoreiden kanssa</p>	
---------------------------------	---	--	--	---	--	---

					<p>(KTVO, Valokuitunen, Täyskuitu)</p> <p>Toteutettu sivistyslautakunnan, elämänlaatulautakunnan ja tarkastuslautakunnan sähköistämiprojekti.</p> <p>Palomuurilaitteisto kahdennettu 12/2022</p>	
	10. Asiakslähtöinen palvelukulttuuri vahvistuu	<p>Asiakasosaamiseen kiinnitetään huomiota ja henkilöstöä kannustetaan asiakslähtöiseen kohtaamiseen.</p> <p>Asiakaspalauteohjelma sekä osallisuusmallin palvelupaukset käytössä.</p>	<p>Kohdennetun koulutuksen suunnittelu henkilöstön koulutussuunnitelmaan.</p> <p>Osallisuusmallin lupauksen omaksuminen asiakastyössä.</p>	<p>Tehdyt toimenpiteet (esim. toteutuneet koulutuspäivät)</p> <p>Asiakastyytyväisyys / -palaute</p> <p>Kuntapalvelututkimukset 2-4 vuoden välein</p> <p>TEA-viisari</p> <p>Hyvinvointikertomus</p>	<p>Kaupunki-strategian luonnos käytiin kuntalaislausunnolla otakan-taa.fi palvelun kautta (42 kommenttia).</p> <p>Osallisuusmallin toimenpidekirjaukset löytyvät hyvinvointi- ja turvallisuusohjelmista, ohjelma on hyväksytty valtuustossa 10/2022. Malli on omaksuttu mm. digigigendan kehittämistyöhön, osallistuvan budjetoinnin toimenpänossa, järjestötreffien työskentelyssä ja verkostojen huomiominen hyte-viestinnässä.</p>	

					Asiakaspalautteisiin on vastattu järjestelmän kautta.	
	11. Julkisten palveluiden tuottavuus, tehokkuus ja vaikuttavuus paranevat	Tornion kaupungin ja keskushallinnon toimialan palvelujen tuottavuus, tehokkuus ja vaikuttavuus paranevat	USO6 -verkostoprojektin kautta tehtävät toimenpiteet 2021-2022 Selvitetään keskitetyn hankintajärjestelmän käyttöönoton edellytykset + mahdollinen käyttöönotto	Tutkimukset ja selvitykset Palvelukustannukset Palveluiden optimointi Kaupungin omistamien tilojen käyttöaste	USO6 hankkeessa osallistuttu eri tilaisuuksiin ja pidetty kaupungin johtoryhmälle kaksi koulutuspäivää Torniossa 7. ja 14.2. kaupunkistrategiaan liittyen. Pidetty paikalliset työpajat 1.9. ja 23.9 sekä osallistuttu loppuseminaariin 5.10.2022. Hankintojen osalta osallistuttu KEINO akademian koulutuksiin. Keskitettyjen hankintojen osalta on käytössä Cloudia-järjestelmä, johon on integroitu sopimusarkiston Dynasty-tiedonsiirto. Hankittu Vertikal -ohjelma talouden seurantaan ja raportointiin 10/2022.	
	13. Kuntarajat ylittävä yhteistyö ja verkostojen hyödyntäminen sekä kehittäminen palveluissa	Tornion kaupunki osallistuu aktiivisesti kansallisten ja kansainvälisten verkostojen toimintaan	Mm. Uuden sukupolven organisaatiot (USO6) -hanke Perämerenkaaren ja Tornionlaakson	Tehdyt selvitykset ja päätökset	USO6 hankkeessa osallistuttu eri tilaisuuksiin ja pidetty kaupungin johtoryhmälle	

	veluiden järjestämisessä ja tuottamisessa		<p>neuvoston toimintaan osallistuminen.</p> <p>Arctic Mayors Forum</p>		<p>kaksi koulutuspäivää Torniossa 7. ja 14.2. kaupunkistrategiaan liittyen. Pidetty paikalliset työpajat 1.9. ja 23.9 sekä osallistuttu loppuseminaariin 5.10.2022.</p> <p>Tornion ja Haaparannan kaupunginhallitusten yhteistapaaminen 25.3.2022 ja Provinssin hallitus koolla maaliskuun vaihteessa Rokulla. TornioHaaparanda rajayhteistyön vuosikertomus hyväksytty kh. 21.2.2022 § 80 ja uusi pääsopimus hyväksytty Tornion osalta kv. 20.6.2022 § 73.</p> <p>Tornion kaupunki osallistunut aktiivisesti Perämerenkaaren ja Tornionlaakson neuvoston toimintaan (mm. hallitus, vuosikokous, hankkeet, tapahtumat). Perämerenkaaren yhdistyksen 20 v.</p>	
--	---	--	--	--	---	--

					<p>juhla järjestetty 25.8. Torniossa.</p> <p>Uusina verkostoina osallistuttu mm. Suomen tuulivoimakuntien verkostoon sekä alueellisten lentokenttien verkostoon.</p> <p>Arctic Mayors Forumin suhteen toiminta ollut vähäistä.</p> <p>Ystävyyskaupunkiyhteistyö laitettu tauolle Kirovskin osalta (kv. 28.3.2022 § 38).</p>	
	14. Maakunta- ja sote-rakenne -uudistuksen sekä muiden hallinnon uudistusten edellyttämien toimenpiteiden toteutus	Sote-uudistuksen valmistelu ja toimeenpano kunnassa (mm. hallinnolliset järjestelyt, henkilöstöjärjestelyt, aluevaalien toimittaminen).	Sote-uudistuksen valmistelu ja toimeenpano kunnassa (mm. hallinnolliset järjestelyt, henkilöstöjärjestelyt, aluevaalien toimittaminen).	Tehdyt toimenpiteet	<p>KV 28.02.2022 § 8 toimitannut siirtyvän henkilöstön ja omaisuuden selvityksen Lapin hyvinvointialueelle pyynnön mukaisesti (mm. sopimukset). Rajapintayhteistyöhön sekä eri työ- sekä valmisteluryhmiin on osallistuttu järjestyhteistyön sekä hyteturakenneluonnosteluun Lapin alueella. Valmistelua käsitelty HY-TETU -joryssa.</p>	

					<p>Hyvinvointialueelle siirtyvien kiinteistöjen vuokrasopimusten valmistelu käynnistettiin, neuvottelut päätökseen 2/2023</p> <p>Syys-lokuussa käynnistetty IT-hankintasopimusneuvottelut, joista päästy sopimukseen joulukuussa 2022.</p> <p>YT-neuvottelut Lapin hyvinvointialueelle siirtyvän henkilöstön osalta käyty loppukuun loppuun mennessä.</p> <p>Aluevaalit pidetty 23.1.2022, äänestysprosentti Tornio 51,2 %, Lappi 47,4 %, koko maa 47,5 %</p>	
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat - Koko väestö / työikäiset	Hyvinvointi ja turvallisuustyössä määritellyt tavoitteet ja kehittämis-kohteet ohjaavat toimialojen hyvinvointityötä esteettömien palveluiden edistämiseksi. Valtuuston 30.8.2021 hyväksymää osallisuusmallia toteutetaan toimialoilla.	Muutokset elintavoissa ja yleisessä hyvinvointitilanteessa raportoidaan vuosittain valtuustolle. Tarkastuslautakunta valvoo valtuuston onnistumista hyvinvointityössä. Toimialat kehittävät palveluitaan kuulemalla kuntalaisia eri tilaisuuksissa.	1) Väestön elintapojen muutokset 2) Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osuus 3) Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 4) Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijuus 5) Asiakasraadit 6) Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden seuranta tulosindikaattorilla	Kaupunginvaltuustolle on esitelty 6/2022 vuosittainen HYTE-indikaattoriraportti, sisältäen mittarit 1-2, 4 sekä 6-8. Mittarin osalta 3 otettu kantaa tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa.	

		kaupungin hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämisen yhteistyörakenteen perusta luodaan vuoden 2022 aikana.	rakenteen suunnittelussa.	kaattoreita hyödyn-tään: keskushal-linto, varhaiskas-vatus, peruskoulu, liikunta 7) Sairastavuus 8) Päihderikolli-suus	Asiakasraa-teja toteu-tettu kaava-proses-seissa. Kaupunki-strategian to-teuttamisoh-jelmana laa-dittu Tornion kaupungin hyvinvointi- ja turvalli-suusohjelma, joka hyväk-sytty kaupun-ginvaltuus-tossa 31.10.2022 § 108. Ohjel-man toi-meenpano aloitettiin vuonna 2022, ja to-teutetaan TA2023.	
	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Lapset ja lapsiperheet	Hyvinvointisuunnitelman alaohjelmana lasten ja perheiden hyvinvointi- ja turvallisuusohjelma sisältää riittävästi konkreettista hyvinvointia edistävää tekemistä ja mittarit.	Nimetyt ohjelma-työryhmän laatima toimenpideohjelma integroidaan toimialojen toimintasuunnitelmiin ja toteutetaan.	Hyvinvointikertomus Lasten ja nuorten hyvinvointi- ja turvallisuusohjelman mittarit Kouluterveyskysely OPH / MOVE- mittaristo	Lasten ja nuorten hyvinvointi- ja turvallisuusohjelman toimenpiteet ja mittarit on integroitu kaupunkistrategian toteuttamisohjelmiin. Väestöryhmittäiset ohjelmat on hyväksytty osana HYTU-ohjelmaa ja HY-TETU-rakenteissa seurataan toimialojen työskentelyä ohjelman sisältöjen osalta.	
	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Nuoret	Hyvinvointisuunnitelman alaohjelmana nuorten hyvinvointi- ja turvallisuusohjelma sisältää riittävästi	Nimetyt ohjelma-työryhmän laatima toimenpideohjelma integroidaan toimialojen toimintasuunnitelmiin ja toteutetaan.	Hyvinvointikertomus Nuorten hyvin-	Nuorten hyvinvointi- ja turvallisuusohjelman toimenpiteet ja mittarit on in-	

		konkreettista hyvinvointia edistävää tekemistä ja mittarit.		vointi- ja turvallisuusohjelman mittarit Kouluterveyskysely OPH / MOVE- mittaristo	tegroitu kaupunkistrategian toteuttamisohjelmiin, toimialojen raportoitavaksi. Tieto hyödynnetään hyvinvointikertomuksessa.	
	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -ikäihmiset	Hyvinvointisuunnitelman alaohjelma ikäihmisten hyvinvointi- ja turvallisuusohjelma sisältää riittävästi ikäihmisten konkreettista hyvinvointia edistävää tekemistä ja mittarit.	Nimetyn ohjelmatyöryhmän laatima toimenpideohjelma integroidaan toimialojen toimintasuunnitelmiin ja toteutetaan.	Hyvinvointikertomus. Ikäihmisten hyvinvointi- ja turvallisuusohjelman mittarit. Neuvoston kuulemiset.	Ikäihmisten hyvinvointi- ja turvallisuusohjelman toimenpiteet ja mittarit on integroitu kaupunkistrategian toteuttamisohjelmiin. Ikäihmisten neuvoston edustus on ollut mukana ohjelmatyöryhmässä ohjelman laadinnassa.	
	16. Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö tukee ja vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia	Omaehtoiseen hyvinvoinnin edistämiseen kannustavat, viihtyisät ja turvalliset elin- ja toimintaympäristöt.	HYTETU-johtoryhmä johtaa terveellisten, turvallisten, viihtyisien ja esteettömien asioiden toteutusta toimialoilla.	Liikenneturvallisuus-suunnitelman ja -työryhmän toimenpiteet Yleiskaava, maapolitiikka Luonto- ja viheralueet Tehdyt toimenpiteet	KH 28.03.2022 § 142 päätti osallistumisesta Pirsillä kylille hankkeeseen liikenneturvaurheen aloitteesta, ja asia siirtynyt valmisteluun, osana HYTETU -ohjelmaan kirjatun asumista ja elinympäristöä koskevia toimenpiteitä. Hankkeessa on organisoitu käyttäjäkysely koskien palveluliikennettä Torniossa. Loppuraportti valmistunut	

					12/2022 sisältäen muun muassa palveluliikenteen kehittämisehdotukset.	
	17. Kuntalaisten yhteisöllisyys ja me-henki vahvistuvat	Kaupunginvaltuuston 30.8.2021 hyväksymä osallisuusmalli on integroitu toimialojen toimintaohjelmiin.	<p>Toimijatreffit eri yhteisöjen kanssa.</p> <p>Osallistavan budjetoinnin periaatteiden laatiminen ja toteuttaminen.</p> <p>Osallisuutta tukevan verkkoviestinnän kehittäminen</p>	<p>Yhdistyksiä / 1000 as.19,2 (2017)</p> <p>Toimijatreffien osallistujamäärät ja toimijoiden kohderyhmät.</p> <p>Yhdistysten aktiivisuus ja toiminta.</p> <p>Kuntalaiskuulemiset budjetoinnin osalta.</p> <p>Kouluterveyskysely</p>	<p>Toimijatrefeillä 7.6.2022 yhteensä 24 osallistujaa ja keskustelussa yhteistyö osallisuuden kokemuksen vahvistamiseksi erityisesti nuorten osalta, ikäihmisten digitaalisten taitojen kehittämisestä sekä omaehtoisen hyvinvoinnin edistämiseksi yhteistyön eri keinoin.</p> <p>Osallistuvan budjetoinnin vuoden 2022 TA-varaus 20 000 eur. Osbu-valmistelua tehty osana hyvinvointityötä ja viestintää. Osbu-linjaukset päätetty kv. 26.9.2022 § 93. Vuoden 2022 äänestys ja 2023 ideoiden keittäys toteutettu 10/2022 (otakantaa.fi + syysmarkkinat, 14.10.2022 457 ääntä). Kh. hyväksynyt 20.12.2022 § 473 yhdeksän OSBU-</p>	

					kohdetta jatkoäänestykseen vuodelle 2023.	
	18. Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet kotikaupunkinsa asioihin paranevat	Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien vahvistaminen	Tornion osallisuusmallin toimeenpano Aluevaalien toimitaminen 23.1.2022 Sähköisten palveluiden vahvistaminen osana palvelujärjestelmää	Osallistumis- ja vaikuttamiskanavat (tilaisuudet, osallistujat, kanavat) Kuntalais- ja asiakaspalautteiden määrä Äänestysaktiivisuus (Kuntavaalit 2017: 58 %)	Organisointia valmisteltu osana kaupunkistrategiaa sekä hyvinvointi- ja turvallisuusohjelmissa konkreettiset esitykset. Osallisuusmallin mukaisen osallistuvan budjetoinnin periaatteet on vahvistettu valtuustossa ja kaupungin hallitus päätti 19.9.2022 § 338 toimittaa kolme ehdotusta kuntalaisäänestykseen koskien vuoden 2022 varatun määrärahan käyttöä ja kuntalaisäänestyksessä valituksi tuli annettujen äänien mukaisesti kaupunkikeskustan viihtyvyyden parantaminen puistonpenkkejä roskakoreineen. Vuoden 2023 ehdotukset (9 ehdotusta) toteutetaan KH:n 20.12.2022 § 473 päätöksellä vuoden 2023 alussa. Sähköinen asiakaspa-	

					<p>lautejärjestelmä on käytössä ja ohjaus käsitteilyyn toimii toistaiseksi ilman analysointia.</p> <p>Järjestöyhteistyön yhdyspintoja (kaupunki – Lapha) on käsitelty hyvinvointialuevalmistelun Järjestöyhteistyön koordinaatio-työryhmässä, jossa kaupungin edustus keskuksenhallinnosta.</p> <p>Aluevaalit pidetty suunnitellusti 23.1.2022.</p>	
Toimiva kaupunkikonserni	19. Talouden tasapainottaminen	<p>Vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen.</p> <p>Talouden tasapainottaminen ja toimintojen sopeuttaminen.</p> <p>Rakenteelliset uudistukset palvelujen järjestämisessä ja henkilöstörakenteessa</p>	<p>Tilikauden kuukausittaisen tuloksen seuraaminen ja raportoinnin kehittäminen, reagointi poikkeaviin toimintakuluihin, taloustyöryhmän toiminnan aktivointi</p> <p>Eläköitymisen hyödyntäminen, mahdollisuus muuttaa lomarahat vapaiksi, työhyvinvointi ja työkyvyn ylläpito poissaolojen minimoiseksi ja työssä jaksamiseksi</p> <p>Tilahallinnan resurssitehokkuus</p> <p>Perusopetuksen kouluverkon ja ryhmäkoon tarkastelu</p>	<p>Kaupunkikonsernin taloudellisten raja-arvojen toteutuminen (tavoite max.1 raja-arvo täytty 2022)</p> <p>Peruskunnan tilikauden tulos on tasapainoinen</p> <p>Peruskunnan ja konsernin lainakanta €/asukas alle koko maan kuntien keskiarvon</p> <p>Henkilöstömenot eivät kasva vuoteen 2021 verrattuna</p> <p>Yhteisöverotulo kasvaa vuoteen 2021 verrattuna</p> <p>Työllisyysaste nousee</p>	<p>Kuukausiraportit: tammikuu KH 21.2.2022 § 83 / helmikuu KH 21.3.2022 § 122 / huhtikuu KH 23.5.2022 § 212 / toukokuu KH 27.6.2022 § 267 / heinäkuu KH 15.8.2022 § 282 / elokuu KH 19.9.2022 § 334 / lokakuu KH 22.11.2022 § 432 / marraskuu 20.12.2022 § 463</p> <p>Osavuositarkastukset: maaliskuu</p>	

			<p>talouden reunaehdot huomioiden</p> <p>Tuottavuuden ja työllisyysasteen parantaminen</p>		<p>KH 9.5.2022 § 191, KV 30.5.2022 § 58 / kesäkuu KH 15.8.2022 § 281, KV 29.8.2022 § 82 / syyskuu KH 7.11.2022 § 390, KV 14.11.2022 § 117</p> <p>Kaupunginvaltuuston talousarvioseminaari pidettiin 30.5.2022</p> <p>Keskusjärjestöjen sopimusneuvottelut saatu päätökset ja nostavat keskushallinnon henkilöstömenoja n 30 000 e TA2022.</p> <p>Kiinteistö- ja toimitilaisalku päivitetty ja hyväksytty KH 31.1.2022 § 46</p> <p><u>Kesäkuun osavuositauksen ennuste 12/2022:</u></p> <p>Vuosikatteen ennuste 2 428 484 eur, poistojen ennuste -6 000 000 eur</p> <p>Tilikauden tulokseksi enustetaan -3 571 516 eur</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>Raja-arvoista toteutuu kaksi: vuosikatteen ja poistojen suhde 71 % (raja-arvo alle 80 %) sekä laskennallinen lainanhoitokate 0,6 (raja-arvo alle 0,8).</p> <p><u>Syyskuun osavuositauksen ennuste 12/2022:</u></p> <p>Vuosikatteen ennuste 7 163 240 eur, poistojen ennuste -6 084 700 eur</p> <p>Tilikauden tulokseksi enustetaan 1 078 540 eur</p> <p><u>TP 2022:</u></p> <p>Vuosikatteen toteuma 6 256 138 eur, poistot -6 118 122 eur</p> <p>Tilikauden ylijäämä 166 289 eur</p> <p>Kriisikuntakriteerien raja-arvot eivät toteudu.</p>	
	20. Omistajapolitiikan ja omistajaohjauksen vahvistaminen	Tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa otetaan huomioon talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus, varmistetaan että tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon	Yhteisön hallintoelimestä omistajan edustajat valvovat, että hallitus toteuttaa niitä tavoitteita ja tarkoituksia, joita omistaja on yhteisölle asettanut	Tytäryhteisöt noudattavat konserniohjetta ja omistajapolitiikkaa	Konsernijaosto kokoonnutun yhdeksän kertaa 1–12/2022. On kuultu tytäryhteisöjen tilannekatsauksia. Konsernija-	
				Kaupungin ei tarvitse puuttua tytäryhteisön operatiiviseen toimintaan ja käyttää omistaja-		

		<p>kaupungin kokonaisuus</p> <p>Tytäryhteisöjen tavoitteet ovat yhtenevät emon kanssa</p> <p>Omistajapolitiikan toteuttaminen kaupunkistrategian mukaisesti</p>	<p>Toimintakykyiset kuntakonsernit - hankkeen (TOK3) toimenpiteet (mm. tilaisuudet ja koulutukset)</p> <p>Vuorovaikutus yhteisöjen kanssa uuden kaupunkistrategian valmistelutyössä</p>	<p>ohjausta hallituksen/ toimitusjohtajan esityksen vastaisesti</p> <p>Tytäryhteisöt toimivat kaupunkistrategian mukaisesti</p>	<p>osto on antanut omistajaohjausta tytäryhteisöille tapauskohtaisesti ja kuulut asiantuntijoita mm. sähkömarkkinoiden toimintaan liittyen.</p> <p>Tytäryhteisöt ovat pyytäneet kaupungilta tarvittaessa ennakokannan yhtiön merkittävimpiin toiminnan muutoksiin.</p>	
	21. Strateginen henkilöstöjohtaminen	<p>- Työelämän laadun kehittäminen</p> <p>- Vaihtuvuuden vähentäminen</p> <p>- Terveysperusteisten poissaolojen vähentäminen</p>	<p>Henkilöstöohjelman uusiminen</p> <p>Tuottavuutta ja työhyvinvointia jokivarteen -hanke</p> <p>Työkykyjohtamisen mallin päivittäminen ml. ohjelman käyttöönotto</p> <p>Sisäisen viestinnän kehittäminen</p>	<p>Työelämänlaatuindeksi QWL</p> <p>Työyhteisö- ja esimiespalaverit</p> <p>Kehityskeskustelujen toteutuminen, koettu hyödyllisyys</p> <p>Terveysperusteisten poissaolojen lkm.</p>	<p>Henkilöstöohjelma hyväksytty kv. 29.8.2022 § 84.</p> <p>Tuottavuutta ja työhyvinvointia jokivarteen -hanketta jatkettu suunnitellusti (mm. työhyvinvointikyselyprosessi, intranetin päivitysprojekti, palaverikäytäntöjen kehittäminen, kehityskeskustelujen päivittäminen, työyhteisösovittelijoiden kouluttaminen).</p> <p>Työkykyjohtamisen ohjelma (Mehiläisen esimieskompassi) otettu käyttöön.</p>	

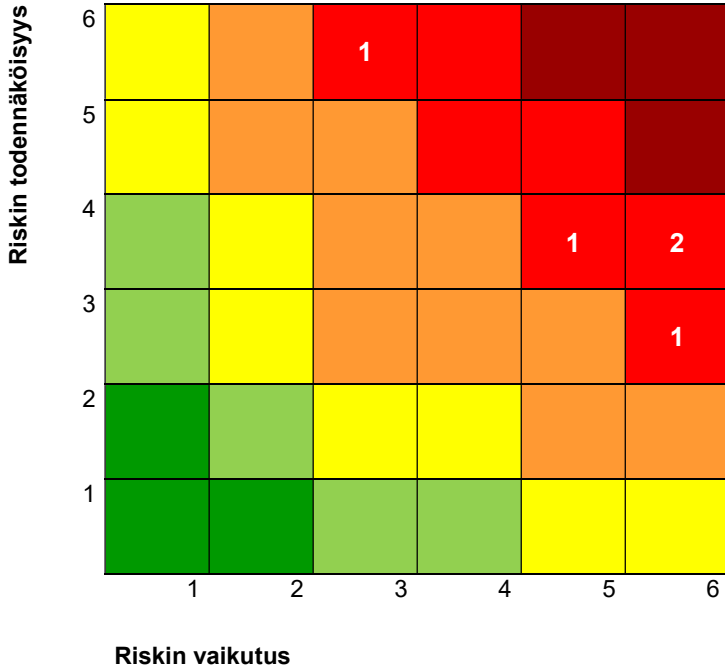
					<p>Toteutettu työhyvinvointikyselyt. Keskushallintopalvelujen QWL-indeksi 53,4 % (lyhyen aikajänteen tavoite 57,1 %). Suositelluhalukkuus NPS -8. Vastausprosentti 50 %.</p> <p>Vuoden 2021 henkilöstökertomus hyväksytty KV 30.5.2022 § 56.</p> <p>Perhevaapaalle jäävien Tornio-lahjoja luovutettiin vuoden 2022 aikana yhteensä 19 kappaletta.</p>	
	22. Johtamisjärjestelmän kehittäminen	<p>Hallintosääntö, hankintaohje jne. ajantasalla pitäminen ja päivittäminen tarkoituksenmukaiseksi</p> <p>Johtamisjärjestelmä reagoi ulkoisiin ja sisäisiin muutostekijöihin mm. valmistautuminen hyvinvointialueen perustamiseen</p> <p>Johtoryhmätyökentelyn aktivoiminen</p>	<p>Hallintosäännön päivitys</p> <p>Johtamisjärjestelmän muutokset</p> <p>Johtoryhmätyökentelyä koskeva koulutus</p>	<p>Uudistettu hallintosääntö</p> <p>Päätetyt / toteutetut johtamisjärjestelmän muutokset</p> <p>Toteutettu johtoryhmän koulutus</p>	<p>Hallintosääntöä päivitetty (luku 17), KV 25.4.2022 § 46 ja 12.12.2022 § 137. Uusi hallintosääntö voimaan 1.1.2023 alkaen, keskeinen päivitys koskien § 45 viran- ja toimenhaltijan ratkaisovalta henkilöstöasioissa.</p> <p>Hankintaohjetta päivitetty hankintarajojen osalta 12/2022, voimaan 1.1.2023. Konsernin</p>	

					<p>hankintaohje päivitetty vuonna 2023.</p> <p>Valmisteltu laajempaa hallintosäätöpäivitystä syksyn 2022 USO6 -työpajoissa. Vuonna 2023 tai valtuustokauden 2025 alussa mahdollinen isompi HS muutos.</p> <p>Johtoryhmätyöskentelyn koulutuksia ja aktivointia suunniteltu.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

Keskushallintopalvelut Riskienhallinta					
Riskityyppi	Riski ja kuvaus	Riskiarvio	Toimenpiteet	Toteuma	Vastuhenkilöt
Strateginen riski - Ulkoinen	Koronaviruspandemia aiheutti Suomeen poikkeusolot keväällä 2020 ja koko loppuvuosi elettiin koronan varjossa. Pandemia kiihtyi uudelleen syksyllä 2020.	Todennäköisyys: 4 Vaikutus: 6 24	Noudatetaan Suomen kansallisia ohjeita pandemian hoidossa ja sopeutetaan kaupungin toiminta niiden mukaisesti	Sote raportoinut kaupungin johtoryhmässä tilannekatsauksen säännöllisesti. Etätyö ja sairauspoissaoloikäytännöt ohjeistettu ja tarkastettu. Kerätty edelleen taloustietoja koronapandemian taloudellisista vaikutuksista kaupungille (YL-koodi).	
Taloudellinen riski - Ulkoinen	Kuntatalous ei ole tasapainossa. Erikoissairaanhoidon kustannukset kasvavat. Kunnan velkamäärä kasvaa.	Todennäköisyys: 4 Vaikutus: 6 24	Talouden tasapainottamisohjelma.	Taloutta tasapainotettu erillispäätöksin ja linjauksin mm. kuukausiraporttien ja osavuositarkastusten yhteydessä. Erillistä talouden tasapainottamisohjelman laatimista ei ole käynnistetty.	Jukka Kujala, Anne Vuorjoki, Sampo Kangasalo, Leena Karjalainen, Ilkka Halmkrona, Markus Kannala
Taloudellinen riski - Ulkoinen	Mehiläinen Länsi-Pohja Oy sopimus (15 v.). Erikoissairaanhoidon lasutus ml. Mehiläinen Länsi-Pohja Oy.	Todennäköisyys: 4 Vaikutus: 5 20	Omistajaohjaus Mehiläisen osalta jatkuva seuranta ja neuvottelut sopimuksen toteutumisesta.	Sovittelumenettelyn myötä toteutunut taloudellinen vastuu. Riski on realisoitunut, mutta prosessi on kesken Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin alijäämien kattamisperiaatteista sekä siirtoviivepäiviin liittyvän hoidon kustannuksista ja suorista koronakorvauksista Mehiläinen Länsi-Pohjan kanssa.	Jukka Kujala, Leena Karjalainen, Raila Pelto
Taloudellinen riski - Sisäinen	Lainanotto (hyväksytyt periaatteet). Lainanotto kasvanut koko ajan. Lainamäärä ei vielä kriittinen (alle valtakunnan keskiarvon). Velkaantuminen	Todennäköisyys: 3 Vaikutus: 6 18	Isot investoinnit toteutetaan lainarahalla. Tulorahoitus ei riitä kuluihin (negatiivinen vuosikate).	Pitkäaikaista lainaa nostettiin joulukuussa 10 milj. euroa. Lainamäärä per asukas on alle	Jukka Kujala, Anne Vuorjoki, Markus Kannala

	pitäisi saada hallintaan. Korkoriski.			<p>valtakunnan keskiarvon. Tornion kaupungin keskimääräinen lainakanta 31.12.2022 tilanteessa on 2 928 eur/asukas ja kaikkien kuntien keskimääräinen lainakanta 3 363 eur/asukas.</p> <p>Vuosikate on 6 256 138 eur positiivinen.</p> <p>Korkotaso oli vuoden alussa matala, mutta korot nousivat jyrkästi loppuvuotta kohden.</p> <p>Tornion kaupungin lainakannan keskikorko on 1,486 %.</p>	
Toiminnallinen riski - Sisäinen	<p>Hankintojen toteutuksessa ei noudateta hankintakalenteria.</p> <p>Kilpailutuspyynnöt toimialoilta tulevat kiire aikataululla hankintapalveluihin, jolloin hankintaprosessin laadukkaaseen hoitamiseen ei ole riittävästi aikaa.</p> <p>Toimialojen toimittamat substanssiedot hankintaprosessissa ovat puutteellisia.</p> <ul style="list-style-type: none"> Tarjoajille ei jää hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävästi aikaa tarjouspyyntöihin vastaamiseen Lyhyet urakkaajat johtavat kalliimpiin hintoihin ja todennäköisesti huonompaan palvelun laatuun 	<p>Todennäköisyys: 6</p> <p>Vaikutus: 3</p> <p>18</p>	<p>Hankintaohjeen ja hankintakalenterin noudattaminen.</p> <p>Kilpailutusprosessien toteuttamisen aikaistaminen vuoden ensimmäiselle ja toiselle neljännekselle.</p>	<p>Hankintatoimessa on tapahtunut henkilövaihdoksia 1.8.2022 lukien. Hankintojen ohjausryhmä koontunut elokuussa ja ohjausryhmässä käyty läpi hankintatoimea ja sen tavoitteita.</p> <p>Hankintakalenterissa on pysytty.</p> <p>Vuoden 2022 urakat on pystytty tekemään sulamaan aikana.</p> <p>Urakka-aikojen vuoksi ei ole havaittu kustannusten nousua.</p> <p>Hankintakalenterin suunnitelmallisuutta on parannettu yhdessä toimialojen kanssa.</p>	Sampo Kangasalo, Leena Karjalainen, Markus Kannala, Ilkka Halmkrona

	<ul style="list-style-type: none"> • Maanrakennusurakkoja ei saada toteutettua kesäkautena • Tarjotut hinnat sisältävät kii-reellisestä aikataulusta johtuvia riskivarauksia 			<p>Hankintojen ohjausryhmä on koostunut tiiviisti, mikä on eliminoinut riskiä.</p> <p>Toimialoilta saatu tarjouspyyntöjen sisältö on ollut tarkkaa ja täsmällistä.</p>	
--	--	--	--	--	--

KESKUSHALLINTOPALVELUT ULKOKINEN LASKENTA	TA 2022	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYNTITUOTOT	1 523 023	0	1 523 023	4 477 871	2 954 848	294,0%
MAKSUTUOTOT	0	0	0	1 704	1 704	
TUET JA AVUSTUKSET	865 710	0	865 710	656 539	-209 171	75,8%
MUUT TOIMINTATUOTOT	221 100	0	221 100	388 613	167 513	175,8%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 609 833	0	2 609 833	5 524 728	2 914 895	211,7%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-3 898 520	0	-3 898 520	-3 204 191	694 329	82,2%
PALKAT JA PALKKIOT	-3 075 680	0	-3 075 680	-2 503 877	571 803	81,4%
HENKILÖSIVUKULUT	-822 840	0	-822 840	-700 313	122 527	85,1%
ELÄKEKULUT	-740 890	0	-740 890	-593 749	147 141	80,1%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-81 950	0	-81 950	-106 564	-24 614	130,0%
PALVELUJEN OSTOT	-4 393 785	0	-4 393 785	-3 949 296	444 489	89,9%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-358 690	0	-358 690	-189 516	169 174	52,8%
AVUSTUKSET	-501 710	0	-501 710	-622 826	-121 116	124,1%
MUUT TOIMINTAKULUT	-26 250	0	-26 250	-127 274	-101 024	484,9%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 178 955	0	-9 178 955	-8 093 103	1 085 852	88,2%
TOIMINTAKATE	-6 569 122	0	-6 569 122	-2 568 375	4 000 747	39,1%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT				-242 399		
KESKUSHALLINTOPALVELUT SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYNTITUOTOT	1 987 026	0	1 987 026	1 892 473	-94 553	95,2%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 987 026	0	1 987 026	1 892 473	-94 553	95,2%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-91 574	0	-91 574	-119 759	-28 185	130,8%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	-870	-870	
MUUT TOIMINTAKULUT	-199 260	0	-199 260	-199 595	-335	100,2%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-290 834	0	-290 834	-320 225	-29 391	110,1%
TOIMINTAKATE	1 696 192	0	1 696 192	1 572 249	-123 943	92,7%
KESKUSHALLINTOPALVELUT YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 596 859	0	4 596 859	7 417 201	2 820 342	161,4%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 469 789	0	-9 469 789	-8 413 327	1 056 462	88,8%
TOIMINTAKATE	-4 872 930	0	-4 872 930	-996 126	3 876 804	20,4%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	0	0	0	-242 399	-242 399	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-4 872 930	0	-4 872 930	-1 238 525	3 634 405	25,4 %

Lukuihin sisältyvät työllistämisen tuet ja kulut:

Keskushallintopalvelut	Työllistäminen
Henkilöstökulut	-325 105
Muut menot	-429 015
Työllistämistuki	15 197
Muut tulot	16 973
Nettomeno	-721 951

8.2.3 Hyvinvointipalvelut

Lautakunta:	Sosiaali- ja terveyslautakunta
Toimiala	Hyvinvointipalvelut
Lautakunnan palvelualueet	Sosiaalityö ja vammaispalvelut, vanhus- ja hoitopalvelut, terveystalot
TOIMINNALLISET TAVOITTEET:	
Vetovoimainen rajakaupunki	Terveysneuvontapiste toimi edelleen rajalla ja Länsi-Suomen merivar- tisto antoi virka-apua rajanylityksiin liittyvissä ongelmatilanteissa.
Toimivat ja uudistuvat palvelut	Yhteistyö Länsi-Pohja Mehiläinen Oy:n kanssa toteutui sopimuksen mu- kaisesti. Yksityisillä palvelutuottajilla oli vaikeuksia saada riittävästi hen- kilöstöä kesän aikana palvelujen tuotantoon, mistä seurasi asiakkaiden määrän kasvu omaan tuotantoon. Sähköisten palvelujen käyttö on li- sääntynyt pandemian seurauksena. Toimialan ja lautakunnan kokouk- set on järjestetty hybridimallilla.
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	Ennaltaehkäisevät palvelut on tuotettu valtakunnallisten suositusten mukaisesti. Asetusten mukaiset terveystarkastusten määräjajat ovat to- teutuneet. Palautteet on huomioitu palveluja suunniteltaessa ja järjestet- täessä.
Toimiva kaupunkikonserni	Hoitohenkilökunnan saatavuus oli vaikeaa koko vuoden ajan. Rekrytoin- nin helpottamiseksi ja palvelujen turvaamiseksi otettiin käyttöön touko- syyskuun väliseksi ajaksi taloudellisia etuuksia mm. hälytysrahan nosto, ilmaisia asuntoja sijaisille ja vihjepalkkio.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Toimiva kaupunkikonserni / Talous	Talous toteutuu alijäämäisesti. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna menojen ylitykset muodostuvat erikoissairaanhoidosta 2,5 milj. eur, las- tensuojelun ostoista 1,5 milj. sekä henkilöstökuluista palkat 1,9 ja sivu- kulut 1,53 milj. eur. Muutettuun talousarvioon verrattuna erikoissairaanhoido ylittyi 688 tEur, lastensuojelun ostot ylittyivät 303 tEur, palkat ylittyivät 375 tEur ja sivu- kulut ylittyivät 1,1 milj. eur. Tuotot ylittyivät alkuperäiseen talousarvioon nähden 3,5 milj. eur ja muutettuun talousarvioon nähden 751 tEur. Hyvinvointipalvelujen nettoylitys on alkuperäiseen talousarvioon nähden 5 milj. eur ja muutettuun talousarvioon nähden 1,7 milj. eur.
Investointien toteutuminen:	Investoinnit toteutuivat suunnitelmien mukaisesti.

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Sosiaali- ja terveyslautakunta						
Toiminnalliset tavoitteet						
Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Vetovoimainen raja-kaupunki.	2. Investoinnit lisääntyvät, työpaikkamäärä kasvaa ja työttömyys vähenee	Pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee ja nuorten työllisyys paranee.	Aktiivinen osallistuminen työllisyyskokeiluhankkeeseen.	Työttömyysaste % Palkkatuella työllistettyjen määrä.	Työllistämistuen avulla työllistettäviä ei ole riittävästi. Työvoimapula näkyy myös työllistettävien saatavuudessa. Työllistämistuellä työllistetty ruokapalvelutyöntekijöitä, hoitoapulaisia, laitoshuoltajia ja toimistotyöntekijöitä.	
	5. Myönteinen Tornio-kuva vahvistuu (brändi)	Kuntalaiset kokevat saavansa tasavertaiset ja laadukkaat palvelut.	Palvelut on mitoitettu asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Palvelujen saatavuutta parannetaan monikanavaisilla ratkaisuilla.	Kuntaimagotutkimukset Mediaseuranta	Avoimiin toimiin on ollut hakijoita. Vakituiset toimet on voitu täyttää pätevilla työntekijöillä. Monituottajamallia kehitetty edelleen.	
	6. Vetovoimaiset ja vaikuttavat koulutuspalvelut	Osaamisen tarpeisiin vastaava koulutustarjonta (oppisopimus/täydennyskoulutus).	Tehdään tiivistä yhteistyötä oppilaitosten kanssa.	Oppisopimusten määrä.	Oppisopimuskoulutusta markkinoitu. Oppisopimuskoulutuksella on 14 henkilöä toimialalla.	
	7. Saavutettavuuden parantaminen	Kehitetään monikanavaratkaisuja.	Vahvistetaan etäkotihoiton palveluja. Lisätään sähköisiä palveluja.	Asiakkaita/etäpalvelut. Sähköiset palvelut/asiakaskokemukset.	Sähköisten palveluiden piirissä olevat henkilöt ovat tyytyväisiä saamaansa palveluun. Etäkotihoitossa on 22 asiakasta.	
Toimivat ja uudistuvat palvelut	9. Sähköinen asiointi ja itsepalvelut lisääntyvät	Monikanavaisien palvelujen lisääminen.	Lääkeannosteluautomaattien käyttöönotto ikäihmisten palveluissa. Etäkotihoitopalvelujen lisääminen.	Sähköisten palvelujen käyttäjä- ja lukumäärä kasvaa Sähköisten palvelujen käyttäjätyytyväisyys	Lisätty etäkoti- palveluja ja etävastaanottopalveluja. Asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä sähköisten palveluiden käyttöön.	

			Oma olo palvelun käyttöönotto			
	10. Asiakaslähtöinen palvelukulttuuri vahvistuu	Palveluiden asiakaslähtöinen kehittäminen.	<p>Kehitetään palvelujen rajapintoja yhteistyössä sairaanhoitopiirin ja yhteisyritysten kanssa.</p> <p>Kehitetään palvelujen asiakaskokemusten ja kehittäjäasiakkaiden avulla.</p> <p>Parannetaan palvelujen laatua SHQS-itsearviointimenetelmän avulla.</p>	<p>Tehdyt toimenpiteet (esim. toteutuneet koulutuspäivät)</p> <p>Asiakastyytyväisyys / -palaute</p> <p>Kuntapalvelututkimukset 2–4 vuoden välein</p>	<p>Suunnitellut koulutuspäivät ovat toteutuneet. Infotilaisuuksia järjestetty palvelujen tuottajille. Jatkuva asiakaspalautejärjestelmä käytössä. TornioTuvan ja Lapin ammattikorkeakoulun kanssa kehitetään etsivää vanhustyötä</p>	
	11. Julkisten palveluiden tuottavuus, tehokkuus ja vaikuttavuus paranevat	Palveluvalikoima vastaa väestön tarpeisiin kustannustehokkaasti lainsäädännön edellyttämällä tavalla.	<p>Lisätään etäkotihoitoa palveluja ja ikäihmisten perhehoitoa.</p> <p>Otetaan käyttöön palveluseteli kehitysvammaisten asumispalveluihin ja omaishoitajien vapaan järjestelyihin</p>	<p>Palvelukustannukset</p> <p>Palveluiden optimointi.</p>	<p>Etäkotihoitoa lisätty. Palveluseteli kehitysvammaisille kehitetään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Omaishoitajien palveluseteli otettu käyttöön.</p>	
	12. Vaihtoehtoiset palveluiden tuottamistavat yhteistyössä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa	<p>Palvelusetelillä tuotettavien palvelujen lisääminen.</p> <p>Aktiivinen vertaisryhmätoiminta.</p> <p>Monikanavaisen palvelutarjonnan lisääminen.</p>	<p>Lisätään palvelusetelillä tuotettavia palveluja.</p> <p>Tiivistetään yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.</p>	<p>Palvelusetelin piirissä olevat palvelut</p> <p>Selvitetyt ja toteutuneet monituottamallit</p>	<p>Uutta palvelusetelituotantoa kehitetään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.</p> <p>Kotihoidon palveluseteliasiakkaita 58</p> <p>Siivousseteli asiakkaita 23</p> <p>Ympärivuorokautisen palveluasumisen palveluseteliasiakkaita 119</p> <p>Tavallisen palveluasumisen palveluseteliasiakkaita 18</p> <p>Mielenterveyskuntoutujien</p>	

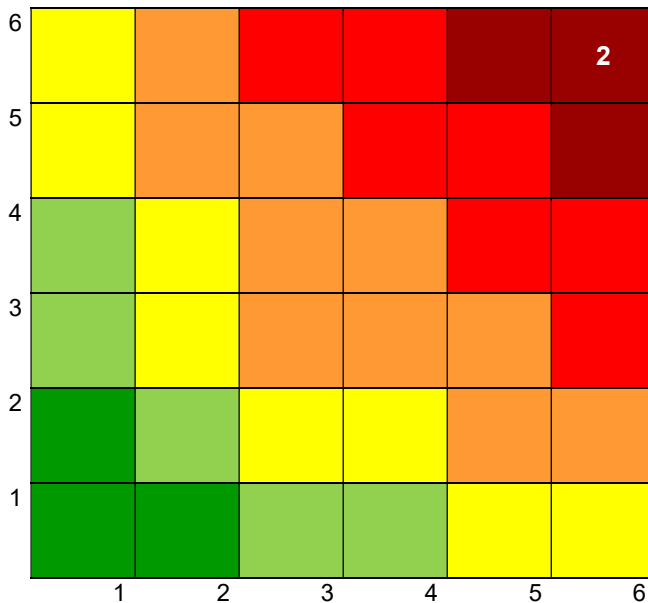
					<p>ympärivuoro- kautisen palvelu- asumisen palvelu- seteliasiakkaita 15</p> <p>Mielenterveys- kuntoutujien tuki- ja tavallisen palveluasumisen palvelu- seteliasiakkaita 33</p> <p>Kotihoito oma- toiminta 88 % pal.set. 12 %</p> <p>Ympäri- vrk palveluasuminen omatoiminta 27,4 % ja palv.set. 72,6 %</p> <p>Tavallinen tu- ettu palveluasuminen omatoiminta 87,3 % ja palv.set. 12,7 %</p>	
	13. Kuntarajat ylittävä yhteistyö ja verkostojen hyödyntäminen sekä kehittäminen palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Palvelujen kehittäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Osallistutaan aktiivisesti kehittämistoimintaan.	<p>Tehdyt selvitykset ja päätökset</p> <p>Toteutuneet kehittämistoimet/määrä.</p>	<p>Hankkeet etenevät suunnitellusti. Toimiala on osallistunut hyvinvointialueen valmisteluun.</p>	
	14. Maakunta- ja sote-rakenne -uudistuksen sekä muiden hallinnon uudistusten edellyttämien toimenpiteiden toteutus	Aktiivinen vaikuttaminen torniolaisten hyväksi hyvinvointialueen valmistelussa.	Toimiala on aktiivisesti mukana hyvinvointialueen palvelujen kehittämisessä.	Tehdyt toimenpiteet	Toimiala on ollut mukana hyvinvointialueen valmistelussa.	
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat - Kokoväestö / työikäiset	<p>Kuntalaisten aktiivisuus oman hyvinvoinnin parantamiseen lisääntyy.</p> <p>Ennaltaehkäisevät palvelut tukevat omaehtoista terveydentilan kohentamista.</p>	<p>Tarjotaan suositusten mukaiset ennaltaehkäisevät palvelut.</p> <p>Huomioidaan kaikissa palvelukontakteissa hyvinvointia lisäävät toimenpiteet.</p> <p>Otetaan käyttöön OmaOlo-palvelu.</p>	<p>Hyvinvointikertomus</p> <p>THL Ikävakioitu sairastavuusindeksi</p> <p>HYTETU-organisointi</p>	<p>Tehty poikkihallinnollista yhteistyötä hyvinvoinnin edistämiseksi HYTETU työryhmä</p> <p>Itsearviointi (SHQS) toteutuneet suunnitellusti.</p> <p>Ennaltaehkäisevät palvelut on tuotettu</p>	

			Osallistutaan poikihallinnolliseen yhteistyöhön omaehtoista hyvinvointia tukevissa toimenpiteissä.		valtakunnallisten suositusten mukaisesti. Satsausta ennaltaehkäiseviin palveluihin kuten seniorineuvolatoiminta, työttömien terveys-tarkastukset, syöpäseulonat, uutena suolistosyöpien seulonta yli 60 v. Ilmainen ehkäisy alle 25 v. Huumeneulojen ja ruiskujen vaihtopisteen toiminta vakiintunutta.	
	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Lapset ja lapsiperheet	Mahdollisimmin varhainen tuki ongelmatilanteissa. Lain edellyttämät palvelut ovat tarpeenmukaisia ja hyvälaatuisia. Perheiden tietoisuus hyvinvointia edistävästä tekijöistä lisääntyy.	Tehdään tiivistä yhteistyötä neuvolan, varhaiskasvatuksen ja koulun välillä. Tuetaan perheitä kasvatuksellisissa ongelmissa varhaisessa vaiheessa. Turvataan riittävät resurssit perhetyöhön.	Hyvinvointikertomus Kouluterveyskeskus	Perhetyötä on kehitetty, lapset saavat kattavat neuvolapalvelut. Tukihenkilötoimintaa on lisätty.	
	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Nuoret	Mahdollisimman varhainen, moniammatillinen tuki ongelmatilanteissa. Nuorten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä tukevien toimenpiteiden käyttö. Nuorten tietoisuus hyvinvointia tukevista tekijöistä lisääntyy.	Tehdään tiivistä yhteistyötä nuorisotoimen ja oppilaitosten kanssa. Osallistutaan aktiivisesti oppilashuoltoryhmien toimintaan. Tuetaan vanhempia kasvatus-työssä. Tunnistetaan mahdollisimman varhain erityisen tuen tarpeessa olevat.	Hyvinvointikertomus Kouluterveyskeskus	Yhteistyötä on kehitetty eri sidosryhmien kanssa. 2022: Kouluterveyskyselyssä 18,4 % kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi 8. ja 9.luokan oppilaista (2021: 21,9 %) 2022: Ylipaino 30,2 % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2021: 30,2 %) (Lappi 28.9 %)	

	15. Kuntalaisten hyvinvointi parane ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Ikkähmi-set	Aktiivinen yhteistyö kolmannen sektorin kanssa hyvinvointia edistävien palvelujen järjestämisessä. Järjestä- ja yhdistystoiminnan tunnettavuuden lisääminen. Tietoisuus hyvinvointia ylläpitävistä tekijöistä lisääntyy.	Ohjataan ikäihmiä osallistumaan kolmannen sektorin järjestämään toimintaan. Tehdään aktiivista yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa,	Osallistujien määrä/tapahtumat. Yhteiset toimenpiteet.	Vanhusneuvoston aktiivinen toiminta on käynnistynyt. Järjestöjen ja yhdistysten kanssa aktiivista yhteistyötä.	
	17. Kuntalaisten yhteisöllisyys ja mehenki vahvistuvat	Kuntalaiset voivat voivansa vaikuttaa palvelujen sisältöön ja kehittämiseen.	Kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksia lisätään esim. info-tilaisuudet, palautekanavat.	Aloitteiden määrä. Kouluterveyskysely	Hyvinvointialueen valmistelusta on tiedotettu kuntalaisia.	
	18. Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet kotikaupunkinsa asioihin paranevat	Eri-ikäisten palvelujen käyttäjien osallistumisen palvelujen kehittämiseen lisääntyy.	Kehitetään käyttäjien vaikuttamiskanavia (kehittäjäasiakkaat, asiakaskokemuskyselyt, palautekanavat). Ylläpidetään hyvää yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.	Osallistumis- ja vaikuttamiskanavat (tilaisuudet, osallistujat, kanavat) Kuntalais- ja asiakaspalautteiden määrä	Jatkuva palautteenanto on mahdollista. Palautteet on huomioitu palveluissa.	
Toimiva kaupunki-konserni	19. Talouden tasapainottaminen	Palvelujen toteuttaminen kustannustehokkaasti talousarvion puitteissa. Kehittämistä tukevat henkilöstömuutokset ja investoinnit.	Toiminta ja seuranta talousarvion toteuttamiseksi. Pyritään vaikuttamaan erikoissairaanhoidon ja yhteisyrityksen toiminnan kustannuksiin. Ennaltaehkäisevien toimenpiteiden vahvistaminen lapsiperheiden palveluissa.	Kuukausiraportit Osavuositarkastus	Budjetti toteutuu alijäämäisesti. Talous toteutuu alijäämäisesti. Suunnitellun talousarvion ylitykset muodostuvat erikoissairaanhoidosta 2.5 M€, lastensuojelun ostoista 1.5Me sekä henkilöstökuluista palkat 1.9 ja sivukulut 1.53M€. Hyvinvointipalvelujen nettoylitys on 5.06M€	
	21. Strateginen henkilöstöjohtaminen	Henkilöstö on tietoinen toimialan strategisista tavoitteista.	Säännölliset työhyvinvointikeskustelut tukevat tavoitteiden saavuttamista ja työhyvinvointia.	Työyhteisö- ja esimiespalaverit/määrä. Toteutuneet työhyvinvointikeskustelut/määrä	Covid 19 on vähentänyt lähi-kontakteja. Seudullinen hanke hoitajaj-	

			<p>Henkilöstön ammattitaito ja työkyky ovat vaaditun tehtävän tasolla.</p> <p>Toimintaa kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.</p>	<p>Sairauspoissaolot lkm.</p> <p>Koulutuspäivät lkm.</p>	<p>pulan helpottamiseksi on käynnistynyt.</p> <p>Rekrytointiin panostettu mm. somekampanjoiden avulla.</p> <p>Koulutukset pääsääntöisesti Shkole oppimisympäristössä. Palokoulutusta järjestetty yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa.</p> <p>Sairauspoissaolot vaikeuttivat toiminnan järjestämistä. Sijaisia ei ollut käytettävissä riittävä määrä. Määräaikaiset työntekijät kiinnitettynä pitkiin poissaoloihin. Palvelujen järjestäminen oli vaikeaa sijaispuolan takia. Kesän ajaksi otettiin käyttöön taloudellisia etuuksia mm. sijaisille tarjottiin ilmaisia asuntoja, rekrylisää ja hälytysraha korvausta nostettiin.</p>	
	22. Johtamisjärjestelmän kehittäminen	Kannustava ja osallistava johtaminen ja päätöksenteko.	<p>Huolehditaan riittävästä tiedottamisesta joka tasolla.</p> <p>Pidetään yllä avointa ja keskustelevaa ilmapiiriä.</p> <p>Järjestetään tarpeen mukaan työnohjausta.</p>	<p>Tehdyt toimenpiteet.</p> <p>Työnohjaustapaamiset/määrä.</p>	<p>Viestintä on säännöllistä hyvinvointialueesta, henkilökunnan infoja on joka 2. kuukausi, sekä säännölliset työyhteisön omat palaverit. Työnohjausta on saatavilla kaikille tarvitseville.</p>	

Hyvinvointipalvelut					
Riskienhallinta					
Riskityyppi	Riski ja kuvaus	Riskiarvio	Toimenpiteet	Toteuma	Vastuhenkilöt
Toiminnallinen riski - Ulkoinen	Ammattitaitoisen henkilöstön heikko saataavuus.	Todennäköisyys: 6 Vaikutus: 6 36	Muodostaa työntekijämyönteinen työnantajakuva. Oppilaitosyhteistyö/oppisopimukset.	Koulutetun sosi-aali- ja terveydenhuollon ammattilaisten rekrytointi on vaikeaa koko Suomessa. Taloudelliset kannustimet auttoivat sijaisten saantia kesälomien ajaksi.	Leena Karjalainen, Teija Alatalo
Taloudellinen riski - Ulkoinen	Taloussuunnitelma	Todennäköisyys: 6 Vaikutus: 6 36	Palvelujen integrointi yhteistyössä yhteisyrityksen ja sairaanhoitopiirin kanssa. Omistajaohjaus. Palvelujen saatavuuden seuranta ja valvonta.	Taloustoteuma tulee olemaan alijäämäinen joh-tuen ostopalvelujen ja palkkojen ylityksistä. Palvelujen saatavuutta seurataan säännöllisesti.	Leena Karjalainen, Raila Pelto

Riskin vaikutus

HYVINVOINTIPALVELUT ULKONAINEN LASKENTA	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYNTITUOTOT	3 120 140	0	3 120 140	3 227 079	106 939	103,4%
MAKSUTUOTOT	3 843 205	0	3 843 205	3 631 972	-211 233	94,5%
TUET JA AVUSTUKSET	239 165	2 595 821	2 834 986	3 687 979	852 993	130,1%
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 130 795	0	1 130 795	1 132 661	1 866	100,2%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	8 333 305	2 595 821	10 929 126	11 679 691	750 565	106,9%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-18 701 233	-1 999 756	-20 700 989	-22 160 715	-1 459 726	107,1%
PALKAT JA PALKKIOT	-15 387 083	-1 550 000	-16 937 083	-17 312 464	-375 381	102,2%
HENKILÖSIVUKULUT	-3 314 150	-449 756	-3 763 906	-4 848 250	-1 084 344	128,8%
ELÄKEKULUT	-2 888 880	-393 016	-3 281 896	-3 991 628	-709 732	121,6%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-425 270	-56 740	-482 010	-856 622	-374 612	177,7%
PALVELUJEN OSTOT	-59 223 666	-3 233 206	-62 456 872	-63 165 440	-708 568	101,1%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 468 061	-400 000	-2 868 061	-2 892 600	-24 539	100,9%
AVUSTUKSET	-4 860 016	-253 000	-5 113 016	-5 161 874	-48 858	101,0%
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 603 390	0	-1 603 390	-1 807 738	-204 348	112,7%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-86 856 366	-5 885 962	-92 742 328	-95 188 366	-2 446 038	102,6%
TOIMINTAKATE	-78 523 061	-3 290 141	-81 813 202	-83 508 675	-1 695 473	102,1%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0	0	0	-148 550	-148 550	
HYVINVOINTIPALVELUT SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYNTITUOTOT	1 685 400	0	1 685 400	1 669 628	-15 772	99,1%
MAKSUTUOTOT	0	0	0	87 547	87 547	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 685 400	0	1 685 400	1 757 175	71 775	104,3%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-2 527 140	0	-2 527 140	-2 673 701	-146 561	105,8%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	-8 916	-8 916	
AVUSTUKSET	-330 000	0	-330 000	-324 909	5 091	98,5%
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 336 340	0	-1 336 340	-1 341 798	-5 458	100,4%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 193 480	0	-4 193 480	-4 349 325	-155 845	103,7%
TOIMINTAKATE	-2 508 080	0	-2 508 080	-2 592 150	-84 070	103,4%
HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	10 018 705	2 595 821	12 614 526	13 436 866	822 340	106,5%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-91 049 846	-5 885 962	-96 935 808	-99 537 691	-2 601 883	102,7%
TOIMINTAKATE	-81 031 141	-3 290 141	-84 321 282	-86 100 825	-1 779 543	102,1%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	0	0	0	-148 550	-148 550	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-81 031 141	-3 290 141	-84 321 282	-86 249 375	-1 928 093	102,3%

Lukuihin sisältyvät työllistämisen tuet ja kulut:

Hyvinvointipalvelut	Työllistäminen
Henkilöstökulut	-167 504
Työllistämistuki	78 411
Nettomeno	-89 093

8.2.4 Sivistyspalvelut

Sivistyslautakunta

Lautakunta:	Sivistyslautakunta
Toimiala	Sivistyspalvelut
Lautakunnan palvelualueet	Varhaiskasvatuspalvelut, peruskoulutus sekä nuorten ja aikuisten koulutus
Toiminnalliset tavoitteet:	
Vetovoimainen rajakaupunki	<p>Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa toteutunut suunnitellusti (PPO, Lappia)</p> <p>Haaparanta yhteistyön elvyttäminen pandemian jälkeen ja koulu yhteistyön uuden suunnan kehittämisen aloittaminen. Pohjana tälle työlle on loppuvuodesta 2022 tehty kartoitus yhteistyön nykytilasta ja mahdollisuuksista. Taus-talla kielikoulusopimuksen irtisanominen.</p>
Toimivat ja uudistuvat palvelut	<p>Sivistyslautakunnan alainen toiminta järjestettiin lakien ja asetusten mukaan. Kevään 2020 koulusulku heijastui vielä vahvasti toimintaan erityisesti lisääntyneenä oppilashuollon ja oppimisvajeen aiheuttaman lisäpanostuksen tarpeena. Näihin tukimuotoihin on saatu valtionavustusta ja tämän avustuksen avulla on palkattu samanaikaisopettajia ja lisätty tukiopetustunteja. Viskari-kokeilun jatkuminen lukuvuoden 2022–2023. Pienryhmätoiminnan aloittaminen yläkouluille. TEPPO-toiminta Raumon koulussa.</p>
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	<p>Harrastamisen Suomen-mallin jatkuminen ja laajentuminen jokaiseen kouluun.</p>
Toimiva kaupunkikonserni / henkilöstö	<p>Henkilöstölle suunnitellut yhteiset koulutukset pystyttiin toteuttamaan.</p> <p>Sijaisten saamisessa haasteita. Sairauspoissaoloissa poissaolojen pituudet jatkuneet. Henkilöstömitoituksesta poikkeaminen ei ole mahdollista ja tästä johtuen kunnissa on oltava riittävät varajärjestelyt henkilöstön äkillisiin ja yllättäviin poissaolotilanteisiin.</p>
Taloudelliset tavoitteet:	
Toimiva kaupunkikonserni / talous	<p>Talouden osalta seuranta ja raportointi hoidettiin suunnitellusti, mutta erityisesti perusopetuksen puolella nousseisiin haasteisiin ei varauduttu riittävästi.</p> <p>Sivistyslautakunnan alainen toiminta ylitti annetun talousraamin vuonna 2022. Lautakunnalle myönnettiin anomuksen mukainen ylitys vuoden 2022 talousarvion nettona 309 tEur. Loppuvuoden osalta toimintakatteen ylitys lisääntyi vielä 590 tEur.</p> <p>Ylitykset varhaiskasvatuksen toimintakuluissa: Henkilöstökuluissa +129 tEur (yleiskorotus) Päivähoidon palvelusetelit ylittyivät alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 473 tEur ja muutettuun talousarvioon verrattuna 314 tEur. Ylitykseen sisältyi palvelusetelien aiempien vuosien oikaisuja 197 678 €.</p> <p>Sivistyslautakunnan toimintatuotot ylittivät alkuperäisen talousarvion 464 tEurolla, mutta alittivat muutetun talousarvion 107 tEurolla. Myyntituotot alittivat muutetun talousarvion -19 tEur (kotikuntakorvaukset) Tuet ja avustukset alittivat muutetun talousarvion -88 tEur</p>

	<p>Henkilöstökulujen ylitykset johtuvat oppilashuollollisen tarpeen merkittävänä lisääntymisenä. Henkilökohtaista tukea tarvitsevien oppilaiden määrä on noussut ja heille on avustajia palkattu todelliseen tarpeeseen.</p> <p>Yleisopetuksen ryhmiin palkatuilla henkilökohtaisilla avustajilla on vältetty rankemmat sijoitustoimenpiteet ja pyritty tukemaan oppilasta lähikoulun kautta. Näiden avustajien suhteen taustalla on lausunnot ja yhteistyö sosi-aalitoimen kanssa.</p>
Investointien toteutuminen:	<p>Investointiohjelma toteutui suunnitellusti. Pääpainoa investointien suhteen siirrettiin osittain koulujen kalusteisiin eikä pelkästään tietotekniikkaan.</p>

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Sivistyslautakunta						
Toiminnalliset tavoitteet						
Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Vetovoimainen raja-kaupunki	6. Vetovoimaiset ja vaikuttavat koulutuspalvelut	Yhteistyö Lappian, Lapin ammattikorkeakoulun ja Peräpohjolan Opiston kanssa.	Opiskelijoiden ohjaus päiväkodeissa sekä perhepäivähoidossa. Opinnäytetöiden aiheiden tarjoaminen opiskelijoille. Kumppanuussopimuksen mukainen yhteistyö kaikkien näiden toimijoiden kanssa. Opinnäyteyhteistyö myös yliopistojen kanssa. Yhteistyöltä myös tilojen käytön suhteen. Peräpohjolan opiston kanssa sopimus aikuisten perusopetuksen järjestämisestä maahanmuuttajille lukuvuonna 2021–2022.	Ohjattavien opiskelijoiden määrä. Aloituspaikat Tilojen käytön määrä. Aikuisten perusopetukseen osallistuvien määrä.	Toteutuu suunnitellusti harjoittelijoita niin varhaiskasvatuksessa kuin perusopetuksen puolella erityisesti kuraattoreiden ohjattavina. Aikuisten perusopetuksen piirissä n. 40 oppilasta.	
	8. Toimiva maankäyttöpolitiikka	Varhaiskasvatuksen ja koulujen sijainti huomioidaan maankäyttöpolitiikassa.	Varhaiskasvatuksen tulevaisuuden tarpeen kartoitus ja tilojen uudelleen järjestelyjen suunnittelu yhdessä teknisen toimialan kanssa.	Päiväkotien käyttöasteet ja koulujen oppilasmäärä	Uuden päiväkodin suunnittelu etenee ja päätös asian suhteen tehdään vuoden 2022 loppuun mennessä. Päiväkodin suunnitteluaikea ja toteuttamista jatkettu vuoteen 2024.	
Toimivat ja uudistuvat palvelut	9. Sähköinen asiointi ja itsepalvelut lisääntyvät	Siirtyminen sähköiseen arkistointiin niin varhaiskasvatuksen kuin perusopetuksenkin osalta.	Uuden hallinto-ohjelman käyttöönotto	Sähköisten palvelujen käyttäjä- ja lukumäärä kasvaa Sähköisten palvelujen käyttäjätyytyväisyys Valokuituverkon kattavuus	Sivistyslautakunnan siirtymisen sähköiseen kokouskäyttöön syksyllä 2022. Toimenpiteet asian suhteen aloitettu.	

					<p>Sivistyslautakunta on siirtynyt sähköiseen kokousmenettelyyn.</p> <p>Peruskoulun puolella siirtyminen sähköisiin lomakkeisiin jatkuu.</p>	
	10. Asiakaslähtöinen palvelukulttuuri vahvistuu	Huoltajien osallisuuden vahvistaminen perusopetuksessa.	Yhteisöllisen oppilashuollon kehittämisen. Kyselyjä huoltajille kouluittain, niiden arviointi ja koulukohtaiset toimenpiteet.	Kyselyn tulosten hyödyntäminen ja kehittäminen toimintavuosisuunnitelmassa 2021–2022.	Peruskoulun huoltajille kyselyn ajoittaminen vuodelle 2023.	
	11. Julkisten palveluiden tuottavuus, tehokkuus ja vaikuttavuus paranevat	Perusopetuksessa suunnitelmat alenevan oppilasmäärän vaikutuksista kouluverkkoon, ryhmiin ja opettajanvirkoihin.	<p>Yhdysluokkaopetukseen siirtymisen aikataulun suunnittelu. (Kaakamo, Karunki, Kyläjoki).</p> <p>Kielikoulun tulevaisuuden kartoittaminen osana koulutusyhteistyötä.</p> <p>Suunnitelma kouluverkon tulevaisuuden suhteen laaditaan vuoden 2022 aikana.</p> <p>Opettajavirkojen suunnitelmallinen täyttäminen eläköitymistien jälkeen.</p>	Tutkimukset ja selvitykset. Ryhmäkoon seuranta ja yhdysluokkaopetuksen pedagogisen seuranta. Taloudellisten vaikutusten seuranta.	<p>Lautakunnan alainen kouluverkkojärjestelmä aloittanut työn toukokuussa 2022. Esitys valmistuu keväällä 2023.</p> <p>Uuden kielikoulukonseptin suunnittelu aloitettu. Mukana suunnitellussa useita intressiryhmiä, oppilaat, opettajat, kuntapäättäjät, johtavat virkamiehet, tarkoituksena esittää vuoden lopulla kielikoulun jatkosuunnitelma. Kielikoulun tulevaisuudesta päättäminen alkuvuoden 2023 aikana. Esityksenä kielikoulusopimuksen irtisanominen ja uuden kouluyhteistyön suunnittelun aloittaminen.</p>	
	12. Vaihtoehtoiset palveluiden tuottamistavat yhteistyössä yritysten ja	Palvelusetelin käyttö päiväkodeissa (Touhula ja Pilke)	Palvelusetelin määrän seuraaminen. Myös laadun seuraminen tärkeä	Asiakasetelin piirissä olevat palvelut	Aikuisten perusopetuksessa uusi sopimus Peräpohjan Opiston kanssa	

	kolmannen sektorin kanssa	<p>Aikuisten perusopetuksen järjestäminen tarpeen mukaan.</p> <p>Ns. Suomen malliin liittyvän harrastustoiminnan aloittaminen Tornion peruskouluissa. Harrastusten yhdistäminen koulupäivään.</p>	<p>Aikuisten perusopetuksen ostopalvelu jatkuu kevääseen 2022 saakka Peräpohjolan opiston kanssa. Yhteistyön kartoittaminen myös muiden toimijoiden kanssa.</p> <p>Oppilaiden toiveiden pohjalta harrastustoiminta alkuun eri kouluissa ns. Suomen -malli. Mukana urheiluseuroja, järjestöjä, nuorisotoimi, kansalaisopisto jne.</p>	<p>Selvitetyt ja toteutuneet monituottajamallit</p> <p>Kerhojen ja osallistujien määrä</p>	<p>hyväksytty ja toiminta jatkuu. Inklusiivisen toiminnan malli myös yksityisille toimijoille varhaiskasvatukseen.</p> <p>Harrastamisen Suomen -mallin mukainen toiminta käynnissä jokaisessa Tornion koulussa.</p>	
	13. Kuntarajat ylittävä yhteistyö ja verkostojen hyödyntäminen sekä kehittäminen palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	<p>Perus- ja luokioluokutuksessa opettajien tiivistävä yhteistyö Haaparannan opettajien kanssa. Toiminnan elvyttäminen. Luokioluokutuksessa yhteisopettajuus Kemin lukion kanssa jatkuu ja yhteinen erityisopettaja seudun lukioiden kanssa (Kemi, Keminmaa, Tornio) aloittanut virassa luku-kaudella 2021–2022. Seudullinen yhteistyö opettajien ja varhaiskasvatuksen koulutuksessa Merilapin muiden kuntien kanssa.</p>	<p>Tornion ja Haaparannan opettajat tutustuivat toistensa työhön ns. vaihtopäivinä. Yhteisopettajuuden kautta lukioissa turvataan erityisesti C-kielten opetusta ja jaetaan kustannuksia.</p> <p>Eri kunnissa järjestettävät opettajien koulutukset ovat mahdollisuuksien mukaan myös lähikuntien opettajien ja varhaiskasvatuksen saatavilla.</p> <p>Mahdolliset yhteiset hankkeet.</p>	<p>Tehdyt selvitykset ja päätökset.</p> <p>Koulutusten ja osallistujien määrä.</p>	<p>Yhteistyön elvyttäminen Covid-19 jälkeen aloitettu.</p> <p>Lukioyhteistyö jatkuu. Lisänä yhteisten opettajien käyttö niin C-kielissä kuin erityisopetuksessa.</p>	
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat - Kokoväestö / työikäiset	<p>Uusi varhaiskasvatussuunnitelma käytössä.</p> <p>Yhteistyö neuvolan, sosiaalitoimen</p>	<p>Jokaisessa yksikössä tehdään varhaiskasvatussuunnitelma lapselle.</p> <p>Yhteistyö erityisesti sosiaalitoimen kanssa lapsen edun</p>	<p>Varhaiskasvatussuunnitelma tehty kaikille</p> <p>Oppilashuoltohenkilöstön toiminnan lisääminen ja tukeminen Covid-19 ja</p>	<p>Tasa-arvorahaa saatu varhaiskasvatukseen n. 300 000 € ja perusopetukseen 240 000 €.</p>	

		<p>ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa Oppivelvollisuuden laajentuminen ja sen seuranta.</p> <p>Ennaltaehkäisevä malli osittain käytössä. Perheille parasta-hankkeen mukaisesti. Tuki suunnataan erityisesti esi- ja alkuopetukseen.</p> <p>Koronan aiheuttaman oppimisvajeen kartoitus ja tuen suunnittaminen sitä tarvitseville oppilaille.</p>	<p>mukaisen palvelun tarjoamiseksi.</p> <p>Uusi opetussuunnitelma ja sähköisten oppimismateriaalien käyttö lisääntyvät. (Kevään 2020 digiloikan hyödyntäminen)</p> <p>Varhaista tukemista lisätään ja valtion Covid-19 avustuksen suuntaaminen oppilashuollollisiin toimenpiteisiin.</p>	<p>tasa-arvo avustuksen kautta.</p>	<p>Hankkeen avulla perustettu uusi ryhmä yläkouluikäisille koulupudokasuhan alla oleville oppilaille. Toiminta alkanut elokuun alussa.</p> <p>Raumon yläkoululla aloittaa syyslukukaudella 2022 Teppo-ryhmä. Taustalla auttaa koulupudokasuhan alla olevia.</p>	
	<p>15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Lapset ja lapsiperheet</p>	<p>5-vuotis esi-koulukokeilu jatkuu.</p> <p>Ryhmäkokojen seuranta niin varhaiskasvatuksessa kuin perusopetuksessa.</p>	<p>Verrokkiryhminä normaalin varhaiskasvatuksen piirissä olevat 5-vuotiaat. Valtiovalta kattaa menot.</p> <p>Rakenteita muuttamalla päästään optimaalisiin ryhmäkokoihin.</p>	<p>Hyvinvointikertomus</p> <p>Kouluterveyskeskus</p> <p>OPH / MOVE- mittaristo</p>	<p>Ryhmäkoot varhaiskasvatuksessa lain- ja asetusten mukaisia. Perusopetuksessa asiallisesta ryhmäkoosta on pystytty pitämään kiinni.</p> <p>Niin kouluterveyskyselyn tuloksissa kuin MOVE-mittauksissa näkyy valtakunnallinen trendi myös Torniossa, joka on valitettavasti heikkenevä.</p>	
	<p>15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Nuoret</p>	<p>Oppivelvollisuuden laajentamisen vaikutus nuorten sijoittumiseen toiselle asteelle</p>	<p>Valpas seurantajärjestelmän käyttöönotto.</p> <p>Neljäs kuraattori palkattu tasaamaan työmäärää ja tätä kautta pystytään lisäämään kuraattoripalveluja</p>	<p>Hyvinvointikertomus</p> <p>Kouluterveyskeskus</p> <p>OPH / MOVE- mittaristo</p>	<p>Valpas järjestelmä käytössä.</p> <p>Koulukiusaamisen suhteen hyvä kehitys taittunut. Lievää nousua niin alakouluissa kuin</p>	

		<p>ja pudokkaiden tarkka seuranta.</p> <p>Oppilashuoltohenkilöstön lisääminen lukioon. Erityisopettajan ja kuraattorin työpanoksen lisääminen.</p> <p>Arvioinnin uudistamiseen liittyvän uuden kriteeristön käyttöönotto koskien perusopetuksen päättöarviointia 2021–2022.</p> <p>Oppilashuoltoryhmien aktiivinen toiminta kiusaamisen estämiseksi.</p>	<p>lukioon. Lähikuntien yhteinen lukion erityisopettaja aloittanut työnsä lukuvuonna 2021–2022.</p> <p>Koulutusta uuden päättöarvioinnin osalta.</p> <p>Koulukiusaamisen estämisen edelleen korostaminen Tornion kouluissa. Asian esille tuominen ja siihen liittyvät tapahtumat.</p>	<p>Valpas-seuranta-järjestelmä</p>	<p>yläkouluissakin. Asiaa nostettu esiin kouluissa.</p>	
	<p>16. Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö tukee ja vahvistaa kunta-alaisten hyvinvointia</p>	<p>Varhaiskasvatuspalveluiden ja alakoulujen opetus lähialueena. Tämä tukee alueiden ja palvelukylien statusta turvallisina ja viihtyisinä asuin- ympäristöinä.</p> <p>Varhaiskasvatuspaikan tarjoaminen kahden viikon kuluessa, mikäli huoltaja työllistyy tai saa opiskelupaikan.</p> <p>Uuden päiväkodin suunnittelun jatkaminen. (Pudas/Kiviranta)</p>	<p>Varhaiskasvatuspaikat mitoitettu alueen tarpeen mukaan.</p> <p>Uusien varhaiskasvatushakemuksien seuranta ja kysynnän ennakointi.</p> <p>Laskelmien tekeminen tarpeesta ja päiväkodin sijoituspaikasta. Yhteistyö teknisen toimialueen kanssa.</p>	<p>Liikenneturvallisuus-suunnitelman ja -työryhmän toimenpiteet</p> <p>Yleiskaava, maapolitiikka</p> <p>Luonto- ja viheralueet</p> <p>Tehdyt toimenpiteet</p>	<p>Uuden päiväkodin suunnittelua siirretty vuoden 2024 talousarvion yhteyteen.</p>	

	17. Kuntalaisten yhteisöllisyys ja me-henki vahvistuvat			Yhdistyksiä / 1000 as.19,2 (2017) Yhdistysten aktiivisuus ja toiminta Kouluterveyskysely	Koulujen vanhempainyhdistysten toiminnan elvyttäminen ja laajentaminen osoittautunut haasteelliseksi.	
	18. Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet kotikaupunkinsa asioihin paranevat	Huoltajien sitouttaminen ja mukaan saaminen koulun arkeen. Vanhempainyhdistysten aktiivointi.	Huoltajille kyselyjä kouluittain ja vanhempainyhdistysten toiminnan elvyttäminen.	Osallistumis- ja vaikuttamiskanaavat; kyselyt, vanhempainillat ja vanhempaintapaamiset.	Vakassa huoltajakyselyt toukokuussa ja perusopetuksessa vuoden 2023 aikana.	
Toimiva kaupunki-konserni	19. Talouden tasapainottaminen	Käyttötalouden menot saadaan talousarvion asettamaan raamiin. Talouden tasapainottaminen aloitetaan v. 2022.	Kouluverkko suunnitelman laatiminen ottaen huomioon aleneva oppilasmäärä. Koulunkäynninohjaintien määrän tarkastelu. Yhdysluokkaopetukseen osittainen siirtyminen karotetaan (Kaakamo. Karunki) Alenevan oppilasmäärän vaikutusten arviointi myös Kielikoulun osalta.	Kuukausi ja osavuosikatsaukset. Talouden seuranta ja reagointi tarvittaessa.	Palkkameinoissa ylityspainetta johtuen avustajien tarpeesta niin Torniossa kuin sijoitettujen lasten ja nuorten osalta. Varhaiskasvatuksessa sama tilanne. Esikoulukokeilu ja oppivelvollisuuden laajeneminen aiheuttaa lisämenoja. Pandemian takia sairauspoissaolot lisääntyneet ja sijaisten palkkaus on ollut välttämätöntä. Lisäksi pitkät sairausloimat ovat aiheuttaneet lisäkustannuksia. Pääosin ylitykset kohdistuvat perusopetukseen. Ylitysanomus hyväksytty valtuustossa marraskuussa 2022. Nettoylitys n. 450 000 € painottuu perusopetukseen.	

					Syyt yllä luetelut.	
	21. Strateginen henkilöstöjohtaminen	<p>Tiimityön kehittäminen varhaiskasvatuksessa.</p> <p>Yhteisöllisen oppilashuollon ja yhteisöllisyyden kehittäminen perusopetuksessa.</p>	<p>Koulutuksen järjestäminen yhdessä Joensuun yliopiston kanssa.</p> <p>Koulutuksen järjestäminen.</p>	<p>Työyhteisö- ja esimiespalaverit</p> <p>Kehityskeskustelujen toteutuminen</p> <p>Sairauspoissaolot lkm.</p> <p>Koulutuspäivien lkm.</p>	<p>Tarkoituksena palata ns. normaaliin myös yhteisten koulutuspäivien suhteen.</p> <p>Ensimmäinen opettajien yhteinen koulutuspäivä järjestettiin kolmen vuoden tauon jälkeen 8.8.2022.</p> <p>Lisäksi yhteinen koulutuspäivä koko opettajakunnalle marraskuussa 2022.</p>	
	22. Johtamisjärjestelmän kehittäminen	<p>Johtoryhmien säännöllinen kokoontuminen.</p> <p>Päiväkoodeissa ja kouluissa työntekijöiden kokoontumiset ja tiimityöskentelyn kehittäminen.</p>	Varhaiskasvatuksen ja opetuksen johtoryhmien lisäksi oppilashuoltotyöryhmän toiminnan kehittäminen.	Johtoryhmien kokoontumisten määrä.	Johtoryhmät kokoontuneet säännöllisesti. Oppilashuollon moniammatillisen ryhmän kokoontumisen uudelleen järjestäytyminen vuoden 2023 aikana. Taus-talla kuraatto-reiden ja psykologien hyvinvointialueelle siirtyminen ja henkilövaihdokset.	

SIVISTYSLAUTAKUNTA ULKOKINEN LASKENTA	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYNTITUOTOT	576 970	57 000	633 970	615 012	-18 958	97,0%
MAKSUTUOTOT	816 560	80 000	896 560	901 949	5 389	100,6%
TUET JA AVUSTUKSET	460 430	412 000	872 430	784 145	-88 285	89,9%
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 805	22 000	24 805	19 825	-4 980	79,9%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 856 765	571 000	2 427 765	2 320 931	-106 834	95,6%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-23 593 980	-1 137 000	-24 730 980	-24 984 008	-253 028	101,0%
PALKAT JA PALKKIOT	-19 091 340	-853 000	-19 944 340	-19 976 739	-32 399	100,2%
HENKILÖSIVUKULUT	-4 502 640	-284 000	-4 786 640	-5 007 270	-220 630	104,6%
ELÄKEKULUT	-3 810 030	-252 780	-4 062 810	-4 031 057	31 753	99,2%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-692 610	-31 220	-723 830	-976 212	-252 382	134,9%
PALVELUJEN OSTOT	-5 446 465	-159 000	-5 605 465	-5 894 724	-289 259	105,2%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-877 145	-44 000	-921 145	-823 495	97 650	89,4%
AVUSTUKSET	-1 287 000	489 000	-798 000	-808 561	-10 561	101,3%
MUUT TOIMINTAKULUT	-107 670	-29 000	-136 670	-164 284	-27 614	120,2%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-31 312 260	-880 000	-32 192 260	-32 675 071	-482 811	101,5%
TOIMINTAKATE	-29 455 495	-309 000	-29 764 495	-30 354 139	-589 644	102,0%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0	0	0	-176 112	-176 112	
SIVISTYSLAUTAKUNTA SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYNTITUOTOT	70 000	0	70 000	116 514	46 514	166,45%
MAKSUTUOTOT	0	0	0	-134	-134	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	70 000	0	70 000	116 381	46 381	166,26%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-4 093 066	0	-4 093 066	-4 086 299	6 767	99,83%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	-3 997	-3 997	
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 989 079	0	-3 989 079	-3 960 087	28 992	99,27%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 082 145	0	-8 082 145	-8 050 383	31 762	99,61%
TOIMINTAKATE	-8 012 145	0	-8 012 145	-7 934 002	78 143	99,02%
SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 926 765	571 000	2 497 765	2 437 312	-60 453	97,58%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-39 394 405	-880 000	-40 274 405	-40 725 454	-451 049	101,12%
TOIMINTAKATE	-37 467 640	-309 000	-37 776 640	-38 288 142	-511 502	101,35%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	0	0	0	-176 112	-176 112	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-37 467 640	-309 000	-37 776 640	-38 464 254	-687 614	101,82%

Elämänlaatulautakunta

Lautakunta:	Elämänlaatulautakunta
Toimiala	Sivistyspalvelut
Lautakunnan palvelualueet	Kirjasto, kulttuuritoimi, Tornionlaakson museo, liikuntatoimi, nuorisotoimi ja vapaa sivistystyö.
Toiminnalliset tavoitteet:	
Kulttuuri, kirjasto, museo, liikunta ja nuorisotoiminnan palvelut sekä kansalaisopistossa annettavan opetuksen järjestäminen ja kehittäminen. Kaikessa toiminnassa huomioidaan kuntalaisten tarpeet ja toiveet.	
Vetovoimainen rajakaupunki	<p>Ulkomaisten matkailijoiden, erityisesti ruotsalaisten, määrät museolla kasvoivat.</p> <p>Museo houkutteli kävijöitä vaihtuvilla näyttelyillä, tapahtumilla ja erilaisilla luennoilla.</p> <p>Tornionlaakson museo järjesti myös runsaasti museotyöhön liittyvää toimintaa vastuualueellaan (esimerkiksi Mullankaivajat-hanke Muoniossa) sekä suoritti viranomaistehtävänsä.</p> <p>Meän kesä 2022 -tapahtuma toteutettiin menestyksekkäästi, myös Happy New Twice oli entistä kansainvälisempi.</p>
Toimivat ja uudistuvat palvelut	Kirjaston omatoimiasiointia kehitetään remontin edistyessä. Kuulumme Lapin lastenkulttuuriverkostoon ja Lapin kulttuurialan asiantuntijaverkostoon. Tornion kansalaisopiston rehtori toimiin Lapin opistopiirin puheenjohtajana ja on Kansalaisopistojen liiton hallituksen jäsen.
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	<p>Harrastamisen Suomen mallin mukainen Metka-kerhotoiminta käynnistettiin kaikilla Tornion peruskouluilla. Rajalla kauppakeskuksen Pop up -tilassa ja jalkautuvassa nuorisotyössä kohdattiin perinteisen nuorisotalotyön ulkopuolelle jääviä nuoria. Toimintaa toteutettiin ennaltaehkäisevästi ja yhteistyöverkostoa hyödyntäen.</p> <p>Roihu-hankkeen myötä lisääntyivät nuorten musiikki-, teatteri, katutaide- ja tapahtumatoiminta. Osallisuutta on vahvistettu kulttuuritoiminnan ja osallistavan budjetoinnin avulla.</p> <p>Vuoden aikana toteutettu mm. järjestöjen ja eri käyttäjäryhmien kuulemisia</p>
Toimiva kaupunkikonserni / henkilöstö	Johtoryhmät kokoontuneet säännöllisesti vähintään kerran kuukaudessa ja kiireisinä aikoina joka toinen viikko.
Taloudelliset tavoitteet:	
Toimiva kaupunkikonserni / talous	Elämänlaatulautakunnan alainen toiminta toteutui lähes annetun talousraamin mukaisesti. Ylitys oli 0,28 %.
Investointien toteutuminen:	Investointiohjelma toteutui suunnitellusti.

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Vetovoimainen raja-kaupunki	3. Matkailuvetovoiman vahvistaminen	Tornionlaakson museo toimii molempien raja-kaupunkien museona ja vahvistaa kaupunkien matkailun veto-voimaa.	Tornionlaakson museo tukee kaupunkien hake-musta Unescon kulttuuriperinnön luetteloon ja toimii aktiivisesti Struven ketjun hank-keessa.	Matkailutilastot ja tutkimukset Vetovoimakoh-teiden ja tapah-tumien kävijä-määrät Matkailuinvestoinnit Matkailun tulo- ja työllisyysvai-kutukset / selvi-tys	Ulkomaisten mat-kailijoiden, erityi-sesti ruotsalaisten, määrät museolla kasvoivat. Museo houkutteli kävijöitä vaihtuvilla näyttelyillä, tapah-tumilla ja erilaisilla luennoilla. Tornionlaakson museo järjesti myös runsaasti museotyöhön liitty-vää toimintaa vas-tualueellaan (esi-merkiksi Mullan-kaivajat-hanke Muonioissa) sekä suoritti viranomais-tehtävänsä. Tapahtumat pääs-tiin toteuttamaan suunnitellusti. Jaz-zit ja Happy New Twice tapahtumat houkuttelivat kävi-jöitä ulkopaikka-kunnilta jopa ulko-mailta saakka.	
	5. Myönteinen Tornio-kuva vahvistuu (brändi)	Juhlavuoden tuomaa brändiä jatketaan kau-pungin ulkoi-nessa esitte-lyssä.	Kaupungin iän ja historian edelleen esiin nostaminen ja toisaalta katse tulevaisuuteen.	Kuntaimagotut-kimukset Mediaseuranta Tapahtumien määrä ja pa-laute	Meän Kesä -tapahtumien yhteismark-kinointi toteutui vuonna 2022. Vilkas tapahtuma-vuosi.	
	6. Vetovoimaiset ja vaikuttavat koulu-tuspalvelut	Kansalais-opisto-opiske-lussa saavutet-tavat opiskelu-paikka- ja työ-lisitysmahdol-lisuudet (Koski-palvelu, hyväk-siluku, opinto-pisteet) sekä erilaiset yhteis-	Koski - palvelussa olevat kansalais-opisto-opinnot ja oppilaitosyhteistyö. Opettajat saavat tarvitsemansa kou-lutukset, jotta osaavat kuvata kurssinsa osaa-misperusteisesti	Kursseille osal-listuvien määrä. Opintopisteitä saavien opiske-lijoiden määrä. Osaamisperus-teisuuden hal-litsevien opet-tajien %-osuus.	Koski-kelpoisia kursseja ei ole vielä tarjolla. Opet-tajat ovat koulut-tautuneet kuvaa-maan kurssejaan osaamisperusteisesti ja perehtyvät arviointityöhön. Koski-kelpoisia, osaamisperusteisesti kuvattuja	

		työmahdollisuuden muiden paikallisten oppilaitosten kanssa. Kansalaisopistossa lisätään ja kehitetään erilaisia etä- ja monimuotokoulutuspalveluja opintojen saavutettavuuden vahvistamiseksi.	sekä oppilasarvioinnin.		kursseja on tarjolla lukuvuonna 2023–2024.	
	7. Saavutettavuuden parantaminen	Kirjaston remontti mahdollistaa monipuolisempien palvelujen tarjoamisen ja laajalaisemman yhteistyön muiden toimijoiden kanssa Uusi kirjastoauto aloittaa liikennöinnin vuoden 2022 aikana	Rajakartanon remontti toteutetaan toimijoita kuunnellen	Remontoidun kirjaston kävijämäärä. Uuden kirjastoauton kokonaisvaltainen toimivuus; tekniikk ja reitit. Kävijämäärä.	Remontoituun kirjastoon päästään muuttamaan keväällä 2023.	
Toimivat ja uudistuvat palvelut	9. Sähköinen asiointi ja itsepalvelut lisääntyvät	Kirjaston remontin yhteydessä kartoitetaan mahdollisuutta omatoimisen asiointin toteuttamiseen	Kirjaston omatoimiasioinnin kartointus ja toiminnan mahdollistavan laitteiston hankinta	Sähköisten palvelujen käyttäjä- ja lukumäärä kasvaa Sähköisten palvelujen käyttäjäytyvyisyys Valokuituverkon kattavuus	Omatoimiasiointi kokonaisuudessaan ei toteudu suunnitelman mukaisesti.	
	10. Asiakslähtöinen palvelukulttuuri vahvistuu	Asiakaskyselyjen laatiminen ja toteuttaminen.	Asiakaspalautteista seuranneet toimenpiteet raportoidaan ja julkaitaan.	Tehdyt toimenpiteet (esim. toteutuneet koulutuspäivät) Asiakastytyvyisyys / -palaute Kuntapalvelututkimukset 2–4 vuoden välein		
	11. Julkisten palveluiden tuottavuus,	Nuorisotiedotuspiste Aaltonen ja etsivän	Suunnitteluprosessin loppuun saattaminen ja toimenpi-	Tutkimukset ja selvitykset	Nuorisotiedotuspiste Aaltonen ja etsivä nuorisotyö muuttavat Rajalla	

	tehokkuus ja vaikuttavuus paranevat	<p>nuorisotyön toimintojen siirtäminen Rajalla Kauppakeskukseen tiloihin.</p> <p>Kirjastotoiminta (ja yhteistyön kehittäminen Aineen taidemuseon kanssa) mahdollistetaan myös remontin aikana toimintaa tukeville väistötiloilla.</p>	<p>teet Nuorisotiedotuspiste Aaltosen ja etsivän nuorisotyön siirrosta Rajalla Kauppakeskukseen tiloihin.</p> <p>Kirjastolle (ja Aineen taidemuseolle) etsitään toiminnan ja mahdollisen yhteistyökokeilun mahdollistavat väistötilat</p>	<p>Palvelukustannukset</p> <p>Palveluiden optimointi</p> <p>Kaupungin omistamien tilojen käyttöaste</p>	<p>kauppakeskukseen keväällä 2023.</p>	
	13. Kuntarajat ylittävä yhteistyö ja verkostojen hyödyntäminen sekä kehittäminen palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	<p>Tornion kirjasto on näkyvä toimija Lapin kirjaston -verkostossa ja kehittää kirjastotoimintaa koko Lapin alueella.</p> <p>Tornio - Haaparanta uimahalliyhteistyön kehittäminen.</p> <p>Tornio - Kemi liikuntayhteistyön kehittäminen.</p> <p>Yhteistyön kehittäminen Lapin erityisliikunnanohjaajien verkoston avulla.</p>	<p>Tornion kirjasto osallistuu aktiivisesti Lapin kirjastojen yhteistyön kehittämiseen Lapin kirjasto -verkoston kautta.</p> <p>Tornion uimahallissa käytetään selainpohjaista TIMMI-tilavarausjärjestelmää tilojen käytön tehostamiseksi.</p> <p>Tornio ja Kemi käyttävät kustannustehokkaasti yhdessä hankittua ajanottojärjestelmää eri kilpailuissa.</p> <p>Verkoston kokoon-tuminen ja tiedon päivittäminen.</p>	<p>Tehdyt selvitykset ja päätökset.</p> <p>Uimahallin kävijämäärän ja kertyneiden tuottojen seuranta.</p> <p>Ajanottolaitteiston huoltokulujen vähentyminen.</p>	<p>Kirjasto on osallistunut Lapin kirjasto - verkoston toimintaan.</p> <p>TIMMI- tilavarausjärjestelmä on käytössä.</p> <p>Kansalaisopisto kuuluu Lapin opistopiiriin ja rehtori toimii puheenjohtajana.</p> <p>Lapin lastenkulttuuriverkostoon ja Lapin kulttuurialan asiantuntijaverkostoon kuulutaan.</p>	
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat - Koko väestö / työikäiset	<p>Kansalaisopiston osallistujien määrän kasvattaminen, erityisesti torniolaisien työttömien.</p> <p>Liikuntatoumissa uimahallin käytön lisääminen sekä kuntoiluun että virkistäytymiseen. Kuntosalien käytön tehostaminen. Satsaa itseesi -</p>	<p>Tiedottaminen kaupungin henkilöstöjaoston myöntämästä työttömien opintosetelistä (50e) kurssimaksujen alennuksiin.</p> <p>Kaikukortti sekä lapsille, nuorille ja opiskelijoille suunnatut etuisuudet uimahallissa. Maahanmuuttajille suunnattu viestintä ja yhteistyö koulujen ja PPO:n</p>	<p>Osallistujamäärät. Erityisesti uusien kurssilaisten ja työttömien (opintosetelin käyttö) määrän kasvu.</p> <p>Hyvinvointikerhomus</p> <p>THL Ikävakiointi sairastavuusindeksi</p> <p>HYTETU -organisointi</p>	<p>Koronan vaikutukset näkyvät vielä kansalaisopiston opiskelijamäärässä eikä osallistujamäärää ole saatu kasvatettua. Myöskään työttömien osallistujamäärä ei ole kasvanut.</p>	

		ryhmiin saadaan kävijöitä joille liikunnasta saadaan harastus. Ulkoliikunta- paikkojen suhteen tarpeen määrittely ja hankintojen kohdistaminen puutteisiin.	kanssa. Uimahallin verkkokauppa. Ohjatut ja omatoimiset vesijummat. Kuntosalien kaluston uusiminen ja ylläpito. Liikunta- neuvonta. Kuntoiluportaiden ja Parkourpuiston rakentaminen uusina liikuntapaikoina.	Liikunnassa kävijämäärä tilastointi, asiakaspalautteet ja kyselyt. Tapahtumien kävijämäärätilastot ja asiakaspalautteet.		
	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Lapset ja lapsiperheet	Harrastamisen Suomen mallin mukainen toiminta toteutuu Metka-hankkeen avulla Tornion peruskouluissa sivistystoimen, kansalaisopiston, nuoriso- ja liikuntatoimien, kirjaston? sekä eri yhteisöjen ja toimijoiden yhteistyönä. Uimahallissa lasten uimakoulujen kysyntää vastaava tarjonta. Liikuntatoumissa on mahdollista harrastaa liikuntaa, vaikka ei kuulu urheiluseuraan.	Käynnistetään peruskoululaisille suunnattu Metka-hanke lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi ja mieluisan ja maksuttoman harrastuksen löytämiseksi. Uinninopetuksen resurssien lisääminen. Lasten monipuolinen liikuntakerho.	Hyvinvointikerhomus Kouluterveyskysely OPH / MOVE-mittaristo Pidettyjen uintikurssien määrä ja osallistuneet lapset Lasten määrä tapahtumissa ja asiakaspalautteet.	HSM:n mukainen Metka-kerhotoiminta käynnistettiin kaikilla Tornion peruskouluilla. Keväällä kerhoja oli 21 kpl ja syksyllä 27 kpl. Aktiivinen tapahtumatuotanto lapsille. Torniossa aloitetaan vauvauinnit 2022 puolella.	
	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Nuoret	Nuorten hyvinvointi lisääntyy ennaltaehkäisevän nuorisotyön avulla sekä kulttuurista nuorisotyötä ja nuorten osallisuutta vahvistamalla. Toisen asteen opiskelijoilla on mahdollisuus huolehtia jaksamisestaan koulupäivänaikain.	Kulttuurisen nuorisotyön Roihu-hankkeen toiminnassa luodaan uusia malleja nuorten omaehtoisen kulttuuritoiminnan, luovuuden ja ideoiden toteuttamiseksi. Vahvistetaan yhteistyötä monialaisen verkoston toimijoiden kanssa ja kehitetään toimintamalleja etsivän	Hyvinvointikerhomus Kouluterveyskysely OPH / MOVE-mittaristo	Rajalla kauppa-keskuksen Pop up -tilassa ja jalkautuvassa nuorisotyössä kohdattiin perinteisen nuorisotalotyön ulkopuolelle jääviä nuoria. Toimintaa toteutettiin ennaltaehkäisevästi ja yhteistyöverkostoa hyödyntäen. Roihu-hankkeen myötä lisääntyivät nuorten musiikki-,	

		sella uimahallikäynnillä maksettua.	ja jalkautuvan nuorisotyön menetelmien kehittämiseksi. Uimaan voi tulla opiskelijakorttia tai todistusta näyttämällä klo 12–16 välisenä aikana ilman maksua.		teatteri, katutaide- ja tapahtumatoiminta. Osallisuutta on vahvistettu kulttuuritoiminnan ja osallistavan budjetoinnin avulla.	
	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Ikkäihmiset	Ikäihmisten aktivoiminen ja pysyvyys viikottaisten liikuntaryhmien avulla, sekä liikkumattomien ikäihmisten aktivoiminen yksittäisten tapahtumien avulla. Huomioiminen kulttuuri- tapahtumissa ja kansalaisopiston kurssitarjonnassa. Liikunnan avulla ikääntymisen aiheuttamien haittavaikutusten hidastaminen.	Toiveiden kartoittaminen ja niiden toteuttaminen. Liikunnassa vertaisveturikouluttaminen. Voimaa ja tasapainoa iäkkäille (Voitas 75+ ikäisille) ryhmät. Vanhustenviikon tapahtumat ulkoliikunnassa eri järjestöjen kanssa.	Kurssien ja aktiviteettien määrä ja osallistujien lukumäärä. Hyvinvointikerhomus Palautteet, kyselyt, hyödyt pienempinä sairaanhoitokuluina.	Kansalaisopistossa lisätty senioreille suunnattuja kursseja sekä yhteistyötä seniorityötä tekevien tahojen kanssa palvelujen parantamiseksi.	
	17. Kuntalaisten yhteisöllisyys ja mehenki vahvistuvat	Tapahtumien järjestäminen kuntalaisille osallisuuden lisäämiseksi.	Eri toimijoiden tutustumispäiviä ja keskustelutilaisuuksia koskien elämänlaatulautakunnan alaista toimintaa.	Tapahtumien määrä ja osallistujat. Yhdistyksiä / 1000 as.19,2 (2017) Yhdistysten aktiivisuus ja toiminta Kouluterveyskysely	Keskustelutilaisuuksia järjestetty eri harrastajaryhmien kanssa ja keväällä käyty yhteistyö- ja tutustumiskeskustelu seurakunnan toimijoiden kanssa.	
	18. Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet kotikaupunkinsa asioihin paranevat	Ajankohtaisten yleisö- ja keskustelutilaisuuksien järjestäminen	Tilaisuuksien lisääminen korostuu pandemian jälkeisessä ajassa. Ajankohtaisten tapahtumien huomioiminen tiedottamisessa.	Osallistumis- ja vaikuttamiskanavat (tilaisuudet, osallistujat, kanavat) Kuntalais- ja asiakaspalautteiden määrä	Vuoden aikana toteutettu mm. järjestöjen ja eri käyttäjäryhmien kuulemisia liittyen esimerkiksi Pohjan Stadionin kehittämissuunnitelmaan ja kangaspuiden sijoittamispaikkaan.	

Toimiva kaupunki-konserni	19. Talouden tasapainottaminen	Palvelujen tuottaminen talouden kanssa tasapainossa. Käyttötalouden asettaminen talousarvion vaatimaan raamiin.	Talousarvion ja toimintasuunnitelman mukainen toiminta.	Kuukausittaiset johtoryhmät. Käyttösuunnitelman läpikäyminen kuukausiraporttien ja osavuosisatusten avulla.	Johtoryhmät koontuneet säännöllisesti vähintään kerran kuukaudessa ja kiireisinä aikoina joka toinen viikko.	
	21. Strateginen henkilöstöjohtaminen	Avoimuus, kannustavuus ja huomio nopeaan tiedottamiseen. Esihenkilön rooli talousasioista vastaavana henkilönä korostuu.	Työhyvinvointikeskustelut, joryn säännölliset koontumiset ja linjauksistatiedottamiset.,	Työyhteisö- ja esihenkilöpala- verit Kehityskeskustelujen toteutuminen Sairauspoissa- olot lkm. Koulutuspäi- vien lkm. Työhyvinvointi- kyselyt ja tulok- sien läpikäymi- nen ja toiminta- suunnitelman luominen.		

ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA ULKOKINEN LASKENTA	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYNTITUOTOT	375 250	-75 250	300 000	308 757	8 757	102,9%
MAKSUTUOTOT	251 940	-16 940	235 000	240 548	5 548	102,4%
TUET JA AVUSTUKSET	358 000	42 000	400 000	454 857	54 857	113,7%
MUUT TOIMINTATUOTOT	36 300	-10 300	26 000	26 109	109	100,4%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 021 490	-60 490	961 000	1 030 271	69 271	107,2%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-3 025 310	47 836	-2 977 474	-3 074 401	-96 927	103,3%
PALKAT JA PALKKIOT	-2 337 050	42 050	-2 295 000	-2 357 749	-62 749	102,7%
HENKILÖSIVUKULUT	-688 260	5 786	-682 474	-716 652	-34 178	105,0%
ELÄKEKULUT	-603 050	4 246	-598 804	-606 471	-7 667	101,3%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-85 210	1 540	-83 670	-110 181	-26 511	131,7%
PALVELUJEN OSTOT	-697 294	0	-697 294	-692 718	4 576	99,3%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-231 910	0	-231 910	-214 005	17 905	92,3%
AVUSTUKSET	-150 190	0	-150 190	-152 502	-2 312	101,5%
MUUT TOIMINTAKULUT	-45 522	-23 346	-68 868	-70 360	-1 492	102,2%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 150 226	24 490	-4 125 736	-4 203 987	-78 251	101,9%
TOIMINTAKATE	-3 128 736	-36 000	-3 164 736	-3 173 716	-8 980	100,3%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0	0	0	-97 849	-97 849	
ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYNTITUOTOT	0	0	0	30 939	30 939	
MAKSUTUOTOT	273 099	0	273 099	242 793	-30 306	88,9%
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	1 458	1 458	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	273 099	0	273 099	275 189	2 090	100,8%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-419 420	0	-419 420	-384 111	35 309	91,6%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	-1 140	-1 140	
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 717 480	0	-1 717 480	-1 721 135	-3 655	100,2%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 136 900	0	-2 136 900	-2 106 386	30 514	98,6%
TOIMINTAKATE	-1 863 801	0	-1 863 801	-1 831 197	32 604	98,3%
ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 294 589	-60 490	1 234 099	1 305 460	71 361	105,8%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 287 126	24 490	-6 262 636	-6 310 373	-47 737	100,8%
TOIMINTAKATE	-4 992 537	-36 000	-5 028 537	-5 004 913	23 624	99,5%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	0	0	0	-97 849	-97 849	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-4 992 537	-36 000	-5 028 537	-5 102 763	-74 226	101,5%

Aineen taidemuseon johtokunta

Lautakunta:	Aineen taidemuseon johtokunta
Toimiala	Sivistyspalvelut
Lautakunnan palvelualueet	Aineen taidemuseo
Toiminnalliset tavoitteet:	
Vetovoimainen rajakaupunki	<p>Museo suljettiin remontin vuoksi 31.1.2022. Toiminta ja osa kokoelmasta siirtyi väistötiloihin.</p> <p>Kävijämäärä 10 144. Museotoiminta jalkautui kaupunkikuvaan, kyliin ja rajan yli Haaparannalle. Väistötila-aikana tuotettiin 5 näyttelyä julkisissa tiloissa Torniossa ja Haaparannalla. Näyttelykävijöitä 4 278. Näyttelyt toivat esille Tornionjokilaaksoa ja sen taiteilijoita sekä vammaisten ja viittomakielisten taiteilijoiden asemaa. Tornion kaupungintaloon ripustettiin uusi näyttely <i>Rinnakkais-elo</i>. Rajakartanon ulkoveistospuisto karttui yhdellä teoksella, yksi ulkoveistos kunnostettiin. Eri medioissa Aineen taidemuseo ja sen toiminta huomioitiin myönteisesti, 70 mediaosumaa. Kokoelmateoksia oli lainassa 68 kpl museoissa eri puolilla maata.</p>
Toimivat ja uudistuvat palvelut	Tuotettiin osallistavia ja saavutettavia palveluita, opastuksia, työpajoja ja tapahtumia kaiken ikäisille. Museopalvelu oli maksutonta ja liikkuvan taidekasvatustalouden myötä paikan päälle vietyä. Palveluissa kehitettiin monialaisuutta ja taiteen keinoin tapahtuvien uudenlaisten oppimiskokonaisuuksien mahdollisuuksia. Opastuksia tuotettiin 363 krt, 4 902 osallistujaa. Taidekasvatustalouden työpajoja 363 krt, 4 902 osallistujaa, joista uusi palvelu liikkuvat työpajat 304 krt, 4 671 osallistujaa. Muita tapahtumia järjestettiin 51 krt, 964 osallistujaa.
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	Jalkautuva museotyö tuonut taidemuseon ja sen palvelut lähelle kuntalaisten arkea. Paikan päälle viety palvelu on mahdollistanut osallistumisen erilaisissa elämäntilanteissa eri-ikäisille- ja kuntoisille osallistujille.
Toimiva kaupunkikonserni / henkilöstö	Kehityskeskustelut käyty, toimenkuvat ajan tasalla. Tyhy-päivät keväällä ja syksyllä. Työhyvinvointikyselyn tulosten perusteella toimenpiteitä, mm. tehtäväkohtaiset työryhmät. Työpaikan pelisäännöistä väliaikakysely. Koko työyhteisö osallistunut sekä yleisiin että alakohtaisiin koulutuksiin.
Taloudelliset tavoitteet:	
Toimiva kaupunkikonserni / talous	Talouden osalta raportointi ja seuranta hoidettiin asianmukaisesti. Ulkoiset käyttötaloustulot olivat 64 501 euroa (171 %) ja ulkoiset käyttötalousmenot 352 797 euroa (88,1 %). Talous pysyi suunnitelluissa raameissa. Positiiviseen poikkeamaan toimintatuotoissa vaikuttivat saadut avustukset. Toimintatuotoissa hankerahoitusta on siirretty vuodelle 2023 yhteensä 7 520 euroa.
Investointien toteutuminen:	Investointimenot toimitelillä 30 000 euroa. Näillä hankittiin Aineen taidemuseon taidetta 29 295,46 eurolla.

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Aineen taidemuseon johtokunta						
Toiminnalliset tavoitteet						
Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
	3. Matkailuvetovoiman vahvistaminen	Aineen taidemuseo tuottaa tietoa ja elämyksiä niin kaupunkilaisille kuin matkailijoille. Taidemuseon koelmat sekä kaupungin julkinen taide ovat matkailullinen vetonaula. Matkailupalvelun tuottamisessa tiedostetaan vastuullisuus ja kestävän matkailun periaatteet.	Tuotetaan tietoa, asiantuntemusta, ymmärrystä ja elämyksiä taidekoelman kautta. Tuodaan esille koelman esittämisen uusia mahdollisuuksia remontin aikana. Mahdollistetaan taide-elämyksiä viemällä taide kaupunkilaisen arkeen ja matkailijoiden reiteille uusilla ja yllättävillä tavoilla. Viestintä saavuttavaa ja myös kansainvälisesti kiinnostavaa.	Vetovoima-kohteet ja näiden kävijämäärät. Tapahtumien ja tilaisuuksien lukumäärä. Sosiaalisen median seuraajat, verkkovierailut ja sähköiset yhteydenotot eri medioiden kautta. Uudet palvelumuodot. Käännökset ja kieliversiot. Kansainvälinen näkyvyys.	1.-31.1.2022 Tornio-aiheiset kokoelmanäyttelyt 3 kpl 30.1. saakka. Kävijämäärä 373, 69 ryhmää, 10 opastusta, 18 Happy Hour- ja 7 ulkolaista kävijää. Museo suljettiin remontin vuoksi, henkilöstö ja toiminta väistötiloihin. 1.2.-31.3.2022 Tapahtumia ja tilaisuuksia 29, opastuksia 27. Aktiivista ja vastavuoroista viestintää. Fb 2 478 lg 801, Twitter 632 seuraajaa. 1.4.-30.6.2022 12.5. kokoelmanäyttely Väylän väki Rajalla-kaupakeskuksessa. Kävijämäärä 1 874 ja 25 ulkolaista kävijää. Kokoelmateos Alatornion kirkossa. Julkisen taiteen opastuksia, mm. Konstrundan.	

					<p>Tapahtumia ja tilaisuuksia 21, opastuksia 150.</p> <p>Somekanavissa 67 julkaisua.</p> <p>Fb 2 487, Ig 1 833, Twitter 643 seuraajaa. 1.7.-30.9.2022</p> <p>Väylän väki -näytelyssä kauppa-keskuksessa 3905 kävijää, myös matkailijoita. Avoimet työpajat 722 kävijää.</p> <p>Tapahtumia ja tilaisuuksia 87.</p> <p>Kokoelmateosesitely Perämerenkaaren juhlassa.</p> <p>Fb 2 500, Ig 1 884, Twitter 646, somekanavissa 61 julkaisua. 1.10.-31.12.2022</p> <p>Näyttelyitä, toimintaa ja palveluita viety kaupunkikivaan, kyliin ja rajan yli Haaparannalle.</p> <p>4 pop-up-näyttelyä Torniossa ja Haaparannalla.</p> <p>Tiedotteista ru/en käännökset.</p> <p>Luleå-biennalen kumppanuus toi kansainvälistä näkyvyyttä ja vierailijoita.</p> <p>Rajakartanossa uusi julkinen taide-teos.</p> <p>Tapahtumia ja tilaisuuksia 8, opastuksia 144.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>Somekanavissa 296 julkaisua. Fb 2 518, Ig 1 925, Twitter 630 seuraajaa.</p> <p>1.2.-31.12.2022 (Väistötila-aika)</p> <p>Näyttelyt 5 kpl / 4 278 kävijää</p> <p>Kävijät yhteensä 10 144 Opastukset 363 / 4 902 osall.</p> <p>Liikkuvat työpajat 304 / 4 671 osall.</p> <p>Muut tapahtumat 51 / 964 osall.</p>	
	4. TornioHaparandan yhteinen ydinkeskusta kasvaa ja kehittyy myönteisesti	Taidemuseon näkyvä ja kokoava osa kaupunkikeskusta ja alusta monenlaiselle toiminnalle ja tapahtumille. Taidemuseon ympäristön kehittäminen lisää alueen merkittävyyttä ja elämyksellisyyttä. Mobii-lien taidemuseopalveluiden valikoima laajenee ja niitä voidaan tuottaa ketterästi erilaisissa toimintaympäristöissä.	Rajat ylittävän toiminnan kehittämisen on pysyvä osa kaikkea työtä. Solmitaan uusia kumppanuuksia ja vahvistetaan olemassaolevia. Kehitetään taidemuseon ympäristön käyttöä museopalveluiden osana ja vahvistetaan sen toimivuutta, turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Jalkaudutaan sinne, missä ihmiset ovat.	<p>Tapahtumat ja kävijämäärät</p> <p>Käyttöasteen nouseminen</p> <p>Tehdyt toimenpiteet</p> <p>Uudet palvelut</p> <p>Uudet kumppanuudet</p>	<p>31.3.2022</p> <p>Tapahtumia 29, osallistujia 369.</p> <p>Rajanylittävä residenssi- ja näyttelytoiminta "Tilaa taitelijuuteen"-hankkeessa.</p> <p>Suunnitteilla Tornio-Haparanda veistosreittiopas,</p> <p>Päätös taidekasvatustyöryhmästä Haaparannan kanssa.</p> <p>Haaparanta-yhteistyökokouksia 6 krt.</p> <p>1.4.-30.6.2022</p> <p>Taidekasvatustyöpajoja 123, osallistujia 1 820.</p> <p>Taideteosesittely Alatornion kirkossa.</p> <p>Haaparanta-yhteistyökokouksia 5 krt ja lehdistötilaisuus.</p>	

					<p>Tilaa taiteilijuuteen-hanke kehittää alueen residenssiosaamista.</p> <p>Konstrundan över gränser, 35 osallistujaa.</p> <p>1.7.-30.9.2022</p> <p>Haaparanta-yhteisöpalaveri 6 krt. Tilaa taiteilijuuteen-yhteisö-hankkeen residenssitaiteilijat Viippolassa ja Svefilla.</p> <p>27.8. BorderPride-tapahtuman etkot ja kylttipaja, 70 osallistujaa.</p> <p>Opiskelijavierailuja Svefilla.</p> <p>1.10.-31.12.2022</p> <p>Tapahtumia ja tilaisuuksia yht. 8, osallistujia 162. Yhteistyöhankkeita mm. Tilaa taiteilijuuteen, jossa 4 näyttelyä, 3 Haaparannalla ja 1 Torniossa, yhteiset avajaiset ja yleisötyö.</p> <p>Luleå biennalen tapahtumana Rosa Tolnov Clausenin Kudon-takioski 100 kävijää.</p> <p>Vuoden aikana vakiintuneet yhteistyöpalaverit Haaparannan kulttuuritoimen kanssa.</p> <p>Ulkoveistosalueella 1 uusi ja 1 kunnostettu teos.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

	5. Myönteinen Tornio-kuva vahvistuu (brändi)	Myönteinen Tornio-kuva vahvistuu.	Museo on torniolaisille oma ja merkityksellinen. Kaupungille se on merkittävä elinvoima- ja vetovoimatekijä ja tärkeä osatekijä kaupunkistrategian toteutumisessa.	<p>Media- ja muu julkisuus ja sen tilastointi.</p> <p>Tilaisuuksien ja tapahtumien lukumäärä.</p> <p>Toimialojen väliset uudet kumppanuudet.</p> <p>Kävijämäärä, tilaisuuksien ja tapahtumien lukumäärä.</p>	<p>31.3.2022</p> <p>Museo esillä: 13 mediaosumaa (sanomalehti, radio).</p> <p>Aktiivisesti mukana kaupungin ja yhteistyökumppaneiden tapahtumissa ja niiden suunnittelussa mm. Talvihehku-tapahtuma, Struve-hanke ja Tornio-päivä.</p> <p>Näkyvyyttä Tilaa taiteilijuuteen-hanketyön kautta.</p> <p>1.4.-30.6.2022</p> <p>Museo ja henkilökunta monipuolisesti, lehti-, verkko- ja radiojutuissa, 12 krt. Museon toiminnot kiinnostivat sekä paikallisia että alueellisia medioita. Näkyvyyttä toivat Tilaa taiteilijuuteen-hanke, mobiili taidekasvatuspalvelu sekä museomes-tarin ansiot.</p> <p>Ennen yötä Vuoden 2022 museo-pedagoginen teko-ehdokas.</p> <p>11.5. Taiteilijata-paaminen yleisölle Porthanin koululla, 25 osallistujaa.</p> <p>12.5. Avajaistilaisuus ja Tapaa taiteilija. Rajalla-kauppakeskuk-sessa, 95 hlö.</p> <p>22.6. Tapaa taiteilija Rajalla, 20 hlö.</p> <p>Uusi kumppanuus Tornion srk</p>	
--	--	-----------------------------------	--	--	--	---

					<p>Mukana kaupungin ja yhteistyökumppaneiden hankkeissa, mm. Luleåbiennale.</p> <p>1.7.-30.9.2022</p> <p>Mediaosumia 15 krt., (mm. Yle, alueellista ja valtakunnallista näkyvyyttä) museomestarin tunnus- tus, taidetyöpajat ja Taideneuvoston jäsenyys nostoina.</p> <p>YouTube-kana- valla 3 uutta sisältöä.</p> <p>21.7. kaikille avoin veistoskierros</p> <p>24.8. Tapaa taitei- lija, 9 hlö.</p> <p>Yhteissuunnitel- mia mm. Lapin yli- opiston ja Lapin taiteilijaseuran kanssa.</p> <p>Aktiivisesti mu- kana kaupungin kehittämis- ja ta- pahtumasuunnitte- lussa.</p> <p>1.10.-31.12.2022</p> <p>4 x näyttelyavajai- set, yht. 120 osal- listujaa, vapaa pääsy.</p> <p>9.12. uuden veis- toksen julkistus yleisötapahatuma, 25 osallistujaa.</p> <p>Mobiilit museopal- velut ja uudet kumppanuudet vahvistaneet mu- seon merkittä- vyyttä kuntalai- sille.</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>Taidekasvatuspalvelu tavoitti perhekerhot, päiväkodit, esi-, ala- ja yläkoulut, oppilaitokset, nuorisotyön, järjestöt, yhdistykset ja vanhustyön, joista palveluihin osallistui yht 4 902 osallistujaa.</p> <p>Vuoden aikana taidemuseo lehti-, radio- ja tv -jutuissa yhteensä 52 kertaa, 10:ssä eri mediassa. Taidemuseon toiminta, näyttelyt, hankkeet, yhteistyöprojektit, henkilökunta, jne. kiinnostivat eri medioita 70 mediasumman verran. 6 radiohaastattelua. TV- ja Di-Da-festivaaleilla esiintymisen striimatusti toi valtakunnallista näkyvyyttä.</p> <p>1.2.-31.12.2022 (väistötila-aika)</p> <p>Näyttelyt 5 kpl / 4 278 kävijää</p> <p>Kävijät yhteensä 10 144 Opastukset 363 / 4 902 osall.</p> <p>Liikkuvat työpajat 304 / 4 671 osall</p> <p>Muut tapahtumat 51 / 964 osall.</p>	
	6. Vetovoimaiset ja vaikuttavat koulutuspalvelut	Taidemuseo tuottaa kokoelmiensa kautta uutta tietoa ja ymmärrystä taiteesta ja kulttuurista.	Museossa vallitsee jatkuvan kehittämisen ja reflektoinnin kulttuuri. Toiminnassa korostuu vuorovaikutteisuus, keskustelu ja tiedon ja ajatusten jakaminen.	Osallistujien ja ryhmien määrä. Tapahtumien ja tilaisuuksien lukumäärä. Uudet palvelut.	31.3.2022 Tapahtumat 29, osallistujat 369. Kokoelmiin perustuva taidekasvatusohjelma. Ennen yötä-kokoelmanäyttely mu-	

				<p>Uudet yhteistyökumppanit.</p> <p>seokehittämiss-hankkeen ja väitöskirjatutkijan aiheistona.</p> <p>Lapin yliopiston opiskelijaryhmä vierailulla, 20 hlö.</p> <p>AMK-yhteistyönä "kuvataiteilijat kuraattoreina" tulossa.</p> <p>1.4.-30.6.2022</p> <p>Tapahtumat 21, opastukset 150.</p> <p>Kokoelmiin perustuvaa mobiili taidekasvatuspalvelu viety Tornion kouluihin, päiväkoteihin, esikouluihin ja 3. sektorin tuotantoihin palveluihin, yht. 123 työpajaa ja 1 820 osallistujaa.</p> <p>Yhteistoimintaa alueen oppilaitosten kanssa.</p> <p>Museoassistentti AMK kevätnäyttelyn kuraattorina.</p> <p>1.7.-30.9.2022</p> <p>Tapahtumia 87, osallistujia 1 474.</p> <p>13.8. Rajalla Starttipajassa työpaja, 173 osallistujaa</p> <p>19.8. AMK kuraattoritöppöjän avajaiset</p> <p>25.8. Antirasismikoulutus, 9 osallistujaa..</p> <p>8.9. AMK avajaisissa työpaja</p> <p>Kesänäyttelyssä 2 taiteilijavetoista</p>	
--	--	--	--	--	--

					<p>työpajaa, 22 osallistujaa.</p> <p>26.30.9. TET-harjoittelija Putaan koululta.</p> <p>1.10.-31.12.2022</p> <p>Tapahtumia ja tilaisuuksia 8, opastuksia 144.</p> <p>21.11.Sateenkaarihistoriakoulutus</p> <p>1.2.-31.12.2022 (Väistötila-aika)</p> <p>Vuoden aikana 8 työhön tutustujaa ja työharjoittelijaa, Suomea Suomessa opiskelija 2kk. Kokoelmiin perustuva mobiili taidekasvatuspalvelu tavoitti vuoden aikana 4 902 6kk-100-vuotiasta osallistujaa.</p>	
	7. Saavutettavuuden parantaminen	<p>Museotyö palvelee aina ihmisiä ja kulttuuriset oikeudet kuuluvat kaikille. Museotyö huomioi erilaisten yleisöjen tarpeet tarjoten mahdollisuuden osallistumiseen ja elämyksiin yksilöiden erilaisista ominaisuuksista riippumatta. Työ edistää yhdenvertaisuutta.</p>	<p>Kehitetään osaaamista yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Sitoudutaan toimintatapoihin ja edistetään niiden toteutumisesta jokapäiväisessä työssä.</p> <p>Remontin myötä Rajakartanon saavutettavuus paranee merkittävästi.</p>	<p>Palvelujen käyttö ja saatu palaute.</p> <p>Uudet kävijät ja yhteistyökumppanit.</p> <p>Henkilöstön osaaminen.</p>	<p>31.3.2022</p> <p>Tilaa taiteilijuteen-hanke tuottaa uutta saavutettavuusosaamista. Ilmoittamisessa kielikäännökset, myös selkokieli- ja viittomakieliset versiot.</p> <p>Viestinnän kielinä fi, se ja en.</p> <p>Museoassistentti viestintäkoulutuksessa.</p> <p>1.4.-30.6.2022</p> <p>Tilaa taiteilijuteen-hanke kehittää osaamista yhdenvertaisuuden edistämiseksi.</p> <p>Vaihtoehtoinen teksti käytössä somejulkaisuissa.</p>	

					<p>Museotyöstä viestitään avoimesti ja helposti lähestyttävästi.</p> <p>Väylän väki- näytelmateriaaleista käännösversioiden lisäksi videoita.</p> <p>Toiminta kaikille avointa ja maksutonta.</p> <p>Museoassistentti Edistä saavutettavuutta-verkkokursilla.</p> <p>1.7.-30.9.2022</p> <p>Näyttely, työpajat ja järjestetyt tapahtumat kaikille maksuttomia.</p> <p>Henkilöstö antirasismikoulutuksessa.</p> <p>Viestintä saavutettavaa ja vastavuo-roista.</p> <p>Tilaa taiteilijuteen-hanke tuottaa saavutettavuusosaamista.</p> <p>8.9. Aito-hankeen suunnittelussa mukana.</p> <p>1.10.-31.12.2022</p> <p>Koko vuoden museopalvelu maksutonta ja paikan päälle vietyä. Palvelu mahdollistanut osallistumisen erilaisissa elämäntilanteissa eri-ikäisille – ja kuntosille osallistujille.</p> <p>21.11.Sateenkaarihistoriakoulutus, 9 hlö.</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>3.12. Mukana DisabilityDay-tapah- tumassa.</p> <p>Tilaa taiteilijuu- teen-hankkeessa 4 näyttelyä ja resi- denssijaksoa, joka toi uutta tietoa ja osaamista ja uusia yhteyksiä.</p>	
Toimivat ja uudistuvat palvelut	9. Sähköinen asi- ointi ja itsepalvelut lisääntyvät	<p>Museotilan laajentuu digi- taalsiin ympä- ristöihin ja- kaen tietoa, asiantunte- musta ja elä- myksiä säh- köisten kana- vien kautta. Kokoelmien käytössä syn- tyy kokonaan uusia toimin- takulttuureita ja -tapoja. Ai- neistojen käyt- tämässä vain mielikui- tus on rajana.</p>	<p>Tuotetaan koko- elma- ja yleisötyön digitaalisia sisäl- töjä. Kehitetään ai- neistojen tuottami- seen liittyvää osaamista.</p>	<p>Sähköisten palvelujen käyttäjä- ja lukumäärä kasvaa Sähköisten palvelujen käyttäjätyyty- väisyys</p> <p>Kokoelmien saavutetta- vuus ja teos- ten digitaali- nen käyttö kasvat</p> <p>Henkilöstön digiosaami- nen kehitty</p>	<p>31.3.2022</p> <p>2 389 teosta verk- konäyttelys- säSomeuraajien määrä kasvava;</p> <p>Julkaisut: Fb 33, lg 28, Twitter 7.</p> <p>Kokoelmanhallin- taohjelmakoulutus henkilöstölle.</p> <p>1.4.-30.6.2022</p> <p>2 428 teosta verk- konäyttelyssä</p> <p>Kaksi uutta vi- deota YouTu- bessa.</p> <p>1.7.-30.9.2022</p> <p>Fb 2 500, lg 1 884, Twitter 646, somekanavissa 61 julkaisua.</p> <p>Kaksi uutta vi- deota YouTu- bessa.</p> <p>4 kpl digitaalisia kuvankäyttöso- piuksia.</p> <p>1.10.-31.12.2022</p> <p>2 459 teosta verk- konäyttelyssä</p> <p>Somekanavissa 296 julkaisua. Fb 2 518, lg 1 925, Twitter 630 seu- raajaa.</p>	

					Henkilöstön tietoturvakoulut. Uusi video YouTubessa.	
	10. Asiakslähtöinen palvelukulttuuri vahvistuu	Asiakasnäkökulma ja asiakkaan arvostaminen on sisäistetty kaikessa tekemisessä. Vuorovaikutus, havainnointi ja yhdessä tekeminen avaavat museolle mahdollisuuden oppia ymmärtämään asiakkaan rooleja syvällisemmin.	Tuotetaan museopalveluita asiakaslähtöisesti. Vahvistetaan museohenkilöstön palveluosaamista.	Asiakastytyväisyys Saadut palautteet Uudet palvelut Museohenkilöstön koulutus Määräaikaisen henkilöstön perehdytys	31.3.2022 Tehty Viippola-residenssin saavutettavuuskartoitus. Tilaa taiteilijuteen-hanke tuottaa laajasti hyödynnettävää ja jaettavaa asiakasosaamista. Myönteistä palautetta mobiili taidekasvatus -palvelusta 1.4.-30.6.2022 Väylän väki -näytely Rajalla-kauppakeskuksessa jalkauttaa museopalvelut ja tuo uusia asiakkaita. Henkilöstön ensiapukoulutus. 1.7.-30.9.2022 Jalkautuvasta museopalvelusta runsaasti myönteistä palautetta ja näkyvyyttä. 1.10.-31.12.2022 Asiakaspalvelu- ja kohtaamisosaaminen vahvistunut ja tuottanut uutta osaamista mobiiliin taidekasvatuspalvelun sekä uuden perehdytys- ja palautesuunnitelman myötä.	
	11. Julkisten palveluiden tuottavuus, tehokkuus ja vaikuttavuus paranevat	Museotoiminta tuottaa kulttuurista ja sivistyksellistä	Museolla on aktiivisesti mukana yhteisönsä kulttuurisen, sosiaalisen	Toteutetut tapahtumat ja kävijämäärät. Uudet kävijät	31.3.2022 Tapahtumia 29, osallistujia 369.	

		<p>pääomaa. Toiminnan synnyttämä veto-voima edistää toiminta-alueen kasvua ja kehitystä.</p> <p>Kokoelmat tal- lentavat yh- teistä histo- riaa, mutta museoon mu- kana myös tu- levaisuus- työssä, jossa läsnä ovat eri- laiset ajattelu- tavat, tarinat ja moni- naisuus.</p>	ja ekologisen kes- tävyuden rakenta- misessa.	<p>ja yhteistyö- muodot.</p> <p>Uudenlaiset museotyön toteuttamisen tavat ja pai- kat.</p>	<p>Mobiili taidekasva- tuspalvelu uusi palvelumuoto.</p> <p>1.4.-30.6.2022</p> <p>Tapahtumat 21, opastukset 150.</p> <p>Museo aktiivinen tapahtumien tuot- taja ja yhteistyö- kumppani.</p> <p>Taidekasvatustal- veluiden vieminen paikan päälle edistää sosiaalista kestävyyttä.</p> <p>Kokoelmatyössä teoksia sijoitettiin kaupungintalon työhuoneisiin.</p> <p>1.7.-30.9.2022</p> <p>Tapahtumia ja ti- laisuuksia 87, osallistujia 1 474.</p> <p>19.9. Teossijoitus Seminaarin kou- lulle.</p> <p>Ikäntyneiden mo- biili taidekasvatus- palvelu aloitettu.</p> <p>1.10.-31.12.2022</p> <p>Tapahtumia ja ti- laisuuksia 8, opas- tuksia 144.</p> <p>Kokoelman kartut- tamisessa kestä- vän kehityksen näkökulma, koko- elman käyttö kes- tävän kehityksen oppimateriaalina.</p> <p>Kaupungintalolle <i>Rinnakkaisloa-</i> kokoelmaripustus</p> <p>Yhteistyökumppa- neita mm. Luleå biennale, Seniori-</p>	
--	--	--	---	--	---	--

					piste, Kumppanuuskeskus Luotsi.	
	12. Vaihtoehtoiset palveluiden tuottamistavat yhteistyössä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa	Museo tekee yhteistyötä ja kehittää uusia yhteistyön muotoja yritysten ja 3. sektorin kanssa.	Yritysyhteistyön lisääminen Tuotetaan kohdenettuja kulttuuri- ja virkistyspalveluita. Yhdistysten kanssa verkostoituminen.	Uudet palvelumuodot Uudet yhteistyökumppanit	31.3.2022 Yleisötyö tavoittaa 3. sektorin toimijoita, kuten Meän talo ja kyläyhdistyksiä. Tilaa taiteilijuteen-hankkeessa yhteistyökumppaneita Kulttuuriyhdistys Suomen EUCREA ry, Suomen Arvostelijain Liitto ry SARV, Säätiöt ja rahastot ry sekä Tampereen yliopiston Teatterityön tutkinto-ohjelma. 1.4.-30.6.2022 Taidekasvatuspalveluja tuotettu Perheiden talolle, PPO:lle, Työvoimalasäätiölle, Meän talolle ja Tornion srk:lle. 1.7.-30.9.2022 25.9 Tornion SRK. Ihan pihalla-tapahtuma taidetyöpaja 158 osallistujaa. Rajalla-kauppa-keskuksen Startti-tapahtuma uusi yhteistyökumppani, lisäksi SeniöriPiste, ja Torniotupa. 1.10.-31.12.2022 Yritysyhteistyösuunnitelma kokonäytötyllylle 2023. Taidekokoelmien vieminen ryhmien luo uusilla tavoilla	

					(mobiili taidekasvatuspalvelu). Palvelumuotoiluna kehitetty monialaisuutta ja uudenlaisia oppimiskokonaisuuksia taiteen keinoin.	
	13. Kuntarajat ylittävä yhteistyö ja verkostojen hyödyntäminen sekä kehittäminen palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Museo toimii kunta- ja valtionraajat ylittävissä yhteistyöverkostoissa ja kehittää alueen tapahtumakulttuuria rajat ylittävään suuntaan.	Yhteistyökumppanuuksien lisääminen. Tuotetaan itse ja osallistutaan kansallisiin ja kansainvälisiin hankkeisiin. Viestitään kohdentaen, aktiivisesti ja saavutettavasti	Uudet yhteistyökumppanit ja verkostot Medianäkyvyys	31.3.2022 5 aktiivista teoslainausta, 4 museolle lainattu 60 teosta. Alustava toimintasuunnitelma Luleå biennalen kanssa. Museonjohtaja Pohjola-Nordenin Nordperspektiv-aloitteessa. Mediaosumia 13 kertaa. 1.4.-30.6.2022 Teoslainauksia yht. 62, 5 eri museota. Mukana Ruotsin Föreningen Norden "Nordperspektiv – Pohjoisen näkökulma"-ideakilpailun juryssa. Residenssi- ja näyttely-yhteistyö Haaparannan ja Luleåbiennalen kanssa. Paneelikeskustelu Stop Hatred-verkkotapahtumassa. Alustuspuheenvuoro Lapin museoiden verkkotapahtumassa. Osallistuminen Framen portfolio-tapahtumaan. 1.7.-30.9.2022	

					<p>Teoksia lainattu yht. 67 kpl, 9 näyttelyyn.</p> <p>Lapin taiteilijaseuran Hallaa-näyttelysuunnittelu vuodelle 2024.</p> <p>Ylitornion Aionivaaran koulu työpajassa.</p> <p>30.9. kollegatapaaminen Rovaniemellä.</p> <p>1.10.-31.12.2022</p> <p>Teoslainoja koko vuosi 68 kpl, 10 eri näyttelyä.</p> <p>27.-29.10. osallistuminen Taidemuseopäiville.</p> <p>23.11. Kiimingin lukio taiteilijatapaamisessa, 105 osallistujaa.</p> <p>7.-8.12. amanuenssi kv-kuraattoritapahtumassa.</p> <p>21.12. kollegatapaaminen Boden ja Luleå.</p> <p>Taideneuvoston jäsenyys kasvattanut verkostoja.</p>	
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat - Kokoväestö / työikäiset	Museo on kaikille avoin paikka, jossa on helppo viettää aikaa ja jonka sisällöt ja palvelut synnyttävät elämyksiä sekä oivalluksia. Museo-elämys tuottaa virkistystä ja hyvinvointia.	<p>Kehitetään aikuispedagogista osaamista ja tuotetaan palveluita työikäisille, kuten tyky-toimintaa.</p> <p>Aikuistyössä keskeisiä ryhmiä ovat myös esim. maahanmuuttajat, työttömät tai kunnan sosiaalipalvelun piiriin kuuluvat aikuiset.</p>	<p>Uudet sote- ja muut yhteistyökumppanit</p> <p>Osallistujamäärät</p> <p>Tapahtumat</p>	<p>31.3.2022</p> <p>Tapahtumia 29, osallistujia 369. Ryhmiä museovie-railulla mm. kirjasto, museo, Lapin yliopisto, Meän talo, taidekasvatuspalvelua toteutettu Meän talolla. 1.4.-30.6.2022</p> <p>Tapahtumia ja tilaisuuksia 21, opastuksia 150.</p>	

					<p>Taidekasvatuspalvelua tuotettu mm. PPO:n kotoutumisryhmälle, Meän talon psykiatrinen päivätoiminta ja käsityöryhmille. Kaikille avoin työpajatoiminta Väylän väkinäyttely ja yleisötyö tavoittanut myös aikuiset.</p> <p>1.7.-30.9.2022</p> <p>Tapahtumia ja tilaisuuksia 87, osallistujia 1 474.</p> <p>Väylän väki -näytelyn taiteilijatapaamiset, työpajat ja taiteilijavetoiset kurssit ovat tavoittaneet aikuisväestöä. Maksuttomuus on edistänyt palvelun saavutettavuutta.</p> <p>1.10.-31.12.2022</p> <p>Tapahtumia 8, työpajoja 144.</p> <p>Jalkautuva taidekasvatuspalvelu tavoittanut aikuisia ja nuoria aikuisia, mm. Meän talo ja työvoimalasäätiö, kokemus kehittänyt henkilöstön aikuispedagogista osaamista.</p> <p>Työ vahvistanut kumppanuuksia ja tuonut uusia näkökulmia yhteistyöhön.</p> <p>Vuoden aikana yht. 414 tapahtumaa ja tilaisuutta. Tapahtumien ja näyttelyiden yhteiskävijämäärä 10 144 osallistujaa</p>
--	--	--	--	--	--

	<p>15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Lapset ja lapsiperheet</p>	<p>Museon merkitys varhaiskasvatuksen työkaluna tiedostetaan. Kasvatetaan tulevaisuuden museokävijöitä ja korostetaan taidemuseon roolia perheiden yhdessäoloaikana.</p>	<p>Järjestetään perheille suunnattuja vuotuistapahtumia ja kehitetään niiden saavutettavuutta. Tehdään yhteistyötä päiväkotien ja koulujen kanssa.</p>	<p>Osallistujamäärä.</p> <p>Tapahtumien määrä.</p> <p>Saadut palautteet.</p>	<p>31.3.2022</p> <p>Yhteistyö ja taide-työpaja Perheiden talolla 6 kertaa, 50 osallistujaa.</p> <p>Taidetyöpaja 5 eri koululla, 9 eri luokkaa, yhteensä 201 osallistujaa.</p> <p>1.4.-30.6.2022</p> <p>Lapsille suunnattuja tapahtumia yht. 123 kertaa.</p> <p>Taidekasvatuspalvelua viety kaikkiin Tornion kouluihin sekä viiteen päiväkotiin ja esikouluun.</p> <p>Vauvojen aistipäivä uusi palvelu lapsiperheille, 13 työpajaa Perheiden talolla, 11 työpajaa Tornion srk kesäkerhossa.</p> <p>1.7.-30.9.2022</p> <p>Lapsille ja lapsiperheille avointa taidepajatoimintaa.</p> <p>Taidekasvatuspalvelu käynnistetty elokuussa.</p> <p>Taikuli - Perheiden talon yhteistyössä kuukausittainen työpaja.</p> <p>1.10.-31.12.2022</p> <p>Aineen taidemuseon aktiivinen rooli lasten taidekasvatuksessa ja myös perhetyön parissa vahvistaa taidemuseon merkitystä sen sekä taiteen ja kulttuu-</p>	
--	--	--	--	--	--	---

					<p>rin merkitystä perheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukijana.</p> <p>Vuoden aikana 321 työpajaa, jossa tutustuttiin taiteeseen kokoelman kautta ja itse tehden, 4 671 osallistujaa.</p>	
	<p>15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Nuoret</p>	<p>Yhteistyö koulujen ja nuorisotyön kanssa rohkaisee palveluntarjoajia museon käyttöön oppimisympäristönä, mutta myös nuorille avoimena ja suvaitsevana julkisena tilana.</p>	<p>Tehdään moniammatillista yhteistyötä koulujen ja nuorisotoimen kanssa. Tuotetaan nuorille kohdennettua, kokoelmiin perustuvaa osallistavaa yleisötyötä.</p>	<p>Osallistujamäärä</p> <p>Tapahtumien määrä</p> <p>Mahdolliset palautteet</p> <p>Uudet kävijät</p>	<p>31.3.2022</p> <p>Taidetyöpaja Työvoimalasäätiön nuoret 7 osallistujaa.</p> <p>Päätös Haaparannan koulujen 8lk. maksuttomista museovierailuista. Putaan-koulu ja Erasmus-vieraat kaupungintalon näyttelyopastuksessa.</p> <p>1.4.-30.6.2022</p> <p>Taidekasvatustoimintaan osallistunut ryhmiä mm. kaikki yläkoulut, TYL, Tornion työvoimalasäätiö, PPO:n Erilainen vuosi -ryhmä, Ammattiopisto Lappian kuvataide-ryhmä.</p> <p>Aineen taidemu-seon ystävät ry:n kuvataidestipendi TYL ylioppilaalle. 1.7.-30.9.2022</p> <p>Väylän väki -näyttelytila ollut nuorille tärkeä ja turvallinen kokoontumistila.</p> <p>Museo suosittu harjoittelu- ja TET-paikka.</p> <p>AMK kuratointikurssi uudenlaista</p>	■

					<p>oppilaitosyhteistyötä.</p> <p>27.8. BP etkot ja jatkot tavoitti 90 nuorta.</p> <p>8.9. Museon toimintaa esiteltiin AMK avajaisissa. 1.10.-31.12.2022</p> <p>Aineen taidemu- seon taidekasva- tustyö on tavoitta- nut nuoret koulu- maailman lisäksi myös sen ulko- puolella vahvis- taen näin taidemu- seon roolia myös osana nuorten va- paa-aikaa. 9 ta- pahtumaa, 78 osallistujaa.</p>	
	<p>15. Kuntalaisten hyvinvointi para- nee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat -Ikäihmi- set</p>	<p>Tarjotaan saa- vutettavia, eri- laiset elämän- vaiheet huo- mioivia, virik- keellisiä ja ajatuksia he- rättäviä mu- seopalveluita.</p>	<p>Mahdollistetaan kiireetön ja kes- kusteleva asiakas- kokemus. Kehite- tään palveluita yh- teistyössä sote-toi- mijoiden kanssa. Tehdään yhteis- työtä senioriryh- mien kanssa.</p>	<p>Osallistuja- määrä.</p> <p>Tapahtumien määrä.</p> <p>Mahdolliset palautteet.</p> <p>Uudet palve- lut.</p>	<p>31.3.2022</p> <p>Taidekasvatuspal- velu Meän talon senioriryhmässä, 10 osallistujaa.</p> <p>Mukana ikäihmis- ten kulttuurihyvin- vointi-suunnitte- lussa.</p> <p>1.4.-30.6.2022</p> <p>Kokoelman klas- sikkoteos torniolai- sille tuttu ja toi- miva keskuste- lunavaaja.</p> <p>1.7.-30.9.2022</p> <p>Senioiritoiminta käynnistynyt, yh- teissuunniteltuna vanhus- ja hoiva- palveluiden kanssa. Kumppa- neina Tornion kaupunki, Seniori- Piste ja Tornin tupa.</p> <p>1.10.-31.12.2022</p>	

					<p>Yhteistoiminnan kautta tavoitettu Tornion kylien ja kaupungin ikään-tyneitä. Monelle tutut kokoelmateokset työpajojen runkona kannustivat muisteluun ja muistojen jakamiseen, käytetyt menetelmät mahdollistivat kaikkien osallistumisen.</p> <p>Ikähaitari eläkeikäisistä -100 v. Työpajoja 22, osallistujia 186.</p>	
	<p>16. Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö tukee ja vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia</p>	<p>Museo edistää toiminnallaan taiteen ja kulttuurin kautta saavutettavia hyvinvointivaikutuksia.</p>	<p>Museo on monenlaisen kulttuurin keskus ja esityspaikka.</p>	<p>Tapahtumien määrä.</p> <p>Osallistujien määrä.</p>	<p>31.3.2022</p> <p>Tapahtumia 29, osallistujia 369.</p> <p>1.4.-30.6.2022</p> <p>Tapahtumia 213, osallistujia 2 249.</p> <p>Näyttely kauppa-keskuksessa tuonut taiteen lähelle ja helposti lähestyttäväksi.</p> <p>1.7.-30.9.2022</p> <p>Tapahtumia 87, osallistujia 1 474.</p> <p>Kesänäyttelyssä 3 905 kävijää.</p> <p>1.10.-31.12.2022</p> <p>Mobiili taidekasvatuspalvelu tuo taiteen osaksi kuntalaisen elinpiiriä edistäen oikeutta kulttuuripalveluihin riippumatta iästä, kulttuuritaustasta ja elämäntilanteesta.</p> <p>Eri puolilla kaupunkia järjestetyt näyttelyt 5 kpl tavoittivat yhteensä</p>	

					4 278 kävijää, taidekasvatuspalvelun työpajoja 363 kertaa, 4 902 osallistujaa.	
	17. Kuntalaisten yhteisöllisyys ja me-henki vahvistuvat	Aineen taidemuseo on torniolaisten oma taidemuseo.	Museo vahvistaa rooliaan osana yhteisöä tuottamalla yhteisöllistä ja osallistavaa palvelua.	Osallistujamäärä. Tapahtumien määrä. Uudet yhteisölliset toimintatavat.	31.3.2022 Perheiden talon taidekasvatuksen toimintasuunnitelma yhteistyössä ohjaajien kanssa. 1.4.-30.6.2022 Taidekasvatuspalvelua tuotettu yhteistyössä ja osana vapaa-ajan palveluita. Väylän väki -näytely tuo esille taidetta ja tekijöitä Tornioista ja lähialueilta. 1.7.-30.9.2022 Taidemuseopalvelut kuntalaisten arjessa kauppakeskuksen tiloissa. 1.10.-31.12.2022 Taidetoiminnan ja siinä jaettujen kokemusten on havaittu vahvistavan yhteisöllisyyttä. Toiminnan perustana on taidemuseon kokoelmat ja teokset, monet torniolaisille tuttuja ja tärkeitä.	
	18. Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet kotikaupunkinsa asioihin paranevat	Museo on avoin, vuorovaikutteinen ja osallistava kumppani.	Kehitetään toimintaa, joka avaa entistä useammalle osallistumisen mahdollisuuksia taiteeseen ja kulttuuriin.	Osallistumis- ja vaikuttamiskanavat (tilaisuudet, osallistujat, kanavat) Kävijämäärät. Saadut palautteet.	31.3.2022 Viestintä aktiivista somessa, joka myös tärkeä palautteenantokanava. Julkaisuja 33 Fb, 28 lg, 7 Twitter. 1.4.-30.6.2022	

					<p>Erilaisia live-tapahtumia 213, lisäksi palvelu somessa ja verkossa saavuttaa laajalti.</p> <p>1.7.-30.9.2022</p> <p>Liikkuva taidekasvatustyö mahdollistaa osallistumisen kaiken ikäisille.</p> <p>1.10.-31.12.2022</p> <p>Aktiivisen palvelun tuottamisen ja kaupunkikuvaan jalkautumisen myötä entistä useampi torniolainen on tutustunut taide- ja kulttuurielämyksiin jatkossakin.</p> <p>Sähköinen viestintä aktiivista, somekanavissa 296 julkaisua, viestinnässä huomioitu saavutettavuus.</p>	
	21. Strateginen henkilöstöjohtaminen	Motivoitunut, yhteisiin arvoihin sitoutunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö on museon tärkein voimavara.	<p>Kehitetään työyhteisön toimintaa.</p> <p>Tarjotaan koulutusmahdollisuuksia.</p>	<p>Työyhteisö- ja esimiespalaverit</p> <p>Kehityskeskustelujen toteutuminen</p> <p>Sairauspoissaolot lkm.</p> <p>Koulutuspäivien lkm.</p>	<p>31.3.2022</p> <p>Toimialajohtaja hyväksynyt tehtäväkuvat.</p> <p>Vakiintuneet viikkopalaverit.</p> <p>Henkilöstöllä 10 koulutuspäivää.</p> <p>Museolehtori aloitti LEAT-at.</p> <p>Ellan jory 5 krt, lisäksi museonjohtaja Tuottavuutta ja hyvinvointia jorkivarteen-hankkeessa.</p>	

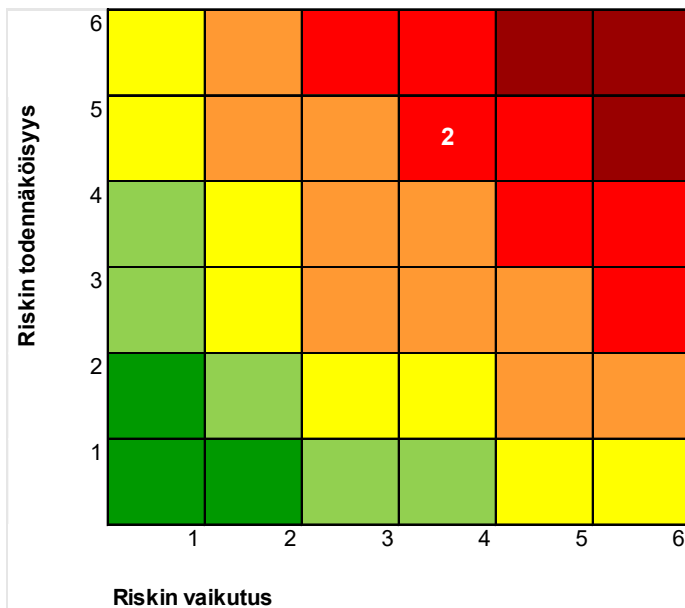
					<p>1.4.-30.6.2022</p> <p>Työhyvinvointiky- sely tehty.</p> <p>Henkilöstöllä 16 koulutuspäivää.</p> <p>Kehityskeskustelut ja työhyvinvointi- päivä.</p> <p>1.7.-30.9.2022</p> <p>Uusien työntekijöi- den toimenkuvat päivitetty.</p> <p>Henkilöstöllä 17 koulutuspäivää.</p> <p>Tehtäväkohtaiset toimikunnat käyn- nistetty.</p> <p>1.10.-31.12.2022</p> <p>Mobiili taidekasva- tuspalvelu tuo tai- teen osaksi kunta- laisen elinpiiriä edistään oikeutta kulttuuripalveluihin riippumatta iästä, kulttuuritaustasta ja elämäntilan- teesta.</p> <p>Eri puolilla kau- punkia järjestetyt näyttelyt 5 kpl ta- voittivat yhteensä 4 278 kävijää, tai- dekasvatuspalve- lun työpajoja 363 kertaa, 4 902 osal- listujaa.</p>	
	22. Johtamisjärjes- telmän kehittämi- nen			Tehdyt toi- menpiteet	<p>31.3.2022</p> <p>Sisäinen tiedotta- minen säännöl- listä. Museonjoh- taja YJETI-koulu- tuksessa.</p> <p>1.4.-30.6.2022</p> <p>Säännöllinen JORY-osallistumi- nen.</p>	

					<p>Kehittämiskoh- teena työn proses- sien kehittäminen.</p> <p>1.7.-30.9.2022</p> <p>Museonjohtajasta 360-arviointi osana YJETI-kou- lutusta.</p> <p>1.10.-31.12.2022</p> <p>Työnohjaus ja Auntie-valmen- nuskokeilu esihen- kilötyön tukena.</p> <p>Museostrategian valmistelu.</p>	
--	--	--	--	--	--	--

AINEEN TAIDEMUSEON JOHTOKUNTA ULKOKINEN LASKENTA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYNTITUOTOT	2 150	0	2 150	13 631	11 481	634,0%
MAKSUTUOTOT	3 580	0	3 580	8 997	5 417	251,3%
TUET JA AVUSTUKSET	32 000	0	32 000	41 871	9 871	130,8%
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	1	1	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	37 730	0	37 730	64 501	26 771	171,0%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-293 030	0	-293 030	-296 824	-3 794	101,3%
PALKAT JA PALKKIOT	-236 040	0	-236 040	-238 670	-2 630	101,1%
HENKILÖSIVUKULUT	-56 990	0	-56 990	-58 154	-1 164	102,0%
ELÄKEKULUT	-48 350	0	-48 350	-47 343	1 007	97,9%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-8 640	0	-8 640	-10 811	-2 171	125,1%
PALVELUJEN OSTOT	-41 660	0	-41 660	-35 125	6 535	84,3%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-55 200	0	-55 200	-16 143	39 057	29,2%
MUUT TOIMINTAKULUT	-10 500	0	-10 500	-4 705	5 795	44,8%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-400 390	0	-400 390	-352 797	47 593	88,1%
TOIMINTAKATE	-362 660	0	-362 660	-288 296	74 364	79,5%
AINEEN TAIDEMUSEON JOHTOKUNTA SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MAKSUTUOTOT	0	0	0	360	360	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0	0	0	360	360	
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-54 800	0	-54 800	-49 448	5 352	90,2%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	-28	-28	
MUUT TOIMINTAKULUT	-120 490	0	-120 490	-120 740	-250	100,2%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-175 290	0	-175 290	-170 216	5 074	97,1%
TOIMINTAKATE	-175 290	0	-175 290	-169 856	5 434	96,9%
AINEEN TAIDEMUSEON JOHTOKUNTA YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	37 730	0	37 730	64 861	27 131	171,9%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-575 680	0	-575 680	-523 012	52 668	90,9%
TOIMINTAKATE	-537 950	0	-537 950	-458 152	79 798	85,2%

Sivistyspalvelut

Sivistyspalvelut					
Riskienhallinta					
Riskityyppi	Riski ja kuvaus	Riskiarvio	Toimenpiteet	Toteuma	Vastuuhenkilöt
Taloudellinen riski – Ulkoinen	Koronan aiheuttaman avuntarpeen lisääntymisen erityisesti varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa koskien lähinnä erityistä ja tehostettua tukea. Valtiovalta tukee kuntia, mutta yleinen kuntatalouden heikkeneminen aiheuttaa haasteita.	Todennäköisyys: 5 Vaikutus: 4 20	Seuranta ja raportointi lasten tuen suhteen. Avun nopea ja oikea ajallinen kohdentaminen. Talouden tarkka seuranta.	Oppilashuollon lisääntynyt tarve näkyy ohjaajameinojen kasvuna niin varhaiskasvatuksessa kuin perusopetuksessakin. Valtion tuet eivät ole kattaneet menoja esikoulukoikeilun eikä oppivelvollisuuden laajentamisen osalta.	Ilkka Halmkrona, Henna Kumpula, Riitta Kelo-neva
Toiminnallinen riski – Ulkoinen	Koronan rajoitustoimien loppuminen kokonaisuudessaan ja siirtyminen ns. uuteen normaaliin. Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalveluiden palaaminen normaaliin toimintaan ja sitä kautta palveluiden palauttaminen kaupunkilaisille ja tulopuolen elpyminen. Aikataulun epävarmuus.	Todennäköisyys: 5 Vaikutus: 4 20	Palautetaan toiminta pandemiaa edeltäneelle tasolle.	Kevään aikana paluu ns. normaaliin on onnistunut rajoitusten purkujen myötä.	Ilkka Halmkrona, Tarja Hooli, Auli Pietikäinen, Antti Härkönen, Merja Stenberg

SIVISTYSPALVELUT ULKOKINEN LASKENTA	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYNTITUOTOT	954 370	-18 250	936 120	937 400	1 280	100,14%
MAKSUTUOTOT	1 072 080	63 060	1 135 140	1 151 494	16 354	101,44%
TUET JA AVUSTUKSET	850 430	454 000	1 304 430	1 280 874	-23 556	98,19%
MUUT TOIMINTATUOTOT	39 105	11 700	50 805	45 935	-4 870	90,41%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 915 985	510 510	3 426 495	3 415 703	-10 792	99,69%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-26 912 320	-1 089 164	-28 001 484	-28 355 233	-353 749	101,26%
PALKAT JA PALKKIOT	-21 664 430	-810 950	-22 475 380	-22 573 158	-97 778	100,44%
HENKILÖSIVUKULUT	-5 247 890	-278 214	-5 526 104	-5 782 076	-255 972	104,63%
ELÄKEKULUT	-4 461 430	-248 534	-4 709 964	-4 684 871	25 093	99,47%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-786 460	-29 680	-816 140	-1 097 205	-281 065	134,44%
PALVELUJEN OSTOT	-6 185 419	-159 000	-6 344 419	-6 622 567	-278 148	104,38%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 164 255	-44 000	-1 208 255	-1 053 642	154 613	87,2%
AVUSTUKSET	-1 437 190	489 000	-948 190	-961 063	-12 873	101,36%
MUUT TOIMINTAKULUT	-163 692	-52 346	-216 038	-239 349	-23 311	110,79%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-35 862 876	-855 510	-36 718 386	-37 231 855	-513 469	101,4%
TOIMINTAKATE	-32 946 891	-345 000	-33 291 891	-33 816 151	-524 260	101,57%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0	0	0	-273 961	-273 961	
SIVISTYSPALVELUT SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYNTITUOTOT	70 000	0	70 000	147 453	77 453	210,65%
MAKSUTUOTOT	273 099	0	273 099	243 019	-30 080	88,99%
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	1 458	1 458	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	343 099	0	343 099	391 930	48 831	114,23%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-4 567 286	0	-4 567 286	-4 519 858	47 428	98,96%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	-5 165	-5 165	
MUUT TOIMINTAKULUT	-5 827 049	0	-5 827 049	-5 801 962	25 087	99,57%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-10 394 335	0	-10 394 335	-10 326 985	67 350	99,35%
TOIMINTAKATE	-10 051 236	0	-10 051 236	-9 935 055	116 181	98,84%
SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 259 084	510 510	3 769 594	3 807 633	38 039	101,01%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-46 257 211	-855 510	-47 112 721	-47 558 839	-446 118	100,95%
TOIMINTAKATE	-42 998 127	-345 000	-43 343 127	-43 751 207	-408 080	100,94%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	0	0	0	-273 961	-273 961	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-42 998 127	-345 000	-43 343 127	-44 025 168	-682 041	101,57%

Lukuihin sisältyvät työllistämisen tuet ja kulut:

Sivistyspalvelut	Työllistäminen
Henkilöstökulut	-161 959
Työllistämistuki	69 280
Nettomeno	-92 679

8.2.5 Tekniset palvelut

Teknisten palvelujen lautakunta

Lautakunta:	Teknisten palvelujen lautakunta
Toimiala	Tekniset palvelut
Lautakunnan palvelualueet	Kunnallistekniikka, kaavoitus ja mittaus ja tilapalvelut
Toiminnalliset tavoitteet:	
Vetovoimainen rajakaupunki	Asetetut tavoitteet on saavutettu pääosin suunnitelman mukaisesti. Pihlajasaaren asuinalueen rakennustyöt on käynnistetty v. 2023.
Toimivat ja uudistuvat palvelut	Päiväkotien peruskorjaus/uudishankkeita ei ole aloitettu, koska sivistyslautakunta on linjannut, että palvelusetelin käyttöä laajennetaan. Tällöin ko. investointitarve poistuu (KV 30.1.2023 § 5). Näränperän tulvapenkereen korottamisen lupa saatiin, mutta se ei ole lainvoimainen valituksen johdosta. Muutoin TA-tavoitteet ovat toteutuneet asetetun mukaisesti.
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	Tavoitteet ovat toteutuneet pääosin asetetun mukaisesti. Pirkkiön ja Ruohokarin veneväylän kunnostamiseen saatiin lupa, mutta se ei ole lainvoimainen valituksen johdosta.
Toimiva kaupunkikonserni / henkilöstö	Työyhteisöjen hyvinvointia on edistetty suunniteltujen toimenpiteiden mukaisesti.
Taloudelliset tavoitteet:	
Toimiva kaupunkikonserni / talous	<p>Ulkoiset toimintatulot ovat ylittyneet 365 415 e (10,6 %). Keskeisimmät ylitykset ovat satamatoiminnan myyntituloista n. 260 tEur, maanvuokratuloista n. 170 tEur, Haaparannan osuuksista yhteisten alueiden kunnossapidosta (v. 2021 kuluja) n. 40 tEur sekä työllistämistuen ja hankkeiden tulokirjauksista.</p> <p>Toimintamenojen ylitys on 789 447 e (4,8 %). Henkilöstökulujen ylitys on noin 360 tEur. Keskeisimpänä tekijänä ovat alkuvuoden sijaiskustannukset (korona), työllistämistuella palkattujen kustannukset (keskushallinnon TA:ssa) sekä yleisten palkankorotusten ylittäessä talousarvion.</p> <p>Palvelujen ostojen ylitys on noin 250 tEur. Keskeisin tekijä on jätehuollon kustannusten nousu edellisellä kilpailutuskierröksellä.</p> <p>Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ylitys on noin 130 tEur. Ylitys johtuu energia-kustannusten ylityksestä; sähkö ja sähkönsiirto 213 tEur ja lämpö 163 tEur. Osittain ylityksiä pystyttiin kompensoimaan muiden menokohtien säästöillä, mutta tulojen ylityksestä huolimatta nettokustannus ylitti lopulta talousarvion 424 033 euroa (3,3 %)</p>
Investointien toteutuminen:	Investointien menojen toteuma on 5 992 602 e (86,45 %). Tuloja kirjattiin 102 000 e (51,43 %), jolloin nettomeno oli 5 884 602 e (87,54 %). Investoinnit toteutuivat pääosin suunnitellusti. Vuodelle 2023 siirtyi joitain katujen peruskorjauskohteita suunnitelmien saatavuusongelmista johtuen. Myös yhteistyöhankkeista Pirkkiön veneväylän ja Näränperän tulvapenkereen aloitukset siirtyivät lupakysymyksistä johtuen.

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Teknisten palvelujen lautakunta						
Toiminnalliset tavoitteet						
Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Vetovoimainen rajakaupunki	2. Investoinnit lisääntyvät, työpaikkamäärä kasvaa ja työttömyys vähenee	Luodaan mahdollisuuksia yritysten tuleville investointitarpeille.	Kromilaakson 2. vaiheen asemakaavoitus. Kivirannan kaakoiskulman asemakaavoitus.	Työpaikat lkm. (2015: 8 603) Yrityspenustanta, netto Toteutuneet investoinnit Luovutetut yritystontit kpl Rakentamisen volyyymi m2 (rakennusluvut) Yritysvaikutusten huomioiminen Elinkeinopoliittinen mittaristo (ELPO 2016: 6,9) Työttömyysaste %	Asemakaavoitukseen liittyvät selvitykset valmistuneet. OAS ja kaavoitustyö alkanut 11/2022.	
	3. Matkailu- ja vetovoiman vahvistaminen	Kukkolan alueen kehittäminen.	Alueen asemakaavoitus maanomistajan kanssa laadittu kaavoitussopimuksen perusteella. Sillan toteuttamiseen liittyvät selvitykset.	Matkailutilastot ja tutkimukset Vetovoimakohteiden ja tapahtumien kävijämäärät Matkailuinvestoinnit Matkailun tulo- ja työllisyysvaikutukset / selvitys	Kaavoitukseen liittyvät luontoselvitykset tehty. OAS ja vireilletulo 11/2022. Sillan toteuttamiseen liittyvä periaatepäätös on tehty, kv 25.4.2022.	
	4. TornioHaparandan yhteinen ydinkeskusta kasvaa ja kehittyy myönteisesti	Haaparannan kanssa yhteisten toimenpiteiden toteuttaminen.	Matkailubulevardin kehitystyön jatkaminen ja uuden kävelysillan toteuttaminen rajapuu-alueeseen. E14 alueen 1. vaiheen asemakaavoitus.	Tehdyt toimenpiteet Keskustan investoinnit Kaupunkikeskustan elinvoimamittaus (2017: 3,558)	Uusi silta on vihitty käyttöön 1.7.2022. Senaatti-kiinteistöjen johdolla on laadittu hanke-suunnitelma,	

					jonka pohjalta asemakaavan muutos on käynnistetty. Rantapromenadin toteutussuunnitelmien teko rajalta uudelle sillalle aloitetaan linkitetynä alueen asemakaavoitukseen.	
	5. Myönteinen Tornio-kuva vahvistuu (brändi)	Toimialan keskeisten toimintojen tekeminen tutuksi.	Yhteistyössä viestinnän kanssa kerrotaan merkittävimmistä ajankohtaisista hankkeista.	Kuntaimagotutkimukset Mediaseuranta	Koirapuisto Osallistuva budjetointi	
	7. Saavutettavuuden parantaminen	Laurila-Tornio ratahankkeen kehittyminen.	Osallistutaan ratahankkeen suunnitteluun ja toteutuksen valmisteluun väyläviraston johdolla.	Edunvalvonnassa onnistuminen Kemi-Tornion lentoaseman matkustajamäärä	Ratahankkeen toteuttamiseen on saatu EU-avustus ja hanke etenee väyläviraston johdolla.	
	8. Toimiva maankäyttöpolitiikka	Kaupungin strategisen maankäytön suunnittelun suuntaviivojen määrittäminen. Tonttitarjonnan turvaamisen rakentajille.	Yleiskaavan päivitystarpeen raportointi ja päivityksen aloittaminen soveltuvin osin. Pihlajasaaren uuden asuinalueen rakentamisen käynnistäminen.	Yleiskaava 2021 Maapoliittinen ohjelma Tonttituotanto / vuosi (tavoitetaso 30 kpl / vuosi)	Yleiskaavan päivityksen konsulttityön kilpailutusaineisto valmistellut ja kilpailutus alkuvuodesta 2023. Pihlajasaaren kunnallistekniikan suunnitelmat ovat valmistuneet. Uraan kilpailutus käynnistetty v. 2022.	
Toimivat ja uudistuvat palvelut	9. Sähköinen asiointi ja itsepalvelut lisääntyvät	Paikkatietoaineiston käytön helpottaminen ja käyttäjäkunnan laajentaminen.	Selainpohjaisen paikkatietojärjestelmän (Trimble Locus Cloud) laajentaminen. Sähköisen palauttejärjestelmän käytön laajentaminen.	Sähköisten palvelujen käyttäjä- ja lukumäärä kasvaa Sähköisten palvelujen käyttäjätyytyväisyys	Trimble Locus Cloudin käyttöön otettu. Palautejärjestelmä otettu käyttöön myös	

		Palautteen kerääminen sähköisesti.		Valokuituverkon kattavuus	muilla toimialoilla.	
	11. Julkisten palveluiden tuottavuus, tehokkuus ja vaikuttavuus paranevat	Varhaiskasvatuksen palveluverkon kehittäminen toimitilojen osalta.	Päiväkotien peruskorjaus / uudishankkeet.	Tutkimukset ja selvitykset Palvelukustannukset Palveluiden optimointi Kaupungin omistamien tilojen käyttöaste	Sivistyslautakunta linjannut, että palvelusetelin käyttöä laajennetaan. Täten peruskorjausta ei tarvita.	
	12. Vaihtoehtoiset palveluiden tuottamistavat yhteistyössä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa	Yksityistiekuntien aktivointi.	Järjestetään koulutusta ja infoa tiekunnan hallintoon ja tien kunnossapittoon liittyen.	Asiakassetelin piirissä olevat palvelut Selvitetyt ja toteutuneet monituottajamallit	Info tiekunnille järjestettiin yhdessä tiekuntien kanssa 10.8.	
	13. Kuntarajat ylittävä yhteistyö ja verkostojen hyödyntäminen sekä kehittäminen palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Tulvansuojelun kehittämisen keskeisellä kaupunkialueella.	Näränperän tulvankenkeen korottaminen yhteistyössä Haaparannan kanssa.	Tehdyt selvitykset ja päätökset	Umeå markoch miljödomstol antoi lupapäätöksen, mutta se ei ole lainvoimainen valituksen johdosta.	
	14. Maakunta- ja sote-rakennemuutosten sekä muiden hallinnon uudistusten edellyttämien toimenpiteiden toteutus	Lapin hyvinvointialueen valmistelutyöhön osallistuminen.	Selvitetään tukipalvelujen tuottamisen malli Lapin hyvinvointialueen kanssa.	Tehdyt toimenpiteet	Keskeisenä valmistelutyönä on ollut tilojen vuokrasopimusten laadinta. Lopullinen hyväksyntä v. 2023.	
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat - Kokoväestö / työikäiset	Lasten omaehtoisen liikukumisen edellytysten kehittäminen.	Leikkipuistojen suunnitelmalliset perusparannukset.	Hyvinvointikertomus THL Ikävakiointu sairastavuusindeksi HYTETU-organisointi	Kunnostuskohteet on päätetty lautakunnassa 23.2.2022 § 53 ja työt on tehty.	
	16. Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö tukee ja vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia	Liikenneturvallisuuden edistäminen.	Liikenneturvallisuukskohteiden toteuttaminen.	Liikenneturvallisuuksuunnitelman ja -työryhmän toimenpiteet Yleiskaava, maapolitiikka	Kromilaakson liittymien avartaminen suoritettu.	

				Luonto- ja viher- alueet		
				Tehdyt toimenpi- teet		
	17. Kuntalaisten yhteisöllisyys ja me-henki vahvistuvat	Jokisuiston venereittien kunnostukset.	Pirkiön veneväylän 1. vaiheen toteutus yhteistyössä Pirkiön osakaskunnan kanssa.	Yhdistyksiä / 1000 as.19,2 (2017) Yhdistysten aktiivisuus ja toiminta Kouluterveyskysely	Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt luvan hankkeelle 24.11.2022, mutta se ei ole lainvoimainen yksityishenkilön valituksen johdosta.	
Toimiva kaupunkikonserni	19. Talouden tasapainottaminen	Laaditun talousarvion noudattaminen.	Käyttösuunnitelma Osavuositaksaukset Esimiesten jatkuva seuranta	Kaupunkikonsernin taloudellisten raja-arvojen toteutuminen (tavoite max.1 raja-arvo täytty 2021) Peruskunnan tilikauden tulos positiivinen (minimi 1,5 ME) Peruskunnan ja konsernin lainakanta e / asukas alle koko maan kuntien keskiarvon	Käyttösuunnitelma laadittu 26.1.2022 § 24 Osavuositaksaus 1/2022, 11.5.2022 § 115 Osavuositaksaus 2/2022, 24.8.2022 § 177 Osavuositaksaus 3/2022, 9.11.2022 § 247	
	20. Omistajapolitiikan ja omistajaohjauksen vahvistaminen	Kiinteistöjen korjausvelan hallinta.	Rajakartanon talotekniikan saneeraus.	Konserniohjeen ja omistajapolitiikan toteutuminen (tavoitteet, toimenpiteet) Kiinteistö- ja toimitilasalkku, toimenpiteiden toteutuminen	Urakat on suoritettu suunnitelman mukaan. Kiinteistö- ja toimitilasalkku päivitetty, kh 31.1.2022 § 46	
	21. Strateginen henkilöstöjohtaminen	Työhyvinvoinnin ylläpitäminen hyvällä tasolla.	Kehityskeskustelut Yksikköpalaverit Avoin ilmapiiri	Työyhteisö- ja esimiespalaverit Kehityskeskustelujen toteutuminen Sairauspoissaolot lkm.	Kehityskeskustelut ja yksikköpalaverit toteutuvat yksiköiden omien aikataulujen mukaisesti.	

				Koulutuspäivien lkm.		
--	--	--	--	-------------------------	--	--

TEKNISTEN PALVELUJEN LAUTAKUNTA ULKONINEN LASKENTA	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	640 430	0	640 430	845 143	204 713	132,0%
MAKSUTUOTOT	154 030	0	154 030	193 520	39 490	125,6%
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	91 524	91 524	
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 641 590	0	2 641 590	2 671 278	29 688	101,1%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 436 050	0	3 436 050	3 801 465	365 415	110,6%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-6 202 930	0	-6 202 930	-6 564 589	-361 659	105,8%
PALKAT JA PALKKIOT	-4 755 280	0	-4 755 280	-5 025 183	-269 903	105,7%
HENKILÖSIVUKULUT	-1 447 650	0	-1 447 650	-1 539 405	-91 755	106,3%
ELÄKEKULUT	-1 274 100	0	-1 274 100	-1 293 504	-19 404	101,5%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-173 550	0	-173 550	-245 901	-72 351	141,7%
PALVELUJEN OSTOT	-5 514 700	0	-5 514 700	-5 763 081	-248 381	104,5%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-4 335 045	0	-4 335 045	-4 465 659	-130 614	103,0%
AVUSTUKSET	-157 000	0	-157 000	-122 320	34 680	77,9%
MUUT TOIMINTAKULUT	-191 040	0	-191 040	-274 513	-83 473	143,7%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-16 400 715	0	-16 400 715	-17 190 162	-789 447	104,8%
TOIMINTAKATE	-12 964 665	0	-12 964 665	-13 388 698	-424 033	103,3%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0	0	0	-5 453 212	-5 453 212	
TEKNISTEN PALVELUJEN LAUTAKUNTA SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	4 008 150	0	4 008 150	4 047 586	39 436	101,0%
MAKSUTUOTOT	0	0	0	6 039	6 039	
MUUT TOIMINTATUOTOT	7 322 770	0	7 322 770	7 327 637	4 867	100,1%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	11 330 920	0	11 330 920	11 381 261	50 341	100,4%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-975 206	0	-975 206	-794 907	180 299	81,5%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	6 728	6 728	
MUUT TOIMINTAKULUT	-187 490	0	-187 490	-189 584	-2 094	101,1%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 162 696	0	-1 162 696	-977 763	184 933	84,1%
TOIMINTAKATE	10 168 224	0	10 168 224	10 403 499	235 275	102,3%
TEKNISTEN PALVELUJEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	14 766 970	0	14 766 970	15 182 726	415 756	102,8%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-17 563 411	0	-17 563 411	-18 167 925	-604 514	103,4%
TOIMINTAKATE	-2 796 441	0	-2 796 441	-2 985 199	-188 758	106,7%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	0	0	0	-5 453 212	-5 453 212	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-2 796 441	0	-2 796 441	-8 438 410	-5 641 969	301,8%

Meri-Lapin ympäristölautakunta

Lautakunta:	Meri-Lapin ympäristölautakunta Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto
Toimiala	Tekniset palvelut
Lautakunnan palvelualueet	Ympäristöpalvelut
Toiminnalliset tavoitteet:	
Vetovoimainen rajakaupunki	Asetetut tavoitteet toteutuivat suunnitellulla tavalla.
Toimivat ja uudistuvat palvelut	Talousarviotavoitteet toteutuvat pääosin suunnitellulla tavalla. Rakennuslupien sähköinen asiointi on otettu pilottikäyttöön. Ympäristölupien sähköisen asiointin osalta selvitystyö on käynnistetty ja hankinta toteutetaan v. 2023. Valvontaelänlääkärin virkaa ei yrityksistä huolimatta saatu täytettyä. Joukkoliikenteen järjestämistavan selvitys käynnistetty, valmistuu 6/2023.
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	Nykytilaselvitys haja-asutusalueen jätevesikuormituksen osalta on siirtynyt resurssitilanteesta johtuen.
Toimiva kaupunkikonserni / henkilöstö	Työyhteisöjen hyvinvointia on edistetty suunniteltujen toimenpiteiden mukaisesti.
Taloudelliset tavoitteet:	
Toimiva kaupunkikonserni / talous	Toimintamenot ovat pysyneet talousarvoissa. Toteuma 1 796 303 euroa (92,7 %).
Investointien toteutuminen:	Ei investointeja.

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Meri-Lapin ympäristölautakunta						
Toiminnalliset tavoitteet						
Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Vetovoimainen rajakaupunki	8. Toimiva maankäyttöpolitiikka	Ympäristönäkökulmien huomioiminen kuntien maankäytön suunnittelussa.	Osallistutaan kaavoituksen ohjausryhmien työskentelyyn.	Yleiskaava 2021 Maapoliittinen ohjelma Tonttituotanto / vuosi (tavoitetaso 30 kpl / vuosi)	Osallistutaan yleiskaavan päivitystyöhön myöhemmin toimintavuoden aikana.	
Toimivat ja uudistuvat palvelut	9. Sähköinen asiointi ja itsepalvelut lisääntyvät	Ympäristölupien sähköinen haku. Rakennusvalvonnan arkiston digitointi.	Selvitetään tarkoituksenmukainen malli ympäristölupien sähköiseen hakuun ja käsitteilyyn toiminta-alueella. Rakennusvalvonnan arkiston mikrofilmien digitoinnin aloittaminen.	Sähköisten palvelujen käyttäjä- ja lukumäärä kasvaa Sähköisten palvelujen käyttäjätyytyväisyys Valokuituverkon kattavuus	Ympäristölupien sähköisen järjestelmän selvitystyö käynnistetty. Rakennusvalvonnan sähköinen arkistojärjestelmä hankittu. Arkiston digitointi käynnistetään myöhemmin.	
	10. Asiakaslähtöinen palvelukulttuuri vahvistuu	Eläinlääkinnän prosessien kehittämisen kysynnän mukaisesti.	Päivystysmallin kokeilun perusteella päätetään jatkotoimenpiteistä.	Tehdyt toimenpiteet (esim. toteutuneet koulutuspäivät) Asiakastyytyväisyys / -palaute Kuntapalvelututkimukset 2–4 vuoden välein	Kokeilusta järjestetty kysely eläinlääkäreille jatkovalmistelua varten.	
	11. Julkisten palveluiden tuottavuus, tehokkuus ja vaikuttavuus paranevat	Eläinsuojelun tehtäviin resursoiminen.	Valvontaeläinlääkärin rekrytointi.	Tutkimukset ja selvitykset Palvelukustannukset Palveluiden optimointi	Täytetty määräaikaikaisesti.	

				Kaupungin omistamien tilojen käyttöaste		
	13. Kuntarajat ylittävä yhteistyö ja verkostojen hyödyntäminen sekä kehittäminen palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Joukkoliikenteen kehittäminen.	Selvitetään joukkoliikenteen järjestämistä seutukunnassa.	Tehdyt selvitykset ja päätökset	Selvitystyö on käynnistynyt seutulii-kennetyöryhmän johdolla. Valmistuu 6/2023.	
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	16. Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö tukee ja vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia	Haja-asutuksen jätevesikuormituksen vähentäminen.	Laaditaan nykytilaselvitys haja-asutusalueen jätevesien käsittelyn tilasta valvontatoimien pohjaksi.	Liikenneturvallisuuksuunnitelman ja -työryhmän toimenpiteet Yleiskaava, maapolitiikka Luonto- ja viheralueet Tehdyt toimenpiteet	Toteutetaan myöhemmin toimintavuoden aikana.	
Toimiva kaupunkikonserni	19. Talouden tasa-painottaminen	Talousarvion mukainen toiminta.	Käyttösuunnitelma Osavuosikatsaukset Esimiesten jatkuva talouden seuranta	Kaupunkikonsernin taloudellisten raja-arvojen toteutumisen (tavoite max.1 raja-arvo täyttyy 2021) Peruskunnan tilikauden tulos positiivinen (minimi 1,5 ME) Peruskunnan ja konsernin lainakanta e / asukas alle koko maan kuntien keskiarvon	Käyttösuunnitelma laadittu 18.1.2022 § 10. Osavuosikatsaukset laadittu annetun aikataulun mukaan.	
	21. Strateginen henkilöstöjohtaminen	Hyvän työilmapiirin säilyttäminen.	Kehityskeskustelut Yksikköpalaverit Avoin ilmapiiri	Työyhteisö- ja esimiespalaverit Kehityskeskustelujen toteutuminen Sairauspoissaolot lkm. Koulutuspäivien lkm.	Toteutetaan yksiköiden omien aikataulujen mukaisesti.	

Perämeren jätelautakunta

Lautakunta:	Perämeren jätelautakunta
Toimiala	Tekniset palvelut
Lautakunnan palvelualueet	
Toiminnalliset tavoitteet:	
Vetovoimainen rajakaupunki	Ei asetettuja tavoitteita.
Toimivat ja uudistuvat palvelut	Tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellulla tavalla. Keskeisimpänä toimenpiteenä lautakunta on hyväksynyt jätehuoltomääräykset 27.9.2022 § 50.
Onnellinen ja osallistuva torniolainen	Ei asetettuja tavoitteita.
Toimiva kaupunkikonserni / henkilöstö	Työyhteisöjen hyvinvointia on edistetty suunniteltujen toimenpiteiden mukaisesti.
Taloudelliset tavoitteet:	
Toimiva kaupunkikonserni / talous	Toimintamenot pysyneet talousarviossa, toteuma 77 372 euroa (63,4 %).
Investointien toteutuminen:	Ei investointeja.

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

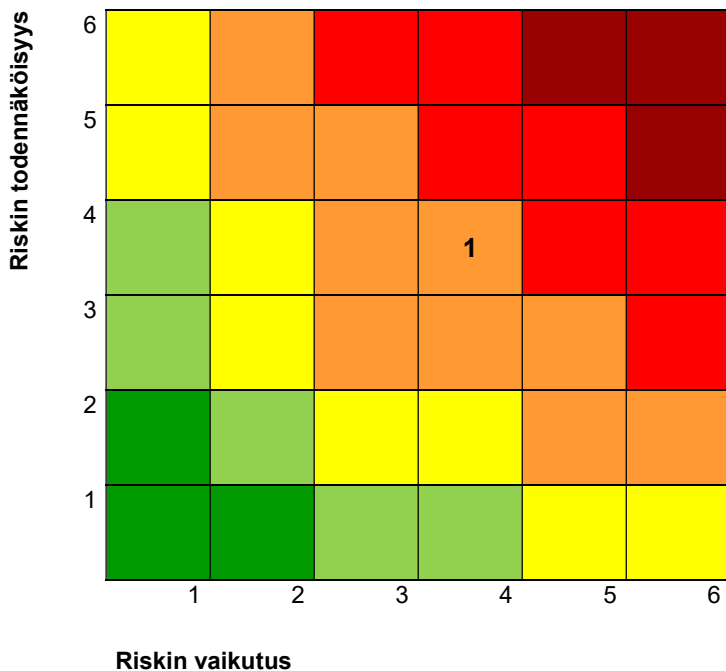

Ei aloitettu

Perämeren jätelautakunta						
Toiminnalliset tavoitteet						
Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Toimivat ja uudistuvat palvelut	10. Asiakaslähtöinen palvelukulttuuri vahvistuu	Jätehuollon muutoksisista tiedottaminen.	Tiedotustyö yhteistyössä jäteyhtiön kanssa.	Tehdyt toimenpiteet (esim. julkaisut, ilmoitukset)	Roskapostia lehti jaettu koteihin vkolla 18. Kuulutus jätehuoltomääräysten nähtävillä olosta julkaistu kuntien kotisivuilla ja Jätkälän sivuilla 17.6.2022.	
	11. Julkisten palveluiden tuottavuus, tehokkuus ja vaikuttavuus paranevat	Tarkoituksenmukainen jätehuolto toimialueella.	Jätehuoltomääräysten loppuunsaattaminen. Muutosten toimeenpano yhteistyössä jäteyhtiön kanssa.	Jätehuoltomääräykset hyväksytyt ja tulleet voimaan Tehdyt toimenpiteet	Lautakunta on hyväksynyt jätehuoltomääräykset 27.9.2022 § 50. Jäteyhtiön toimitusjohtaja esitteli uudistuneesta jätelaista tulevia muutoksia valtuustoinfossa 21.4.2022.	
Toimiva kaupunkikonserni	19. Talouden tasa-painottaminen	Talousarvion mukainen toiminta.	Käyttösuunnitelma Osavuosisikatsaukset Jatkuva seuranta	Käyttösuunnitelma ja osavuosisikatsaukset tehty	Käyttösuunnitelma laadittu 1.2.2022 § 7. Osavuosisikatsaukset laadittu ohjeistuksen mukaan.	

Tekniset palvelut

Tekniset palvelut					
Riskienhallinta					
Riskityyppi	Riski ja kuvaus	Riskiarvio	Toimenpiteet	Toteuma	Vastuhenkilöt
Omaisuus-riski – Sisäinen	Yleiset taloudelliset paineet aiheuttavat toimittajien peruskorjaushankkeiden viivästyksiä, mikä aiheuttaa lisäkustannuksia ja ongelmia tulojen käytettävyydessä.	Todennäköisyys: 4 Vaikutus: 4 16	Peruskorjausinvestointien toteuttaminen laaditun investointien rahoitustarpeen ja pitkän aikavälin suunnitelman mukaisesti.	Vuoden 2022 peruskorjaushankkeet on toteutettu investointiohjelman mukaisesti.	Markus Kannala, Ulla-Maija Koskenranta

TEKNISET PALVELUT ULKOKINEN LASKENTA	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYNTITUOTOT	1 650 420	0	1 650 420	1 700 859	50 439	103,1%
MAKSUTUOTOT	504 101	0	504 101	621 377	117 276	123,3%
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	91 524	91 524	
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 642 310	0	2 642 310	2 702 689	60 379	102,3%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 796 831	0	4 796 831	5 116 449	319 618	106,7%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-7 744 280	0	-7 744 280	-8 088 545	-344 265	104,4%
PALKAT JA PALKKIOT	-6 033 950	0	-6 033 950	-6 240 630	-206 680	103,4%
HENKILÖSIVUKULUT	-1 710 330	0	-1 710 330	-1 847 914	-137 584	108,0%
ELÄKEKULUT	-1 489 930	0	-1 489 930	-1 558 756	-68 826	104,6%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-220 400	0	-220 400	-289 159	-68 759	131,2%
PALVELUJEN OSTOT	-5 873 584	0	-5 873 584	-5 993 004	-119 420	102,0%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-4 394 972	0	-4 394 972	-4 494 817	-99 845	102,3%
AVUSTUKSET	-185 730	0	-185 730	-145 293	40 437	78,2%
MUUT TOIMINTAKULUT	-261 140	0	-261 140	-342 178	-81 038	131,0%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-18 459 706	0	-18 459 706	-19 063 837	-604 131	103,3%
TOIMINTAKATE	-13 662 875	0	-13 662 875	-13 947 388	-284 513	102,1%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0	0	0	-5 453 212	-5 453 212	
TEKNISET PALVELUT SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYNTITUOTOT	4 808 970	0	4 808 970	4 681 177	-127 793	97,3%
MAKSUTUOTOT	0	0	0	21 714	21 714	
MUUT TOIMINTATUOTOT	7 322 770	0	7 322 770	7 327 637	4 867	100,1%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	12 131 740	0	12 131 740	12 030 528	-101 212	99,2%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-1 032 086	0	-1 032 086	-839 462	192 624	81,3%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	6 537	6 537	
MUUT TOIMINTAKULUT	-233 220	0	-233 220	-235 414	-2 194	100,9%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 265 306	0	-1 265 306	-1 068 339	196 967	84,4%
TOIMINTAKATE	10 866 434	0	10 866 434	10 962 189	95 755	100,9%
TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	16 928 571	0	16 928 571	17 146 977	218 406	101,3%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-19 725 012	0	-19 725 012	-20 132 176	-407 164	102,1%
TOIMINTAKATE	-2 796 441	0	-2 796 441	-2 985 199	-188 758	106,7%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	0	0	0	-5 453 212	-5 453 212	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-2 796 441	0	-2 796 441	-8 438 410	-5 641 969	301,8%

Lukuihin sisältyvät työllistämisen tuet ja kulut:

Tekniset palvelut	Työllistäminen
Henkilöstökulut	-85 385
Työllistämistuki	40 419
Nettomeno	-44 966

8.3 Tuloslaskelman toteutuminen

Tuloslaskelman toteutumisvertailu 1.1.–31.12.2022

ULKOINEN TULOSLASKELMA	TA 2022	TA MUUTOS	TA MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA 12 / 2022	Alkup. TA		Muutettu TA		TP 2021
					ERO TOT. 12 / 22 – TA 22	ERO TOT. 12 / 22 – TA 22	TOT 12 / 22	TOT 12 / 22	
	€	€	€	€	€	€	%	%	€
TOIMINTATUOTOT									
MYNTITUOTOT	7 247 953	-18 250	7 229 703	10 343 209	3 095 256	3 113 506	143 %	143 %	8 504 718
MAKSUTUOTOT	5 419 386	63 060	5 482 446	5 406 548	-12 838	-75 898	100 %	99 %	5 241 443
TUET JA AVUSTUKSET	1 955 305	3 049 821	5 005 126	5 716 916	3 761 611	711 790	292 %	114 %	9 248 326
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 033 310	11 700	4 045 010	4 269 898	236 588	224 888	106 %	106 %	4 104 379
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	18 655 954	3 106 331	21 762 285	25 736 571	7 080 617	3 974 286	138 %	118 %	27 098 866
TOIMINTAKULUT									
HENKILÖSTÖKULUT	-57 303 883	-3 088 920	-60 392 803	-61 846 444	-4 542 561	-1 453 641	108 %	102 %	-59 553 116
PALKAT JA PALKKIOT (ERITTELY)	-46 200 633	-2 360 950	-48 561 583	-48 664 826	-2 464 193	-103 243	105 %	100 %	-47 249 465
HENKILÖSIIVUKULUT	-11 103 250	-727 970	-11 831 220	-13 181 618	-2 078 368	-1 350 398	119 %	111 %	-12 303 651
PALVELUJEN OSTOT (ERITTELY)	-75 715 574	-3 392 206	-79 107 780	-79 760 258	-4 044 684	-652 478	105 %	101 %	-76 654 768
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-8 386 278	-444 000	-8 830 278	-8 636 046	-249 768	194 232	103 %	98 %	-9 327 642
AVUSTUKSET	-6 984 646	236 000	-6 748 646	-6 891 056	93 590	-142 410	99 %	102 %	-7 137 066
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 054 472	-52 346	-2 106 818	-2 516 539	-462 067	-409 721	122 %	119 %	-2 266 221
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-150 444 853	-6 741 472	-157 186 325	-159 650 343	-9 205 490	-2 464 018	106 %	102 %	-154 938 813
TOIMINTAKATE	-131 788 899	-3 635 141	-135 424 040	-133 913 772	-2 124 873	1 510 268	102 %	99 %	-127 839 946
SISÄINEN TULOSLASKELMA									
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	16 147 265		16 147 265	16 072 106	-75 159	-75 159	100 %	100 %	16 145 006
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-16 147 265		-16 147 265	-16 072 106	75 159	75 159	100 %	100 %	-16 145 006
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0	0			0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	34 803 219	3 106 331	37 909 550	41 808 677	7 005 458	3 899 127	120 %	110 %	43 243 872
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-166 592 118	-6 741 472	-173 333 590	-175 722 449	-9 130 331	-2 388 859	105 %	101 %	-171 083 819
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-131 788 899	-3 635 141	-135 424 040	-133 913 772	-2 124 873	1 510 268	102 %	99 %	-127 839 946
VEROTULOT	90 521 000	0	90 521 000	93 150 456	2 629 456	2 629 456	103 %	103 %	90 968 720
KUNNAN TUOVERO	80 500 000		80 500 000	80 986 908	486 908	486 908	101 %	101 %	79 245 950
KIINTEISTÖVERO	6 689 000		6 689 000	7 030 049	341 049	341 049	105 %	105 %	6 741 101
OSUUS YHTEISÖVERON TUOTOSTA	3 332 000		3 332 000	5 133 499	1 801 499	1 801 499	154 %	154 %	4 981 669
VALTIONOSUJEDET	46 532 600		46 532 600	46 732 570	199 970	199 970	100 %	100 %	43 936 625
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						0			
KORKOTUOTOT	387 760		387 760	354 748	-33 012	-33 012	91 %	91 %	357 760
MUUT RAHOITUSTUOTOT	554 000		554 000	282 367	-271 633	-271 633	51 %	51 %	137 233
KORKOKULUT	-462 000		-462 000	-347 491	114 509	114 509	75 %	75 %	-282 210
MUUT RAHOITUSKULUT	-1 000		-1 000	-2 740	-1 740	-1 740	274 %	274 %	-791
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	478 760	0	478 760	286 884	-191 876	-191 876	60 %	60 %	211 992
VUOSIKATE	5 743 461	-3 635 141	2 108 320	6 256 138	512 677	4 147 818	109 %	297 %	7 277 391
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 900 000		-5 900 000	-6 118 122	-218 122	-218 122	104 %	104 %	-5 531 299
TILIKAUDEN TULOS	-156 539	-3 635 141	-3 791 680	138 016	294 555	3 929 696	-88 %	-4 %	1 746 092
VARAUSTEN LIS. - / VÄHENN. +				28 273	28 273	28 273			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-156 539	-3 635 141	-3 791 680	166 289	322 828	3 957 969	-106 %	-4 %	1 746 092

Tuloslaskelman erittelyt

HENKILÖSTÖKULUT					Alkup. TA	Muut. TA	Alkup. TA	Muut. TA	
ULKOINEN TULOSLASKELMA	TA 2022	TA MUUTOS	TA MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA 12 / 2022	ERO TOT 12/22 - ALKUP. TA	ERO TOT 12/22 - MUUT. TA	TOTEUMA 12 / 2022	TOTEUMA 12 / 2022	TP 2021
	€	€	€	€	€	€	%	%	€
HENKILÖSTÖKULUT	-56 175 143	-3 088 920	-59 264 063	-61 106 490	-4 931 347	-1 842 427	109 %	103 %	-58 680 390
TYÖLLISYDEN HENKILÖSTÖKULUT	-1 128 740	0	-1 128 740	-739 954	388 786	388 786	66 %	66 %	-872 725
HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ	-57 303 883	-3 088 920	-60 392 803	-61 846 444	-4 542 561	-1 453 641	108 %	102 %	-59 553 115

ERIKOISSAIRAANHOITO					Alkup. TA	Muut. TA	Alkup. TA	Muut. TA	
ULKOINEN TULOSLASKELMA	TA 2022	TA MUUTOS	TA MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA 12 / 2022	ERO TOT 12/22 - ALKUP. TA	ERO TOT 12/22 - MUUT. TA	TOTEUMA 12 / 2022	TOTEUMA 12 / 2022	TP 2021
	€	€	€	€	€	€	%	%	€
LÄNSI-POHJA ERIKOISSAIRAANHOITO TUKIPALVELUT	-2 245 960	-522 704	-2 768 664	-3 504 744	-1 258 784	-736 080	156 %	127 %	-3 099 486
LÄNSI-POHJA ERIKOISSAIRAANHOITO	-11 958 240	0	-11 958 240	-12 173 912	-215 672	-215 672	102 %	102 %	-12 106 068
LÄNSI-POHJA ERIKOISSAIRAANHOITO YHTEENSÄ	-14 204 200	-522 704	-14 726 904	-15 678 656	-1 474 456	-951 752	110 %	106 %	-15 205 554
MEHILÄINEN L-P ERIKOISSAIRAANHOITO	-16 478 020	-1 290 502	-17 768 522	-17 504 540	-1 026 520	263 982	106 %	99 %	-17 341 931
ERIKOISSAIRAANHOITO YHTEENSÄ	-30 682 220	-1 813 206	-32 495 426	-33 183 196	-2 500 976	-687 770	108 %	102 %	-32 547 485

PERUSTERVEYDENHUOLTO					Alkup. TA	Muut. TA	Alkup. TA	Muut. TA	
ULKOINEN TULOSLASKELMA	TA 2022	TA MUUTOS	TA MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA 12 / 2022	ERO TOT 12/22 - ALKUP. TA	ERO TOT 12/22 - MUUT. TA	TOTEUMA 12 / 2022	TOTEUMA 12 / 2022	TP 2021
	€	€	€	€	€	€	%	%	€
LÄNSI-POHJA PERUSTERVEYDENHUOLTO	-140 980	0	-140 980	-153 512	-12 532	-12 532	109 %	109 %	-129 552
MEHILÄINEN L-P PERUSTERVEYDENHUOLTO	-6 781 460	0	-6 781 460	-6 360 496	420 964	420 964	94 %	94 %	-6 229 320
PERUSTERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ	-6 922 440	0	-6 922 440	-6 514 008	408 432	408 432	94 %	94 %	-6 358 872

PALVELUSETELIT					Alkup. TA	Muut. TA	Alkup. TA	Muut. TA	
ULKOINEN TULOSLASKELMA	TA 2022	TA MUUTOS	TA MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA 12 / 2022	ERO TOT 12/22 - ALKUP. TA	ERO TOT 12/22 - MUUT. TA	TOTEUMA 12 / 2022	TOTEUMA 12 / 2022	TP 2021
	€	€	€	€	€	€	%	%	€
KOTIHOIDON PALVELUSETELIT	-623 950	0	-623 950	-642 037	-18 087	-18 087	103 %	103 %	-647 916
PALVELUASUMISEN PALVELUSETELIT	-5 599 630	0	-5 599 630	-5 844 859	-245 229	-245 229	104 %	104 %	-5 296 383
MUUT PALVELUSETELIT	-331 280	0	-331 280	-493 135	-161 855	-161 855	149 %	149 %	-370 274
PÄIVÄHOIDON PALVELUSETELIT	-1 240 000	-159 000	-1 399 000	-1 713 419	-473 419	-314 419	138 %	122 %	-1 307 440
PALVELUSETELIT YHTEENSÄ	-7 794 860	-159 000	-7 953 860	-8 693 450	-898 590	-739 590	112 %	109 %	-7 622 013

8.4 Investointien toteutuminen

Keskushallintopalvelut

Keskushallintopalvelut Investointiosia	TA 2022	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma 12 / 2022	Poikkeama	Tot-%	TP 2021
101 Kiinteä omaisuus/Kaup.hallitus yhteensä	-200 000	0	-200 000	-154 638	45 362	77,3%	-135 604
Menot	-250 000	0	-250 000	-167 336	82 664	66,9%	-137 482
Tulot	50 000	0	50 000	12 698	-37 302	25,4%	1 878
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	50 000	0	50 000	12 698	-37 302	25,4%	1 878
103 Aineeton kom/Kaupunginhallitus yhteensä	-2 000	0	-2 000	-4 679	-2 679	234,0%	-7 377
Menot	-2 000	0	-2 000	-4 679	-2 679	234,0%	-7 377
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
106 Irtain omaisuus/Kaup.hall yhteensä	-251 490	0	-251 490	-245 349	6 141	97,6%	-237 690
Menot	-251 490	0	-251 490	-245 349	6 141	97,6%	-237 690
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
109 Muu investointitoim/Kaup.hall yhteensä	-85 000	0	-85 000	-33 774	51 226	39,7%	0
Menot	-170 000	0	-170 000	-33 774	136 226	19,9%	0
Tulot	85 000	0	85 000	0	-85 000	0,0%	0
Rahoitusosuudet	85 000	0	85 000	0	-85 000	0,0%	0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
Keskushallintopalvelut yhteensä	-538 490	0	-538 490	-438 440	100 050	81,4%	-380 672
Menot	-673 490	0	-673 490	-451 138	222 352	67,0%	-382 549
Tulot	135 000	0	135 000	12 698	-122 302	9,4%	1 878
Rahoitusosuudet	85 000	0	85 000	0	-85 000	0,0%	0
Pysyvien vastaavien myynnit	50 000	0	50 000	12 698	-37 302	25,4%	1 878

Perustelut:

Kiinteä omaisuus:

Maa-alueiden hankinta 167 336 eur
Maa-alueiden luovutustulot 12 698 eur

Aineeton käyttöomaisuus:

Lapin Sähkövoima Oy:n osakepääoman lisäys 2 697 eur (KH 2.5.2016 § 130)
Tornion Golf Oy:n osakepääoman lisäys 1 982 eur (KH 6.5.2010 § 40)
Osakepääomien lisäykset yhteensä 4 679 euroa

Irtain omaisuus:

Toteuma 245 349 eur sisältää mm. kannettavia, näyttöjä ja WLAN-tukiasemia, joilla on korvattu vanhoja. Kriittisiä tietoliikennelaitteita on uusittu kaksi kappaletta ja palomuurilaitteisto on kahdennettu. Uusi virtualisointialusta tuli loppuvuonna. Rajakartanoon rakennettu toinen valokuitu varmentamaan vanhaa valokuitua.

Muu investointitoiminta:

Rajakartanon tietoliikenneyhteydet 16 825 eur (KH 21.2.2022 § 86)
Valtuustosalin tekniikka 16 949 eur (KH 22.11.2021 § 441)
Muu investointitoiminta yhteensä 33 774 euroa

Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalvelut Investointiosa	TA 2022	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%	TP 2021
201 Irtain omaisuus/Hyvinv.palv yhteensä	-377 000	0	-377 000	-225 678	151 322	59,9%	-196 295
Menot	-377 000	0	-377 000	-225 678	151 322	59,9%	-196 295
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
Hyvinvointipalvelut yhteensä	-377 000	0	-377 000	-225 678	151 322	59,9%	-196 295
Menot	-377 000	0	-377 000	-225 678	151 322	59,9%	-196 295
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0

Perustelut:**Irtain omaisuus:**

Raapesukone 20 972 eur

Työvälineiden ja laitteiden hankinta kotihoitoon 5 764 eur

Hallinnon kerroksen neuvotteluhuoneen tuolit 7 192 eur

Terveyspalvelut röntgenlaite 191 750 eur

Sivistyspalvelut

40 SIVISTYSPALVELUT	TA 2022	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma 12 / 2022	Poikkeama	Tot-%	TP 2021
401 Irtain omaisuus/Varh.kasv.palv yhteensä	-30 000	0	-30 000	-30 000	0	100,0%	-21 949
Menot	-30 000	0	-30 000	-30 000	0	100,0%	-21 949
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
410 Irtain omaisuus/Peruskoulutus yhteensä	-150 000	0	-150 000	-115 638	34 362	77,09%	-125 402
Menot	-150 000	0	-150 000	-115 638	34 362	77,09%	-125 402
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
420 Irtain omaisuus/Nuort ja aik k yhteensä	0	0	0	0	0		-31 480
Menot	0	0	0	0	0		-31 480
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
450 Irtain omaisuus/Kultt. ja nuor yhteensä	-388 000	0	-388 000	-366 678	21 322	94,5%	-78 428
Menot	-505 500	0	-505 500	-484 178	21 322	95,78%	-78 428
Tulot	117 500	0	117 500	117 500	0	100,0%	0
Rahoitusosuudet	117 500	0	117 500	117 500	0	100,0%	0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
460 Irtain omaisuus/Aineen taidemu yhteensä	-30 000	0	-30 000	-29 295	705	97,65%	-50 000
Menot	-30 000	0	-30 000	-29 295	705	97,65%	-50 000
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
Sivistyspalvelut yhteensä	-598 000	0	-598 000	-541 611	56 389	90,57%	-307 258
Menot	-715 500	0	-715 500	-659 111	56 389	92,12%	-307 258
Tulot	117 500	0	117 500	117 500	0	100,0%	0
Rahoitusosuudet	117 500	0	117 500	117 500	0	100,0%	0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0

Perustelut:**Sivistyslautakunta:**

Varhaiskasvatus: Muksubussit 3 kpl

Peruskoulutus: Toteuma sisältää koulujen kaluste- ja laitehankintoja. Tvt-laitteiden saatavuusongelmat aiheuttivat investointien talousarvion alittamisen. Saatavuusongelmat koskivat sekä opettajien että oppilaiden laitehankintoja.

Elämänlaatulautakunta:

Kirjastoauton hankinta ja teippaus, investointimeno 466 888 eur ja rahoitusosuus 117 500 eur
Tornionlaakson museon kokoelmanhallintajärjestelmä 17 290 eur

Aineen taidemuseon johtokunta:

Suunnitellut taidehankinnat toteutuivat

Tekniset palvelut

Tekniset palvelut Investointiosia	TA 2022	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%	TP 2021
500 Kiint.omaisuus/Tekn.palv yhteensä	-5 000	0	-5 000	0	5 000	0,0%	-289
Menot	-15 000	0	-15 000	0	15 000	0,0%	-289
Tulot	10 000	0	10 000	0	-10 000	0,0%	0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	10 000	0	10 000	0	-10 000	0,0%	0
510 Irtain omaisuus/Tekn.palv yhteensä	-140 000	0	-140 000	-105 039	34 961	75,03%	-1 086 937
Menot	-140 000	0	-140 000	-105 039	34 961	75,03%	-1 086 937
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
520 Julk. kom/Tekniset palvelut yhteensä	-3 017 000	0	-3 017 000	-2 500 525	516 475	82,88%	-2 424 278
Menot	-3 017 000	0	-3 017 000	-2 558 525	458 475	84,8%	-2 424 278
Tulot	0	0	0	58 000	58 000		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	58 000	58 000		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
530 Julk.kom/Yhteistyöhankk. yhteensä	-170 000	0	-170 000	-14 025	155 975	8,25%	-7 015
Menot	-260 000	0	-260 000	-14 025	245 975	5,39%	-7 015
Tulot	90 000	0	90 000	0	-90 000	0,0%	0
Rahoitusosuudet	90 000	0	90 000	0	-90 000	0,0%	0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
535 Julk.kom/Liikenneturvallisuus yhteensä	-60 000	0	-60 000	-68 801	-8 801	114,67%	-242 468
Menot	-60 000	0	-60 000	-68 801	-8 801	114,67%	-242 468
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
540 Rajalla-På Gränsen yhteensä	-110 000	0	-110 000	-107 074	2 926	97,34%	13 168
Menot	-220 000	0	-220 000	-107 074	112 926	48,67%	-1 832
Tulot	110 000	0	110 000	0	-110 000	0,0%	15 000
Rahoitusosuudet	110 000	0	110 000	0	-110 000	0,0%	15 000
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
545 Talonrakennus yhteensä	-270 000	0	-270 000	-213 547	56 453	79,09%	-309 914
Menot	-270 000	0	-270 000	-236 547	33 453	87,61%	-309 914
Tulot	0	0	0	23 000	23 000		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	23 000	23 000		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
549 Päiväkotiverkoston muutokset yhteensä	-1 000 000	1 000 000	0	0	0		0
Menot	-1 000 000	1 000 000	0	0	0		0
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
558 Kivirannan koulu yhteensä	-540 000	0	-540 000	-431 742	108 258	79,95%	-41 449
Menot	-540 000	0	-540 000	-458 742	81 258	84,95%	-41 449
Tulot	0	0	0	27 000	27 000		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	27 000	27 000		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
562 Suensaaren palvelukeskus yhteensä	-500 000	0	-500 000	-656 623	-156 623	131,32%	0
Menot	-500 000	0	-500 000	-656 623	-156 623	131,32%	0
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0

564	Uimahalli yhteensä	-150 000	0	-150 000	-143 820	6 180	95,88%	0
	Menot	-150 000	0	-150 000	-143 820	6 180	95,88%	0
	Tulot	0	0	0	0	0		0
	Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
566	Putaan vuoropäiväkoti yhteensä	-100 000	0	-100 000	-12 255	87 745	12,26%	-5 606
	Menot	-100 000	0	-100 000	-12 255	87 745	12,26%	-5 606
	Tulot	0	0	0	0	0		0
	Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
572	Kaupungintalo yhteensä	-30 000	0	-30 000	-18 711	11 289	62,37%	-4 135 325
	Menot	-30 000	0	-30 000	-18 711	11 289	62,37%	-4 135 325
	Tulot	0	0	0	0	0		0
	Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
579	Monitoimitalo yhteensä	-150 000	0	-150 000	-69 318	80 682	46,21%	-141 088
	Menot	-150 000	0	-150 000	-69 318	80 682	46,21%	-141 088
	Tulot	0	0	0	0	0		0
	Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
583	Rajakartano yhteensä	-1 330 000	0	-1 330 000	-1 518 704	-188 704	114,19%	0
	Menot	-1 330 000	0	-1 330 000	-1 518 704	-188 704	114,19%	0
	Tulot	0	0	0	0	0		0
	Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
584	Raumon koulu yhteensä	-150 000	0	-150 000	-24 420	125 580	16,28%	-2 945
	Menot	-150 000	0	-150 000	-24 420	125 580	16,28%	-2 945
	Tulot	0	0	0	0	0		0
	Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
	Tekniset palvelut yhteensä	-7 722 000	1 000 000	-6 722 000	-5 884 602	837 398	87,54%	-8 384 144
	Menot	-7 932 000	1 000 000	-6 932 000	-5 992 602	939 398	86,45%	-8 399 144
	Tulot	210 000	0	210 000	108 000	-102 000	51,43%	15 000
	Rahoitusosuudet	200 000	0	200 000	108 000	-92 000	54,0%	15 000
	Pysyvien vastaavien myynnit	10 000	0	10 000	0	-10 000	0,0%	0

Perustelut:**Kiinteä omaisuus**

Ei vähäisiä maan ostoja tai myyntejä asemakaavan toteuttamiseksi.

Irtain omaisuus

Puistojen ja yleisten alueiden varusteet (roska-astiat, penkit, ym. varusteet), valmis

Taajamatraktorin niittolaite, hankittu

Ruokapalvelujen keittiölaitteet, Kivirannan astianpesukone hankittu

Kaupungintalon verhot, opasteet ja kalustetäydennykset, valmis

Talonrakennus

Leton kalahallin maalaus ja julkisivulaudoituksen uusiminen, valmis

Juhannussaaren päiväkodin aita ja uudet leikkivälineet, valmis

Karungin urheilukentän huoltorakennuksen kunnostus, kunnostamisen sijaan tutkittu muita vaihtoehtoja

Raumon puukoulun ja koulun puuosien maalaus, puukoulu maalattu

Pääterveysaseman fysioterapia käytävän hissi, valmis

Käyttäjien kiireelliset tilamuutokset, terveyskeskuksen röntgen

Päiväkotiverkoston muutokset (kaupunginhallitus päättää palveluverkosta erikseen tarveselvityksen pohjalta)
Sivistyslautakunta on päättänyt laajentaa palvelusetelin käyttöä 25.08.2022 § 138, ei investointitarvetta

Kaupungintalo

Kaupungintalon ympäristön vihertyöt ja viimeistelyt, valmis

Kivirannan koulu

Uudemman osan vesikaton saneeraus ja viemäriverkon saneeraus, valmis

Kyläjoen koulu

Öljylämmityksen muuttaminen maalämmöksi (avustus 20 %), siirtyy tarjousten ylittäessä kustannusarvion.

Putaan vuoropäiväkoti

Keittiön ilmanvaihto, huuvat tilattu, muutostyö vuonna 2023

Rajakartano

Ilmanvaihdon, valaistuksen, puuikkunoiden, ulko-ovien ja julkisivun saneeraus, urakka valmis. Jatkuu muiden töiden osalta v. 2023.

Raumon koulu

Viemärien saneeraus, valmis

Suensaaren palvelukeskus

Vesikaton muutostyö harjakatoksi, valmis

Torpin monitoimitalo

Eläinlääkinnän tilat, suunnitelmat laadittu, purkutyöt ja hankinnat käynnistetty, jatkuu v. 2023

Uimahalli

Geokaivojen lämpöpumput, valmis

Julkinen käyttöomaisuus / Katujen ja teiden perusparannus

Hallituskadun suojatiekorokkeen kiveyksen uusiminen Länsirannalla, valmis

Hallituskatu välillä Satamakatu-Puutarhakatu, valmis

Keskikatu välillä Hallituskatu - Torikatu, kiveykset ja viimeistely, valmis

Puutarhakadun kiertoliittymä, kiveykset ja viimeistely, valmis

Saarenpäänkatu 1. vaihe jatkuu ja 2. vaihe käynnistyy (sis. Pellervontie ja Sammonkatu), maansiirtotyöt valmiit, pintatyöt v. 2023.

Jarrukatu ja Vaihekatu, ei saatu suunnittelutarjouksia keväällä, hanke siirtynyt vuodelle 2023

Lanatie, Kaskitie, Kumpumäenpolku ja Onninpolku, urakka kilpailutettu ja suoritetaan v. 2023.

Rantatien kevyen liikenteen väylä, siirtynyt vuodelle 2023

Katuvalaistuksen muutostyö (energiatehokkuus), valmis

Kaava-alueen avo-ojien perkaukset, valmis

Kunnallistekniikan viimeistelytyöt (vuoden 2021 kohteiden istutukset ym.), valmis

Julkinen käyttöomaisuus / Katujen ja teiden uudisrakentaminen

Pihlajasaaren asuinalueen 1. vaiheen rakentaminen, suunnitelmat valmiit, toteutus talvella 2023

Julkinen käyttöomaisuus / Päälystäminen

Lautakunnan nimeämien kohteiden päälystykset valmiit

Julkinen käyttöomaisuus / Ympäristötyöt

Leikkipuistojen kunnostus, valmis

Länsirannan puiston kunnostus (polun parantaminen, esteettömyys, näkemät), valmis

Koirapuiston toteuttaminen, valmis

Leton veneilykeskuksen uuden puolen laitureiden sähköpisteet, valmis

Leton veneilykeskuksen toisen veneiden talvisäilytyskentän sähköistys, valmis

Arboretum -alueen kunnostus, laattapiha lähiympäristöineen, valmis

Apteekinpuiston ja Hannulan sillan valaistus, valmis

Julkinen käyttöomaisuus / Liikenneturvallisuushankkeet

Kromilaakson liittymien avaruksen maatyöt suoritettu, pintarakenteet v. 2023.

Julkinen käyttöomaisuus / PGR

EU-puiston kevyen liikenteen toinen siltayhteys (Haaparanta 50 %), silta valmis
Victoriantorin kunnostus (portaikko, altaiden valaistus, ym.), portaikko kunnostettu

Julkinen käyttöomaisuus / Yhteistyöhankkeet

Näränperän padon korotus, tulot 75 % (valtion avustus ja Haaparanta), lupapäätös saatu 22.11.2022, mutta siitä on valittu, eikä päätös ole lainvoimainen.

Pirkiön venereitin kunnostamisen 1. vaihe aloitus, tulot 75 % (valtio ja jakokunta), lupapäätös saatu 24.11.2022, mutta se ei ole lainvoimainen valituksesta johtuen.

Faarisentien alikulkulun töiden käynnistäminen ratatöiden yhteydessä, urakka kilpailutettu, työt käynnistyvät v. 2023.

Tornion kaupungin investoinnit 2022							
	TA 2022	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma 1–12/2022	Poikkeama	Toteuma %	TP 2021
Tornion kaupunki yhteensä	-9 235 490	1 000 000	-8 235 490	-7 090 332	1 145 158	86 %	-9 268 369
Menot	-9 697 990	1 000 000	-8 697 990	-7 328 529	1 369 461	84 %	-9 285 247
Tulot	462 500	0	462 500	238 198	-224 302	52 %	16 878
Rahoitusosuudet	402 500	0	402 500	225 500	-177 000	56 %	15 000
Pysyvien vastaavien myynnit	60 000	0	60 000	12 698	-47 302	21 %	1 878

8.5 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen TA	Talousarvio- muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
	e	e	e	e	e
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate +/-	5 743 461	-3 635 141	2 108 320	6 256 138	4 147 818
Satunnaiset erät +/-					
Tulorahoituksen korjauserät	-300 000		-300 000	-2 544 650	-2 244 650
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-9 697 990	1 000 000	-8 697 990	-7 328 529	1 369 461
Rahoitusosuudet investointimenoihin + Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	353 000		353 000	225 500	-127 500
	360 000		360 000	390 555	30 555
Investointien nettomeno	-8 984 990		-7 984 990	-6 712 475	1 272 515
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 541 529		-6 176 670	-3 000 987	540 542
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset -	-500 000		-500 000	-2 582	497 418
Antolainasaamisten vähennykset +	400 000		400 000		-400 000
Muiden pitkäaikaisten saamisten lisäys - / vähennys +					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys +	10 000 000		10 000 000	10 000 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys -	-9 900 000		-9 900 000	-7 900 000	2 000 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos - / +	4 000 000		4 000 000	-4 000 000	-8 000 000
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset				6 196 904	
Vaikutus maksuvalmiuteen	458 471		-2 176 670	1 293 335	834 864

Tunnusluvut

Kassalainat	18 000 000			19 000 000	1 000 000
Lainat ilman kassalainoja	54 900 000			43 150 000	-11 750 000
Lainakanta	72 900 000			62 150 000	-10 750 000
Talousarviolainat/asukas	2 565			2 033	-533
Lainat/asukas	3 407			2 928	-479
Asukasmäärä	21 400			21 229	-171

8.6 Yhteenvedo määrärahojen sekä talousarvion toteutumisesta

	Sito- vuus*) B N	Määrärahat 1 000 e					Tuloarviot 1 000 e				
		TA 2022	TA- muutos	Muutettu TA	Toteuma	Poik- keama	TA 2022	TA- muutos	Muutettu TA	Toteuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA (ulk)		150 445	6 741	157 186	159 650	-2 464	18 656	3 106	21 762	25 737	3 974
Tarkastuslautakunta	B	87		87	73	14	0			0	0
Kaupunginhallitus	B	9 179		9 179	8 093	1 086	2 610		2 610	5 525	2 915
Sosiaali- ja terveystk	B	86 856	5 886	92 742	95 188	-2 446	8 333	2 596	10 929	11 680	751
Sivistyspalvelut yht.		35 862	856	36 718	37 233	-515	2 916	511	3 426	3 416	-10
Sivistyslautakunta	B	31 312	880	32 192	32 675	-483	1 857	571	2 428	2 321	-107
Elämänlaatulautakunta	N	4 150	-24	4 126	4 204	-78	1 021	-60	961	1 030	69
Aineen taidemuseon jt	N	400		400	353	48	38		38	65	27
Tekniset palvelut yht.		18 461	0	18 461	19 063	-602	4 797	0	4 797	5 116	319
Tekn. palvel. lautakunta	B	16 401		16 401	17 190	-789	3 436		3 436	3 801	365
Perämörien jätelautakunta	N	122		122	77	45	122		122	80	-42
Meri-Lapin ympäristöltk	N	1 937		1 937	1 796	141	1 238		1 238	1 235	-3
TULOSLASKELMAOSA		463	0	463	350	113	137 996	0	137 996	140 520	2 524
Verotulot	B						90 521		90 521	93 150	2 629
Valtionosuudet	B						46 533		46 533	46 733	200
Korkotulot	B						388		388	355	-33
Muut rahoitustulot	B						554		554	282	-272
Korkomenot	B	462		462	347	115					
Muut rahoitusmenot	B	1		1	3	-2					
Satunnaiset erät	B										
INVESTOINTIOSA		9 698	-1 000	8 698	7 329	1 369	463	0	463	238	-224
Keskushallintopalvelut											
Kiinteä omaisuus	B	250		250	167	83	50		50	13	-37
Aineeton käyttöomaisuus	B	2		2	5	-3	0		0	0	0
Irtain omaisuus	B	251		251	245	6	0		0	0	0
Muu investointitoiminta	B	170		170	34	136	85		85	0	-85
Hyvinvointipalvelut											
Irtain omaisuus	B	377		377	226	151					0
Sivistyspalvelut											
Irtain omaisuus	B	716		716	659	57	118		118	118	0
Tekniset palvelut											
Kiinteä omaisuus	B	15		15	0	15	10		10		-10
Irtain omaisuus	B	140		140	105	35	0		0	0	0
Julkisen käyttöomaisuus	B	3 557		3 557	2 749	808	200		200	58	-142
Rakennus	B	4 220	-1 000	3 220	3 140	80	0		0	50	50
RAHOITUSOSA		10 400	0	10 400	7 903	2 497	14 400	0	14 400	6 000	-8 400
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaam.lis.	B	500		500	3	497					
Antolainasaam.väh.	B						400		400	0	-400
Lainakannan muutokset											
Pitkäaik.lain.lis.	B						10 000		10 000	10 000	0
Pitkäaik.lain.väh.	B	9 900		9 900	7 900	2 000					
Lyhytaik.lain.muutos	N						4 000		4 000	-4 000	-8 000
YHTEENSÄ		171 006	5 741	176 747	175 232	1 515	171 515	3 106	174 621	172 495	-2 126

Poikkeama-sarake: tulon alitus -, tulon ylitys +, menon alitus+, menon ylitys -

*) B = bruttomääräraha / -tuloarvio, N = nettomääräraha / -tuloarvio

9 Tilinpäätöslaskelmat

9.1 Tornion kaupunki

Tornion kaupungin tuloslaskelma 1.1.–31.12.

	1.1.–31.12.2022	1.1.–31.12.2021	Muutos e
Toimintatuotot			
Myyntituotot	10 343 209,06	8 504 718,03	1 838 491,03
Maksutuotot	5 406 548,05	5 241 443,32	165 104,73
Tuet ja avustukset	5 716 915,80	9 248 326,00	-3 531 410,20
Muut toimintatuotot	4 269 897,94	4 104 379,14	165 518,80
	25 736 570,85	27 098 866,49	-1 362 295,64
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-48 664 826,46	-47 249 464,76	-1 415 361,70
Henkilösivukulut			0,00
Eläkekulut	-10 831 588,49	-10 531 096,10	-300 492,39
Muut henkilösivukulut	-2 350 029,93	-1 772 554,42	-577 475,51
Palvelujen ostot	-79 760 257,67	-76 654 767,85	-3 105 489,82
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 636 046,02	-9 327 642,17	691 596,15
Avustukset	-6 891 056,31	-7 137 066,35	246 010,04
Muut toimintakulut	-2 516 538,56	-2 266 221,14	-250 317,42
	-159 650 343,44	-154 938 812,79	-4 711 530,65
Toimintakate	-133 913 772,59	-127 839 946,30	-6 073 826,29
Verotulot	93 150 455,32	90 968 719,77	2 181 735,55
Valtionosuudet	46 732 570,00	43 936 625,00	2 795 945,00
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	354 748,27	357 759,60	-3 011,33
Muut rahoitustuotot	282 367,23	137 232,51	145 134,72
Korkokulut	-347 490,54	-282 209,65	-65 280,89
Muut rahoituskulut	-2 740,16	-790,52	-1 949,64
	286 884,80	211 991,94	74 892,86
Vuosikate	6 256 137,53	7 277 390,41	-1 021 252,88
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 118 122,02	-5 531 298,78	-586 823,24
Tilikauden tulos	138 015,51	1 746 091,63	-1 608 076,12
Varausten muutos	28 273,46	0,00	28 273,46
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	166 288,97	1 746 091,63	-1 579 802,66

Tornion kaupungin rahoituslaskelma 31.12.**Toiminnan rahavirta**

Tulorahoitus		2022		2021
Vuosikate	+	6 256 137,53		7 277 390,41
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjaukset		-2 544 649,86	3 711 487,67	-105 776,50
				7 171 613,91
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-	-7 328 529,38		-9 285 247,39
Rahoitusosuudet investointimenoihin	+	225 500,00		15 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	+	390 554,53	-6 712 474,85	107 610,16
				-9 162 637,23
Toiminnan ja investointien rahavirta			-3 000 987,18	-1 991 023,32

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-	-2 582,00		
Antolainasaamisten vähennykset	+			140 000,00
		-2 582,00	-2 582,00	140 000,00
140 000,00				140 000,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+	10 000 000,00		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-7 900 000,00		-8 300 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-/+	-4 000 000,00	-1 900 000,00	8 000 000,00
				-300 000,00
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-/+	183 226,90		167 527,54
Vaihto-omaisuuden muutos	-/+	31 902,54		10 982,93
Saamisten muutos	-/+	3 745 574,12		-1 770 821,30
Korottomien velkojen muutos	-/+	2 236 200,59	6 196 904,15	1 348 360,24
				-243 950,59
Rahoituksen rahavirta			4 294 322,15	-403 950,59
Rahavarojen muutos	-/+		1 293 334,97	-2 394 973,91
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	+	4 478 755,29		3 185 420,32
Rahavarat 1.1.	-	3 185 420,32	1 293 334,97	5 580 394,23
				-2 394 973,91

Tornion kaupungin tase 31.12.

Vastaavaa	31.12.2022	31.12.2021
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	506 374,30	591 259,88
Aineettomat oikeudet	79 573,56	110 884,46
Muut pitkäaikaiset menot	426 800,74	480 375,42
Aineelliset hyödykkeet	93 377 514,40	92 325 099,06
Maa- ja vesialueet	15 057 205,66	14 902 567,34
Rakennukset	55 402 918,53	55 368 508,96
Kiinteät rakenteet ja laitteet	19 569 668,33	17 736 693,40
Koneet ja kalusto	2 445 217,07	2 345 151,15
Muut aineelliset hyödykkeet	460 667,83	431 372,37
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	441 836,98	1 540 805,84
Sijoitukset	32 401 484,44	32 409 423,06
Osakkeet ja osuudet	22 798 946,34	22 809 466,96
Muut lainasaamiset	9 457 737,10	9 457 737,10
Muut saamiset	144 801,00	142 219,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	126 285 373,14	125 325 782,00
Toimeksiantojen varat		
Lahjoitusrahastojen varat	89 845,93	90 519,19
Toimeksiantojen varat yhteensä	89 845,93	90 519,19
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus	2 519,68	34 422,22
Aineet ja tarvikkeet	0,00	23 080,55
Ennakkomaksut	2 519,68	11 341,67
Saamiset	6 036 815,61	9 782 389,73
Pitkäaikaiset saamiset	100 357,39	54 837,70
Lainasaamiset	100 357,39	54 837,70
Lyhytaikaiset saamiset	5 936 458,22	9 727 552,03
Myyntisaamiset	2 288 876,82	2 901 640,13
Lainasaamiset	140 000,00	200 000,00
Muut saamiset	810 905,34	1 097 155,65
Siirtosaamiset	2 696 676,06	5 528 756,25
Rahat ja pankkisaamiset	4 478 755,29	3 185 420,32
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	10 518 090,58	13 002 232,27
Vastaavaa yhteensä	136 893 309,65	138 418 533,46

Tornion kaupungin tase 31.12.

Vastattavaa	31.12.2022	31.12.2021
Oma pääoma		
Peruspääoma	40 133 879,73	40 133 879,73
Muut omat rahastot	900 000,00	900 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	13 714 788,32	11 891 994,12
Tilikauden yli-/alijäämä	166 288,97	1 746 091,63
Oma pääoma yhteensä	54 914 957,02	54 671 965,48
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Vapaaehtoiset varaukset	192 596,28	220 869,74
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	192 596,28	220 869,74
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	1 503 925,12	3 762 621,24
Pakolliset varaukset yhteensä	1 503 925,12	3 762 621,24
Toimeksiantojen pääomat		
Lahjoitusrahastojen pääomat	158 541,36	171 616,96
Muut toimeksiantojen pääomat	634 854,02	439 224,78
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	793 395,38	610 841,74
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen	35 050 000,00	33 150 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	35 050 000,00	33 150 000,00
Lyhytaikainen	44 438 435,85	46 002 235,26
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	27 100 000,00	30 900 000,00
Saadut ennakot	72 822,60	1 496,05
Lyhytaikaiset ostovelat	3 897 209,74	3 064 254,66
Muut velat	1 370 728,01	1 098 350,57
Siirtovelat	11 997 675,50	10 938 133,98
Vieras pääoma yhteensä	79 488 435,85	79 152 235,26
Vastattavaa yhteensä	136 893 309,65	138 418 533,46

9.2 Tornion kaupunkikonserni

Konsernituloslaskelma 1.1.–31.12.

	1.1. – 31.12.2022	1.1. – 31.12.2021
Toimintatuotot	79 540 023,38	80 312 595,62
Toimintakulut	-218 129 595,54	-212 260 732,00
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta	128 015,55	82 574,62
Toimintakate	-138 461 556,61	-131 865 561,76
Verotulot	92 764 534,82	90 577 072,70
Valtionosuudet	61 055 952,09	58 263 751,81
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	67 340,87	57 814,96
Muut rahoitustuotot	243 956,88	160 623,63
Korkokulut	-813 830,55	-723 774,33
Muut rahoituskulut	-1 285 797,95	-18 808,72
Vuosikate	13 570 599,55	16 451 118,29
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 366 759,27	-11 832 148,08
Arvonalentumiset	-168 452,36	-341 898,98
Satunnaiset erät	-470,71	-13 132,41
Tilikauden tulos	34 917,21	4 263 938,82
Tilinpäätössiirrot	75 752,46	162 903,44
Tilikauden verot	-165 677,72	-168 523,61
Laskennalliset verot	12 457,86	-71 261,81
Vähemmistöosuus	-18 757,69	-63 126,43
Tilikauden yli/-alijäämä	-61 307,88	4 123 930,41

Konsernin rahoituslaskelma 31.12.

	31.12.2022		31.12.2021	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	13 570 599,55		16 451 118,28	
Satunnaiset erät	-470,71		-13 132,41	
Tilikauden verot	-165 677,72		-168 523,61	
Tulorahoituksen korjauserät	922 164,12	14 326 615,23	-234 197,52	16 035 264,73
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-15 896 928,97		-15 899 589,57	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 083 767,14		295 858,11	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	495 562,19	-13 317 599,64	127 078,62	-15 476 652,84
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 009 015,59		558 611,89
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-42 358,53		-6 727,97	
Antolainasaamisten vähennys				
	-42 358,53	-42 358,53	-6 727,97	-6 727,97
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 143 523,11		2 190 890,19	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 052 942,28		-10 697 983,78	
Lyhytaikaisten lainojen muutos netto	-5 800 940,98	-6 710 360,15	6 553 394,59	-1 953 699,00
Lainakannan muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	179 914,21		-621 908,99	
Vaihto-omaisuuden muutos	160 391,60		-17 836,42	
Saamisten muutos	4 389 897,96		-3 591 356,04	
Korottomien velkojen muutos	687 758,79	5 417 962,56	1 603 234,66	-2 627 866,79
Rahoituksen rahavirta		-1 334 756,12		-4 588 293,76
Rahavarojen muutos		-325 740,53		-4 029 681,87
Rahavarat 31.12.	17 858 570,91		18 184 311,44	
Rahavarat 1.1.	18 184 311,44	-325 740,53	22 213 993,31	-4 029 681,87

Konsernitase 31.12.

VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 020 149,57	587 076,53
Muut pitkävaikutteiset menot	832 663,14	711 884,55
Ennakkomaksut	24 352,84	10 051,11
Yhteensä	1 877 165,55	1 309 012,19
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	16 247 970,48	16 101 584,84
Rakennukset	123 454 208,85	124 712 785,57
Kiinteät rakenteet ja laitteet	41 302 043,14	40 141 727,18
Koneet ja kalusto	6 594 007,56	6 693 267,79
Muut aineelliset hyödykkeet	1 190 804,70	2 394 086,31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 188 914,49	3 041 902,12
Yhteensä	191 977 949,22	193 085 353,81
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	12 690 175,36	13 547 679,41
Muut lainasaamiset		
Muut saamiset	79 153,83	40 242,33
Yhteensä	12 769 329,19	13 587 921,74
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	1 101 521,20	928 176,28
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	89 845,93	90 519,19
Muut toimeksiantojen varat	685 111,36	1 034 763,65
Yhteensä	1 876 478,49	2 053 459,12
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	817 007,14	968 576,75
Ennakkomaksut	2 519,68	11 341,67
Yhteensä	819 526,82	979 918,42
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	115 744,96
Lainasaamiset	111 285,66	65 765,97
Muut saamiset	35 174,56	42 250,48
Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	7 547 571,38	8 853 295,51
Lainasaamiset	-16 183,92	-16 183,92
Muut saamiset	1 434 466,09	2 379 196,30
Siirtosaamiset	4 156 401,17	6 206 067,28
Yhteensä	13 268 714,94	17 646 136,58
Rahoitusarvopaperit		
Muut Arvopaperit	430 085,30	825 531,92
Yhteensä	430 085,30	825 531,92
Rahat ja pankkisaamiset	17 428 485,61	17 358 779,52
VASTAAVAA YHTEENSÄ	240 447 735,12	246 846 113,30

Konsernitase 31.12.

VASTATTAVAA	31.12.2022	31.12.2021
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	40 133 879,73	40 133 879,73
Säätiöiden ja yhd. Peruspääoma	237 586,32	237 586,32
Muut omat rahastot	2 341 584,46	2 507 934,37
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	53 303 558,93	49 297 639,03
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-61 307,88	4 123 930,39
Yhteensä	95 955 301,56	96 300 969,84
VÄHEMMISTÖOSUUDET	746 790,65	728 032,94
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	3 251,84	23 132,70
Muut pakolliset varaukset	2 704 526,92	2 700 175,16
Yhteensä	2 707 778,76	2 723 307,86
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	1 090 546,35	916 921,03
Lahjoitusrahastojen pääomat	175 582,18	185 584,48
Muut toimeksiantojen pääomat	1 320 687,61	1 487 244,23
Yhteensä	2 586 816,14	2 589 749,74
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	59 273 317,04	58 481 596,13
Lainat julkisyhteisöiltä	-55 982,42	-55 982,42
Lainat muilta luotonantajilta	7 623 101,28	9 610 299,58
Saadut ennakot	344 726,34	317 427,19
Muut velat	9 272 899,82	8 594 856,53
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
Yhteensä	76 458 062,06	76 948 197,01
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	32 083 726,53	37 351 405,58
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	197 471,37
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	209 460,56	499 989,35
Ostovelat	7 667 840,00	8 124 706,44
Muut velat	3 024 192,43	3 021 195,72
Siirtovelat	16 892 809,28	16 166 919,12
Laskennalliset verovelat	2 114 957,11	2 194 168,34
Yhteensä	61 992 985,92	67 555 855,92
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	240 447 735,12	246 846 113,30

Tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteella mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelmaa on muutettu KV 26.11.2012 § 75. Uutta poistosuunnitelmaa on noudatettu vuodesta 2013 alkaen. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinnan mukaiseen arvoon.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin (SEK 11,1218).

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

2. Tuloslaskelman esittämistavan muutos

Ei ilmoitettavaa.

3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei ilmoitettavaa.

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ei ilmoitettavaa.

5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Tilinpäätösperiaatteiden muutokset sekä aikaisempia tilikausia koskevien olennaisten virheiden oikaisu tehdään oman pääoman erää Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) oikaisemalla. Tilinpäätöksen liitetietona on esitettävä aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

Tilikauden tapahtumat

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty lisäksi kaikki kuntayhtymät sekä yhteis- ja omistusyhteisyhteisöt, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhtiöistä konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistelty Lounais-Lapin ajoharjoitteluratasäätiötä, Lapin ammattikorkeakoulu Oy:tä ja Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:tä, koska omistusosuus on alle 20 %.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty sovelletulla hankintamenomenetelmällä, joka vastaa käytännössä Tornio-konsernissa aikaisemmin noudatettua pariarvomenetelmää. Eliminointierot on kirjattu muihin oman pääoman eriin.

Tilikauden tapahtumat

Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:n osakkeet on myyty joulukuussa 2022.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämään oikaisuksi.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistölle kuuluva osuus on erotettu konsernin tuloksesta ja omasta pääomasta.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymien tuloslaskelmat ja taseet on yhdistelty konsernitilinpäätökseen peruspääomaosuuden mukaisesti.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Ei ilmoitettavaa.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset on jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Poikkeavat tilikaudet

As. Oy Tornion Uusikatu 5:n tilikausi on 1.7.2021–30.6.2022.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT**6. Toimintatuotot tehtävääalueittain**

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Keskushallintopalvelut	5 524 727,63	2 719 527,48	5 524 727,63	2 719 527,48
Hyvinvointipalvelut	1 419 282,61	6 256 561,17	11 679 690,82	16 317 118,49
Sivistyspalvelut	3 131 799,67	3 202 316,49	3 415 703,20	3 272 744,15
Tekniset palvelut	1 197 251,07	2 990 719,95	5 116 449,20	4 789 476,37
Muut palvelut	68 266 962,40	65 143 470,53		
Toimintatuotot yhteensä	79 540 023,38	80 312 595,62	25 736 570,85	27 098 866,49

7. Verotulojen erittely

	Kaupunki	
	2022	2021
Kunnan tulovero	80 986 907,83	79 245 950,41
Kiinteistövero	7 030 048,79	6 741 100,72
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 133 498,70	4 981 668,64
Verotulot yhteensä	93 150 455,32	90 968 719,77

8. Valtionosuuksien erittely

	Kaupunki	
	2022	2021
Peruspalvelujen valtionosuus	36 233 269,00	34 822 674,00
<i>Siitä: Verotulojen tasaus</i>	<i>8 475 228,00</i>	<i>8 572 305,00</i>
Opetus- ja kulttuurit. valtion os.	-283 449,00	-211 858,00
Verotulomenetyksen korvaus	10 782 750,00	9 325 809,00
Valtionosuudet yhteensä	46 732 570,00	43 936 625,00

9. Palvelujen ostojen erittely

	Kaupunki	
	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	62 586 989,91	58 701 110,44
Muiden palvelujen ostot	17 173 267,76	17 953 657,41
Palvelujen ostot yhteensä	79 760 257,67	76 654 767,85

10. Valtuustoryhmille annetut tuet

Ei ilmoitettavaa.

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

	Poistotapa	Poisto-aika
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	Tasapoisto	5 vuotta
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5–20 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Konserniliikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		
Tietokoneohjelmistot	Tasapoisto	5 vuotta
Muut	Tasapoisto	5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poisteta	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset		
- Kiviset	Tasapoisto	35–45 vuotta
- Puiset	Tasapoisto	25–35 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset		
Jätevedenpuhdistamot	Tasapoisto	30 vuotta
Jäteveden pumppaamot	Tasapoisto	30 vuotta
Vesilaitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Energialaitoksen rakennukset	Tasapoisto	20–30 vuotta
Kaukolämpölaitokset	Tasapoisto	20–30 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15–20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	25–30 vuotta
Muut rakennukset	Tasapoisto	25–30 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30–45 vuotta
- Kiviset	Tasapoisto	35–45 vuotta
- Puiset	Tasapoisto	30–40 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot		
Liikenneväylät	Tasapoisto	20 vuotta
Puistot ja torit	Tasapoisto	15–20 vuotta
Leikkikentät	Tasapoisto	15–20 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat		
Laiturit ja venerannat	Tasapoisto	15–20 vuotta
Piensatamat	Tasapoisto	15–20 vuotta
Satama	Tasapoisto	15–20 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet		
Kaatopaikka	Tasapoisto	15–20 vuotta
Matonpesuasemat	Tasapoisto	15–20 vuotta
Urheilualueet	Tasapoisto	20–25 vuotta
Leirintäalue	Tasapoisto	15–20 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15–20 vuotta
Vedenjakeluverkko	Tasapoisto	30–40 vuotta
Viemäriverkko	Tasapoisto	30–40 vuotta
Kaukolämpöverkko	Tasapoisto	20–30 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet		
Sähköverkko	Tasapoisto	15–20 vuotta
Katuvalaistus	Tasapoisto	15–20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	Tasapoisto	15–20 vuotta
Sähkö- ja vesi- ym. laitojen laitoskoneet ja laitteet		

Viemärlaitoksen koneet	Tasapoisto	15–20 vuotta
Jätevesilaitosten puhdistamot	Tasapoisto	15–20 vuotta
Jätevesipumppaamot	Tasapoisto	15–20 vuotta
Kaukolämpömittarit	Tasapoisto	10–15 vuotta
Sähkölaitoksen mittarit	Tasapoisto	10–15 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Tasapoisto	15–20 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	Tasapoisto	15–20 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto	15–20 vuotta

Koneet ja Kalustot

Rautaiset alukset	Tasapoisto	15–20 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Tasapoisto	8–15 vuotta
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	5–7 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5–10 vuotta
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10–15 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5–10 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	Tasapoisto	5–10 vuotta
ICT-laitteet	Tasapoisto	3–5 vuotta
Viestintälaitteet	Tasapoisto	3–5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3–5 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto
--------------	------------------------

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintahinta on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

12. Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Eläkevastuu 1.1	758,26	1 783,04		
Lisäykset tilikaudella	3 449,17			
Vähennykset tilikaudella	-955,60	-1024,78		
Eläkevastuu 31.12.	3 251,84	758,26		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	1 561 316,56	1 699 458,04		
Lisäykset tilikaudella	44 989,37			
Vähennykset tilikaudella		-138 141,48		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	1 606 305,93	1 561 316,56		
Muut Pakolliset varaukset 1.1.	1 178 556,15	1 154 166,62	3 762 621,24	1 187 868,66
Lisäykset tilikaudella	21 579,24	24 389,53	353 171,00	2 574 796,62
Vähennykset tilikaudella	-101 914,41		-2 611 867,12	-44,04
Muut Pakolliset varaukset 31.12.	1 098 220,98	1 178 556,15	1 503 925,12	3 762 621,24

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa ja vesialueiden myyntivoitot	218 621,69	105 968,46	218 621,69	105 968,46
Rakennusten myyntivoitot				
Muut myyntivoitot	170 695,20		144 034,62	
Myyntivoitot yhteensä	389 316,89	105 968,46	362 656,31	105 968,46
Muut toimintakulut				
Maa ja vesialueiden myyntitappiot	0,00	236,00	0,00	236,00
Rakennusten myyntitappiot				
Muut myyntitappiot	407,51			
Myyntitappiot yhteensä	407,51	236,00	0,00	236,00

14. Satunnaiset tuotot ja kulut

Ei ilmoitettavaa.

15. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kaupunki	
	2022	2021
Osinkotuotot muissa yhteisöissä	151 203,24	98 532,43
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	151 203,24	98 532,43

16. Poistoeron muutokset

Ei ilmoitettavaa.

TASEEN LIITETIEDOT**Taseen vastaavia koskevat liitetiedot****17. Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset**

Ei ilmoitettavaa.

18. Arvonkorotukset

Ei ilmoitettavaa.

19. Pysyvien vastaavien hyödykkeet ja sijoitukset

Tornion kaupunki, käyttöomaisuuden muutokset 2022

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikuttiset menot	Ennakko-maksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	110 884,46	480 375,42		591 259,88
Lisäykset tilikauden aikana	0,00			0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä				0,00
Tilikauden poisto	-31 310,90	-53 574,68		-84 885,58
Arvonlennukset ja palautukset				
Poistamaton hankintameno 31.12.	79 573,56	426 800,74	0,00	506 374,30
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	79 573,56	426 800,74	0,00	506 374,30
Olellaiset lisäpoistot				

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	14 902 567,34	55 368 508,96	17 736 693,40	2 345 151,15	431 372,37	1 540 805,84	92 325 099,06
Lisäykset tilikauden aikana	170 026,00			1 239 654,99	29 295,46	5 887 563,01	7 326 539,46
Rahoitusosuudet tilikaudella		-50 000,00	-58 000,00	-117 500,00			-225 500,00
Vähennykset tilikauden aikana	-15 387,68						-15 387,68
Siirrot erien välillä		3 180 606,96	3 801 473,20	4 451,71		-6 986 531,87	0,00
Tilikauden poisto		-3 096 197,39	-1 910 498,27	-1 026 540,78			-6 033 236,44
Arvonlennukset ja palautukset							0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	15 057 205,66	55 402 918,53	19 569 668,33	2 445 217,07	460 667,83	441 836,98	93 377 514,40
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	15 057 205,66	55 402 918,53	19 569 668,33	2 445 217,07	460 667,83	441 836,98	93 377 514,40
Olellaiset lisäpoistot							

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja Osuudet	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	5 574 153,59	1 263 182,77	7 637 794,96	8 334 335,64	22 809 466,96
Lisäykset					0,00
Vähennykset				-10 520,62	-10 520,62
Siirrot erien välillä					0,00
Hankintameno 31.12.	5 574 153,59	1 263 182,77	7 637 794,96	8 323 815,02	22 798 946,34
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 574 153,59	1 263 182,77	7 637 794,96	8 323 815,02	22 798 946,34

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Jvk- laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kuntayh- tymät	Saamiset muut yh- teisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,00	9 457 737,10	0,00	142 219,00	9 599 956,10
Lisäykset				2 582,00	2 582,00
Vähennykset					0,00
Siirrot erien välillä					0,00
Hankintameno 31.12.	0,00	9 457 737,10	0,00	144 801,00	9 602 538,10
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	9 457 737,10	0,00	144 801,00	9 602 538,10

Kaupungin pysyvät vastaavat yhteensä 31.12.

126 285 373,14

20.–22. Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus %	Konser- nin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 e)		
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Tornion Vuokra-asunnot Oy	0781617-6	100	100	7 726	22 232	636
Tornion Krunni Oy	0220007-3	100	100	146	129	7
Länsi-Pohjan Hevosurheilukeskus Oy	0195422-8	90,5	90,5	250	36	-6
Tornion Keilahalli Oy	0587736-2	79,8	79,8	114	75	5
Bottenvikens Reningsverk Ab	556533-5394	65	65	950	801	107
Business Tornio Oy	1508288-9	73,7	73,7	112	192	-17
Tornion Energia Oy	1801477-7	100	100	7 674	12 983	-666
Tornion Vesi Oy	1935914-4	100	100	3 238	15 650	66
Tornion Palveluasunnot oy	2046713-4	100	100	131	4 550	10
Tornion Työvoimalasäätiö	2034178-5	100	100	-57	376	118
Kuntayhtymät						
Kemi-Tornionlaakson koulutus- kuntayhtymä Lappia	2109309-0	55,58	55,58	18 021	2 347	-235
Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	0828618-9	27,167	27,167	4 064	4 888	2 354
Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä	0210574-6	7,7109	7,7109	187	1 453	
Lapin Liitto	0937073-7	12,3	12,3	87	470	-112
Osakkuusyhteisöt						
Kemin Digipolis Oy	0935441-1	23,8	23,8	85	123	13
As Oy Tornion Uusikatu 5	0564652-1	40	40	552	2	
Meri-Lapin Vesi Oy	1108245-1	45	45	913	1 194	64
Perämeren jätehuolto Oy	1520251-0	34,6	34,6	1 129	396	50
Kiinteistö Oy Tornion Matkailupysäkki	0876006-3	42,1	42,1	1 178	22	-4
Yhdistelemättä:						
Lapin Ammattikorkeakoulu Oy	2528792-5		17,1	8 233	1 869	-561
Lounais-Lapin ajoharjoitteluratasäätiö	0875686-5	30,9	30,9	33	1	-7

23. Kunnan saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä ja osakkuus- ja omistusyhteisöiltä

	Kaupunki			
	2022	2022	2021	2021
	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		55 918,76		225 367,25
Lainasaamiset yhteensä	9 457 737,10	320 000,00	9 457 737,10	876 833,75
- joista				
Pääomalainat				
Tornion Energia Oy	3 000 000,00		3 000 000,00	
Tornion Vesi Oy	5 000 000,00		5 000 000,00	
Tornion Työvoimalasäätiö sr	152 000,00		152 000,00	
Länsi-Pohjan Hevosurheilukeskus Oy	16 300,00		16 300,00	
Antolainat				
Tornion Vuokra-asunnot Oy	1 208 579,07		1 208 579,07	
Tornion Oppilasasunnot Oy	80 858,03		80 858,03	
Business Tornio Oy		140 000,00		140 000,00
Muut lainasaamiset				
Tornion Vuokra-asunnot Oy				200 000,00
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		180 000,00		536 833,75
Yhteensä	9 457 737,10	375 918,76	9 457 737,10	1 102 201,00
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		17 777,10		25 274,41
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				0,00
Yhteensä		17 777,10		25 274,41
Saamiset osakkuus- ja omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		4 828,89		38 595,07
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä		4 828,89		38 595,07
Saamiset yhteensä	9 457 737,10	398 524,75	9 457 737,10	1 166 070,48

Vuoden 2021 vertailutieto korjattu. Business Tornio Oy 140 000 lyhytaikainen laina siirretty pitkäaikaisiin lainoihin. Vuoden 2021 yhteensä summa korjattu.

24. Siirtosaamiin siirtyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot			305 000,00	305 000,00
Kelan korvaus työterveyshuoltoon	273 690,40	50 822,96	195 000,00	
EU-tuet ja avustukset	220 402,39	64 268,36	55 732,40	64 268,36
Valtion korvaukset käyttötalouden menoihin	291 830,14	411 770,96	291 830,14	411 770,96
Rahoitusosuudet investointiosan menoihin				
Myyntituottojen jaksotukset	540 320,18	588 144,92	232 279,38	280 104,12
Muut	2 222 816,35	4 049 727,52	1 375 005,90	3 930 779,06
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	3 549 059,46	5 164 734,72	2 454 847,82	4 991 922,50

*) Kaupungin vuoden 2021 luku oikaistu, puuttuvat koronakorvaukset

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**25. Oman pääoman erittely**

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	40 133 879,73	40 133 879,73	40 133 879,73	40 133 879,73
Peruspääoma 31.12.	40 133 879,73	40 133 879,73	40 133 879,73	40 133 879,73
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	237 586,32	237 586,32		
peruspääoma 31.12.	237 586,32	237 586,32		
Muut omat rahastot				
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	900 000,00	900 000,00	900 000,00	900 000,00
Vahinkorahaston pääoma 31.12.	900 000,00	900 000,00	900 000,00	900 000,00
Muut rahastot 1.1.	1 607 934,37	1 561 698,64		
Muut rahastot 31.12.	1 441 584,46	1 607 934,37		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	2 341 584,46	2 507 934,37	900 000,00	900 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	53 303 558,93	49 297 639,03	13 638 085,75	14 466 790,74
Aikaisempien tilikausien oikaisu			76 702,57	-2 574 796,62
Tilikauden yli-/alijäämä	-61 307,88	4 123 930,39	166 288,97	1 746 091,63
Oma pääoma yhteensä	95 955 301,56	96 300 969,84	54 914 957,02	54 671 965,48

26. Erittely poistoeroista

Ei ilmoitettavaa.

27. Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	Kaupunki	
	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 250 000,00	9 250 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	11 250 000,00	9 250 000,00

28. Joukkovelkakirjalainat

Ei ilmoitettavaa.

29. Pakolliset varaukset

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset	74 471,78	43 580,03	52 892,54	52 892,54
Eläkevastuu	3 251,84	758,26		
Ympäristövelvoitteet	1 097 861,58	1 134 976,12	1 097 861,58	1 134 932,08
Kuntayhtymän alijäämä *)			353 171,00	2 574 796,62
Potilasvahinkovaraus	1 532 193,56	1 561 316,56		-44,04
Pakollinen varaus 31.12.	2 707 778,76	2 740 630,98	1 503 925,12	3 762 621,24

*) Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuusto päätti 29.11.2022, että jäsenkunnat maksavat kuntayhtymän alijäämän, 9 195 333 euroa, tilinpäätösvouden ja sitä edeltävän kahden vuoden kuntalaskutuksen suhteessa.

Tornion kaupunginhallitus on päättänyt 19.9.2022 § 336, että Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin alijäämä tulee kattaa kuntayhtymän perussopimuksen 16 §:n mukaisesti jäsenkuntien peruspääoman suhteessa.

Keminmaan kunta on tehnyt valituksen LPSHP:n kuntayhtymän valtuuston 29.11.2022 päätöksestä laskuttaa alijäämä kuntalaskutuksen perusteella. Valituksen perusteena on päätöksen lainvastaisuus, koska kuntayhtymän valtuusto ei voi päättää perussopimuksen vastaisesti. Tornion kaupunki on pyynnöstä antanut Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle 20.2.2023 selvityksen, jossa se yhtyy Keminmaan kunnan valitukseen.

Tilinpäätöksen valmistumiseen mennessä asia on Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa edelleenkin käsittelyssä.

Kirjanpitolain 5:14 §:n 1 momentin mukaan tuotoista on vähennettävä velvoitteista vastaisuudessa aiheutuvat sellaiset menot ja menetykset, jos

- 1) ne kohdistuvat päättyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen;
- 2) niiden toteutumista on tilinpäätöstä laadittaessa pidettävä varmana tai todennäköisenä;
- 3) niitä vastaava tulo ei ole varma eikä todennäköinen; sekä
- 4) ne perustuvat lakiin tai kirjanpitovelvollisen sitoumukseen sivullista kohtaan.

Realisoitumisen todennäköisyys / Menettelyn kirjanpitokäsittely (KTM: työryhmä- ja toimikuntaraportteja 6/1994, s. 95):
Tornion kaupunki katsoo, että realisoitumisen todennäköisyys on mahdollinen mutta ei todennäköinen, jolloin se ilmoitetaan liitetietona.

30. Kunnan velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille ja osakkuus- ja omistusyhteisöille

	Kaupunki			
	2022	2022	2021	2021
	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		435 982,02		296 212,83
Siirtovelat				
Yhteensä		435 982,02		296 212,83
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		27 635,27		-382 368,32
Siirtovelat				
Yhteensä		27 635,27		-382 368,32
Velat osakkuus- ja omistusyhteisöille				
Ostovelat		518,28		61,45
Siirtovelat				
Yhteensä		518,28		61,45
Vieras pääoma yhteensä		464 135,57		-86 094,04

31. Sekkilimiitti

Ei ilmoitettavaa.

32. Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Liittymismaksut	9 272 899,82	8 594 856,53		
Muut velat	3 024 192,43	3 021 195,72	1 370 728,01	1 098 350,57
Yhteensä	12 297 092,25	11 616 052,25	1 370 728,01	1 098 350,57

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	5 730,39			
Menojäämät				
Palkkojen ja henk.sivukulujen jaksotukset	9 054 108,84	7 137 443,89	6 846 376,74	6 642 256,81
Korkojaksotukset	148 816,68	220 370,31	47 125,77	42 534,01
Muut menojäämät	6 260 225,39	8 809 104,92	5 104 172,99	4 253 343,10
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	15 463 150,90	16 166 919,12	11 997 675,50	10 938 133,92
Siirtovelat yhteensä	15 468 881,29	16 166 919,12	11 997 675,50	10 938 133,92

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT**34. Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai osakkeita**

Ei ilmoitettavaa.

35.–37. Vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

38. Vuokravastuut

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	2 332 569,55	2 310 856,30	1 272 429,43	1 119 308,90
- Vanhus- ja hoitopalvelut	460 667,89	388 736,50	694 285,87	613 377,90
- Vammaispalvelut	0,00	0,00	323 657,00	267 811,32
- Sosiaalityö	0,00	0,00	254 486,56	238 119,68
- Muut	1 871 901,66	1 922 119,80	0,00	0,00
Leasingvastuut yhteensä	2 545 088,86	860 037,72	290 315,25	184 853,15
- Seuraavalla tilikaudella maksettavat	853 492,19	259 303,16	132 247,34	114 792,40
- Myöhemmin maksettavat	1 691 596,67	600 734,56	158 067,91	70 060,75
Yhteensä	4 877 658,41	3 170 894,02	1 562 744,68	1 304 162,05

Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

39.–40. Vastuusitoumukset

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset				
Alkuperäinen pääoma			59 887 688,57	62 284 369,09
Jäljellä oleva pääoma			21 578 266,40	22 141 882,22
Osakkuusyhtiöiden puolesta annetut takaukset				
Alkuperäinen pääoma			3 770 810,61	3 770 810,61
Jäljellä oleva pääoma			1 304 084,26	1 508 404,52
Muut vastuusitoumukset				
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	5 930 882,16	5 930 882,16	5 930 882,16	5 930 882,16
Jäljellä oleva pääoma	1 888 610,54	2 086 190,87	1 888 610,54	2 086 190,87
Yhteensä	1 888 610,54	2 086 190,87	24 770 961,20	25 736 477,61

Oikaistu v. 2021 Osakkuusyhtiöiden summa (Perämeren jätehuolto).

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kaupunki	
	2022	2021
Tornion osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	161 503 999,00	151 776 399,00
Tornion mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoista 31.12.	93 395,00	99 422,00

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Arvonlisäveron palautusvastuu	6 736 553,77	7 539 825,14	5 281 437,77	5 725 094,14

Osuus Lapin Sähkövoima Oy:n lainasta.

Korkojohdannaissopimukset

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Kaikki koron vaihtosopimukset on tehty suo- jaamistarkoituksella. Koronvaihtosopimuk- sella suojataan yksittäisen lainan korkoriskiä. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtu- vat korot kiinteiksi.				
Nimellisarvo	217 500,00	652 500,00		
Käypä arvo	372,19	-13 353,93		
Sopimuksia 1 kpl päättyi v.2021				
Sopimuksia 2 kpl päättyy myöhemmin				
Sopimuksia yhteensä v21: konserni 3kpl				

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**42. Henkilöstön lukumäärä 31.12.**

Henkilöstön määrä toimialoittain ja palvelusuhteittain vuosina 2019–2021:

	Vakinaiset			Määräaikaiset			Työllistetyt			Yhteensä		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Keskushallintopalvelut	40	38	41	7	11	7	2	3	2	49	52	50
Hyvinvointipalvelut	302	297	324	149	178	147	8	26	7	459	501	478
Sivistyspalvelut	445	451	444	195	191	230	15	13	8	655	655	682
Tekniset palvelut	152	157	153	18	19	21	6	6	5	176	182	179
Yhteensä	939	943	962	369	399	405	31	48	22	1 339	1 390	1 389
Muutos ed. vuoteen	19	4	19	-19	30	-5	-16	17	-15	-16	51	-1

Henkilötyövuosien kehitys 2018–2022:

	2018	2019	2020	2021	2022
Henkilötyövuodet	1246	1217,5	1214,3	1261,3	1 226

43. Henkilöstökulut

	2022 e	2021 e	Muutos %
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	47 638 617	46 363 188	2,75
- Henkilöstökorvaukset	-1 026 210	-886 277	15,79
Tuloslaskelman palkat	48 664 826	47 249 465	3,00
Henkilöstösivukulut	13 181 618	12 303 651	7,14
Eläkekulut	10 831 588	10 531 096	2,85
Muut henkilösivukulut	2 350 030	1 772 554	32,58
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	61 846 445	59 553 115	3,85
Henkilöstömenoja aktivoitu käyttöomaisuuteen	73 536	38 391	91,54
Yhteensä henkilöstökulut	61 919 981	59 591 506	3,91

Vuonna 2022 on oikaistu aikaisempien vuosien muita henkilösivukuluja.

Työllisyyden hoito toimialoittain

Työllistämismenot ja -tulot toimialoittain 2022

	Työllistäminen
Keskushallintopalvelut	
Henkilöstökulut	-325 105
Muut menot	-429 015
Työllistämistuki	15 197
Muut tulot	16 973
Nettomeno	-721 951
Hyvinvointipalvelut	
Henkilöstökulut	-167 504
Työllistämistuki	78 411
Nettomeno	-89 093
Sivistyspalvelut	
Henkilöstökulut	-161 959
Työllistämistuki	69 280
Nettomeno	-92 679
Tekniset palvelut	
Henkilöstökulut	-85 385
Työllistämistuki	40 419
Nettomeno	-44 966
Toimialat yhteensä	
Henkilöstökulut	-739 954
Muut menot	-429 015
Työllistämistuki	203 307
Muut tulot	16 973
Nettomeno	-948 689

44. Luottamushenkilön palkoista peritty ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kaupunki	
	2022	2021
Tornion Kokoomus ry	3 376,05	2 936,23
Keskustan Tornion kunnallisjärjestö ry	19 831,24	24 782,12
Tornion Vasemmistoliitto ry	5 142,44	7 530,05
Lounais-Lapin Vihreät ry	14,88	701,52
Tornion Perussuomalaiset ry	4 732,48	2 958,65
Tornion Sosiaalidemokraatit ry	4 310,05	3 601,98
Keminmaalaisten parhaaksi	39,60	85,56
Keskustan Keminmaan kunnallisjärjestö ry	72,48	71,30
Keminmaan Vasemmistoliitto ry	0,00	9,30
Suomen Kristillisdemokraatit		
KD Meri-Lapin paikallisosasto	570,95	649,70
Vasemmistoliiton Tervolan kj.	6,60	24,80
Keskustan Tervolan kunnallisjärjestö ry	118,56	86,80
Kemin Sosiaalidemokraatit	0,00	148,80
Kemin Vasemmistoliitto ry	0,00	68,20
Keskustan Simon kunnallisjärjestö ry	9,90	60,45
Vasemmistoliiton Ylitornion kj.		
Keskustan Ylitornion kunnallisjärjestö ry	0,00	27,90
Keskustan Peräpohjolan piiri	9,90	9,30
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yht.	38 235,13	43 752,66

45. Tilintarkastajien palkkiot

	Kaupunki	
	2022	2021
KPMG Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	23 226,11	22 540,00
Tilintarkastajan lausunnot	5 010,00	1 240,00
Palkkiot yhteensä	28 236,11	23 780,00
Tilintarkastajien palkkiot yhteensä	28 236,11	23 780,00

Käytetyt kirjanpitokirjat

Käytetyt kirjanpitokirjat

Päiväkirja
Pääkirja
Ostoreskontra
Myyntireskontra
Palkkakirjanpito

Käytetyt tosittelajit vuonna 2022

Tositelaji	Tositenumerosarja	Tositemäärä	Vientirivit	
ALKUSA	1	20	14 626	Alkusaldot
BUD	2	10	25 213	Talousarvio
BUDL	3	2	54	Lisätalousarvio
MUIST1	10	560	10 012	Muistiotosite, ulk. Raindance
MUIRO2	15	253	5 251	Muistiotosite, ulk. Rondo
MUISIS	20	84	9 499	Muistiotosite, sis. Raindance
MUIRS2	25	31	945	Muistiotosite, Rondo sis.
KOMTOS	34	109	9 018	Käyttöomaisuus
SISROP	40	996	4 199	Sisäinen lasku, Rondo
MUIVTU	45	156	2 334	Jaksotustosite, ulk. Raindance
MUIVTS	46	20	120	Jaksotustosite, sis. Raindance
PALKAT	102	170	61 913	Palkat
PANKKI	101	1 459	26 320	Pankin tiliotosite
SOSTYO	111	251	4 566	ProConsona sosiaalityö
KASSA1	112	350	59 644	CPU-kassatosite
KASSA2	113	167	2 716	CPU-verkkolaskut
MRP01	99	221	434	Ennakkomaksut
MRPMAN	511	606	1 224	Manuaalisuoritukset
MRPVII	521	3 145	16 451	Viitesuoritukset
MRPHYV	531	531	1 068	Hyvityslaskujen kuittaus
MRPK			4 344	Luottotappiot
OSTOT	801	29 252	108 454	Ostolaskut Rondosta
OMAKSU	809	336	2 382	Ostomaksut
MRP10	100	10 541	21 300	Laskulaji 10 Terveyskeskusmaksu
MRP12	120	222	547	Laskulaji 12 Terveyskeskus muut palv.
MRP13	130	631	1 269	Laskulaji 13 Kuntoutushoito
MRP14	140	363	933	Laskulaji 14 Kuntalaskutus
MRP15	150	1 671	3 848	Laskulaji 15 Vuodeosasto
MRP16	160	673	1 518	Laskulaji 16 Vanhainkoti
MRP17	170	6 642	23 639	Laskulaji 17 Kotihoitopalvelut
MRP18	180	5	23	Laskulaji 18 Terveyskeskus yleislaskutus
MRP26	260	9 042	42 533	Laskulaji 25 Effica-hammashuolto
MRP32	320	1 651	3 584	Laskulaji 32 Iltapäiväkerho
MRP33	330	652	5 059	Laskulaji 33 Timmi-tilavuokrat
MRP34	340	127	705	Laskulaji 34 CPU-uimahallin laskut
MRP51	510	47	224	Laskulaji 51 Kirjaston laskut
MRP52	520	517	1 232	Laskulaji 52 Kouluviraston laskut
MRP53	530	1 690	4 087	Laskulaji 53 Kansalaisopisto
MRP54	540	4 449	10 766	Laskulaji 54 Päivähoito
MRP55	550	10	32	Laskulaji 55 Aineen taidemuseo
MRP59	590	16	90	Laskulaji 59 Tekninen keskus/JULK
MRP60	600	1 213	2 686	Laskulaji 60 Ympäristötoimi/JULK
MRP70	700	494	1 563	Laskulaji 70 Asuntojen vuokrat

MRP71	710	332	1 347	Laskulaji 71 Toimitilavuokrat
MRP73	730	10	66	Laskulaji 73 Keskusvaraston Sonet-laskut
MRP74	740			Laskulaji 74 Ympäristötoimi
MRP75	750	1 433	3 329	Laskulaji 75 Tekninen keskus
MRP77	770	1 830	3 978	Laskulaji 77 Tontinvuokrat
MRP78	780	290	1 568	Laskulaji 78 X-city rakennusvalvonta
MRP80	800	691	2 227	Laskulaji 80 Muut saatavat
MRP81	810		34	Laskulaji 81 Antolainat
MRP82	820	36	77	Laskulaji 82
KLALKU	991	35	999	Konsernin alkusaldot
KLYHT	992	21	801	Konsernin tytär/ky
KLKIRJ	993	13	94	Konsernikirjaukset
LIITETIETO		45		Liitetietotositteet
Yhteensä		84 121	510 945	

Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja merkinnät

Torniossa 27. maaliskuuta 2023

TORNION KAUPUNGINHALLITUS

Olli Rainio
puheenjohtaja

Jari Sainmaa
I varapuheenjohtaja

Risto Välimaa
II varapuheenjohtaja

Merja Aalto

Jari Hast

Marja-Liisa Husa

Kaisa Juuso

Antti Kaarlela

Päivi Pukero

Outi Rämö

Ismo Säily

Jukka Kujala
kaupunginjohtaja

TILINTARKASTAJAN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Torniossa 31. päivänä toukokuuta 2023

KPMG Oy Ab

A handwritten signature in black ink, reading "Matti Keskitalo". The signature is written in a cursive style with a large loop at the beginning and end.

Matti Keskitalo
KHT, JHT, HT